Ursula K. Le Guin
összes Szigetvilág története

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Szigetvilág azúrkék tengerén, egy kicsiny sziget kicsiny falujában, távol a világ zajától különös képességekkel bíró fiú látja meg a napvilágot. Veleszületett varázsereje már gyermekként felkelti a mágusok érdeklődését, így hamarosan maga a híres Oromon keresi fel, s fogadja tanítványául. Az ifjú Kóbor nagy tettekre született, megvan benne minden, hogy nevét és tetteit egyszer a legnagyobb hősök mellett emlegessék. Ám a tehetség nem minden. A fiú ereje mellé hamarosan gőg társul, tettrekészsége nagyravágyásba fordul, mígnem egy vészterhes éjjelen megidéz valamit, amit a leghatalmasabb mesterek sem tudnak irányítani. Egy névtelen árnyat a túlvilágról, amelynek egyetlen célja megszerezni Kóbor lelkét, hogy aztán annak erejét a világ romlására használja. Legendákba illő üldözés veszi kezdetét.

- Ursula K. Le Guin
  - Első fejezet
  - Második fejezet
  - Harmadik fejezet
  - Negyedik fejezet
  - Ötödik fejezet

Ursula K. Le Guin
Más szelek szárnyán

Nyugatnál nyugatabbra,
túl az ismert földeken,
a más szelek szárnyán
táncol az én népem.

Kemay asszonyának dala

Első fejezet
Törött zöld kancsó

Hattyú szárnyához hasonlatos, hosszú és fehér vitorlákat dagasztva röptette át a *Messzeszállót* a nyári légy a Páncél-szirtek közt, be Gonti Kapu öblébe. A kikötőgátak mögött elterülő nyugodt vízen a szelek oly magabiztos és kecses teremtményeként siklott, hogy egynéhány városi, kik a régi rakpartnál halásztak, felvidult láttán, és széles mozdulatokkal integetett a legénységnek és annak az egy utasnak, aki az orrban állt.

Vékony alak sovány csomaggal és vén fekete köpönyegben, talán varázslóféle vagy valami kisebb kereskedő, nem fontos személyiség. Két halász figyelte a dokknál és a fedélzeten megindult buzgólkodást és azt, ahogyan a hajó kiadni készült rakományát. Kevesebb kíváncsisággal pillantottak az utasra, amikor az elhagyta a hajót, és az egyik tengerész mutatott valamit a háta mögött, hüvelyk—, mutató- és kisujját összeérintve: *Ne gyere vissza!*

Amaz habozva állt meg a mólón, majd vállára vette csomagját, és megindult Gonti Kapu utcáin. A forgalmas utcák rögtön a Halpiac felé vezették, ahol utcai árusok és alkudozók között verekedte át magát, az utca kövezete tengervíztől és pikkelyektől csillogott. Ha lett volna kijelölt útja, hamar elveszítette volna a kordék és bódék és emberek rengetegében, és a hidegen bámuló döglött halak között.

Egy magas, idős asszony fordult el éppen a bódétól, amelynél a hering frissességét és a halaskofa igazmondását kifogásolta. Látván, hogy a nő megbámulja, az idegen oktalan módon megkérdezte: — Lenne oly kedves és elmondaná, mi módon jutok Re Albiba?

— Fojtsa magát moslékba! Kezdetnek jó lesz — válaszolta a magas nő és továbbállt, magára hagyva a megdöbbent és elcsüggedt érdeklődőt. Ám a halaskofa lecsapott az erkölcsi magaslat meghódításának lehetőségére, és öblös hangon rákiáltott: — Re Albiba, mi? Re Albiba akar menni? Szólaljon már meg, ember! Biztosan a Vén Mágus házához akar menni Re Albiban. Hát persze, hogy oda. Akkor forduljon be ott, azon a sarkon, aztán fel a Tündérközbe, arra, látja, amíg eléri a tornyot…!

Amint kijutott a piacról, a széles utcák felvitték az idegent egy dombra, és nem sokkal a zömök őrtorony mögött elérkezett a városkapuhoz. Két életnagyságú kősárkány őrizte a kaput, fogaik mint az alkarja, kőszemükkel vakon bámulták az öblöt, közben átnéztek az egész város felett. Kérdésére egy ácsorgó őr azt válaszolta, hogy csak forduljon balra az út végén, és máris Re Albiban találja magát. — És a Vén Mágus házához át kell mennie az egész falun — tette még hozzá.

Így hát tovább baktatott a városból kivezető úton, amely igencsak meredeken emelkedett. Időnként felnézett a Gont-hegy még meredekebb lejtőire és felhőkön is túlnyúló, távoli csúcsára.

Az út hosszú volt és a nap melegen sütött. Hamarosan levette fekete köpönyegét, hajadonfőtt és ingujjban folytatta útját, és valószínűleg nem gondolt a vízzel vagy azzal, hogy vehetett volna élelmet a városban. Vagy csak túl tartózkodó volt az ilyesmihez, talán azért, mert sem a városok ismerete, sem az idegenekkel szembeni fesztelenség nem jellemezte.

Maga mögött hagyott néhány hosszú mérföldet és utolért egy szekeret, melyet már messziről látott odafent, mint sötét maszatfoltot az út fehér pormaszatján. Csikorogott és nyikorogott, lépésben vontatta két kis ökör, melyek oly öregnek, ráncosnak és reményvesztettnek tűntek, hogy akár teknősök is lehettek volna. Üdvözölte az ökreihez hasonlító kocsist. Az nem szólt, csak hunyorgott.

— Akad egy forrás valahol fentebb? — kérdezte az idegen.

A kocsis lassan megrázta a fejét. Hosszúnak tűnő idő elteltével szólalt csak meg: — Nem. — Kicsivel később még hozzátette: — Nincs.

Együtt cammogtak tovább. Az elbizonytalanodott idegen úgy érezte, nem képes gyorsabban haladni, mint azok az ökrök; óránként úgy egy mérföldnyit jártak be, talán.

Észrevette, hogy a kocsis szótlanul felé nyújt valamit: egy nagy, vesszőfonattól ölelt agyagkancsót. Elvette és igen nehéznek találta, és bár eleget ivott a vízből, az edény alig lett könnyebb, amikor hálásan visszaadta.

— Másszon fel — javasolta a kocsis egy idő után.

— Köszönöm, inkább sétálnék. Milyen messze lehet Re Albi?

A kerekek nyikorogtak. Az ökrök mélyet sóhajtottak, előbb az egyik, azután a másik. Poros bőrük izzadságszagot árasztott a meleg napsütésben.

— Tíz mérföld — válaszolta a kocsis. Gondolkodott egy kicsit, majd folytatta: — Vagy tizenkettő. — Kis idő elteltével még hozzáfűzte: — Nem kevesebb.

— Akkor jobb lesz, ha kilépek kicsit — mondta az idegen.

A víztől felfrissülten képes volt megelőzni az ökröket, a kocsival és hajtójukkal együtt mögötte voltak már, mikor megint hallotta a kocsis hangját. — A Vén Mágus házához megy — szólt. Ha ez kérdés volt, akkor úgy tűnt, nem igényel választ. Az utazó nem lassított.

Mikor megindult felfelé az úton, az még a hegy roppant árnyékában hevert, de amikor lefordult balra, szerinte Re Albi faluba érve, a nap már nyugaton lángolt, és alant a tenger acélszürkén terült el.

Kis házak álltak elszórtan, egy poros kis tér, egy forráskút ujjnyi

vékonyan csörgedező, piciny vízeséssel. A férfi megállt előtte, a markából ivott újra és újra, fejét az erecske alá dugta, és hűvös vizet locsolt a hajára. Hagyta, hogy lecsurogjon a karjain, és egy darabig a kút kő káváján üldögélt. Két piszkos kisfiú és egy piszkos kislány figyelte csendesen.

— Nem a kovácshoz — szólalt meg az egyik fiú.

Az utazó hátrafésülte nedves haját az ujjaival.

— A Vén Mágus házához fog menni — ellenkezett a lányka. — Te hülye.

— Harrrh! — vágott vissza a fiú szörnyűnek szánt, féloldalas grimaszba húzva arcát egyik kezével, közben a levegőbe karmolt a másikkal.

— Majd meglátod, Kövi — mondta neki a másik fiú.

A kislány közelebb lépett az utazóhoz. — Odaviszlek.

— Köszönöm — válaszolt amaz, és fáradtan felállt.

— Nincs is botja, látod? — makacskodott az első fiúcska, mire a másik: — Sose mondtam, hogy van. — Mindketten barátságtalan tekintettel nézték, ahogy a lány nyomában az idegen kiér a faluból egy ösvényre, mely északnak vezetett a bal felől meredeken leereszkedő, sziklás legelőn.

A napfény ragyogón tükröződött vissza a tenger vizéről. Az utazó szemei kápráztak, a kitágult látótér és a szélfúvás szédítették. A gyermek kicsiny, szökellő árnyéknak tűnt előtte. Megállt.

— Menjünk! — mondta a kicsi, de ő is megállt. A férfi utolérte az ösvényen. — Ott — mutatta a lányka. Az idegen egy faházat látott a sziklaszirt széléhez közel, még valamivel előrébb az úton.

— Én nem félek — jelentette ki a lányka. — Én szoktam elhozni a tojásokat Kövi apjának, hogy a piacra vigye. Egyszer barackot is adott. Az öreg néni. Kövi azt mondta, hogy loptam a barackot, de nem. Menjünk, nincs otthon a néni. Senki sincs otthon.

Ismét megállt és a házra mutatott.

— Senki?

— De a bácsi igen. Az öreg Karvaly.

Az utazó közelebb ment. A gyermek csak állt és figyelte, ahogy a férfi megkerüli a ház sarkát.

* * *

Két kecske bámult le az idegenre a lejtős, körbekerített legelőről. Szétszéledt tyúkok és jércék csipegettek és kotyogtak halkan a barack- és szilvafák alatti hosszú fűben. Egy férfi állt rövid létrán, melyet az

egyik fa törzsének támasztott; bebújt a lombozatba, így az utazó csak a csupasz, barna lábakat látta belőle.

— Helló! — kiáltott, majd kicsit kivárva újra kiáltott, ezúttal hangosabban.

A levelek megrázkódtak, és a férfi fürgén lemászott a létráról. Kezében maroknyi ringlószilvát tartott, és miután lelépett a létráról, elhessegetett egypár méhet, melyek a gyümölcs kicsorduló levére gyűltek oda. Alacsony, egyenes hátú férfi, összefogott szürke hajjal kedves, ráncos arca mögött. Elindult az idegen felé. Hetvennek nézett ki vagy még többnek is talán. Régi sérülés helye, négy fehér forradás futott le bal arccsontjáról az állkapcsáig. Tekintete tiszta volt, határozott, élénk. — Megérettek már — mondta —, de holnap még finomabbak lesznek. — És azzal odamutatta a maroknyi sárga szilvát.

— Karvaly nagyúr — szólította meg az idegen rekedten. — Főmágus!

Az öreg csak egy kurta bólintással válaszolt. — Menjünk árnyasabb helyre — kérte.

Az idegen követte és úgy tett, ahogy az öreg mondotta: leült egy falócára a házhoz legközelebb eső, bütykös törzsű fa árnyékában. Elfogadta az addigra már megmosott és vesszőkosárkába rakott szilvákat; megevett egyet, azután egy másikat, majd egy harmadikat is. Ott ült, míg a házigazda újra odalépett hozzá, most kenyérrel, sajttal és egy fél hagymával kínálta. A vendég elfogyasztotta a kenyeret, a sajtot és a hagymát, ivott egy kupa hűs vizet, amit szintén a gazda hozott neki. Az öreg leült mellé, és maga is szilváért nyúlt.

— Fáradtnak tűnik. Messziről jött?

— Kútfőről.

Az öregember arckifejezését nehéz volt meghatározni. Csak annyit mondott: — Nem gondoltam volna.

— Taónról jöttem, nagyúr. Taónról Kútfőre mentem, ahol a formamester azt mondta, hogy ide kell jönnöm. Hozzád, nagyúr.

— Miért?

A kérdést ijesztő szemvillanás kísérte.

— Mert *élve megjárta a sötétség birodalmát…* — Az idegen rekedtes hangja elhalkult.

Az öreg átvette a szót: — *És eljő távoli, napfényes partjainkra.* Igen. De ezt csak királyunk, Lebannen eljövetelének próféciájában mondják így.

— Mellette voltál, nagyúr.

— Ott voltam. Megkapta a királyságát. És én otthagytam az enyémet. Úgyhogy ne nevezz semmiféle címen vagy rangon! Csak Karvalynak. Vagy ahogy akarsz, ha tudsz jobbat. És én hogyan szólíthatlak?

A férfi elmormolta köznapi nevét: — Éger.

Az étel, az ital, az árnyék és a lóca nagyban enyhítették kényelmetlenségeit, de még mindig kimerültnek tűnt. Fáradt szomorúság rejtezett lelkében, kiült az arcára.

Az öregember keményen, élesen szólt, de megenyhült, mire befejezte mondandóját. — Tegyük félre kicsit a beszédet! Közel ezer mérföldet hajóztál, és tizenötöt gyalogoltál dombnak fel. És még meg kell locsolnom a babot, a salátát és a többit, minthogy a feleségem és a lányom rám bízta a kertet. Szóval pihenj egy kicsit! Majd beszélgetünk az esti hűvösben. Vagy a reggeli hűvösben. Ritkán kell annyira sietni, mint magam is hittem régebben.

Amikor úgy fél óra elteltével visszatért, vendége már a hátán heverve szundított a barackfák alatti hűs fűben.

Az idős férfi, Szigetvilág egykori főmágusa, egy kosárral az egyik kezében és egy kapával a másikban megállt az alvó idegen mellett, és lenézett rá.

— Éger — sóhajtott halkan, szinte csupán lehelve a szót. — Mi gondot vagy bajt hoztál magaddal, Éger?

Úgy érezte, ha meg akarná tudakolni a férfi igaz nevét, akkor kitalálhatná, csupán elgondolkodva, csak kicsit megforgatva a fejében; és talán meg is tette volna ezt, amikor még mágusként élt.

De nem tudta azt a nevet és ki sem ötölhette, és már nem volt ő mágus.

Semmit sem tudott Égerről, és meg kellett várnia, míg ő elmondja majd, amit tudnia kell. — Sose keresd a bajt! — mormolta magának, és elindult meglocsolni a babot.

* * *

Amikor a napsugarakat feltartóztatta az alacsony sziklafal, mely a ház közelében, a szirt peremén futott, az árnyékok hűvöse felriasztotta az alvót. Megborzongva felült, majd felállt, kissé mereven és zavartan, fűmagvakkal a hajában. Vendéglátója éppen a kútnál megtöltött vödröket cipelte a kertbe, és ő odalépett, hogy segítségére legyen.

— Még három vagy négy és elég is lesz — mondta a néhai főmágus, közben szétlocsolta a vizet egy sor fiatal káposzta tövére. Nedves föld kellemes illata szállt fel a száraz, meleg levegőben. A lenyugvó nap aranyszín sugarai sárgára festették a fákat, a fűszálakat, a zöldségeket és a rögöket.

Leültek a házikó bejárata melletti hosszú padra, és nézték a lemenő napot. Karvaly kihozott egy butéliát és két kuport, vastag zöld üvegből készült kupicapoharakat. — A feleségem fiának bora —

mutatta be az üveg tartalmát —, a Tölgyes tanyáról. A Középvölgyből. Jó évjárat, megvan hét esztendős. — A tüzes vörösbor gyorsan átmelegítette Égert. A nap leereszkedett a tenger és a lég nyugodt tisztaságába. A szél elült. A gyümölcsfákon ülő madarak megjegyzéseket fűztek a látványhoz.

Éger igencsak elcsodálkozott, amikor hallotta a kútfői formamestertől, hogy Karvaly főmágus, a legendás, aki hazahozta a királyt a holtak földjéről, s azután sárkányháton röppent tova, még mindig él. Él, mondta a formamester, kicsiny otthonszigete, Gont földjén lakik. — Elmondtam, amit nem sokan tudnak — tette hozzá a formamester —, mert úgy hiszem, szükséged lehet e tudásra. És úgy vélem, megtartod majd a titkot.

— Akkor még mindig ő a kútfői főmágus! — kiáltott fel Éger örömében. Merthogy nyugtalanító fejtörést okozott a mágikus művészetek gyakorlóinak, hogy — Lebannen király uralmának eddigi esztendői során — a szigetvilági varázsmesterség központjának és legnagyobb iskolájának, Kútfő-szigetnek bölcsei, még nem neveztek ki újabb főmágust Karvaly helyére.

— Nem — válaszolta a formamester. — Nem mágus ő már.

A formamester mondott egy keveset arról, Karvaly hogyan és miért veszítette el hatalmát; és Égernek volt ideje elmélkedni rajta. De mégis itt, a férfi jelenlétében, aki sárkányokkal beszélt, aki visszaszerezte Vandór-Akbé gyűrűjét, és átkelt a holtak birodalmán, és uralkodott a Szigetvilág felett a király előtt; mindezen történetek és énekek felbukkantak Éger elméjében. Még így, öregen és a kertjével foglalatoskodva, hatalom nélkül legbelül és kívül egyaránt, csupán a hosszú élet termékeny gondolataira és tetteire termett lelkét tartva meg; még így is a nagy mágust látta benne. És meglehetősen zavarta, hogy Karvaly megházasodott.

Feleség, leány, mostohafiú… A mágusoknak nincs családja. Egy köznapi varázstudó, mint Éger, szabadon házasodhatott, ha akart, de az igaz hatalom birtokosai szüzességben éltek. Éger el tudta képzelni a mellette ülő emberről, hogy sárkányon lovagol, ebbe könnyedén belegondolt; de más kérdés úgy tekinteni rá, mint férjre és apára. Képtelen volt elképzelni. Megpróbálta. Meg is kérdezte: — A… feleséged… a fiánál van most?

Karvaly messzire bámuló merengésből riadt fel. Tekintete a nyugati sziklákat pásztázta. — Nem — válaszolta. — Enyhelyen van. A király mellett.

Kis idő múltán, immáron teljesen visszatérve még hozzátette: — A lányunkkal ment el a Hosszú Tánc után. Lebannen érte küldetett, hogy tanácsot kérjen tőle. Talán ugyanazon ügyben, ami téged idehozott. Majd kiderül… De az az igazság, hogy már elfáradtam így estére, és nem sok kedvem van súlyos dolgokkal foglalkozni. És te is fáradtnak

tűnsz. Mit szólnál egy tányér leveshez, talán, és még egy pohár borhoz, azután egy nagy alváshoz? Majd reggel beszélgetünk.

— Szívesen fogadnám, nagyúr — válaszolta Éger —, csak az alvást nem. Attól félek.

Eltartott egy darabig, míg az öreg megforgatta fejében a dolgot, végül csak annyit kérdezett: — Félsz az alvástól?

— Az álmoktól.

— Ó! — Egy éles pillantás a gubancos és félig szürke szemöldök alatti sötét tekintetből. — Egész jót pihentél ma a fűben, úgy láttam.

— A legédesebb szundítás volt, amióta elhagytam Kútfő-szigetet. Hálás is vagyok ezért az áldásért, nagyúr. Talán még vissza is tér ma éjjel. De ha nem, akkor küzdelmes álom jő, és felkiáltok és felriadok, és csak teher vagyok a köröttem lévőknek. Inkább kint aludnék, ha megengeded.

Karvaly bólintott. — Kellemes lesz az idő éjszaka — mondta.

Az éj valóban kellemes volt, dél felől hűs tengeri szél enyhítette, az eget fehéren ragyogták be a nyári csillagok, kivéve ott, hol a hegy széles csúcsa derengett sötéten. Éger leterítette a szalmamatracot és a birkabőrt, vendéglátója ajándékait a fűben, ugyanoda, ahol korábban is elszenderedett.

Karvaly a ház nyugati falánál kialakított, kis hálókuckóban heveredett le. Fiatal fiúként is ott aludt, amikor még Oromon lakott a házban, és ő inasként szolgálta. Tehanu pihent ott az utóbbi tizenöt esztendőben, mióta lányuknak tekintették. Tehanu és Tenar nélkül, ha a nagyobb helyiség sötét hátsó sarkában álló közös ágyat választotta, megérezte magányát, és ezért inkább rászokott, hogy az alkóvban alszik. Kedvelte a keskeny ágyat, amely a ház vastag falából emelkedett ki, közvetlenül az ablak alatt. Ott mindig jól aludt. Kivéve azon az éjjelen.

Még éjfél előtt kiáltás ébresztette fel, hangok kintről. Felugrott és az ajtóhoz ment. Éger küzdött rémálmával, és álomtól tompa hangon kiáltott újra, majd felpattant, mintha pániktól és fájdalomtól riadt volna meg. Vendéglátója elnézéséért esedezett, és annak hívására azt válaszolta, inkább üldögélne még egy kicsit a csillagok alatt. Karvaly visszafeküdt. Éger nem ébresztette fel újra, ám a mágust így sem pihentette az alvás.

Álmában kőfal mellett állt egy hosszú domboldalon, a gerinc közelében, körötte a száraz szürke fűvel borított meredély a homályból a sötétség felé lejtett. Tudta, hogy járt már ott korábban, állt már ott korábban, de nem emlékezett, mikor, vagy miféle hely is volt az. Valaki állt a fal túloldalán, a lejtő alja felőli oldalon, de nem túl távol. Arcát nem látta, csak hogy egy magas férfi az, köpönyegben. Tudta, hogy a férfi ismeri őt. Meg is szólította, az igaz nevét használva. Csak annyit mondott: — Hamarosan itt leszel, Kóbor.

Csontig fagyva ült fel és bámult körbe az üres házban, hogy maga köré csavarja annak valóságosságát, mint valami takarót. Kinézett az ablakon a csillagokra, kapaszkodót keresve, de a hideg már beférkőzött szívébe. Azok ott nem a szeretett nyári csillagok voltak, az ismerős Kordé, a Sólyom, a Táncosok vagy a Hattyúszív. Másféle csillagoknak tűntek, a kiszáradt földek csendes, kicsiny csillagainak, melyek sohasem kelnek fel vagy nyugodnak le. Tudta a nevüket is valaha, amikor még ismerte a dolgok igaz nevét.

— El innen! — szólt rájuk fennhangon, és feléjük intett a balszerencse elűzésére szolgáló mozdulattal, melyet még tízesztendősen tanult. Tekintete a ház nyitott ajtaja felé fordult, azon túl a saroknál összegyűlt árnyak felé, ahol képzeletében a sötétség alakot öltött, összesűrűsödött és felemelkedett.

De mozdulatával, bár hatalmat nem oltott belé, felébresztette magát. Az ajtón túli árnyak csupán árnyak voltak. Az ablakon túli csillagok Óceánföld egén ragyogtak, s részben elhalványodtak már a hajnal első fényétől.

Csak ült, vállai köré tekerve a birkabőrt és figyelte, ahogy a csillagok elveszítik ragyogásukat a nyugati égen, figyelte a növekvő fényességet, figyelte a világ életre kelő színeit, az elkövetkező nap változásainak kezdetét. Bánatot érzett, nem tudta miért, a valami kedves dolog örökre való elvesztése feletti kín és szomorúság bánatát. Hozzászokott már, annyi kedves dolgot őrzött és annyit elveszített; de ez a szomorúság oly nagy volt, hogy úgy tűnt, nem is az övé. A dolgok mélyéről fakadó szomorúságot érzett, a hajnal fényétől sem enyhülő bánatot. Álmában akaszkodott rá, és ébren is vele maradt.

Kis tüzet gyújtott a nagy kandallóban, azután kiment a barackfákhoz és a tyúkólhoz, hogy összeszedje a reggelire valót. Éger érkezett az ösvényen, amely északon felfut a szirtekig; csak sétált egyet a reggel első fényénél, így magyarázta. Elcsigázottnak tűnt, és Karvaly ismét megütközött az arcára olvadt szomorúságon, amely visszatükrözte saját álmának ragaszkodó búskomorságát.

Magukhoz vettek egy-egy kupa hígan forralt zabkását, amit Gont vidéki népei szívesen ittak, egy-egy főtt tojást és barackot. A kandalló mellett ettek, minthogy a hegy árnyékában túl hideg volt ahhoz a reggel, hogy kint üldögéljenek. Ezt követően Karvaly a lábasjószág után nézett; megetette a tyúkokat, magot szórt szét a galamboknak, kieresztette a kecskéket a rétre. Amikor visszatért, ismét az ajtó melletti padra ültek le. A nap még nem emelkedett a hegy fölé, de a levegő már száraz volt, és egyre melegedett.

— Mondd hát el, Éger, mi hozott ide! De minthogy Kútfő felől jöttél, előbb azt beszéld el, hogy mennek a dolgok a Nagy Házban?

— Nem jártam odabent, nagyuram.

— Ó! — A hangsúly semleges, de a pillantás metsző volt.

— Csak a Lappang-ligetben volt dolgom.

— Á! — A hangsúly semleges, ezúttal a pillantás is. — A formamester jól van?

— Úgy mondta; „Vidd el szeretettel és tisztelettel telt üzenetem a nagyúrnak: bár újfent együtt járhatnánk a Liget árnyas ösvényeit, ahogyan valaha tettük!”

Karvaly szomorkásan mosolyodott el. Csak kis idő múlva szólalt meg: — Úgy hát. De gondolom, több mondanivalóval küldött hozzám.

— Próbálok rövid lenni.

— Előttünk az egész nap. És szeretem az elejétől hallani a történeteket.

Így hát Éger az elején kezdte a történetét.

Egy boszorkány fiaként született Elini városkában, Taón-szigeten, a Hárfások Szigetén.

Taón az Éa-tenger déli szélén fekszik, nem messze onnan, ahol Szoléa hevert, mielőtt alámerült a habokba. Ez volt Óceánföld szíve az ősidőkben. Az ottani szigeteken már királyok és varázslók döntöttek országok és városok sorsáról, amikor Enyhely még hadakozó törzsek otthona volt, és Gont-szigetet csak medvék uralta vadon borította. Az Éa vagy Ebéa, Anglád vagy Taón szigeten születettek — lehettek bár egy csatornapucoló vagy boszorkány gyermekei akár —, az ősi mágusok leszármazottjának tartják magukat, és azon harcosok vére csörgedezik ereikben, kik az Elfáran királynő halála után bekövetkezett Sötét Esztendők során haltak meg. Ennek okán gyakran tesznek tanúbizonyságot kifinomult és előzékeny modorról, bár néhanapján indokolatlan dölyfösségről is. Beszédük és gondolkodásuk dagályos, tele van váratlan fordulatokkal, minthogy ez is egy módja a szárnyalásnak a puszta tény és próza felett, mit meghagynak mindazoknak, kiknek elméje féltékenyen őrzi a kereskedők bizalmatlanságát. „Zsinór nélküli papírsárkány,” mondja rájuk Enyhely gazdagja. De ők sem mernek ilyet szólni a király, az angládi Lebannen füle hallatára.

Óceánföld legjobb hárfáit Taón szigetén készítik, ahol dalnokiskolák állanak, és ahol az *Énekek és Tettek* számos neves ismerője született vagy tanulta művészetét. Elini azonban csupán egy kis kereskedőváros a dombok között, nincs köze a zenéhez, így mondta Éger; és anyja szegény asszony volt, de nem annyira szegény, hogy éhezzen. Anyajeggyel született: vörös folt indult a jobb szemöldöke és füle fölül, lefutott egészen a válláig. Az ilyetén megpecsételtek, vagy más módon „mások” közül sokan válnak szükségszerűen boszorkányokká vagy varázslókká, s *megjelölteknek* nevezik őket. Szeder — mert ez volt anyja mindennapi neve — tanult néhány varázslatot, és a legközönségesebb boszorkányságot űzte. Nem volt igazán tehetséges, de majdnem ugyanolyan jól el tudta adni

magát, mint maga az igaz tehetség. Megélt a tudományából és kitanította fiát is, amennyire csak tőle tellett, s éppen eleget megtakarított ahhoz, hogy Égert inasnak adja a varázsló mellé, akitől igaz nevét kapta.

Apjáról Éger mit sem mondott. Nem tudott. Szeder sohasem beszélt róla. Bár ritkán élnek szüzességben, a boszorkányok ritkán tartják egy-két éjszakánál tovább maguk mellett ugyanazt a férfit, és még ritkább volt, hogy megházasodjanak. Sokkalta gyakrabban megtörtént, hogy ketten együtt, úgymond boszorkányházasságban vagy nőhűségben éltek. Egy boszorkány gyermekének így volt egy vagy két anyja, de apja egy sem. Mindezen szokások közismertek, és Karvaly nem is kérdezett a dologról; inkább Éger tanulmányai felől érdeklődött.

Szula, a varázsló, megtanította a fiút néhány szóra az Igaz Nyelvből, és néhány kereső és szemfényvesztő varázslatra is, melyekhez Éger — saját elmondása szerint — semmiféle hajlamot nem mutatott. De Szula túl sokat foglalkozott már a fiúval ahhoz, hogy ne visszakozzon, és addig kutatott, mígnem felfedte a tanítványában rejlő tehetség mibenlétét. Éger foltozó volt. Meg tudta javítani a dolgokat. Újra egésszé tette azokat. Egy törött szerszám, egy késpenge vagy törött fejszenyél, cserepekre széthullott tál: megtalálta a részek helyét egymás mellett és összeforrasztotta azokat, nem hagyva hézagot vagy varratot vagy meggyengült anyagot. Így hát mestere elküldte, hogy különféle foltozóvarázslatokat kutasson fel, amilyeneket főként a sziget boszorkányainál talált, és mellettük dolgozva vagy egyedül tényked ve, lassacskán kitanulta a foltozást.

— Egyfajta gyógyítás — jegyezte meg Karvaly. — Nem kicsiny ajándék, nem könnyű hivatás.

— Örömömet leltem benne — mondta erre Éger, arcára mosoly árnyéka vetült. — Varázslatokat találni ki és néha azon ötölni-hatolni, hogyan használhatnám az Igaz Szavak valamelyikét a munkában… Megjavítani egy hordót, ami annyira kiszáradt, hogy a dongák kicsúsztak az abroncsokból — igazi élvezet látni, ahogyan újra összeáll, a megfelelő ívekbe hajlik, majd felállítva várja a beletöltendő bort… Találkoztam egy hárfással Meoniból, egy nagyszerű hárfással;ó, oly hevesen játszott, ahogyan vihar dúl a fennsíkokon vagy förgeteg a tengeren. Durván bánt a húrokkal, művészete szenvedélyétől hajtva szinte tépte és rángatta őket, így hát nem csoda, hogy elszakadtak előadás közben. És engem bérelt fel, hogy legyek mellette, amikor játszik, és ha eltépett egy húrt, olyan gyorsan kellett megjavítanom, hogy ne törjön meg a ritmus.

Karvaly egy szakmabeli hozzáértésének meleg mosolyával bólintott. — Foltoztál már üveget? — kérdezte.

— Volt rá alkalom. Hosszadalmas és nehéz munka — válaszolta

Éger — összeilleszteni minden pöttöm darabkát és szilánkot.

— De egy nagy lyuk egy harisnya sarkán rosszabb lehet — vágta rá Karvaly, és egy darabig még a foltozás művészetét tárgyalták, mielőtt Éger visszatért a történetéhez.

Foltozó lett hát, szerény gyakorlattal, és tehetségének helyi hírnevével felruházott varázslóféle. Harminc körül járhatott, amikor a sziget legfontosabb városába, Meoniba ment a hárfással, kit esküvőre hívtak játszani. Ekkor egy nő kereste fel Égert a szállásukon. Fiatal, ki nem értett a boszorkánysághoz, pedig volt tehetsége. Ahogy elmondta, ugyanaz, mint Égernek. Ennek okán tanítást kért a férfitól. Mi több, nagyobb tehetsége volt, mint Égernek. Bár egy szót sem ismert az Öreg Beszédből, de összeillesztett egy törött kancsót és összeforrasztott egy elszakadt kötelet csupán kézmozdulatokkal és hangtalan énekkel, melyet munka közben lehelt maga elé. És meggyógyította az emberek és állatok törött csontjait is, amit Éger sohasem merészelt megpróbálni.

Így ahelyett, hogy tanítani kezdte volna a lányt, inkább együtt dolgoztak, és így mindketten többet tanultak egymástól, mint valaha is gondolták volna. A nő elkísérte vissza Elinibe, és Éger anyjával, Szederrel lakott, aki kitanította mindazon külsőségekre, melyek lenyűgözik a köznépet — ha jelentős boszorkánytudást nem is adhatott neki. Liliomnak hívták, s Liliom és Éger együtt dolgoztak Eliniben és a környező dombok egyre több városkájában, ahogy hírnevük nőttön nőtt.

— És beleszerettem — mondta Éger. Hangja megváltozott, amikor a nőről kezdett beszélni: elvesztette tétovaságát, erőteljesebbé és dallamosabbá vált.

— Haja sötét volt, de vöröses aranyszín csillogás rejlett benne — mesélte.

Nem volt képes elrejteni szerelmét a nő elől, és mikor amaz megtudta, viszonozta. Boszorkánnyá érett-e addigra, avagy sem — így mondta —, nem törődik ezzel. Szerinte egymásnak születtek, munkában és életben egyaránt; szerette a férfit, és szívesen hozzáment feleségül.

Így hát összeházasodtak, és a legnagyobb boldogságban éltek egy esztendeig, és a következő esztendő feléig.

— Semmi gond nem volt, míg el nem érkezett gyermekünk világrajövetelének napja — folytatta Éger. — A bábák próbálták meggyorsítani a szülést füvekkel és varázslattal, de mintha maga a gyermek nem akarta volna elhagyni őt. Nem lehetett elválasztani. Nem akart megszületni. És nem született meg. Magával vitte Liliomot.

Hosszú szünetet tartott. — Nagyon boldogok voltunk együtt.

— Hallom a hangodból.

— És a fájdalom is csak ehhez mérhető.

Az öreg bólintott.

— Kibírtam valahogy — mondta Éger. — Tudja, hogy van ez. Nem maradt túl sok okom tovább élni, vagy hát én így láttam, de el tudtam viselni.

— Igen.

— Végül eljött a tél. Két hónappal Liliom halála után. És egy álmot hozott. Újra láttam őt álmomban.

— Mondd el!

— Egy domboldalon álltam. Kicsivel lentebb, hosszában fal futott végig a meredélyen, alacsony, mintha határt jelölne, mint a legelők közti kerítés a birkáknak. Ő a fal túloldalán állt, még lentebb. Ott sötétebb volt.

Karvaly ismét bólintott. Vonásai kőkeménnyé merevedtek.

— Magához hívott. Hallottam a hangját, ahogyan a nevemen szólít, és elindultam felé. Tudtam, hogy halott, tudtam álmomban is, de örömmel mentem hozzá. Alakját nem láttam tisztán, de odamentem, hogy vele legyek. És ő átnyúlt a falon. Az csak a mellkasomig ért. Azt hittem, a gyermek is vele lesz, de nem volt ott. Felém nyújtotta kezét, és én is feléje nyúltam, és megfogtuk egymás kezét.

— Megérintetted?

— Oda akartam menni hozzá, de nem tudtam átjutni a falon. A lábaim nem mozdultak. Próbáltam magamhoz húzni, és ő is jönni akart, úgy tűnt, mintha képes is lenne rá, de a fal ott állt közöttünk. Nem tudtunk átjutni rajta. És akkor áthajolt és megcsókolt és a nevemet mondta. És azt mondta még: „Szabadíts ki!”

— Azt hittem, ha igaz nevén szólítom, akkor talán ki tudom szabadítani, át tudom hozni a falon, és ezért kértem: „Jöjj velem, Mevre!” Erre ő így válaszolt: „Ez nem az én nevem, Hara, nem az én nevem többé már.” És elengedte a kezemet, pedig próbáltam tartani. Felkiáltott: „Szabadíts ki, Hara!” De már távolodott, bele a sötétségbe. A fal túloldalán teljesen sötétbe veszett a domboldal. A nevét kiáltottam, azután a köznapi nevét, de ő csak távolodott. Azután felébredtem.

Karvaly hosszan, mereven nézett látogatójára. — Megmondtad a neved, Hara.

Éger maga is megdöbbent, és vennie kellett néhány mély lélegzetet, de azután kétségbeesett bátorsággal nézett fel. — Kiben bízhatnék meg jobban? — kérdezte.

Karvaly komoran köszönte meg. — Megpróbálok rászolgálni a bizalmadra — mondta. — Mondd, tudod te egyáltalán, hogy miféle hely az — a fallal?

— Nem ismertem fel. De azóta már tudom, hogy te jártál ott.

— Igen, jártam azon a dombon. És átjutottam a falon, azon

hatalom és művészet által, amellyel valaha rendelkeztem. És lementem a holtak városaiba, és beszéltem olyanokkal, kiket ismertem életükben, és némelyikük válaszolt szavaimra. De akiket valaha is ismertem, vagy akikről valaha is hallottam, beleértve Kútfő vagy Páln vagy az Angládok nagy mágusait, azok közül te vagy az első ember, Hara, akit valaha is megérintettek, mi több, megcsókoltak a falon keresztül.

Éger lehajtott fejjel és összekulcsolt kezekkel ült.

— Milyen volt az érintése? A keze még meleg volt? Hideg levegő és árnyék volt, vagy mint egy élő nő? Bocsásd meg e kérdéseket, kérlek!

— Bár meg tudnám válaszolni őket, nagyuram! Kútfőn az idézőmester ugyanezt kérdezte. De nem tudok igaz választ adni. Olyannyira sóvárogtam őutána, annyira kívántam vele lenni — talán csak emiatt képzeltem, hogy olyan volt, mint életében. De nem tudom bizonyosan. Az álomban nem minden olyan nyilvánvaló.

— Az álomban nem is. De sohasem hallottam még emberről, aki álmában odalépett a falhoz. Olyan hely az, amit egy varázsló felkereshet, ha szükséges, ha ismeri a módját, és megvan hozzá a hatalma. De a szükséges tudás és hatalom nélkül csak a haldokló jut el oda…

Itt elhallgatott, eszébe jutott a saját álma.

— Álomnak tartottam — mondta Éger. — Nyugtalanított, de ez az ábránd eluralkodott rajtam. Elfacsarodott a szívem, ha belegondoltam a történtekbe, és még mindig marcangolt a kín, ezért inkább így tartottam közel az emléket. Akartam. Reménykedtem, hogy újraálmodom.

— És megtörtént?

— Igen. Újra ugyanazt álmodtam.

Semmibe bámuló tekintettel nézte az ég és az óceán kékjét nyugaton. Alacsonyan és haloványan, valahol a nyugodt tengeren túl, ott hevertek Komord napsütötte dombjai. Mögöttük a nap ragyogón tört a hegygerinc északi pereme fölé.

— Kilenc nappal az első álom után történt. Ugyanoda kerültem, de magasabban álltam a dombon. Láttam, ahogy lentebb a fal végigfut a lejtő mentén. Lerohantam a dombtetőről és a nevét kiáltoztam, biztos voltam benne, hogy találkozunk. Volt ott valaki. De közelebb érve láttam, hogy nem Liliom az. Egy férfi görnyedt a falra úgy, mintha éppen javítaná. Megkérdeztem tőle, hogy: „Hol van? Hol van Liliom?” Nem válaszolt, még csak fel sem nézett. Megláttam, mit művel. Nem megjavítani akarta a falat, hanem lebontani, épp az ujjaival próbált kifeszíteni egy nagy követ. A kő meg sem mozdult. A férfi ekkor felém fordult és megszólított: „Segíts, Hara!” Akkor láttam, hogy a volt tanítóm, Szula az, akitől a nevemet kaptam. Már öt éve

halott volt. Tovább feszegette és rángatta a követ, és tovább szólongatott: „Segíts! Szabadíts ki!” Azután felegyenesedett és átnyúlt a falon, ahogy Liliom is, és megragadta a kezemet. De az ő keze égetett, tűzzel vagy faggyal, már nem tudom, de az érintése megégetett, én elhúzódtam, és a félelem és a fájdalom felriasztott álmomból.

Beszéd közben kinyújtotta kezét, megmutatva egy régi zúzódáshoz hasonló, sötét foltot a kézhátán és a tenyerén.

— Megtanultam, hogy ne hagyjam magam megérinteni — mondta halkan. Kóbor a másik férfi száját nézte. Saját ajkait sötét gondolatok szorították össze. — Halálos veszélyben voltál, Hara — jegyezte meg hasonlóan halkan.

— Tovább is van.

Hangja szinte taszította a csendet, és folytatta a történetet.

A következő éjjelen, amikor elaludt, ismét a szürke dombon találta magát és látta a falat, ahogy végigfut a lejtőn. Lement, remélve, hogy a feleségét találja ott. „Nem érdekel, hogy nem tud átjönni a falon, és én sem tudok átkelni rajta, ha láthatom és beszélhetek vele” mondta magának. De ha Liliom ott is volt, a férfi nem látta a többiek között; merthogy amint közelebb ért, egész tömegnyi árnyszerű alakot látott meg a fal túloldalán. Némelyiküket tisztábban és másokat homályosan, némelyiküket mintha ismerte volna és mások idegenek voltak, és mind felé nyúlkált és a nevét kiáltozta: „Hara! Hadd menjek veled, Hara! Szabadíts ki, Hara!”

— Iszonytató dolog idegenek szájából hallani az igaz nevedet — tette hozzá —, és még szörnyűbb, ha a holtak szólítanak ezen a néven.

Próbált elfordulni és visszamászni a dombtetőre, el a faltól; de lábait rettenetes álom-gyengeség szállta meg, és nem engedte mozdulni. Térdre esett, hogy a fal ne tudja magához vonni, és segítségért kiáltott, bár senki sem volt ott, aki segíthetett volna. Végül a rémület riasztotta fel.

Azóta minden éjjel, ha mélyen aludt, ott találta magát a dombon állva, a száraz szürke fűben, a fal felett, és a holtak árnyai tömegével gyűltek össze alatta, könyörögtek és kiabáltak, nevén szólongatták.

— Felébredek — mondta —, és a saját szobámban vagyok. Nem ott, a domboldalban. De tudom, hogy ők ott vannak. És aludnom kell. Sokszor próbáltam fennmaradni és nappal szenderegni, amikor csak lehetett, de végül mégis elaludtam valamikor. És akkor ott voltam, és ők ott vártak rám. És nem bírok felmenni a dombgerincre. Ha mozgok, akkor mindig lefelé haladok, a falhoz tartok. Néha sikerül hátat fordítanom nekik, de akkor mindig kihallom Liliom hangját a többi közül, ahogy utánam kiáltoz. És akkor visszafordulok, hogy megkeressem. És mind felém nyúlnak.

Lenézett szorosan egymásba kulcsolódó ujjaira.

— Mit tegyek? — kérdezte.

Karvaly nem válaszolt.

Hosszas csend állt be, majd újra Éger szólalt meg: — A hárfás, akiről beszéltem, jó barátom volt. Egy idő után észrevette, hogy valami nincs rendben, és amikor elmondtam neki, hogy nem tudok aludni, mert rettegek a holtakról szóló álmoktól, sürgetni kezdett és segített, hogy találjak egy hajót Éa-szigetre, és beszéljek az ottani szürke varázslóval. — Egy Kútfőn tanult férfiról volt szó. — Amint a varázslónak elbeszéltem álmaimat, azonnal elküldött Kútfőre.

— Hogy hívják?

— Berill. Éa hercegét szolgálja, aki Taón-sziget nagyura.

Az öregember bólintott.

— Segítséggel nem szolgálhatott, de szava felért az arannyal a kikötőmesternél. Így hát vízre szálltam újra. Hosszú utazás volt, végig Enyhely partjai mentén, és át a Legbenső-tengeren. Azt gondoltam, talán a vízen, Taóntól messze és még messzebb, magam mögött hagyhatom a szörnyű álmot. Éa varázslója *kiszáradt földeknek* nevezte azt a vidéket, és úgy hittem, tengeren utazva talán magam mögött hagyhatom. De minden éjszaka ott jártam a domboldalon. Éjjelente akár többször is, ahogy az idő haladt előre. Kétszer vagy háromszor is, vagy szinte mindig, ha lehunytam a szemem, ott voltam a dombon, alattam a fallal és a nevemet kiáltó hangokkal. Olyan vagyok, mint a sebének fájdalmába beleőrült ember, aki csak álmában találhat megnyugvást; de engem az álom is kínoz a nyomorult holtak gyötrelmével és bánatával a fal túloldalán, és a tőlük való félelmemmel az innenső oldalon.

A matrózok lassan kerülni kezdték, mesélte, éjszakánként azért, mert szánalmas riadozásában felébresztette őket kiáltásaival, és nappal azért, mert úgy vélték, átkot hordoz vagy zombit bújt belé.

— És Kútfőn sem pihenhettél meg?

— Csak a Ligetben — válaszolta Éger, és arckifejezése egészen megváltozott, amikor kimondta a szót.

Karvaly arcán ugyanaz a kifejezés jelent meg egy pillanatra.

— A formamester vitt oda, és a fák lombja alatt tudtam aludni. Még éjjel is. Amúgy, ha a nap fénye rám vetül — mint tegnap délután is, itt nálad —, ha érzem a nap melegét, és sugarai vörösen átvilágolnak lehunyt szemhéjamon, akkor nem félek álmodni. De a Ligetben egyáltalán nem féltem, és újra megszerettem az éjszakát.

— Milyen volt Kútfő, mikor odaértél?

Bár kínozta a fáradtság, a gyötrődés és a félelem, Éger kedvesen beszélt a szigetről. Amit kihagyott — mert attól tartott, hogy túl hosszan beszél vagy olyat mond, amit a főmágus már tud —, azt hallgatósága megfelelően hozzáképzelhette, visszaemlékezvén arra, mikor ő maga is először járt a Bölcsek-szigetén, holmi tizenöt

esztendősen.

Amikor Alkány kikötőjében Éger maga mögött hagyta a hajót, a matrózok egyike a Zárt Ajtó rúnáját vetette a feljáró pallói fölé, hogy ezzel tartsa távol a fedélzettől. Éger észrevette, de úgy gondolta, a matróznak jó oka van a mozdulatra. Ő maga is rossz ómennek érezte önmagát; mintha egyenesen a sötétség lényegét hordozná. Ettől még visszahúzódóbb lett, mint amilyen valaha is volt egy idegen városban. És Alkány nagyon idegennek tűnt.

— Azok az utcák igencsak fonákok — jegyezte meg Karvaly.

— Így van, nagyuram, bocsáss meg, nyelvem a szívemnek engedelmeskedik, és nem kérésednek.

— Ne is törődj vele! Valaha hozzá voltam szokva ehhez a címhez. Lehetek éppen kecskepásztor-nagyúr, ha ez megkönnyíti a beszédedet. Folytasd csak!

Félrevezetve a megkérdezettek által, vagy félreértve iránymutatásukat, Éger bejárta Alkány dombos útvesztőjét úgy, hogy az Iskola mindig szem előtt maradt, de sosem érte el. Végül a kétségbeesés határán lebegve egyszerű ajtóhoz jutott, amely csupasz falba ágyazottan állt, egy egyhangú tér szélén. Miután bámulta egy darabig, ráébredt, hogy ehhez a falhoz próbált olyannyira eljutni. Bekopogtatott, s egy nyugodt tekintetű és arcú férfi nyitotta ki az ajtót.

Éger már buzgón mondta volna, hogy Éa varázslója, Berill küldte az idéző-mesterhez, de nem volt ideje szólani. A kapusmester rábámult, majd alig egy pillanat elteltével szelíden megszólalt: — Ebbe a házba nem hozhatod be őket, barátom!

Éger nem kérdezte meg, hogy kiket nem vihet be magával. Tudta a választ. Alig aludt az elmúlt éjjelek során, belekapaszkodott az álom szilánkjaiba, és rémülettel eltelten ébredt. Fényben bóbiskolt valamennyit, egymással átfedésben látva a száraz fűvel borított lejtőt és a hajófedélzet napsütötte deszkáit, a kőfalat és a tenger hullámait. Az álom ébren is benne volt már, vele volt, körötte volt, fátyolosan, és hallotta, mindig halványan, a szelek és a vizek zaján keresztül a hangokat, melyek a nevét kiáltották. Már nem tudta, hogy ébren volt-e éppen vagy még álomban. Belebolondult a gyötrelembe és a félelembe és a fáradtságba.

— Zárd ki őket — kérlelte a mestert —, és engedj be! Szánj meg és engedj be!

— Várj itt! — válaszolta amaz ugyanolyan szelíden, mint előzőleg. — Ott egy pad — mutatta. És becsukta az ajtót.

Éger odament, és leült a kőpadra. Erre még emlékezett, és emlékezett néhány tizenéves fiúra is, akik kíváncsian bámulták meg, miközben elmentek mellette és beléptek az ajtón, ám az ezt követő eseményeket csupán részleteiben tudta felidézni.

A kapusmester egy fiatal férfi kíséretében tért vissza, aki kútfői mágusköpönyeget viselt, és mágusbotot hordozott. Azután egy szobában találta magát, amit szálláshelynek vélt. Ott találkozott az idézőmesterrel, aki kérdezni próbálta, de addigra Éger már nem volt képes az összefüggő beszédre. Álom és ébrenlét határán, napfényes szoba és homályos-szürke domboldal találkozásánál, az idézőmester és a fal mögül kiáltozó holtak között félúton, már képtelen volt gondolkodni vagy mozogni az élők világában. Ám a homályos világban, hol árnyak sokasága szólította nevén, könnyedén közelebb léphetett volna a falhoz, és hagyhatta volna a felé nyúló kezeket, hogy magukhoz vonják és öleljék. Ha közéjük akart volna tartozni, úgy hitte, bizonyosan békén hagyják.

Azután, amennyire vissza tudott emlékezni, a napfényes helyiség mindenestől eltűnt, és ő újfent a szürke dombon állt. De akkor mellette volt a kútfői idézőmester is; magas, széles vállú, sötét bőrű férfi nagy, ternyőfa bottal, amely csillámlott a félhomályban.

A hívó hangok elmaradtak. A holtak, a fal mögött összezsúfolódó alakok eltűntek. Távoli suttogást hallott és zokogásféle hangot, de ahogy lentebb ereszkedtek a domboldalon, ez is megszűnt.

Az idézőmester a falhoz lépett, és ráhelyezte kezét.

A kőtömbök fellazultak itt és ott. Némelyik kihullott, és a száraz fűben hevert. Éger úgy érezte, fel kellene kapkodnia, és vissza kellene raknia őket a helyükre, megjavítva így a falat, de nem mozdult.

Az idézőmester odafordult hozzá, és ezt kérdezte: — Ki hozott ide?

— A feleségem, Mevre.

— Szólítsd! Hívd ide!

Éger csak állt némán. Végül kinyitotta száját, de nem az igaz nevet, hanem a mindennapi nevet mondta ki, amelyen életében szólította feleségét. Hangosan: — Liliom… — De inkább hangzott porba hulló kavics tompa puffanásának, mintsem fehér virág nevének.

Csend. A csillagok pöttöm és nyugodt fénypontokként borították a fekete eget. Korábban Éger sohasem nézett fel az égre ezen a helyen. Nem ismerte fel a csillagokat.

— Mevre! — kiáltotta az idézőmester, és mély hangján hozzátett néhány szót az Öreg Beszédből.

Éger úgy érezte, hogy a levegő kiszalad tüdejéből, és alig bír megállni a lábán.

De a formátlan sötétségbe vezető hosszú lejtőn semmi sem moccant.

Azután mozgás kélt, valami világosabb jött felfelé a dombon, jött lassan közelebb. Éger megborzongott félelmében és bánatában. — Ó, kedves szerelmem! — suttogta.

De az egyre közelebb kerülő alak túl kicsi volt. Tizenkét esztendő

körüli gyermek lehetett, ahogy a férfi látta, de nem tudta megmondani, fiú-e vagy lány. A gyermek nem nézett reá vagy az idézőmesterre, a falon sem pillantott át, csak letelepedett a tövében. Amikor Éger közelebb lépett, látta, hogy a gyermek a fal köveit feszegeti és húzogatja, próbálván meglazítani egyiket vagy másikat.

Az idézőmester az Öreg Nyelven suttogott. A gyermek egyszer felnézett, közönyösen, azután folytatta a kőtömbök rángatását vékony ujjaival, amelyekben úgy tűnt, semmi erő nem rejlik.

Mindez oly szörnyűséges volt Éger számára, hogy beleszédült. Próbált elfordulni, és ezután már semmi nem maradt meg emlékezetében egészen addig, hogy napfényes szobában ébredt, ágyban feküdt, gyengén és betegen reszketett.

Emberek gondoskodtak róla: a zárkózott mosolyú nő, aki a szálláshelyet vezette, és a barna bőrű, zömök öregember, akit a kapusmester vezetett oda. Éger vajákos varázslónak gondolta. Csak miután kezében olajfa botjával látta, akkor értette meg, hogy maga a gyógyfüvesmester, a kútfői iskola gyógyítást oktató mentora az.

A jelenléte megnyugvást hozott, és képes volt Égernek békés álmot adni. Teákat főzött és megitatta vele, gyógyfüveket gyújtott meg, amelyek lassan parázslottak el és a fenyőfák alatti fekete talaj illatát árasztották, és a férfi ágya mellett ülve hosszú, halk kántálásba kezdett. — Nem szabad elaludnom! — ellenkezett Éger, mikor közeledni érezte az álom nagy, sötét áradatát. A gyógyító ráhelyezte meleg tenyerét a beteg kezére. Azután nyugalom szállta meg Égert, és félelem nélkül aludt el újra. Amíg kezén vagy vállán érezte a gyógyító kezét, a homályos domboldal és a kőfal távol maradt.

Felébredt, hogy egyen egy keveset, és hamarosan a gyógyfüvesmester is felbukkant a langyos, ízetlen teával és a földillatú füstölővel, a tompa, dallamtalan kántálással és keze érintésével; és Éger megpihenhetett.

A gyógyítónak megvoltak a maga feladatai az Iskolában, ezért csupán az éj néhány órájában lehetett mellette. Három éjszakán keresztül Éger eleget pihent ahhoz, hogy tudjon enni és nappal Alkány utcáin sétálgasson kicsit, és összefüggően tudjon gondolkodni és beszélni. A negyedik reggelen együtt jött el hozzá a három mentor, a kapusmester, a gyógyfüvesmester és az idézőmester.

Éger szívében ijedelemmel, már-már bizalmatlansággal hajolt meg az idéző-mester felé. A gyógyfüvesmester hasonlóképpen nagy hatalmú mágusnak számított, de összességében művészete nem ütött el nagyon Éger mesterségétől, így valamelyest megértették egymást; és kezének kedvessége is ismeretes volt már. Az idézőmester azonban nem testi dolgokkal foglalkozott, hanem a lélekkel, az emberek elméjével és akaratával, a szellemekkel, és a jelenések jelentésével. Művészete ősi volt, veszélyes, telve kockázattal és fenyegetéssel. És

legutóbb ott állt Éger mellett, testét hátrahagyva, a határvonalon, a fal mellett. Vele visszatért a sötétség és a félelem.

A három mágus közül egyik sem szólalt meg rögtön. Ha volt bennük valami közös, akkor az a hallgatagságra való nagy-nagy hajlamuk lehetett.

Így hát Éger beszélt, próbálta elmondani, ami szívében rejlett, minthogy ennél sokkal többel tartozott.

— Ha tettem valami rosszat, ami miatt arra a helyre kerültem, vagy ami odahozta a feleségemet, vagy a többi lelket, és ha jóvátehetem a dolgot, akkor meg is teszem. De nem tudom, mit tettem, és mit kellene még tennem.

— Vagy ki vagy tenmagad — tette hozzá az idézőmester.

Éger elnémult.

— Nem sokunk tudja magáról, hogy kicsoda vagy micsoda — enyhítette a szavakat a kapusmester. — Csupán néhány pillantást vethetünk önmagunkra.

— Beszéld el, miként kerültél a falhoz legelőször! — kérte az idéző.

És Éger elmondta.

A mágusok csendben hallgatták, és egy ideig azután sem szóltak, hogy befejezte történetét. Majd az idézőmester megkérdezte: — Belegondoltál már abba, hogy mit jelent átlépni azon a falon?

— Tudom, hogy nem térhetnék vissza többé.

— Csak mágusok juthatnak át a falon élve, és csak a legnagyobb szükség esetén. A gyógyító elkísérheti a betegen szenvedőt bárhová a falnak ezen az oldalán, de nem követheti az átlépőt.

Az idézőmester oly magas volt és oly széles és oly barna bőrű, hogy Égernek egy medve jutott eszébe, mikor felnézett rá.

— Az idézés művészete felruház a megfelelő hatalommal, mellyel holtakat szólíthatunk a fal mögül, rövid időre, néhány pillanatra, ha erre van szükség. Én személy szerint megkérdőjelezem, hogy igazolhatja-e bármely szükség a világ egyensúlyának és rendjének, ily nagy megsértését. Még sohasem használtam azt a varázslatot. És sohasem léptem át a falon. A főmágus megtette, és a király is vele együtt, hogy beforrasszák a világok közti hasadékot, melyet a varázsló Kob tépett fel.

— És amikor a főmágus nem tért vissza, az akkori idézőmesterünk, Torion utánament, át a kiszáradt földekre, hogy megkeresse — folytatta a gyógyfüves-mester. — Ó is vissza tudott jönni, de megváltozott.

— Most nem erről kell beszélnünk — vágott közbe a nagydarab férfi.

— Talán mégis — felelte a gyógyfüvesmester. — Talán Égernek tudnia kell róla. Torion túlságosan megbízott erejében, úgy gondolom.

Túl sokáig maradt ott. Azt hitte, visszaidézheti magát az életbe, de csupán tudása, hatalma és szándékai tértek vissza — a puszta élni akarás, ami nem adhat teljes életet. Még mindig bíztunk benne, mert szerettük. Így élősködhetett rajtunk. Mígnem Irián elpusztította őt.

Kútfőtől messze, Gont szigetén, az öregember félbeszakította Éger elbeszélését: — Miféle nevet mondtál? — kérdezte Karvaly.

— Irián, ezt mondta.

— Ismered őt?

— Nem, nagyuram.

— Magam sem. — Némi szünet elteltével Karvaly halkabban folytatta, mintha kelletlenül tenné. — De találkoztam Torionnal. A kiszáradt földeken, ahol életét kockáztatva kutatott utánam. Elszomorított, hogy ott látom. Mondtam neki, hogy még talán visszatérhet.

Arca elsötétedett és tekintetében zord árnyék sötétlett. — Ostoba beszéd volt. Minden beszéd ostobaság az élők és a holtak között. De én is kedveltem őt.

Csendben ültek egy darabig. Azután Karvaly felállt, hogy kinyújtóztassa tagjait, és megdörzsölje elült combját. Mindketten vágytak már egy kis mozgásra. Éger mert egy nyeletnyi vizet a kútból. Karvaly felkapott egy tönkrement kerti ásót, egy bele való új nyelet, s nekilátott lesimítani a szárat és lefaragni a végét, melyre a pengét szánta.

— Folytasd, Éger! — szólt, és Éger folytatta a történetét.

A másik két mester csendben hallgatta a gyógyító elbeszélését Torionról. Égerben felserkent a bátorság és feltette a kérdést, mely foglalkoztatta egy ideje: hogyan jutnak el a holtak a falhoz, és hogyan a mágusok?

Az idézőmester azonnal válaszolt: — Ez egyfajta szellemi utazás.

A vén gyógyító habozott valamelyest: — Nem a testünkkel lépünk át a falon, minthogy a halott test itt marad. És ha egy mágus lép át látomásában, akkor alvó test marad itt, még élve. Az ilyet nevezzük utazónak… az utazik, ami kijut a testből. A lélek, a szellem.

— De a feleségem megfogta a kezem — mondta Éger. Nem bírta újra kimondani, hogy megcsókolta. — Éreztem az érintését.

— Csak számodra tűnt úgy — vágta rá az idéző.

— Ha testileg is megérinthetik, ha valamiféle kapcsolat alakult ki — kérdezte a gyógyfüves az idézőmestertől —, akkor nem lehetséges, hogy a többi lélek is ezért jön el hozzá, ezért szólítja, és nyúl felé?

— Ezért kell ellenállnia nekik — válaszolta amaz, közben Égerre pillantva. Tekintete lángoló haragról árulkodott.

Éger vádat érzett a szavakban, igaztalan vádat. — Próbálok ellenállni nekik, nagyuram. Mindig is próbáltam. De oly sokan

vannak — és ő is ott van közöttük —, és annyira szenvednek, segítségért kiáltoznak.

— Nem szenvedhetnek! — dörögte az idézőmester. — A halál véget vet minden szenvedésnek.

— Talán a szenvedés árnyéka is fájdalmas — vetette fel a gyógyfüves. — Hegység is van ama földeken, és a neve csak Fájdalom.

Egészen ez ideig a kapusmester nem szólalt meg. Most csendes, nyugodt hangon mondta: — Éger foltozó, nem romboló. Nem hinném, hogy meg tudná törni az effajta kapcsolatot.

— Ha létrehozta, meg is tudja törni. — Az idéző tovább verte a vasat.

— Ő hozta létre?

— Nem ismerek efféle tudományt, nagyuram — válaszolta Éger oly riadtan a hallottaktól, hogy hangja már-már dühödt éllel csendült.

— Akkor hát le kell mennem közéjük — jelentette ki a nagydarab mentor.

— Nem, barátom! — mondta a kapusmester, és az idős gyógyító folytatta helyette: — Közülünk csak utolsóként.

— Az én művészetem!

— És a miénk is.

— Akkor hát ki?

A kapusmester szólt végül: — Úgy tűnik, Éger a vezetőnk. Segítségért jött hozzánk, és talán ő segíthet nekünk. Tartsunk vele mindhárman a látomásában — a falig, de nem azon túlra.

Így hát azon az éjjelen, mikor félelemmel telve Éger végül hagyta, hogy legyűrje az álom, és újra a dombon találta magát, a többiek is ott álltak mellette:a gyógyfüvesmester, mint lélekmelengető jelenlét a hideg félhomályban; a kapusmester, megfoghatatlanul és ezüstösen, mint a csillagok fénye; és a biztos támasznak tetsző idézőmester, a medve, a sötét erő.

Ezúttal nem ott álltak, ahol a domboldal leereszkedik a sötétségbe, hanem egy közeli lejtőn, a gerinc felé nézve. Itt a fal felfutott a dombtetőre és igen alacsony volt, alig ért combközépig. Fenn az ég egészen feketének hatott a maga kevéske és pöttöm csillagával.

Semmi sem mozdult.

Nehéz lesz felmenni a falhoz, gondolta Éger. Eleddig mindig odalent volt.

De ha oda tud menni, talán Liliom is ott lesz, mint először. Talán meg tudja fogni a kezét, és a mágusok vele együtt őt is visszaviszik. Vagy átlép a falon, mert az oly alacsony, és megkeresi őt.

Elindult dombnak fel. Könnyű volt a lépés, mi sem akadályozta, és már szinte odaért.

— Hara!

Az idéző mély hangja szólította, s úgy tartotta vissza, mintha hurokként vetették volna a nyakára, mint megrántott pórázt. Megbotlott, előretántorodott egy lépést, majdnem a falig, és térdre esve megtámaszkodott a kőtömbökön. Felkiáltott: — Ments meg! — De kitől? A mágusoktól, vagy az árnyaktól a fal túloldalán.

Azután kezeket érzett a vállán, élő kezeket, erős és meleg kezeket, és megint a szobájában volt, csakugyan kezekkel, gyógyító kezekkel a vállán, és körötte lidércfény lángolt fehéren. És három helyett négyen voltak vele a helyiségben.

A vén gyógyfüvesmester leült mellé az ágyra és nyugtatgatta egy darabig, minthogy Éger reszketett, rázkódott, zokogott. — Nem vagyok rá képes — mondogatta, de még mindig nem tudta, hogy a mágusokhoz, vagy a holtakhoz beszél éppen.

Amikor a félelem és a fájdalom alábbhagyott, elviselhetetlenül fáradtnak érezte magát, és szinte teljes érdektelenséggel nézett a férfira, aki látomása idején érkezhetett. Tekintete jeges hideg, haja és bőre fehér. Messziről jött északföldi, gondolta Éger, Enwázról vagy Bereszwekről.

A férfi csak a mágusokhoz szólt: — Mit műveltek, barátaim?

— Kockáztatunk, Azver — válaszolt az idős gyógyfüves.

— Problémák a határnál, formázó — tette hozzá az idézőmester.

Éger érezte a tiszteletet, amelyet a férfi felé mutattak, és miközben röviden elbeszélték neki a bajokat, érezte megkönnyebbülésüket is, hogy segítség érkezett.

— Ha velem jön, eresztitek? — kérdezte a formamester, amikor a többiek befejezték. Azután Égerhez fordult: — A Lappang-ligetben nem kell félned az álmaidtól. És nekünk sem kell félnünk tőlük.

Mind beleegyeztek. A formamester bólintott és eltűnt. A következő pillanatban nem volt ott.

Soha nem is járt a szobában, csak látszatképet, jelenést küldött magáról. Ez volt az első alkalom, hogy Éger látta e nagymesterek hihetetlen hatalmának megnyilvánulását. El is bátortalanította volna a dolog, ha nem lett volna már túl minden félelmen és ámulaton.

Követte a kapusmestert ki az éjszakába, végig az utcákon, el az Iskola fala mellett, át a mezőkön egy nagy, kerek domb tövében és egy patak mentén, mely halkan, dallamosan csobogott a sötétben. Magas erdő állt előttük, a fákat ezüstös csillagfény koronázta.

A formamester elébük jött az ösvényen, pontosan ugyanúgy nézett ki, mint a szobában. Beszélt egy percet a kapusmesterrel, azután Éger követte a Liget mélyére.

— Sötétek a fák — mesélte Éger Karvalynak —, de alattuk nincs sötét. Fény… fényesség borítja az ösvényeket.

A másik bólintott, halványan elmosolyodott.

— Amint odaértem, rögtön tudtam, hogy ott majd tudok aludni.

Úgy éreztem, mintha egész végig aludtam volna, valami gonosz álom fogságában, melyből csak ott ébredtem fel igazán; így igazán el is tudtam aludni. A mester elvitt egy helyre, egy hatalmas fa gyökereihez, ahol mindent puha szőnyegként borítottak a lehullott levelek, és mondta, hogy ott lefekhetek. Úgy tettem és elszenderedtem. Képtelen vagyok elmondani, milyen édes álom volt az.

* * *

A déli nap erősen tűzött; bementek, s a házigazda kenyeret és sajtot szelt egy darab szárított hús mellé. Éger körülnézett evés közben. A házbelső egyetlen hosszú szobából állt, egy kis hálófülkével a nyugati oldalon. Tágas, homályos és szellős, erős építmény volt, vaskos oszlopokkal, csillogó padlóval és mély, kő tűzhellyel. — Nagyszerű ház ez! — Nem állta szó nélkül.

— Öreg már. A Vén Mágus házának nevezik. Nem utánam és nem is a mesterem, Aihal után, aki előttem lakott itt, hanem még az ő mestere, Helész után nevezték el így, akivel Oromon lecsendesítette a nagy földrengést. Jó ház.

Éger ismét szendergett egy kicsit a fák alatt, ahol a napsugarak rávillantak a mozgó lombozaton keresztül. Karvaly is megpihent, de nem túl hosszan. Mire Éger felébredt, már egy kosárnyi kicsiny, aranysárga szilva várta a fa alatt, és az öreg a kerítést javította fent, a kecskék legelőjénél. Éger segíteni indult, de addigra a volt főmágus végzett a munkával. A kecskék azonban már rég kiszöktek.

— Egyikük se tejel! — morgott Karvaly, miközben visszatértek a házhoz. — Mást se csinálnak, folyton csak lyukakat keresnek a kerítésen! Csak azért tartom őket, hogy felbőszítsenek… Életem első varázslata az elbóklászó kecskék visszahívására szolgált. A néném tanította. Ma már annyi hasznát sem veszem, mintha szerelmes ódát énekelnék nekik. Jobb, ha megnézem, nem szédültek-e be az özvegyember zöldségesébe! Nincs olyas bűbájosságod, ami visszahívná a kecskéket, ugye?

A két barna nősténykecske valóban egy káposztásban legelészett a falu szélén. Éger elismételte a varázslatot, melyet Karvaly tanított neki az odavezető úton:

Nót hírt melk men,
jolk hen mert hen!

A kecskék óvatos megvetéssel bámultak rá, és kicsit arrébb mentek. Kiáltozva és egy bot segítségével Éger kiverte őket a káposztás közül az ösvényre, ahol Karvaly néhány szem szilvát teremtett elő a zsebéből. Kínálgatva, ígérgetve, hízelegve lassan visszavezette a csavargókat a saját legelőjükre.

— Különös teremtmények — mondta, miközben bereteszelte a kaput. — Sohasem tudhatod, hogy állsz velük!

Éger gondolatai közt hasonló kétség merült fel a házigazdájával kapcsolatosan, de nem mondta ki.

Amikor megint az árnyékban ültek, Karvaly így szólt hozzá: — A formamester nem északföldi, hanem karg. Akárcsak a feleségem. Karego-Át harcosa volt. Sohasem hallottam még más emberről, aki azokról a szigetekről indult volna Kútfőre. A kargoknak nincsenek varázstudóik. Bizalmatlanok minden mágiával. Mégis több tudást őriztek meg az Ősi Erőkről, mint mi. Ez a férfi, Azver, fiatal korában hallott valami mesét a Lappang-ligetről, és valamiért úgy hitte, hogy ott kell legyen a föld minden hatalmának középpontja. Így hát maga mögött hagyta isteneit és anyanyelvét, és elutazott Kútfőre. Megállt a küszöbön és azt mondta: „Tanítsd meg, hogyan éljek abban az erdőben!" És mi addig tanítottuk, mígnem ő kezdett el tanítani minket… Végül ő lett a formamesterünk. Nem egy finomkodó típus, de megbízható.

— Úgy éreztem, nem tudnék félni tőle — mondta erre Éger. — Jó volt mellette lenni. Messze bevitt az erdőbe.

Ismét elcsendesedtek, mindketten a Ligetre és az erdei ösvényekre, a levelek között átsütő napfényre és csillagfényre gondoltak.

— Az ott a világ szíve — szólalt meg újra Éger.

Karvaly elnézett keletnek, a Gont-hegy fáktól sötétlő lejtőire. — Ott szoktam sétálni — jegyezte meg —, abban az erdőben, minden ősszel.

Kis idő múltán megkérdezte: — Mondd, miféle tanácsot adott a formamester, és miért küldött el ide, hozzám?

— Azt mondta, nagyuram, hogy te többet tudsz a… a kiszáradt földekről. Többet tudsz, mint bármely élő ember, és talán te megérted mit jelent az, hogy a lelkek eljönnek hozzám, és a szabadságukért könyörögnek.

— Elmondta, hogy szerinte hogyan lehetséges mindez?

— Igen. Azt mondta, hogy talán a feleségem és én nem tudjuk, hogyan kellene elszakadnunk egymástól, csak azt, hogyan forrasszuk össze lelkünket. Nem én tettem, hanem talán ketten együtt, akaratlan, mert úgy vonzzuk egymást, mint a higanycseppek. De az idézőmester nem értett egyet. Szerinte csak nagy mágikus hatalom képes megbontani a világ rendjét. Minthogy volt mesterem, Szula is

megérintett a falon keresztül, az idéző azt mondta, talán az őbenne maradt mágushatalom okolható. Az, ami életében rejtve vagy álca alatt maradhatott, és most felfedődött.

Karvaly tűnődött egy darabig. — Amikor Kútfőn éltem — kezdte —, még talán ugyanúgy láttam volna a dolgot, ahogyan az idéző. Akkoriban még nem ismertem a mágiánál nagyobb hatalmat. Még az Ősi Erőket sem gondoltam többnek… Ha az idézőmester az, akire gondolok, akkor ő is kisfiúként érkezett Kútfőre. Öreg barátom, Bükköny küldte Harish-ról, hogy nálunk tanuljon. És sohasem hagyta el a szigetet. Ez a különbség közte és Azver, a formamester között. Azver emberek között, férfiak és nők között, az élet sűrűjében élt egy harcos fiaként, és maga is harcossá lett. Van a világnak egy része, melyet kizárnak az Iskola falai közül. Ő ezt a részt a saját húsában és vérében hozta magával. Tudja, hogyan szeret férfi és nő, miért szeretkeznek és házasodnak… Az utóbbi tizenöt esztendőben a falakon kívül élve hajlok a gondolatra, hogy Azver jár jobb nyomon. A kötelék közted és feleséged között erősebbnek bizonyulhat, mint az élet és halál közti szétválasztó erő.

Éger hosszan forgatta fejében a hallottakat. — Magam is elgondolkodtam már ezen. De úgy tűnik… szerénytelen már maga a vélekedés is. Szerettük egymást, jobban, mint ahogy el tudom mondani, hogy szerettük egymást, de lehetett szerelmünk nagyobb, mint bárki másé mielőttünk? Lehetett nagyobb, mint Mórred és Elfáran szerelme?

— De talán kisebb sem.

— Hogyan lenne az lehetséges?

Karvaly tekintetében mintha tisztelet csillant volna, majd hangjában olyan törődéssel válaszolt, amitől Éger megtisztelve érezte magát. — Nos — kezdte lassan —, néha a szenvedély csak rossz sors vagy halál árán virágozhat ki igazán, és gyakran szépsége teljében ér véget. A hárfások erről énekelnek és a költők erről mesélnek; az esztendők múlásával nem változó szerelemről. Ilyen volt az ifjú király és Elfáran szerelme. És ilyen volt a te szerelmed is, Hara. Nem volt nagyobb, mint Mórredé, de lehetett-e nagyobb az övé, mint a tied?

Éger nem válaszolt, tűnődött.

— Nincs kisebb vagy nagyobb a korlátlanból — folytatta Karvaly. — Mindent vagy semmit, ahogy az igaz szerelmes mondja, és ez a szerelem igazsága. A szerelem sohasem hal meg, úgy mondják. Öröklétet kíván és kap. És joggal. Hogyan tudna meghalni, ha ő maga az élet? Mi pedig nem ismerhetünk meg többet az örökkévalóságból, csupán szemvillanásnyit, mikor e kötelékbe lépünk.

Halkan beszélt, de hangja hévvel és energiával telt meg. Azután hátradőlt, és egy perc múltán félmosoly kíséretében tette hozzá: — Minden bamba falusi kölyök erről énekel, és minden szerelemről

álmodó fiatal leány tudja ezt. Csak Kútfő nagymesterei nem. A formamester magával hozhatta e tapasztalatot korábbról, de magam is csak későn tanultam meg. Nagyon későn. Szerencsére, nem túl későn. — Égerre nézett, tekintete még mindig lángolt, feltüzelt hévről árulkodott. — Te is megismerted.

— Meg. — Éger mély lélegzetet vett. Szinte azonnal folytatta: — Talán most is együtt vannak a sötétség földjén. Mórred és Elfáran.

— Nincsenek — jelentette ki Karvaly, valamiféle zord bizonyossággal.

— De mi képes eltépni az effajta igaz köteléket?

— Ott nincsenek szerelmesek.

— Akkor kik ők, mit csinálnak ott, abban a világban? Te voltál ott, átléptél a falon. Ott jártál és beszéltél velük. Mondd hát el!

— Elmondom. — De egy darabig nem mondott semmit. — Nem szeretek visszagondolni — kezdte azután. Megdörzsölte halántékát, és gondterhelten összevonta szemöldökét. — Láttad… láttad azokat a csillagokat? Kicsiny, egyszerű csillagok, és sohasem mozdulnak el. Nincs hold. Nincs napkelte… Vannak utak, ha lemégy a dombról. Utak és városok. A domboldalt fű borítja, halott fű, de lentebb csak port és köveket látsz mindenfelé. Semmi sem terem ott meg. Itt és ott sötét városok hevernek. A holtak sokasága ott áll az utcákon, vagy örökkön az utakon bolyonganak. Nem beszélnek. Nem érintik meg egymást. Nem érintenek soha. — Hangja elhaló és száraz volt. — Ott Mórred elmehet Elfáran mellett és sohasem fordul utána, ahogy Elfáran sem keresi Mórred tekintetét… Ott nem térnek meg egymáshoz, Hara. Nincs már kötelék. Az anya nem öleli többé gyermekét.

— De a feleségem eljött hozzám — ellenkezett Éger kétségbeesetten —, a nevemen szólított és megcsókolt.

— Igen. És minthogy szerelmetek nem volt nagyobb más halandó szerelemnél, és egyikőtök sem volt oly hatalmas varázsló, akinek hatalmában állt volna megváltoztatni élet és halál törvényeit, így hát… így hát kell itt lennie még valaminek. Valami történik. Valami változás. Bár ez rajtad keresztül és veled történik, mégis inkább lehetsz eszköze, mintsem oka.

Karvaly felállt és járkálni kezdett fel s alá a ház előtti ösvényen; feszült energia töltötte el, szinte beleremegett, mint a sólyom, mielőtt lecsap zsákmányára.

— Nem azt mondta a feleséged, amikor az igaz nevén szólítottad, hogy *nem az én nevem többé már*…?

— De igen.

— Hogyan lehetséges ez? Mi, akiknek van igaz neve, megtartjuk azt halálunk után is, csak a köznapi nevünk vész feledésbe… Rejtély ez a tanultaknak is, hidd el, de amennyire tudjuk és megértjük, az igaz név egy szó az Igaz Beszédből. Ezért van az, hogy csak az ajándékkal

bíró ismerheti meg egy gyermek nevét, és adhatja azt neki. És a név köti viselőjét — élve és holtan egyformán. Ebben áll az idézők művészete… De amikor az idézőmester az igaz nevén szólította a feleségedet, akkor ő nem jött el. Te a köznapi nevén, Liliomnak szólítottad, és eljött hozzád. Úgy jött el, ahogyan ismerted?

Élesen nézett Égerre és mintha többet is látott volna, mint az ott ülő embert. Kis idő múltán folytatta: — Amikor mesterem, Oromon meghalt, a feleségem itt volt vele; és haldoklása közben Oromon azt mondta neki: *Minden megváltozott*. Akkor már átlátott a falon. Hogy melyik oldalról, azt nem tudom.

— És azóta valóban voltak változások — király ült Mórred trónjára, és Kútfőnek nincs főmágusa. De ennél több is történt, sokkal több. Láttam egy gyermeket, amint magához szólítja a sárkány Kalesszint, a Legvénebbet; és Kalesszin válaszolt a hívásra, a lányának nevezte őt, ahogyan én is. Mit jelent ez? Mit jelent az, hogy sárkányokat láttak a nyugati szigetek felett? A király értünk küldetett, hajója érkezett Gonti Kapu kikötőjébe, kérve, hogy lányom, Tehanu menjen el hozzá, és adjon tanácsot sárkányügyben. Az emberek attól tartanak, hogy felbomlott az ősi szövetség, hogy a sárkányok eljönnek és felégetik a mezőket és a városokat, miként tették ezt, mielőtt Vandór-Akbé megküzdött Orm Embarral. És most, az élet és halál közti határon, egy lélek megtagadja a név kötelékét… Nem értem. Csak azt tudom, hogy a dolgok változnak. Minden megváltozik.

Félelem nem rejtezett a hangjában, csupán valami ádáz ujjongásféle.

Éger nem tudott osztozni örömében. Túl sokat veszített, és túlságosan megviselte már az olyan erők elleni harc, melyeket se nem uralt, se nem értett. De szívében bátorság áradt szét.

— Változzon hát jó irányba, nagyuram! — kívánta hangosan.

— Úgy legyen — hagyta rá az öreg. — De változnia kell.

* * *

Ahogy a nap kezdett veszíteni az erejéből, Karvaly közölte, hogy be kell mennie a faluba. Magával vitte a kosárnyi szilvát, és beleültetett egy kisebb kosárnyi tojást is.

Éger vele tartott, és séta közben beszélgettek. Mikor megtudta, hogy Karvaly árpára és búzalisztre cseréli a gyümölcsöt és a tojást és a kis tanya egyéb adományait, hogy a kandallóban elégetett fát az erdőben kell türelmesen összeszednie, hogy a nem tejelő kecskék miatt már tavaly is ki kellett gazdálkodnia a sajtra valót, akkor Éger

igencsak elcsodálkozott. Hogyan lehetséges, hogy Óceánföld főmágusa, a maga két kezével termeli meg a betevő falatot? Saját népe nem tiszteli őt?

Vele ment a faluba és látta, amint egy nő becsapja az ajtót, mikor közeledni látja az öregembert. A piacos, aki átvette a gyümölcsöt és a tojást, egyetlen szó nélkül számolta le az aprót az asztalra, barátságtalan arccal és lesütött tekintettel. Karvaly kedvesen köszönt el: — További jó napot, Iddi! — De választ nem kapott.

— Nagyuram! — kezdte Éger döbbenten, ahogy hazafelé baktattak. — Nem ismernek talán?

— Nem — válaszolt a volt főmágus, egy rideg oldalpillantás kíséretében. — És igen.

— De… — Éger nem tudta, hogyan adjon hangot felháborodásának.

— Tudják, hogy nincs már varázshatalmam, de furcsaságok vesznek körül. Tudják, hogy egy idegennel, egy karg nővel élek. Tudják, hogy a lányom valami boszorkányféle, de rosszabb, mert arca és keze összeégett, és mert ő maga megégette Re Albi urát, vagy lelökte egy szikláról, vagy szemmel verte meg — többféle szóbeszéd is járja. Tisztelik a házat, amelyben élünk, bár főleg azért, mert Aihal és előtte Helész háza volt, és a halott varázsló jó varázsló… Városi ember vagy, Éger, Mórred királyságának egyik szigetéről. Gont falvai másféle helyek.

— De miért maradsz itt, nagyúr? A király biztosan a megfelelő tiszteletben részesítene…

— Nem akarok tiszteletet! — vágta rá az öreg oly erőszakos hévvel, hogy teljesen elnémította Égert.

Haladtak tovább. Amikor a szirtek szélén épült házhoz értek, Karvaly halkan megjegyezte: — Ez az én fészkem.

Vacsora után magukhoz vettek egy pohárka vörösbort, és egy másikkal kiültek naplementét nézni. Nem sokat beszéltek. Az éjszakától, az álomtól való rettegés utolérte Égert.

— Nem vagyok gyógyító — mondta a házigazda —, de ugyanúgy talán segíthetek a nyugodt alvásban, ahogyan a gyógyfüvesmester segített.

Éger kérdőn nézett rá.

— Elgondolkodtam rajta és úgy tűnik, nem varázslat tartott távol a domboldaltól, sokkal inkább az élő kéz érintése. Ha szeretnéd, kipróbálhatjuk.

Éger ellenkezett, de Karvaly így szólt: — Az éjjelek felét többnyire ébren töltöm. — Így hát vendége aznap este a nagy szoba hátsó sarkában álló, alacsony ágyra heveredett le, és vendéglátója mellette virrasztott, vigyázott a tűzre és bóbiskolt néha.

Közben vigyázott Égerre is, és végül látta álomba zuhanni. És nem

sokkal később látta, ahogy remegni kezd álmában. Kinyújtotta kezét és Éger vállára tette, ahogy a férfi, oldalára fordulva feküdt. Az alvó mozgolódott egy kicsit, sóhajtott, lenyugodott, és békésebben aludt tovább.

Karvalyt elégedettséggel töltötte el, hogy ennyit segíthetett. Mint egy varázsló, gondolta magában, gunyorosan.

Nem volt igazán álmos; még mindig érezte a nappali feszültséget. Éger története járt a fejében, és az, amiről délután beszélgettek. Látta maga előtt Égert, ahogy ott áll az ösvényen a káposztás mellett, és a varázslat szavaival próbálja visszahívni a kecskéket, és azok dölyfösen ellenállnak a hatalmát vesztett igének. Emlékezett még, hogy valaha nevén szólította a karvalyt, a szürke sast, a lápi sólymot, lehívta őket az égből — és azok a szelek szárnyán érkezve acélkarmokkal kapaszkodtak a karjába és rábámultak —, tekintetét a haragos, aranyszín szemekbe mélyesztette… Elmúlt már mindez. Dicsekedhetett és fészkének nevezhette a házát, de már nem voltak szárnyai.

De Tehanunak voltak. Sárkányszárnyai, melyek messzire röpíthették.

A tűz kialudt. Összébb fogta magán a birkabőrt és hátát a falnak vetette, egyik kezét Éger mozdulatlan, meleg vállán tartotta. Megkedvelte és megsajnálta a férfit.

Másnap ne felejtse el megkérni, hogy foltozza meg a zöld kancsót.

A rövid fű szárazon, szürkén, holtan meredezett a fal tövében. Szél nem fútt, hogy megreszkettesse vagy megzörgesse.

Riadtan emelkedett fel, félig kikelt a karszékből, de pillanatnyi zavarodottsága elmúltával visszatette kezét Éger vállára, megszorította kissé, és suttogva szólt hozzá: — Hara! Gyere onnan, Hara! — Éger megrázkódott, majd megnyugodott. Sóhajtott, még jobban összekuporodott, és csendesen feküdt tovább.

Karvaly az alvó mellett ült, és kezét annak karján tartotta. Hogyan kerülhetett ő oda, a kőfalhoz? Már nem volt meg a hatalma, hogy odamenjen. Nem volt rá módja, hogy fellelje az odavezető utat. Ahogyan az előző éjjelen, Éger álma vagy látomása, Éger messzire utazó lelke, magával húzta a félhomályban úszó vidékre.

Már teljesen ébren volt. Nyitott szemmel ült, a csillagokkal telt ég fénye arcára vetült a nyugati ablakon keresztül.

A fű a fal tövében… Nem nő tovább ott, hol a domboldal lefut, és helyet ad a sötétbe burkolózó, kiszáradt földeknek. Égernek úgy mondta, odalent nincs más csak por, csak kövek. Ő már látta azt a fekete port, a fekete sziklákat. A holt patakmedreket, amelyekben sohasem folyt víz. Nincs ott élő dolog, nappali teremtmény. Nincs madár, nem futkároznak mezei egerek, nem zizegnek bogarak, és nem csillan meg hátuk. Csak az emberek halottai laknak ott, üres

tekintettel és csendes ajkakkal.

Talán a madarak nem halnak meg?

Az egér, a szúnyog, a kecske — az a barna-fehér, ravasz, szürke patás és sárga szemű, szégyentelen kecske, Torkos, Tehanu egykori állatkája, amely a múlt télen halt meg végelgyengülésben — hol vagy, Torkos?

Nem ott, nem a sötétség vidékén. Torkos meghalt, de elkerülte a kiszáradt földeket. Ott lehet, ahová mindig is tartozott, a földben. A földben, a fényben, a szélben, a sziklákon lecsobogó vízben, a nap sárga szemében.

Akkor miért, miért…?

* * *

Figyelte, ahogy Éger megfoltozza a kancsót. Kövér és jádezöld edény, Tenar kedvence volt; kézben hozta át a Tölgyes tanyáról, évekkel korábban. Karvaly kezéből másnap csúszott ki, ahogy levette a polcról. Azzal a szándékkal szedte össze a két nagyobb darabot és a kis szilánkokat, hogy majd összeragasztja valami módon, és legalább dísznek jó lesz még, ha másra nem is használható. Azóta ha ránézett a darabokra, melyeket akkor egy kosárkába gyűjtött, ügyetlensége mindig feldühítette.

Megbűvölten nézte Éger kezeit. Nyúlánk, erős, fürge, sietség nélküli ujjak dédelgették a kancsó alakját, egymáshoz illesztették-passzították és elrendezték, kérlelték és cirógatták a cserepeket, a hüvelykujjak a helyükre vezérelték-csábították a kisebb töredékeket, azokat újra egyesítették, és összebékítették egymással. Munka közben Éger kétszavas, dallamtalan kántálást mormolt maga elé. Az Öreg Beszéd két szava volt az. Kóbor ismerte is meg nem is a jelentésüket. Éger arca felderült munka közben, minden fáradtsága és bánata tovaszállt; arc, mely teljességgel feloldódott az időben és az összpontosításban, ahogy az időtlen nyugalom átfénylett rajta.

Kezei eltávolodtak a kancsótól, ujjai virágszirmokként nyíltak szét. A kancsó ott állt a tölgyfaasztalon, újra egészben.

Éger csendes elégedettséggel nézte.

Amikor Kóbor megköszönte, a foltozó így szólt: — Nem okozott gondot. A törések nagyon tiszták voltak. Kiváló darabnak készült, jó anyagból. Csak a hitvány eszközöket nehéz megfoltozni.

— Támadt egy gondolatom, hogyan alhatnál nyugodtabban — váltott témát Kóbor.

Éger a hajnal első fényére ébredt és rögtön fel is kelt, így

házigazdája is lefekhetett és alhatott, míg világos nappal lett; de tisztán látszott, hogy ez a mód nem működhet sokáig.

— Gyere velem! — kérte az öregember, és megindultak a sziget belseje felé egy ösvényen, amely a kecskék legelője mellől indult, és bevágott a dombok, a kicsiny, félig-meddig gondozott mezők és vad erdőfoltok közé. Gont vadonnak tűnt Éger számára, buja és rendezetlen vidéknek, amely felett egy tépett hegycsúcs dereng folyton, fenyegetőn.

— Úgy tűnik — szólt Karvaly miközben gyalogoltak —, meg tudtam tenni ugyanazt, amit a gyógyfüvesmester, és távol tartottalak a dombtól és a faltól csupán azzal, hogy rajtad tartottam a kezem. Talán mások is segíthetnek ugyanezen a módon. Ha nincs kifogásod az állatok ellen.

— Állatok?

— Tudod… — kezdte Karvaly, de nem folytatta, minthogy szavába vágott egy különös teremtmény, amely ugrálva közeledett feléjük az ösvényen. Szoknyákba és kendőkbe bugyolálta magát, fejéből tollak meredeztek minden irányba, és magas szárú bőrcsizmát viselt. — Ör'g Karvaster, Ör'g Karvaster! — kiáltozta.

— Üdvözlet néked is, Hanga! Nyugalom-nyugalom — válaszolt Karvaly. A nő megállt ugyan, de himbálva, ingatva magát, tolldísze szinte hullámzott, arcán széles vigyor terült szét. — Tudni, hogy jössz ám! — rikoltotta. — Megsimogatni sólyomnak csőrit, látod, így-e csinálni, és az mondta menni-menni! Tudni, hogy jössz ám!

— És jövök is.

— Meglátogatni minket?

— Meglátogatni titeket. Ő Éger mester, Hanga.

— Égerster — suttogta a nő hirtelen elhalkulva, ahogy beírta Égert a gondolatai közé. Kicsit összébb húzta magát, szemlesütve vizsgálgatta a lábait.

Nem viselt bőrcsizmát. Csupasz lábait térdtől lefelé sima, barna, száradó sár borította. Szoknyáit felgyűrte, és egy derékszíjjal rögzítette.

— Békáztál, ugye, Hanga?

A nő tunyán bólintott.

— Megyek mondani nénének — mondta suttogással kezdve és bömböléssel fejezve be, azután visszairamodott arra, amerről jött.

— Jólelkű teremtés — mesélte Karvaly. — Segíteni szokott a feleségemnek. Most a boszorkányunknál él, és neki segít. Gondolom, nem irtózol belépni egy boszorkány házába?

— Soha nem is irtóztam tőle, nagyuram.

— Sokan nem szívesen teszik. Nemesek és szántóvetők, varázslók és mágusok is.

— Liliom, a feleségem, boszorkány volt.

Karvaly bólintott, és egy ideig csendben sétáltak. — Ő hogyan ismerte meg az ajándékát?

— Tehetséggel született — válaszolt Éger a szokásos nyugodt, szelíd hangján. — Kisgyermekként vissza tudta növeszteni a letört faágat, és a többi gyerek hozzá vitte a játékait, hogy javítsa meg. De amikor az apja meglátta mit csinál, ráütött a kezére. A családjának neve volt a városukban. Tekintélyes neve. Nem akarták, hogy boszorkányokkal közösködjön, mivel ez lehetetlenné tette volna, hogy tisztes férfival házasodjon. Így hát nem beszélt nyíltan effajta tanulmányairól. És a városka boszorkányai sem tudtak mit kezdeni vele — még ha időnként náluk is kereste a tudást —, mert tartottak az apjától. Azután jött egy gazdag férfi és udvarolt neki, merthogy szépséges is volt, ahogy azt már mondtam, nagyuram. Szebb, mint azt el tudnám mondani. Az apja házasságot akart, és aznap éjjel Liliom elszökött hazulról. Egyedül élt, vándorolt néhány esztendeig. Itt is, ott is maga mellé vette egy boszorkány, de tudásával tartotta el magát.

— Nem nagy sziget Taón.

— Az apja nem kerestette. Azt mondta, neki nincs kontárboszorka-lánya.

Karvaly ismét bólintott. — Végül hallott rólad, és felkeresett.

— De többet tanultam tőle, mint ő tőlem — vágta rá Éger sietve. Nagy ajándék volt ő nekem.

— El is hiszem.

Egy erdős mélyedésben kis házhoz vagy nagy kunyhóhoz érkeztek. Körötte terjedelmes gubancokban nőtt a boszorkánymogyoró és a rekettye, a tetőn egy kecske nézelődött, és szerteszét rajnyi rikoltozó, fehér pöttyös, fekete tyúk szaladgált. Egy lusta kis szuka terelőkutya pattant fel, majd elmélázott, hogy ugasson-e, de meggondolta magát, és inkább farkcsóválva közelített.

Karvaly egyenesen az alacsony bejárathoz ment, és előregörnyedve benézett. — Üdvözlet, néne! — kiabált be. — Látogatót hoztam. Égert, egy varázslófélét Taón-szigetről. A foltozáshoz ért és mester már, én mondom, mert láttam, ahogy összerakta Tenar zöld kancsóját, tudod melyiket, amelyiket az ügyetlen vén kezemmel elejtettem és összetörtem másnap.

Belépett a kunyhóba, és Éger követte. Bent vénasszony ült kipárnázott széken, a bejárat közelében, ahonnan ki tudott nézni a napfényre. Tollak álltak ki gyér, fehér hajából. A térdére pöttyös tyúkocska telepedett. Bűbájos kedvességgel mosolygott Karvalyra, és udvariasan bólintott a látogató felé. A szárnyas felébredt, kotkodált egyet, és elhagyta a helyszínt.

— Ő Moha — mondta Karvaly —, nagytudású boszorkány, de kedvessége még nagyobb.

Ugyanígy történne, képzelte el Éger, ha a kútfői főmágus egy

nagy varázslót mutatna be egy nagyszerű úrihölgynek. Meghajolt. A vénasszony félredöntött fejjel kacarászott egy kicsit.

Köröző mozdulatot tett, és kérdőn nézett Karvalyra.

— Tenar? Tehanu? — tette fel helyette a kérdést amaz. — Még mindig Enyhelyen vannak a királlyal, amennyire én tudom. Jól érzik ott magukat, megnéznek minden látnivalót a nagyvárosban és a palotában.

— Csináltam nekünk koronát — kiáltott Hanga, kiszökdécselve a házacska mélyén rejlő, illatos és sötét lomtárból. — Mint a királyé meg a királynéjé. Látod? — Közben megigazgatta a csirketollakat, amelyek sűrű hajából álltak ki mindenféle szögben. Moha néne, ráébredve saját különleges fejdíszére, hatástalan csapott a tollak felé bal kezével, közben grimaszolt.

— A korona nehéz dolog — vélte Karvaly, és finoman kihúzogatta a tollakat a ritkás hajzatból.

— Ki a királyné, Karvaster? — rikoltott fel Hanga. — Ki a királyné? Bannen a király, ki a királyné?

— Lebannen király mellett nincs királyné, Hanga.

— Miért? Kéne lennie! Miért nincs?

— Talán még keresi.

— Tehanut veszi el! — visított fel örömében a nő. — Őt fogja!

Éger látta, hogy Karvaly arckifejezése megváltozik, vonásai bezárulnak, kőkeménnyé merevednek.

De csak annyit szólt: — Kétlem. — Kezében tartotta a Moha hajából kivett tollakat, és önkéntelen mozdulatokkal simogatta azokat. — Szívességért jöttem hozzád, mint mindig, Moha néne — mondta.

A vénasszony kinyújtotta jobb kezét és oly kedvességgel fogta meg a férfi kezét, hogy Éger szíve belesajdult.

— Kölcsön akarom kérni az egyik kölyköt.

Moha tekintete elszomorodott. Hanga mellette állt és tátogott, mintha a fejét törte volna egy darabig, azután elkiáltotta magát: — A kölykök! Moha néne, a kölykök! De mind elmentek!

A vénasszony bólintott, szomorkásan nézett, közben Karvaly barna kezét cirógatta.

— Valaki elvitte őket?

— A legnagyobb kiszökött és talán elszaladt az erdőbe és valami megölhette, mert nem jött vissza, és aztán az öreg Kószáló jött és mondta, hogy terelőkutya kellene neki és elvinné mind a kettőt és kitanítaná őket és néne odaadta őket, mert kergették a kiscsirkéket, a Hópihe csibéit, akiket most költött ki, és kiesznek a vagyonunkból, és tényleg, mert tényleg.

— Nohát, Kószálónak meglesz a dolga, mire kitanítja őket — mondta Karvaly egy félmosollyal. — Örülök, hogy ő vitte el a

kölyköket, de sajnálom, hogy nem maradt egy sem, mert kölcsön akartam kérni az egyiküket. Egy vagy két éjszakára. Az ágyadban aludtak, ugye, Moha?

A vénasszony bólintott, még mindig szomorkásan. Azután felderült kissé, félrefordított fejjel felnézett, és nyávogott egyet.

Karvaly csak pislogott, de Hanga mindent értett. — Ó! A cicák! — kiáltotta. — Kis Szürkének volt négy és Vén Fekete megölt egyet, mielőtt lefoghattuk volna, de még mindig itt kószál valahol kettő vagy három, akik velünk alszanak majdnem minden éjjel most, hogy a kiskutyák nincsenek. Cicc! Ci-ci-ci-cicc! Hol vagytok, kiscicák? — És egy nagy adag felfordulást és dulakodást és metsző nyávogást követően újra felbukkant a kunyhó mélyét borító sötétségből egy nyivákoló és vonagló, szürke kismacskával a markában. — Itt az egyik! — kiáltotta és odadobta Karvalynak. Az öreg ügyesen elkapta. A kis állat azonnal ráharapott az egyik ujjára.

— Jól van, jól van — simogatta a mágus. — Nyugalom. — Válaszképpen halk korgás-morgás érkezett, és a szőrcsomó újra megpróbálta megharapni. Moha intett egyet, és Karvaly letette a kis teremtményt az asszony ölébe. Ő is megsimogatta lassú, nehézkes kezével. A macska még domborított egyet, azután nyújtózkodott, felnézett a vénasszonyra és dorombolni kezdett.

— Elkérhetem egy időre?

A boszorkány felemelte kezét a cicáról és oly nemes mozdulattal intett, hogy abban minden benne volt: vidd csak és szívesen!

— Éger mesternek bajos álmai vannak, tudod, és gondoltam, egy állattal maga mellett, biztosan könnyebben alszik éjjelente.

Moha komolyan bólintott. Égerre felnézve becsúsztatta kezét a cica alá és felemelte, odanyújtotta. Éger igencsak óvatosan vette kezei közé. Az állatka nem morgott és nem harapott. Egy csavarintással kiszabadította magát, felszaladt Éger karján, és bebújt a nyakához a haja alá, minthogy a férfi félhosszú frizuráját tarkón lazán összefogva viselte.

Ahogy sétáltak visszafelé a Vén Mágus házához, a cica bebújt Éger inge alá, és Karvaly magyarázatba fogott. — Egyszer, amikor még kezdő voltam a művészetekben, megkértek, hogy gyógyítsak meg egy vöröslázban szenvedő gyermeket. Tudtam, hogy a gyermek haldoklik, de úgy éreztem, nem hagyhatom elmenni. Próbáltam követni. Hogy visszahozzam. A falon túlról… És közben itt testemmel lehanyatlottam az ágy mellé, és magam is úgy feküdtem, mint a holtak. Volt ott egy boszorkány, aki kitalálta, hogy mi történt, elvitetett a házamba és ágyba fektetett. És ott a házamban volt egy állatka, akivel még fiúkoromban, Kútfőn barátkoztam össze, egy vad teremtmény, amely magától jött oda hozzám, és velem is maradt. Egy pomat. Ismered? Azt hiszem, északon nem él meg.

Éger habozott, majd így válaszolt: — Csak a *Tettek*ből ismerem, amelyek elbeszélik, hogyan… a mágus hogyan jutott el Terranon udvarába Rosszán-szigeten. És a pomat próbálta figyelmeztetni egy zombitra, amely a vezetőjeként ment előtte. És a mágus megszabadult ugyan a zombittól, de a kis állatka odaveszett.

Karvaly szótlan ment tovább húsz, vagy még több lépésen keresztül. — Igen. Csak ennyit fűzött hozzá. — Szóval, a pomat megmentette az életemet, amikor a saját ostobaságom miatt a fal rossz oldalára kerültem, s a testem itt hevert, és a lelkem odaát tévelygett. A pomat odajött és mosdatni kezdett, ahogy maguk mosakodnak és kölykeiket mosdatják, ahogy a macskák is csinálják, száraz nyelvvel, türelmesen, megérintett és az érintésével visszahozott, visszahozott a testembe. És az ajándék, amit az állatka adott nekem, nemcsak maga az élet volt, de emellett olyan tudás, amit Kútfőn sohasem tanítottak… De amint látod, már nehezen emlékszem vissza arra is, amit az élet tanított.

— Egyfajta tudás, valóban, de mégis inkább misztérium. Mi a különbség köztünk és az állatok között? A beszéd? Minden állat tud beszélni valami módon, hívják és figyelmeztetik egymást és még többet is mondanak; de nem mesélnek történeteket, és nem hazudnak. Mi pedig…

— De a sárkányok beszélnek; az Igaz Nyelvet beszélik, a Teremtés Nyelvét, amelyen nem lehet hazudni, amelyen ha történetet mesélsz, az valóra válik! Mégis állatoknak tartjuk a sárkányokat…

— Talán mégsem nyelvünkben rejlik a különbség. Talán abban, hogy az állatok nem tesznek jót vagy rosszat. Csak azt teszik, amit tenniük kell. Nevezhetjük ártalmasnak vagy hasztalannak cselekedeteiket, de a jóság és a gonoszság hozzánk tartozik, és így megválaszthatjuk, miként cselekszünk. A sárkányok veszélyesek, igen. Ártalmunkra lehetnek, igen. De nem gonoszak. Erkölcsileg alacsonyabb rendűek, ha úgy tetszik, akárcsak az állatok. De lehet, hogy felette állnak az emberi erkölcsiségnek, és egyszerűen csak nem tudnak mit kezdeni vele.

— Választanunk és döntenünk kell újra meg újra. Az állatnak elegendő léteznie és cselekednie. Mi vagyunk igában, és ők a szabadok. Így hát egy állattal együtt lenni nem más, mint megtapasztalni egy kevéske szabadságot…

— A múlt éjjel azon gondolkodtam, hogy miért van a boszorkányoknak gyakran társuk, famulusuk? A nagynénémnek egy öreg kutyája volt, ami sohasem ugatott, mégis Hírnöknek nevezte. És a főmágus Nemmeziz, amikor először mentem Kútfőre, egy hollót tudott maga mellett, amely mindenhová vele tartott. És eszembe jutott egy fiatal nő is, akit valaha ismertem, és aki egy kicsinyke sárkánygyíkot, egy gekkót hordott karperecként. És végül ott volt a pomatom is.

Azután az jutott eszembe, hogy ha Égernek egy érintés melege kell ahhoz, hogy a falnak ezen az oldalán maradjon, akkor miért ne lehetne az egy állat érintése? Talán egy kutya vagy egy macska is lehet olyan jó, mint Kútfő egyik mestere…

És bebizonyosodott. A cica — kétségkívül boldogan, hogy távol lehet a kutyás, kóbor macskás, kakasos és kiszámíthatatlan Hangás háztartástól —, keményen próbálta bizonyítani, mennyire megbízható és szorgalmas macska ő, és kiűzte az egereket a házból. Éger vállán utazott, ha a férfi megengedte neki, és közvetlenül az arcához telepedett le aludni, dorombolva, amint gazdája leheveredett. Éger átaludta az éjszakát anélkül, hogy utána emlékezett volna bármiféle álmára, és arra ébredt, hogy a cica a mellkasán ülve mosakszik a maga csendes módján.

Ám amikor Karvaly megpróbálta meghatározni a nemét, vadul prüszkölt és csapkodott. — Rendben — mondta a mágus, és gyorsan kirántotta kezét a veszélyes körből —, legyen úgy, ahogy akarod. Fiú vagy lány, Éger, ennyit biztosan tudunk.

— Én aztán nem fogok nevet adni neki — ellenkezett a másik. — Eltűnnek, mint a gyertyaláng, ezek a kismacskák. Ha elnevezed őket, csak jobban bánkódsz utánuk.

Aznap Éger javaslatára kimentek kerítést javítani. Felsétáltak a kecskelegelő kerítéséhez, Karvaly bent, Éger kívül maradva tette a dolgát. Ha találtak egy helyet, ahol a deszkázat a korhadás kezdeti jeleit mutatta vagy az átkötőlécek meggyengültek, ott Éger megérintette a fát, benyomta és kifeszítette, lesimította és megerősítette. Közben félig kiejtett szavakat kántált oly halkan, hogy szinte torkába és mellkasába börtönözte hangját, de tekintete nyugodt és határozott volt.

Egyszer a folyamatot figyelő Karvaly, így mormogott maga elé: — És valaha ez még ajándék volt!

Éger annyira elmerült a munkában, hogy nem kérdezte meg, mire gondol az öreg.

— Így — mondta a végén a fiú —, ez tartani fog. — És mentek tovább, közvetlen mögöttük a két kíváncsi kecskével, akik úgy döfködték és lökdösték a léceket, mintha a javítást tennék próbára.- Arra gondoltam — szólalt meg Karvaly —, hogy jól tennéd, ha elmennél Enyhelyre.

Éger riadtan nézett fel rá. — Ó — válaszolta óvatosan —, én arra gondoltam, hogy ha már talán van egy módja, hogy távol maradjak… attól a helytől… Akár haza is mehetnék Taónra. — De amint kimondta, már nem is hitte saját igazát.

— Lehet, de nem hiszem, hogy bölcs dolog lenne.

Éger kelletlenül értett egyet. — Nagy kérés egy kiscicától, hogy megvédelmezzen egy embert a holtak seregétől.

— Az.

— De… mi keresnivalóm van Enyhelyen? — És reménykedve hozzátette: — Te is jönnél?

Karvaly megrázta a fejét. — Én itt maradok.

— A formamester…

— Hozzám küldött. És én elküldelek azokhoz, akiknek hallaniuk kell a történetedet és kitalálhatják, hogy mit is jelent valójában… Megmondom neked őszintén, Éger: szerintem szíve mélyén a formamester még mindig annak tart, aki voltam. Úgy hiszi, csupáncsak rejtőzködöm itt, a gonti erdőségben, és a legnagyobb szükség idején majd újra előbújok. — Az idős férfi lenézett izzadságáztatta, foltozott ruhájára, poros cipőjére, és felnevetett. — Itt állok előtted teljes pompámban!

— Mehehe — mekegett fel mögötte a barna kecske.

— De mindegy is, Éger, mert igaza volt, amikor ideküldött. Merthogy ő is itt lenne, ha nem hajózott volna el.

— Tenar úrnő?

— *Hama Gondun*, ahogyan a formamester nevezte őt — válaszolta Karvaly, közben kifürkészhetetlen tekintettel nézett Égerre a kerítés felett. — Egy nő Gontról. Gont leánya. Tehanu.

Második fejezet
Paloták

Mikor Éger visszaért a kikötőbe, a *Messzeszálló* még ott lebegett a dokknál, fűrészárut vett fel rakományként. A férfi tudta, hogy azon a hajón már eljátszotta a szíves fogadtatást. Inkább a szomszédos mólónál kikötött, megkopott kószter, a *Bájos Rózsa* felé vette az irányt.

Karvaly adott neki egy utazólevelet, ellátva a király kézjegyével, és lepecsételve a Béke Rúnájával. — Nekem küldte, hogy használjam, ha meggondolnám magam — mondta az öregember, egy horkantás kíséretében. — Jó szolgálatodra lesz. — A hajó gazdája — miután előkerítette a pénztárosát, hogy az olvassa fel neki az írást — nagyon is tisztelettudóvá vált, és sokat mentegetőzött a szűkös hely és az út előre látható hossza miatt. A *Bájos Rózsa* Enyhely felé tartott, ez bizonyos volt, azonban sekélyvízi hajóról lévén szó, amely kisebb javakat visz kikötőből-kikötőbe, akár egy hónapig is eltarthatott, mire megkerüli a Nagy Sziget délkeleti sarkát, és eljut a Királyvárosba.

Neki teljesen megfelel, Éger így válaszolt. Ha tartott is az utazástól, még jobban félt a végétől.

Újholdtól félholdig a tengeri út a béke időszaka volt számára. A szürke kismacska merész utazónak bizonyult, és buzgón egerészett a hajón egész nap, de este hűségesen tekeredett össze Éger arca mellett vagy karnyújtásnyira tőle. A férfi szüntelen csodálkozására, az élet melegének e kicsiny töredéke távol tartotta a kőfaltól, és a kőfalon túlról őt szólító hangoktól. De nem egészen. Nem annyira, hogy teljesen elfeledhesse őket. Ott voltak a sötétben, csak elfedve az alvás fátylával és a nappalok fényességével. A melegebb éjszakákat kint töltötte a fedélzeten, szendergés közben gyakran kinyitotta szemét, hogy lássa az elvándorló csillagokat, ahogy a lehorgonyzott hajó himbálózásának ritmusára inognak odafent, és tekintetével követte sétájukat az ég nyugati pereme felé. Még mindig megkísértett ember volt, ám a nyári hajóút fél hónapján keresztül, Komord és Barniszk és a Nagy Sziget partjai mentén, hátat fordíthatott szellemeinek.

A cica napokig vadászott egy fiatal patkányra, amelyik közel akkora volt, mint ő maga. Amikor büszkén és fáradságos munkával végigvonszolta a tetemet a fedélzeten, az egyik matróz elnevezte Huzinak. Éger elfogadta ezt a nevet.

Áthajóztak az Ébenyhely-szoroson és az Enyhely-öböl bejáratán. A napsütötte víz felett apródonként megjelentek a világ középpontjában álló város fehér tornyai, kibomlottak a távolság ködéből. Éger a hajóorrban állt, miközben beúsztak a kikötőbe, és felnézve ezüstös csillanást látott a legmagasabb torony csúcsán: Vandór-Akbé kardját.

Most azt kívánta, bárcsak maradhatna inkább a fedélzeten és vitorlázhatna tovább és ne kellene partra szállnia a nagyszerű városban a nagyszerű emberek közé, egy levéllel a királynak. Tudta, hogy nem való ő futárnak. Miért kellett ilyen nagy terhet cipelnie? Hogyan lehetséges, hogy egy falusi varázsló, aki mit sem tud a nemesi ügyekről és a művészet mélységeiről, szólítva lett és utaznia kell szigetről-szigetre, mágusoktól az uralkodóhoz, élőktől a holtakhoz?

Mondott valami ilyesmit Karvalynak: — Nagyobb dolog ez nálam. — Így. Az öreg csak nézett rá egy darabig, azután az igaz nevén szólítva ezt válaszolta: — A világ hatalmas és különös hely, Hara, de nem hatalmasabb és nem különösebb, mint amilyen az elménk lehet. Gondolj erre néha.

A város mögött az eget szárazföldi zivatar sötétítette el. A tornyok fehérre fagyott lángokként álltak a lilás-fekete háttér előtt, és a közöttük szárnyaló sirályok, sodródó szikráknak tűntek.

A *Bájos Rózsa* lehorgonyzott, kitolták a feljárót. Ezúttal a matrózok jókívánságai kísérték, ahogy vállára vette csomagját. Felkapta a fedett tyúkülőkast, amelyben Huzi lapult türelmesen, és partra szállt.

Sok zsúfolt utcát talált maga előtt, de a palotához egyszerű út vezetett, és ötlete sem akadt, mi mást tehetne, mint egyenesen odamegy és közli, hogy levelet hozott a királynak. Karvaly főmágustól.

És ezt tette, többször is.

Őrtől-őrig, hivataltól-hivatalig, a palota széles külső lépcsőitől a magas előcsarnokokig, az aranyozott korláttal ellátott lépcsőkig, a kárpitozott falú belső helyiségekig, mozaikkő és márvány padlókon keresztül, kazettás vagy gerendázott vagy boltíves vagy festett mennyezetek alatt, csak ment és ment és ismételgette a litániát: — Karvalytól jöttem, aki a főmágus volt, és levelet hoztam a királynak. — Levelét senkinek sem adta oda. Kíséret, gyanakvó, patronáló és időhúzó, akadályozó őrök és teremszolgák és hivatalnokok tömege gyülekezett és tömörült körötte, követte és lassította amúgy sem gyors útját a palotán keresztül.

Hirtelen mind eltűntek. Kinyílt egy ajtó. Majd bezárult mögötte.

Egyedül állt egy csendes teremben. Északnyugat felől széles ablak nyújtott kilátást a tetőkre. A viharfelhő már elvonult, és az Onn-hegy szürke orma uralta a dombos láthatárt.

Kinyílt egy másik ajtó. Egy férfi lépett be, feketében, nagyjából egyidős lehetett Égerrel. Gyors mozgású alak, finom, de határozott vonásokkal és bronz-sima ránctalansággal. Odalépett az utazóhoz és megszólította: — Éger mester? Lebannen vagyok.

Jobb kezét tartotta, hogy kezet fogjon Égerrel, tenyereket összeérintve, ahogy az Éa és az Angládok környékén szokás. Éger automatikusan viszonozta az ismerős gesztust. Azután eszébe jutott,

hogy letérdeljen, vagy legalábbis meghajoljon, de a megfelelő pillanat mintha már elmúlt volna. Csak állt ott, és ostobának érezte magát.

— Karvaly nagyuramtól jött? Hogy van? Jól van?

— Igen, nagyúr. Ő küldte… — Éger sietve benyúlt ujjasának bélésébe a levélért, amelyet térdelve akart átnyújtani a királynak, amikor végül bevezetik a trónterembe, ahol amaz a trónon ülve várja — ezt a levelet, nagyuram.

Az őt figyelő tekintet éberséget és előzékenységet tükrözött. Oly kérlelhetetlenül metsző volt, mint Karvalyé, de talán még többet elhallgatott a mögötte rejlő gondolatokból. A király átvette az odanyújtott levelet, és kifogástalan udvariasságról tett tanúbizonyságot: — Az ő szavainak hordozója szívből jövő köszönetemet és üdvözletemet érdemli. Megbocsát?

Égernek végül sikerült meghajolnia. A király az ablakhoz sétált, és felbontotta a levelet.

Legalább kétszer elolvasta, azután újra összehajtogatta. Vonásai ugyanolyan nyugodtnak tűntek, mint előzőleg. Az ajtóhoz ment és beszélt valakivel odakint, azután visszafordult Égerhez: — Üljünk le, kérem! — mondta. — Hamarosan hoznak nekünk valami harapnivalót. Egész délután a palotát járta, úgy tudom. Ha az őrkapitánynak lett volna elég esze, hogy küldjön egy üzenetet, akkor nem kellett volna annyi ideig másznia a falakat és úsznia az árkokban, melyeket körém telepítettek… Karvaly nagyuramnál vendégeskedett? A szirtek szélén álló házban?

— Igen.

— Irigylem önt. Sohasem jártam még ott. Nem láttam őt, mióta útjaink Kútfőn különváltak. Egy fél élettel ezelőtt lehetett. Nem engedte meg, hogy elmenjek hozzá Gontra. Nem jött el a koronázásomra sem. — Lebannen úgy mosolygott, mintha semmit sem mondott volna az imént. — Ő adta nekem a királyságot — tette még hozzá.

Leült egy kis asztalka mellé és bólintott Égernek, hogy foglaljon helyet vele szemben. Amaz szemlesütve az asztal lapját nézte, amelyet kanyargós elefántcsont- és ezüstberakás díszített, berkenyefa levelei és virágai öleltek karcsú kardokat.

— Jól utazott? — érdeklődött a király, s egyéb kérdéseket is feltett, míg felszolgálták a hideg ételek remekeit: sonkát és füstölt halat, salátát és sajtot. Szívesen példát mutatott Égernek jóízű falatozásból; és bort töltött, a legsápadtabb topáz színéhez hasonlót, kristálypoharakba. Megemelte poharát. — Nagyuramra és kedves barátjára! — mondott tósztot.

Éger motyogva válaszolt: — Őrá. — És ivott.

Lebannen ezután Taónról beszélt, amely vidékre néhány esztendővel ezelőtt látogatott el — Éger is emlékezett a helyiek

izgatottságára, amikor a király Meoni falai között tartózkodott. És beszélt valami taóni muzsikusokról is, akik épp a városban tartózkodtak, hárfások és énekesek jöttek zenélni az udvarba; talán Éger ismeri is valamelyiküket, és csakugyan, ismerős neveket sorolt. Igen jártas volt abban, hogyan oldhatja vendége feszültségét, amihez az étel és a bor kiváló segítséget nyújtott.

Amikor befejezték az étkezést, a király kitöltött még egy fél pohárnyi bort, és így szólt vendégéhez: — A levél javarészben veled foglalkozik. Tudtad ezt? — Hangszíne szemernyit sem változott az iménti, általános csevegéshez képest, és Éger megszédült egy pillanatra.

— Nem — válaszolta nagy nehezen.

— Van valami sejtelmed, hogy mi áll benne?

— Az álmaimmal kapcsolatos, talán — válaszolta Éger halkan, szemlesütve.

A király őt tanulmányozta egy darabig. Tekintetében nem tükröződött harag, inkább maga is megnyílt a tüzetes vizsgálódás közepette. Erre kevesen képesek. Ezután felvette a levelet az asztalról, és Éger felé nyújtotta.

— Nem olvasok jól, nagyuram.

Lebannen nem lepődött meg — a varázslók egy része tudott olvasni, mások nem —, de őszintén sajnálkozott, hogy felfedte vendége hátrányosságát. Arcának arany-bronz csillogású bőre barnás-vörösre változott, s azt mondta: — Bocsáss meg, Éger! Felolvashatom, mit ír?

— Megkérnélek rá, nagyuram — válaszolta Éger. A király zavara miatt úgy érezte — csak egy pillanatra —, hogy egyenlők, és először volt képes természetes és meleg hangon szólani.

Lebannen átfutott a levél köszöntő formulákat tartalmazó sorain, azután hangosan olvasta tovább:

— „A taóni Égert, ki ezt kézbesíti, szólították álmában, s nem önnön akaratából, azon földre, melyen egykor együtt keltünk át. Beszél majd a szenvedésről ott, hol a szenvedés már elmúlt, és a változásról, hol semmi sem változik. Lezártuk az ajtót, melyet Kob tárt ki. Most talán maga a fal kíván leomlani. Járt már Kútfőn. Csak Azver hallotta meg szavait. Nagyuram, a Király is meghallja majd, és úgy cselekszik, ahogyan a bölcsesség mondja, s ahogyan a szükség kívánja. Éger magával viszi tiszteletem és hűségem a Király nagyuram felé. Szintúgy tiszteletem és üdvözletem közvetíti Tenar hölgyem felé. Mindemellett szeretett leányom, Tehanu is fogadja szóbeli üzenetemet.” És a Karom Rúnájával írta alá. — Lebannen felnézett a levélből Égerre, és tekintetük egymásba kulcsolódott. — Mondd el, miféle álomról van szó!

Így hát Éger ismét elbeszélte történetét.

Ezúttal röviden mondta el, és nem túl jól adta elő. Bár még mindig lenyűgözte, hogy Karvaly, a volt főmágus úgy nézett ki és úgy öltözött és úgy élt, mint egy falusi vagy tanyasi vénember, egy Éger saját fajtájából és helyzetéből származó ember, de az egyszerűség legalább megsemmisített minden felszínes bátortalanságot. A király azonban lehetett bármilyen kedves és udvarias, mégiscsak királynak nézett ki, királyként viselkedett, ő volt a király, és Éger számára leküzdhetetlennek tűnt ez a távolság. A tőle telhető leggyorsabban sietett végig mondandóján, és megkönnyebbülten fejezte be.

Lebannen feltett néhány kérdést. Liliom és Szula megérintették egyszer-egyszer; azóta nem? És Szula érintése égetett?

Éger kinyújtotta kezét. A nyomok már szinte láthatatlanok voltak, az elmúlt egy hónap napsütése után.

— Azt hiszem, a falnál állók meg tudnának érinteni, ha közel mennék hozzájuk.

— De távolabb maradsz?

— Így tettem mindeddig.

— És nem ismerted őket életükben?

— Néha úgy érzem, ismerem egyiket vagy másikat.

— De a feleséged soha többé nem jött el hozzád?

— Oly sokan vannak, nagyuram. Néha úgy hiszem, ott van ő is. De nem látom közöttük.

A dologról való beszéd közel hozta az emlékeket, túl közel. A félelem újra szívét és torkát szorongatta. Úgy érezte, a helyiség falai elolvadhatnak, és az éjszakai ég és a távoli hegycsúcs eltűnhet, mintha egy függönyt húznának el előle, hogy újra ott álljon, ahol mindig is állt, a félhomályos domboldalon, a kőfal mellett.

— Éger!

Felnézett, megrázkódott, szédült. A szoba túl fényesnek tűnt, a király arca határozott és eleven.

— Itt maradsz? A palotában?

Meghívás volt, de Éger csak bólintani volt képes, s parancsként értelmezte.

— Jó. Elrendezem, hogy holnap átadhasd az üzenetet Tehanu kisasszonynak. És biztos vagyok benne, hogy a Fehér Úrnő is beszélni kíván veled.

Meghajolt. Lebannen elfordult.

— Nagyuram…! Magamnál tarthatom a macskámat?

Sem szikrányi mosoly, sem gúnyos fintor. — Természetesen.

— Elszomorítja szívemet, nagyuram, hogy csak bajaimat hozhattam neked!

— Bármilyen szó attól, aki ideküldött, megtiszteltetés számomra és hordozója számára is. És inkább kapjak rossz híreket egy becsületes embertől, mint hazugságokat egy hízelgőtől — mondta erre Lebannen,

és Éger, kihallván némi tájszólást a szavak mögül, kissé jobb kedvre derült.

A király távozott, és ezzel együtt egy férfi nézett be azon az ajtón, amelyen Éger korábban belépett. — Odavezetem a szobájához, ha követ, uram — mondta. Méltóságteljes volt, idősödő és jólöltözött. Éger követte anélkül, hogy bármi sejtelme lett volna arról, amaz nemesember vagy szolga lehet, és nem merészelte Huzi felől kérdezni. Az előtérben, azon helyiség előtt, amelyben a királlyal találkozott, a hivatalnokok, az őrök és a teremszolgák kifejezetten ragaszkodtak hozzá, hogy hagyja náluk a tyúkülőkast. Gyanakvón szemlélte és rosszallón vizsgálgatta már vagy tíz-tizenöt hivatalnok. Ő pedig tíz-tizenöt alkalommal magyarázta el, hogy azért hozta magával a macskát, mert nem tudta hol otthagyni a városban. A szobát, ahol ráparancsoltak, hogy tegye le, messze maguk mögött hagyták már, és most haladás közben nem látta a helyiséget. Meg sem találhatja már soha többé, minthogy legalább félpalotányira lehetett tőle. Termek és folyosók és ajtók és átjárók labirintusa mögött…

Vezetője meghajolt és beengedte egy kicsi, szépséges szobába, kárpittal, szőnyeggel, hímzett ülésű székkel, öbölre néző ablakkal, asztallal, amelyen egy tál nyári gyümölcs illatozott egy kancsó víz mellett. És a tyúkülőkassal.

Kinyitotta. Huzi igen kényelmesen, lusta mozdulatokkal szállt ki belőle, ezzel is mutatva, hogy mennyire hozzá van szokva a palotákhoz. Nyújtózkodott egy jót, üdvözlésképpen megszimatolta Éger ujjait, azután körbenézett a szobában, és megvizsgálgatta a dolgokat. Felfedezte a lefüggönyzött hálófülkét, és felugrott az ágyra. Udvarias kopogtatás hallatszott az ajtó felől. Fiatal férfi lépett be, kezében nagy, lapos, nehéz, fedetlen fadobozt hozott. Meghajolt Éger felé és azt mormolta: — Homok, uram. — Letette a dobozt a hálófülke távolabbi sarkába. Újra meghajolt és távozott.

— Nos… — szólalt meg Éger, leülve az ágyra. Nem volt szokása beszélni a cicához, kapcsolatuk a csendes, bizalmas érintésen alapult. De most beszélnie kellett valakihez. — Ma találkoztam a királlyal — fejezte be iménti mondandóját.

* * *

A királynak túl sok emberrel kellett tárgyalnia, mielőtt leülhetett volna ágya szélére. Köztük a legfontosabbak a karg magasságos király küldöttei voltak. Búcsút kívántak venni tőle, minthogy már befejezték küldetésüket Enyhelyen, saját megelégedettségükre, ha nem inkább

Lebannenére.

A király már várta, hogy találkozhasson a követekkel, hosszú évek türelmes közeledésének, meghívásainak és tárgyalásainak betetőzéseként. Uralkodásának első tíz esztendejében semmiben sem egyezett meg a kargokkal. Awabát istenkirálya visszautasította minden ajánlatát a kereskedelmi és békeegyezményekre vonatkozólag, és a követeket meghallgatás nélkül küldte vissza. Kijelentette, hogy egy isten nem egyezkedik hitvány halandókkal, és a legkevésbé az átokverte-varázslókkal. Az istenkirály kinyilvánította az egyetemes isteni birodalom megalapítását, de e bejelentését nem követték a sisakforgós harcosok miriádnyi hajóból álló flottái, hogy lerohanják az istentelen nyugatot. Még a Szigetvilág keleti részén portyázó kalózok betörései is fokozatosan elmaradtak. A kalózok csempészekké váltak, és szigetvilági vasért és acélért és bronzért próbálták eladni mindazon tiltott javakat, melyeket el bírtak hozni Karego-Átról. Tudták, hogy kargádföld igencsak szűkében van az ásványoknak és a fémeknek.

E tiltott kereskedelem művelői hozták meg a hírt legelőször, hogy a magasságos király trónra lépett.

Hur-át-Huron, a kargád földek nagy, szegény, legkeletibb szigetén egy hadúr, Thol, a hupuni Thoreg és Wuluha isten leszármazottjának tartva magát, a környék magasságos királyává koronázta magát. Következő lépésként meghódította Atninit, azután egy Hur-át-Hurról és Atniniről összeszedett megszálló sereg és egy flotta segítségével átvette az uralmat a gazdag központi sziget, Karego-Át felett. Miközben harcosai utat vágtak maguknak Awabát felé, a főváros népe fellázadt az istenkirály zsarnoksága ellen. Lemészárolták a főpapokat, kiűzték a tisztségviselőket a templomokból, szélesre nyitották a kapukat, és zászlókkal, tánccal örvendeztek, amikor Thol király elfoglalta Thoreg trónját.

Testőrsége és papsága maradékával az előző uralkodó az atuani szent helyre menekült. Ott a sivatagban, a Névtelenek kegyhelyének földrengés-rázta romjai mellett álló templomában, az egyik herélt pap elmetszette az istenkirály torkát.

Thol kikiáltotta magát a négy kargád sziget magasságos királyának. Amint meghallotta e híreket, Lebannen követeket küldött, hogy üdvözölje testvérkirályát, és biztosítsa őt a Szigetvilág barátságra való törekvéséről.

Öt esztendőnyi bonyolult és fárasztó diplomácia következett. Thol erőszakkal ült fel egy fenyegetett trónra, és a teokrácia romjain álló birodalomban minden uralom kockázatos, minden tekintély megkérdőjelezhető. Folyton-folyvást kisebb királyok léptek elő, és lettek engedelmességre kérve vagy kényszerítve a magasságos király előtt. Eretnekek és szektások özönlöttek ki kegyhelyeikről és barlangjaikból, s kiáltozták, hogy „Jaj, a hatalmasnak!”, és jósoltak

földrengést, árhullámot, járványt a méltóságoknak. A megosztott birodalmat uraló Thol nehezen bízott meg a nagy hatalmú és vagyonos szigetvilágiakban.

Számára mit sem jelentett, hogy a másik király barátságról és a Béke Gyűrűjéről beszél. Nem a kargoké volt az a gyűrű? Az ősi időkben készült nyugaton, és néhai hupuni Thoreg király fogadta el ajándékként a hős Vandór-Akbétól, mint a barátság zálogát a kargád és az archik földek között. Azután a gyűrű eltűnt a barátsággal együtt, és háború tört ki. De később jött az a madár-mágus, aki megtalálta a gyűrűt és visszalopta Atuan sírjainak papnőjével együtt, és mindkettőt elvitte Enyhelyre. Ennyit a szigetvilágiak megbízhatóságáról!

Küldöttein keresztül Lebannen türelmesen és udvariasan rámutatott, hogy a Béke Gyűrűje — immáron az elején kezdve — Mórred ajándéka volt Elfárannak, így örömteli emlék a Szigetvilág legszeretettebb királyától és királynőjétől. És igencsak szent dolog is egyben, minthogy rajta vagyon a Kötelék Rúnája, egy nagy hatalmú áldás-bűbáj. Közel négy évszázaddal ezelőtt Vandór-Akbé vitte el a kargád földekre, mint a megszeghetetlen békeeskü zálogát. Awabát papjai azonban mégis megszegték az esküt, és eltörték a gyűrűt. Valami negyven esztendővel ezelőtt a kútfői Karvaly és az atuani Tenar összeillesztette a gyűrű két felét. Mi is legyen akkor hát a békével?

Ennyi a lényege a Thol királlyal váltott üzeneteknek.

És a nyári Hosszú Tánc után, nagyjából egy hónapja, hajóraj vitorlázott le a Fennút-átjárón és fel az Ébenyhely-szoroson és át az Enyhely-öböl bejáratán. Vörös vitorlás, hosszú és vörös testű hajók szállították Nagy Kapu kikötőjébe a sisakforgós harcosokat, a nagyszerű talárokba öltözött követeket és néhány lefátyolozott arcú nőt.

— Viselje hát Tholnak, a magasságos királynak, Thoreg trónja örökösének és Wuluha leszármazottjának leánya a Béke Gyűrűjét kezén, akárcsak Elfáran Szoléa királynője viselte, s legyen ez a keleti és a nyugati szigetek között örökkön tartó béke jele.

Ezt üzente a magasságos király Lebannennek. Nagy archik rúnákkal íratta tekercsre, de mielőtt Lebannen kezébe került volna, Thol nagykövete hangosan felolvasta. Nyilvánosan, a küldöttség fogadása során az enyhelyi királyi udvarban, a teljes udvartartás előtt, amely a karg követek tiszteletére gyűlt össze. Lehet, hogy a nagykövet nem tudott archik nyelven olvasni, és emiatt hangosan és lassan, emlékezetből mondta fel a szöveget, de valamely okból kifolyólag a szavak olyan súlyt nyertek, mintha ultimátumot közvetítenének.

A hercegnő nem szólalt meg. Kimagasodott ama tíz cseléd vagy rabszolgalány közül, akik elkísérték Enyhelyre, és az udvarhölgyek közül, akiket sebtiben jelöltek ki, hogy gondoskodjanak kényelméről

és ellátásáról. Mindig fátylat viselt, ahogy ez, úgy tűnt, a jó családból származó hur-át-huri nők szokása volt. A fátylak, vörösek aranyfonállal hímzett csíkokkal, egyenesen függtek le egy lapos karimájú kalapról vagy fejfedőféléről, így a hercegnő leginkább vörös oszlopnak vagy pillérnek tűnt, hengeresnek, jellegtelennek, ahogy ott állt mozdulatlanul és csendesen.

— A magasságos Thol király megtisztel minket — válaszolt Lebannen tiszta, nyugodt hangon; és szünetet tartott. Az udvar és a követség várakozott. — Üdvözlünk udvarunkban, hercegnő! — fordult a lefátyolozott alak felé. Az nem mozdult.

— Legyen a hercegnő szállása a Folyami ház, és legyen minden kívánsága szerint — parancsolta Lebannen.

A Folyami ház szépséges kisebb palotaként állt a város északi peremén, egybeépítve a régi városfallal, oldalán kiemelkedő teraszokkal, amelyek a kis Csipkéspatakra néztek. Még Heru királynő építtette, és emiatt gyakran nevezték a Királynő házának. Amikor Lebannen trónra került felújíttatta és újrabútoroztatta Maharion palotájával együtt, amelyet ezután Megújult palotának neveztek, és amelyben udvartartása berendezkedett. A Folyami ház kényelmét csak a nyári ünnepségek alkalmával vette igénybe, és néha arra használta, hogy magányosan visszavonuljon néhány napra.

Halk suttogás futott végig az udvaroncok hadán. A Királynő háza?

Miután lezajlott a karg küldöttség udvarias fogadása, Lebannen elhagyta az audienciatermet. Az öltözőjébe ment, ahol egyedül lehetett, már amennyire egy király egyedül lehet bárhol is, öreg szolgálójával, Tölggyel, akit egész életében ismert.

Kiterítette a díszes tekercset egy asztalra. — Sajt a patkányfogóban — mormolta maga elé. Megborzongott. Előkapta a tőrt, amelyet hüvelyével együtt mindig magánál hordott, és egy mozdulattal belevágott a magasságos király üzenetébe. — Zsákbamacska — mondta —, vagy áruszerződés. Gyűrű a kezére és póráz a nyakamra.

Tölgy csendes riadalommal nézte. Az Angládok Arren hercege még sohasem veszítette el a türelmét. Gyermekként is legfeljebb csak elsírta magát, egyperces keserű zokogás erejéig, de ennyivel mindig letudta bánatát. Túl jól képzett, túl fegyelmezett volt ahhoz, hogy utat engedjen haragjának. És mint király, mint a holtak földjén való átkeléssel birodalmára rászolgált király, zord még csak-csak lehetett volna, de mindig — gondolta Tölgy —, mindig túl büszke és túl erős volt ahhoz, hogy dühöngeni kezdjen.

— Nem fognak kihasználni! — vicsorgott Lebannen. Újra végigvágott a tekercsen, tekintete oly sötét és elvakult volt a haragtól, hogy a vénember valódi félelemtől hajtva húzódott hátrébb valamelyest.

Lebannen észrevette a mozdulatot. Mindig éberen figyelt a körötte lévőkre.

Eltette tőrét. Szolgájához már jóval nyugodtabb hangon szólt: — Nevemre mondom, Tölgy, előbb pusztítom el Tholt és a királyságát, mintsem hagyjam, hogy zsámolynak használjon a trónja előtt. — Azután hosszan sóhajtott és leült, hagyta, hogy Tölgy levegye válláról a nehéz, aranysujtásos díszköpönyeget.

Tölgy soha egy szót sem ejtett el másoknak erről a jelenetről, de az udvarnépnek már amúgy is megvoltak a maga spekulációi és pletykái a kargok hercegnőjéről és arról, hogy mit szándékozik tenni vele a király — vagy mit tett már vele.

Nem mondta, hogy elfogadja a hercegnőt menyasszonyaként. Csupán azt ismerte el, hogy a hölgyet felajánlották menyasszonyának; az Elfáran Gyűrűje körüli beszéd nem igazán rejtette el az ajánlatot, vagy az alkut, vagy a fenyegetést. Ugyanakkor, nem utasította el. Válasza (a végtelenségig elemezve is) csupán üdvözlőbeszéd volt, és hogy legyen a hercegnő kívánsága szerint, és hogy lakjon a hercegnő a Folyami házban: a Királynő házában! Biztos, hogy jelent ez valamit egyáltalán? De másfelől nézve, miért nem a Megújult palotában? Miért küldte el a hercegnőt a város másik végébe?

Lebannen megkoronázása óta nemesi házak hölgyei, az Angládok, Éa és Út régi uralkodói vérvonalainak hercegnői jönnek hozzá látogatóba, vagy hogy beköltözzenek az udvartartásba. Mindegyikük uralkodói bánásmódban részesült és a király táncolt az esküvőiken, ahogy egymás után megállapodtak egy-egy nemesember vagy vagyonos polgár oldalán. Köztudott volt, hogy kedveli a nők társaságát, és javaslataikat hasonlóképpen; hogy szívesen flörtöl egy bájos leánnyal és meghív egy intelligens nőt, tanácsot kér tőle, vitát vagy vigaszt keres nála. De sem leány sem nő nem jutott még közelébe annak, hogy a szóbeszédek összeházasítsák őket. És soha leányt vagy nőt nem szállásolt még el a Folyami házban.

A király mellé kell egy királyné, mondták neki tanácsadói rendszeres időközönként.

— Valóban meg kell házasodnod, Arren. — Anyja is így szólott, mikor utoljára élve látta.

Mórred örököse! Nem lesz örököse? kérdi a köznép.

Mindegyiküknek csak annyit mondott, különféle szavakkal és módokon: — Adjatok időt! Romjaiból kell újjáépítenem egy királyságot. Hadd építsek olyan lakhelyet, amely megfelel egy királynénak, és olyan birodalmat, ami felett gyermekemnek érdemes lesz uralkodnia! — És minthogy szerették és megbíztak benne, és mivel még mindig fiatal volt, így vonzerejével és meggyőzőerejével elkerülte a reményteli szüzeket. Egészen idáig.

Mi lehetett a súlyos, vörös fátylak alatt? Ki él az átláthatatlan

sátorlapok mögött? A hercegnő kíséretére kijelölt hölgyeket, ilyen kérdésekkel ostromolták. Csinos? Csúf netalántán? Igaz, hogy magas és karcsú, alacsony és izmos, bőre tejfehér, himlőhelyes, egyszemű, szőke vagy fekete hajú, negyvenöt esztendős már, csak tízesztendős legfeljebb, nyáladzó kretén, ragyogó szépség?

A szóbeszédek lassan hasonlítani kezdtek egymásra. Eszerint a hercegnő fiatal, bár már nem gyermek; a haja se nem szőke, se nem fekete; elég csinos, mondja néhány hölgy; goromba, mondják mások. Egy szót sem beszél archikul, mondják mind, és nem is tanulja meg. Elrejtőzik a kísérői között, és ha elhagyni kényszerül szobáját, elbújik a vörös fátylak mögé. A király udvariassági látogatást tett nála. A hercegnő nem hajolt meg előtte, nem szólt hozzá, vagy adott bármi jelet, csak állt, mondta az idős Jeza úrnő elkeseredetten, „mint egy téglakémény!”

A király saját kargádföldi követei segítségével szólt hozzá, és a karg nagyköveten keresztül, aki egész jól beszélte az archikot, és óvatosan közvetítette az uralkodó üdvözletét és kérdéseit, a nő kívánságaival és szándékaival kapcsolatosan. A tolmácsok a hercegnő kísérőihez beszéltek, kiknek fátylai rövidebbek és valahogy kevésbé áthatolhatatlanok voltak. A nők a mozdulatlan vörös pillér köré gyűltek és mormoltak és sustorogtak és visszafordultak a tolmácsokhoz, és a tolmácsok közölték a királlyal, hogy a hercegnő elégedett, és nem igényel semmit.

Amikor Tenar és Tehanu megérkezett Gontról, Lebannen hajót küldött értük és üzenetében kérlelte őket, hogy jöjjenek. Röviddel azelőtt történt mindez, hogy a kargád flotta megérkezett a hercegnővel, és olyan okokból, amelyeknek semmi köze nem volt a hercegnőhöz vagy Thol királyhoz. De amint az első alkalommal egyedül maradt Tenarral, a királyból kitört a panasz: — Mit kezdjek vele? Mit tehetnék?

— Mondd, mi baj? — kérdezte Tenar meglepetten.

Lebannen csak kevés időt töltött Tenarral, bár írtak egymásnak néhány levelet az azóta eltelt évek során. A király még nem szokott hozzá, hogy az asszony haja elszürkült, és alacsonyabbnak tűnt, mint amire emlékezett; de azonnal érezte, amit tizenöt esztendővel korábban is, hogy bármit mondhat, a nő megérti majd.

— Öt évig építettem a kereskedelmet és próbáltam jól kijönni Thollal, merthogy ő hadúr, és nem akartam a királyságot szorongatott helyzetbe hozni, ahogy az Maharion idejében történt, sárkányokkal nyugaton és hadurakkal keleten. És mert a Béke Jele alatt uralkodom. És ez egész jól is ment ez ideig, amíg ide nem küldte ezt a lányt a semmiből, mondván, hogy ha békét akarok, akkor adjam neki Elfáran Gyűrűjét. A ti gyűrűtöket, Tenar! Amely tiéd és Kóboré!

Tenar habozott, mielőtt megszólalt: — Mindenesetre a lánya,

nemdebár?

— Mi egy leány egy barbár királynak? Kereskedelmi áru. Alkutárgy, amivel előnyöket vásárolhat. Te is tudod! Ott születtél!

Szokatlan volt, hogy így beszéljen. Belül ő is meglepetten hallgatta saját magát. Hirtelen letérdelt, megfogta Tenar kezét, és szemére helyezte a bűnbánat jeleként. — Sajnálom, Tenar! Ez mindennél jobban zavar. Nem látom, mit tehetnék.

— Nos, amíg nem teszel semmit, addig van egy kis időd… Talán a hercegnőnek is megvan a maga véleménye?

— Hogyan közölné? Abba a vörös zsákba bújva? Nem fog beszélni, nem fog kinézni, akár egy sátoroszlop is lehetne. — Nevetni próbált. Felfigyelt a saját haragjára, és próbált mentséget találni: — És ez az egész akkor jön, amikor rossz híreket kapok nyugatról. Emiatt kértelek, hogy gyere ide Tehanuval. Nem azért, hogy ezzel az ostobasággal zaklassalak.

— Nem ostobaság — mondta Tenar, de inkább elterelte a témát, elhessegette, és elkezdett a sárkányokról beszélni.

Minthogy nyugatról valóban nyugtalanító hírek érkeztek, a királynak sikerült nem foglalkoznia a hercegnővel, legalábbis ideje java részében. Tudta, hogy nem szokása az államügyeket figyelmen kívül hagyni. Főként folyamatukban, amikor ráadásul kihatnak egymásra. Néhány nappal a beszélgetésük után megkérte Tenart, hogy tegyen látogatást a hercegnőnél, és próbálja szóra bírni. Legalább, mondta, ugyanazt a nyelvet beszélik.

— Talán — válaszolta Tenar. — Senkivel sem találkoztam még Hur-át-Hurról. Atuanon barbároknak tartottuk őket.

A király megverve érezte magát, de természetesen Tenar megtette, amit kért tőle. Legutóbbi látogatása után az asszony közölte, hogy egy nyelvet beszél a hercegnővel, vagy legalábbis közel ugyanazt, és a hercegnő nem is hitte, hogy esetleg létezik más nyelv a világon. Úgy tartotta, hogy itt mindenki — az udvaroncok és udvarhölgyek mind — gonosz, holdkóros népség, amely őt gúnyolja azzal, hogy az emberi beszéd mellőzésével karattyol és csahol, mint az állatok. Amennyire Tenar meg tudta ítélni, valószínűleg a sivatagban nőtt fel, Thol király eredeti uradalmában, Hur-át-Huron, és csak nagyon keveset tartózkodhatott az awabáti udvarban, mielőtt Enyhelyre küldték.

— Meg van rémülve — mondta Tenar.

— Ezért elbújik a sátrába. Mit gondol rólam?

— Honnan tudhatná egyáltalán, hogy ki vagy?

Lebannen savanyú ábrázatot vágott. — Mennyi idős?

— Fiatal. De már nő.

— Nem vehetem el — jelentette ki a király, hirtelen elhatározásra jutva. — Vissza fogom küldeni.

— A visszaküldött menyasszony becstelen nő. Ha visszaküldöd, Thol megölheti, hogy így mossa le, a házát ért becstelenséget. Bizonyosan úgy értené, hogy szándékodban állt megsérteni őt.

Lebannen arcát a harag vöröse futotta el.

Tenar megelőzte. — Barbár szokások — mondta hűvösen.

A király járkálni kezdett fel s le. — Rendben, maradjon hát! De akkor sem ismerem el ezt a lányt királynőmnek Mórred birodalmában. Meg lehet tanítani az archikra? Legalább néhány szóra? Vagy taníthatatlan? Azt fogom mondani, hogy egy archik király nem házasodhat olyan nővel, aki nem beszéli a Birodalom nyelvét. Nem érdekel, ha nem tetszik a karg királynak. Szüksége lenne már egy arculcsapásra. És legalább időt nyerek.

— És megkéred, hogy tanulja meg az archikot?

— Hogyan kérhetnék tőle bármit is, ha érthetetlennek tartja a beszédemet? Mi haszna lenne odamennem? Arra gondoltam, te talán beszélhetnél vele, Tenar… Látod, micsoda lehetetlen helyzet ez, ahogy Thol kihasználja a lányát, hogy egyenrangú legyen velem, a Gyűrű által — amit ti hoztatok el. Micsoda csapda! Még csak kárpótolni sem tudom, ha nemet mondok. Szeretném húzni az időt, késlekedni, hogy megőrizhessem a békét. Semmi többet. Még ha ez álnok csalásnak tűnik is. Mondj a lánynak bármit, amit helyénvalónak gondolsz! Én nem tudok mit kezdeni vele.

És távozott, jogos haraggal eltelve, amely lassan hűlt ki, kényelmetlen érzésnek adva helyet, amely leginkább a szégyenre hasonlított.

Amikor a karg küldöttség bejelentette, hogy hamarosan indulna hazafelé, Lebannen gondosan üzenetet fogalmazott Thol királynak. Kifejezte benne, mennyire méltányolja a megtiszteltetést, amelyet a hercegnő látogatása jelent Enyhelynek, és örömét afelett, hogy ő és udvartartása bevezethetik a hölgyet a királyság szokásaiba és nyelvezetébe. A Gyűrűről semmit sem mondott, ahogy a házasságról vagy annak elutasításáról sem.

A bajoktól sújtott taóni varázslóval való beszélgetését követő estén történt, hogy utoljára találkozott a kargokkal, és átnyújtotta a magasságos királynak szóló levelét. Előbb hangosan felolvasta, ahogyan a nagykövet tette Thol levelével korábban.

A nagykövet önelégülten hallgatta. — A magasságos király örülni fog — köszönte meg az üzenetet.

Végig udvariasan beszélt a követekkel és felvonultatta az ajándékokat, melyeket Tholnak szánt, mégis meglepődött köntörfalazásának ily könnyed fogadtatásán. Gondolatban arra a következtetésre jutott: Thol tudja, hogy ezzel útját állta. Elméje erre csak egyetlen csendesen szenvedélyes választ adott: soha!

Érdeklődött, a nagykövet nem látogatna-e a Folyami házba, hogy

üdvözletet mondjon hercegnőjének? A karg küldött vonásai olyan kifejezéstelenek maradtak, mintha a király arra kérte volna, hogy köszönjön el egy csomagtól. Lebannen ismét érezte, hogy a harag fojtogatni kezdi. Látta, hogy a nagykövet arca megváltozik valamelyest, tekintetében óvatosság és engesztelésre való hajlam csillant. Az uralkodó elmosolyodott, és jó szelet kívánt a kargád földek felé. Kilépett a fogadóteremből és a szobája felé indult.

Rítusok és ünnepségek tették ki a tevékenysége java részét, és mint királynak, élete a nyilvánosság előtt zajlott. Ám mivel egy évszázadok óta üresen álló trónt és egy protokolltól mentes palotát szerzett magának, így néhány dolgot tetszése szerint alakíthatott. Kívül tartotta a ceremóniákat a szobáján. Éjjele is magántulajdon maradt. Jó éjt mondott Tölgynek, aki az előtérben aludt, és becsukta az ajtót. Leült az ágya szélére. Fáradtnak, dühösnek és különös módon elhagyatottnak is érezte magát.

Nyakában mindig vékony aranyláncot viselt, rajta aranyszövetből készült erszénnyel. Az erszényben kicsiny kavics rejtőzött; fakó-fekete kődarab, érdes felszínű. Kivette és a kezében tartotta, ahogy ott ült és gondolkodott.

Próbálta kiűzni fejéből a karg lány körüli egész ostobaságot azáltal, hogy a varázsló Égeren és különös álmain elmélkedett. De csak fájdalmas irigységet érzett, mert Éger partra szállhatott Gonton, beszélhetett Kóborral, és nála lakhatott.

Emiatt érezte magát elhagyatottnak. A férfi, akit urának nevezett, a férfi, akit mindenkinél jobban kedvelt, nem engedte közelebb magához, és nem jött el hozzá.

Talán Kóbor úgy hiszi, hogy csak mert elvesztette mágikus hatalmát, Lebannen kevesebbnek gondolja, mint azelőtt? Megveti, netalántán?

Tekintve a változást, amelyet a hatalom szokott okozni az elmében és a szívben, e gondolat nem volt képtelenség. Ámde Kóbor biztosan jobban ismeri őt ennél, avagy legalábbis, biztosan nem feltételez róla ilyesmit.

Lehetséges lenne, hogy Lebannen egykori igaz vezetőjeként és uraként, Kóbor nem képes elviselni az alattvalóságot? Bizonyára nehéz lehet elfogadni ezt az öregembernek: ostoba, megfordított helyzetüket.

De Lebannen tisztán emlékezett arra, hogyan térdelt le előtte Kóbor mindkét térdére a Kútfő-hegyen, egy sárkány árnyékában és a mesterek előtt, kiknek maga Kóbor volt a vezetője akkoriban. Felállt és homlokon csókolta őt, mondván, hogy uralkodjon jól és bölcsen. *Nagyuramnak és kedves társamnak* nevezte.

„Ő adta nekem a királyságot," mondta Égernek. Akkor, abban a pillanatban helyezte a kezébe az egész Birodalmat. Teljességgel önszántából.

És Kóbor talán ezért nem szívesen jött Enyhelyre, és talán ezért nem hagyta, hogy Lebannen elmenjen hozzá tanácsot kérni. Átnyújtotta a hatalmat — szabad akaratából. Úgy tűnik, egyáltalán nem kívánja beleártani magát az ügyeibe, még csak árnyékát sem szeretné vetni, Lebannen fényére.

„Elvégezte teendőit," így mondta a kapusmester.

De Éger története arra ösztönözte Kóbort, hogy odaküldje a férfit őhozzá, Lebannenhez, és megkérje: cselekedjen, ahogyan szükségesnek látja.

A varázsló meséje csakugyan különös volt, és Kóbor szava, mely szerint talán a fal maga fog leomlani, még különösebbnek tűnt. Mit jelenthet ez? És miért kell egyetlen ember álmainak ekkora súlyt hordoznia?

Ő maga is álmodott a kiszáradt földdel, hosszú idővel ezelőtt, amikor ő és a főmágus Kóbor együtt utaztak, mielőtt Magadorba mentek.

És minden szigetek legnyugatabbikán követte Kóbort a kiszáradt földre. Át a kőfalon. Le a félhomályos városokba, ahol a holtak árnyai álltak az ajtókban vagy járták céltalanul az utakat, melyeket csupán mozdulatlan csillagok világítottak meg. Kóborral átkeltek az egész országon, fárasztó utat tettek meg egy sötét, pusztán kőből és porból álló völgyön keresztül ama hegység lábainál, melyeknek egyetlen neve Fájdalom.

Kinyitotta tenyerét és lenézett a kis fekete kődarabra, majd újra markába zárta azt.

A kiszáradt folyó völgyéből, elvégezvén, miért odamentek, felfelé másztak egy hegyoldalban, minthogy visszafordulni nem lehetett már. Felfelé tartottak a holtak számára tiltott úton, mászva, olyan sziklákba kapaszkodva, melyek vágták és égették kezüket, míg Kóbor nem bírt továbbmenni. Lebannen vitte őt, amilyen messzire tudta, azután csúszva-kúszva még tovább vitte, egészen a sötétség széléig, a reménytelen éjszaka pereméig. És így tért vissza vele a napfényre, és az életet jelentő parton megtörő hullámok zajához.

Régen volt már, amikor még ennyire élénken éltek benne az utazás szörnyűségei. De a Fájdalom-hegységből elhozott fekete kődarabot mindig a szíve felett tartotta.

És most úgy érezte, hogy ama föld, a sötétség, a por emléke, mindig ott rejlett elméjében a nappalok fényjátéka mögött, csak mindig elfordult tőle. Elfordult, mert képtelen volt elviselni a tudást, hogy biztosan visszatér majd oda, egyedül, társ nélkül és véglegesen. Hogy ott álljon üres tekintettel, szótlanul, egy árnyékváros árnyékában. Hogy soha többé ne láthassa a nap fényét, ne ihasson vizet, és ne érinthessen élő kezet.

Hirtelen felugrott, és kirázta fejéből a hátborzongató

gondolatokat. Visszatette a követ az erszénybe, elkészülődött a lefekvéshez, eloltotta a lámpát és leheveredett. Újra maga előtt látta a por és kő félhomályos, szürke földjét. Ott emelkedett előtte, és fekete, hegyes csúcsokká növekedett, de mellette csak lejtett, mindig lefelé, a végső sötétség felé. „Mi lehet arrafelé?” kérdezte Kóbort, miközben mentek és mentek. Társa úgy válaszolt, abban sem biztos. Talán annak az útnak ott, annak vége sincs.

Lebannen felült, feldühítve és felriasztva gondolatainak nyughatatlan áramlásától. Tekintetével az ablakot kereste. Az északra nézett. Szerette a dombok fölé magasodó, szürke csúcsú Onn-hegy látványát. Távolabb északon, láthatatlanul, az egész Nagy Szigeten és Éa-tengeren túl ott hevert Anglád, az otthona.

Ágyában fekve csak az eget látta, a nyár tiszta, éjszakai boltozatát, amelyet a Hattyúszív uralt, magasan, a többi csillag felett ülve. Az ő királysága. A fény, az élet királysága, ahol a csillagok keleten fehér szikraszirmokat bontottak, mint apró éjjeli virágok, és nyugaton elhullajtották ragyogásukat. Nem kellene arra a másik birodalomra gondolnia, ahol a csillagok mozdulatlan állanak, ahol az ember kezében nem lehet hatalom, és nincs út, melyet választani érdemes, mert az utak nem vezetnek sehová.

Csak feküdt és bámulta a csillagokat, közben erőnek erejével elfordította tudatát a kiszáradt földek emlékétől és Kóborról. Tenarra gondolt, hangjára, kezének érintésére. Az udvaroncok annyira merevek és ünnepélyesek, óvatosak, ha meg kell érinteniük a királyt. Ő nem. Ő nevetve fogja meg a kezét. Bátrabban viselkedett vele, mint az anyja valaha is.

Rózsa, az Anglád-ház hercegnője lázban halt meg két esztendeje, mikor ő épp egy hajó fedélzetén utazva készült uralkodói látogatást tenni az angládi Berilában, és az attól délre fekvő szigeteken. Nem is tudott anyja haláláról, míg haza nem érkezett a gyászoló városba és házba.

Édesanyja már odaát volt a sötét országban, a kiszáradt országban. Ha ő is megérkezik és elmegy az anyja mellett egy utcán, az asszony nem fordul majd utána. Nem fognak egymáshoz szólani.

Egy rövid percig ökölbe szorította kezét. Azután eligazgatta a párnát a feje alatt, próbált megkönnyebbülni, próbálta elűzni a zavaros gondolatokat azáltal, hogy olyasmit idéz elméjébe, ami távol tarthatja őket. Anyjára gondolt, a hangjára, sötét tekintetére a sötét szemöldökívek alatt, finom kezére.

Vagy Tenarra gondolt. Nem csupán azért hívta Tenart Enyhelyre, hogy tanácsát kérje, hanem mert ő volt az anya, aki még megmaradt neki. Vágyott a szeretetére, hogy az asszony odanyújtsa, és ő viszonozhassa. Azt a könyörtelen szeretetet kívánta, amely nem tesz engedményeket, és nem szab feltételeket. Tenar tekintete szürke volt,

nem sötét, mint anyjáé, de oly részegítő kedvességgel nézett mindenkire, melyből nem józaníthatott ki egyetlen szava vagy cselekedete sem.

Lebannen tudta, hogy jól végzi mindazt, mit elvárnak tőle. Tudta, hogy jól játssza a király szerepét. De csak úgy volt képes felülemelkedni az önmarcangoló kétségen, hogy mit jelent királynak lenni, ha maga mellett tudhatta anyját és Tenart.

* * *

Tenar még jóval fiatalabb korából ismerte Lebannent, a megkoronázása előtti időből. Egyből megkedvelte és azóta örökké szerette az ifjút, önmagáért, Kóbor miatt is, és a maga kedvére. Olyan volt ő, mint anyának a fiú, ki sohasem töri össze a szívét.

De Tenar most úgy érezte, Lebannennek mégis sikerülhet összetörnie a szívét, ha továbbra is ily haragos és becstelen marad a szegény hur-át-huri lánnyal kapcsolatos ügyekben.

Részt vett az awabáti küldöttség utolsó audienciáján. Lebannen megkérte, hogy legyen ott, és ő örömmel tett eleget a kívánságnak. Kargokat talált az udvarban, amikor nyár elején odaérkezett, és azt várta, hogy elkerülik majd, vagy legalábbis ferde szemmel néznek rá. A renegát papnőre, aki a tolvaj Madár-mágussal összeszövetkezve ellopta Vandór-Akbé gyűrűjét Atuan sírjainak kincseskamrájából, és áruló módon elmenekült Enyhelyre. Az ő tette miatt lehetett a Szigetvilágnak újra királya. A kargok felróhatják ezt neki.

És a hur-át-huri Thol visszaállította az Istenfivérek és a Névtelenek hitét, kiknek legnagyobb templomát Tenar kifosztotta. Árulása nem csupán politikai, de vallási is volt egyben.

Bár ez már régen történt, negyven vagy még több esztendeje. Szinte már legendának számított, és az államférfiak emlékezete mindig válogat. Thol nagykövete hálás volt a megtiszteltetésért, hogy a kihallgatás Tenar jelenlétében zajlott, és választékosan jámbor, vallásos tisztelettel üdvözölte a nőt, amelynek egy részét az asszony valósnak érezte. A követ Arha úrnőnek nevezte, felemésztettnek, önmagában újjászületőnek. Hosszú évek óta nem szólították ezeken a neveken, és most nagyon különösen hangzottak. Boldog-bánatos örömet okozott azonban neki, hogy anyanyelvét hallhatta, és még nem feledte el beszélni azt.

Így hát személyesen köszönt el a nagykövettől és kíséretétől. Megkérte a férfit, biztosítsa a magasságos királyt leánya jóllétéről, és elragadtatással nézett végig még egyszer utoljára a magas, ösztövér

férfiakon, fakó hajfonataikon, sisakforgós fejfedőiken, díszvértezetük tollakkal ékesített ezüstszövetén. A kargád földeken kevés férfit látott a saját fajtájából. A szent helyen csak nők és heréltek éltek.

A ceremónia után kisétált a palotakertekbe. A meleg és nyughatatlan nyári éjjelen a szellő folytonos bólongatásra bírta a bokrok virágait. A palota falain kívül elterülő város hangjai a nyugodt tenger mormolásához hasonlítottak. Egy ifjú udvaroncpór sétálgatott összekapaszkodva a lugasok alatt; hogy ne zavarja meg őket, Tenar a kert másik végében álló szökőkutak és rózsabokrok felé vette az irányt.

Lebannen ismét összevont szemöldökkel hagyta el a fogadótermet. Mi baja lehetett? Tenar úgy ismerte a férfit, mint aki korábban sohasem lázadozott pozíciója kötelezettségei miatt. Bizonyára tudatában volt annak, hogy egy királynak meg kell házasodnia valamikor, és kevés beleszólása lesz abba, hogy kivel. Tudnia kellett, hogy a népének nem engedelmeskedő király nem más, mint zsarnok. Hogy népe királynőt akar és trónörökösöket akar. Ámde semmit sem tett e kívánalom teljesítése érdekében. A palotabeli nők boldogan pletykáltak Tenarnak Lebannen számos kegyeltjéről; egyikük sem veszített semmit azzal, hogy a király szeretőjeként tartották számon. A férfi kiválóan megoldotta az ebből fakadó problémákat, de tudnia kellett, hogy nem e módi, örökös folytatását várják el tőle. Vajon miért dühítette annyira fel, hogy Thol király teljesen helyénvaló ajánlatot tett?

Talán nem teljesen helyénvaló? A hercegnő egyfajta problémát is jelenthetett.

Tenar döntött: megpróbálja megtanítani a lányt az archik nyelvre. És megpróbál olyan hölgyeket találni, akik eligazítják a szigetvilági szokások és udvari etikett terén — okíthatják olyan dolgokra, amelyekhez ő maga nem sokat ért. A hercegnő tudatlansága több rokonszenvet ébresztett benne, mint az udvaroncok finnyássága.

Neheztelt Lebannenre, mert az képtelen beleélni magát a lány helyzetébe. Talán el sem tudja képzelni, hogy milyen lehet most neki? Egy távoli, sivatagos vidéken álló hadúri erőd nőszállásán növekedett fel, ahol apján, nagyszülein és talán néhány papon kívül nem látott más férfit. Váratlanul idegenek érkeznek, kirángatják a változatlan és merev egyhangúságból, és elviszik egy hosszú és rémisztő tengeri utazásra. Otthagyják egy olyan népségnél, amelyről csak mint a világ távoli peremén élő vérszomjas és hitetlen szörnyetegek falkájáról hallott, és nem is lehetnek igazi emberek, merthogy varázslók, akik átváltozhatnak madarakká és más állatokká — És még össze is kell házasodnia az egyikkel!

Tenar csak azért volt képes elhagyni népét és eljönni, hogy a nyugati szörnyetegek és varázslók között éljen, mert Kóborral volt,

akit már akkor is szeretett, és akiben megbízott. Még így sem volt könnyű, bátorsága gyakran cserbenhagyta. Minden szíves fogadtatás ellenére, amelyet Enyhely lakóitól kapott. A tömegnek és örömnek és virágoknak és tiszteletnek, a kedves neveknek ellenére, amelyeken szólították — Fehér Úrnő, Békehozó, Gyűrűs Tenar — éjjelente inkább elbújt a palotabeli szobájában. Nyomorultul érezte magát, magányosnak, mert senki sem beszélte a nyelvét, és semmit sem tudott azokról a dolgokról, amelyeket mindenki ismert. Amint az ünnepek elmúltak és a Gyűrű a helyére került, kérte Kóbort, hogy vigye el innen, és a férfi megtartotta ígéretét: csendesen távozva elhajóztak Gontra. Ott élt a Vén Mágus házában, mint Oromon gyámoltja és tanítványa. Kitanulta, hogyan legyen szigetvilági, majd meglátta az utat, amelyet követni szándékozott, mint felnőtt nő.

Ennél a lánynál is fiatalabb volt, amikor Enyhelyre jött a Gyűrűvel. Ám ő nem hatalom nélkül nevelkedett fel, mint a hercegnő. Bár az ő hatalma — mint egyetlen papnőé — leginkább formális, névleges erő volt, mégis valós irányítást szerzett saját sorsa felett, amikor szakított addigi zord útjaival, és szabadságot nyert rabjának és önmagának. De egy hadúr lányának legfeljebb csekély jelentőségű dolgok felett lehetett uralma. Amikor apja királlyá kiáltotta ki magát, akkortól fogva hercegnőnek szólították, gazdagabb öltözékeket, több rabszolgát, több heréltet, több ékszert kapott, mígnem ő maga is ajándékká vált; de neki nem lehetett szava ez ellen. Amit a világból valaha is látott, a nők szállásán túl, azt vastag falak keskeny ablakrésein keresztül láthatta, vörös fátylak rétegein keresztül.

Tenar szerencsésnek tartotta magát, hogy nem egy olyan eldugott és barbár szigeten született, mint Hur-át-Hur, és sohasem kellett *feyag*ot viselnie. Azt viszont tudta, hogy milyen a hagyományok vasmarkának szorításában vergődve nevelkedni. Emiatt is feladatának érezte, hogy legjobb tudása szerint segítse a hercegnőt mindvégig, míg Enyhelyen tartózkodik. Ám nem kívánt sokáig maradni.

A kertekben sétálgatott és a csillagfényben megcsillanó szökőkutakat nézte, de közben arra gondolt, hogyan és mikor tudna hazatérni.

Nem törődött az udvari élet formalitásaival vagy azzal a tudással, hogy az udvariasság álcája mögött miféle ambíciók, viszálykodás, indulatok, bűnpártolás és összeesküvések különös keveréke forr ki lassan. Rituálékkal és álszenteskedéssel és rejtett politikával körülvéve növekedett fel, és ezek egyike sem rémisztette meg vagy csüggesztette el. Egyszerűen csak honvágya volt. Vissza akart menni Gontra, hogy otthon lehessen Kóborral, a házukban.

Enyhelyre utazott, mert Lebannen elküldetett érte és Tehanuért, és Kóborért is, ha esetleg jönni szeretne. De Kóbor nem jött velük, és Tehanu nem akart eljönni őnélküle. Ez viszont megrémítette és

elcsüggesztette. A lánya sohasem fog elszakadni tőle? Lebannennek Tehanu tanácsára volt szüksége, nem az övére. De a lánya rácsimpaszkodott, hátrányos helyzete miatt, mert egyedül nem találta volna helyét az enyhelyi udvarban. Akárcsak az a másik lány Hur-át-Hurról, és akárcsak ő, bár ő csak csendesen, rejtve.

Így hát Tenarnak dadust, tanítót és társalkodónőt kellett játszania mindkettejük mellett, két rémült lány mellett, akik nem tudják, hogyan használhatnák hatalmukat. Miközben ő maga nem akart már semmiféle hatalmat, kivéve a szabadságot, hogy hazatérhessen oda, ahová tartozik, és segíthessen Kóbornak a kertben.

Azt kívánta, bárcsak nevelhetnének otthon olyan fehér rózsákat is, mint ezek itt. Illatuk megédesítette az éjszakai levegőt. De a Bukófal túl szeles volt ezeknek, és nyáron a nap túl erősen sütött. És talán a kecskék lelegelnék a virágokat.

Végül bement és a keleti szárnyon átvágva visszatért szállásának helyiségeihez, melyeken Tehanuval osztozott. Minthogy késő volt, lánya már aludt. Gyöngyszemnél nem nagyobb lángocska égett a pöttöm alabástrom lámpában. A szobák falai csendesen és árnyakkal telten magasodtak fölé. Elfújta a lámpát, lefeküdt, és hamarosan álomba süppedt.

Egy keskeny, magas mennyezetű kőfolyosón sétált. Kezében ott pislákolt az alabástrom lámpás. Halovány fényköre karnyújtásnyira a sötétségbe veszett előtte is, mögötte is. Egy terem ajtajához érkezett, amely a folyosó végén nyílt. Odabenn embereket látott, madárszárnyakkal. Némelyiküknek madár—, sólyom- vagy keselyűfeje volt. Mozdulatlanul álltak vagy ültek, nem néztek őrá vagy egymásra, szemüket vörös és fehér körök vették körül. Szárnyaik nagy fekete kabátokként csüngtek mögöttük. Tenar tudta, hogy nem képesek repülni. Oly gyászosak voltak, oly reményvesztettek, és a helyiség levegője oly állott, hogy küzdeni kezdett saját testével, meg akart fordulni és elrohanni, de moccanni sem bírt; és a bénultság ellen harcolva felriadt.

Melengető árnyékok vették körül, az ablakon beragyogtak a csillagok, rózsaillat lengedezett és a város lágyan mozgolódott, Tehanu halkan szuszogott alvás közben.

Tenar felült, hogy kirázza fejéből az álom foszlányait. A festett szobát látta a sírok labirintusából, ahol először találkozott Kóborral szemtől szemben, úgy negyven esztendeje. Álmában életre keltek a falfestmények, de ez nem igazi élet volt. Mozdulatlan, végtelen élőholt lét mindazok számára fenntartva, akik nem születhettek meg újra; akiket a Névtelenek elátkoztak; a hitetlenek, a nyugatiak, a varázslók számára.

Halálod után újjászületsz. Ez volt az a biztos tudás, amelynek fényében felnevelték. Gyermekként vitték el a sírokhoz, hogy Arha, a

felemésztett legyen, és azt mondták neki, hogy az összes ember közül egyedül ő születik újjá önmagaként, életről-életre. Valaha képes volt megőrizni ebbéli hitét, különösen amikor még a sírok papnője volt, de azóta már teljesen elfordult a Névtelenektől. Azt azonban biztosan tudta, amit a kargád földek minden lakója tudott, hogy amikor meghal, akkor új testben fog visszatérni. Egy lámpa fénye kihuny majd, de ugyanabban a pillanatban élete szikrája újra felcsillan valahol máshol, egy nő méhében vagy egy halikrában vagy egy szél-hordozta fűmagban, hogy visszatérjen a létezésbe, elfeledve a régi mivoltát, felkészülten az újra, élet jön élet után, örökkön-örökké.

Csak a föld által, az Ősi Erők által száműzöttek, az archik földek sötét varázslói nem születhettek újjá. Amikor ők meghalnak — mondják a kargok — nem egyesülnek újfent az élő világgal, hanem a fél-létezés sivár vidékére kerülnek. Szárnyakkal, de repülésre képtelenül, nem madárként és nem emberként, és ezt remény nélkül kell elviselniük. Hogy szerette ecsetelni a papnő Kosszil az istenkirály e kérkedő ellenségeinek szörnyű sorsát: lelkük arra ítéltetik, hogy száműzve legyen a fény világából, örökkétig!

De az a túlvilág, amelyről Kóbor beszélt neki, ahová szerinte az ő népe megy, a hideg por és árnyak változatlan vidéke — talán kevésbé sivár vagy szörnyűséges?

Megválaszolhatatlan kérdések zúgtak fejében; többé nem volt karg, mivel elárulta a szent helyet — akkor talán neki is a kiszáradt földekre kell mennie, amikor meghal? Kóbor is oda jut? És ott elmennek egymás mellett, gondolatok és érzések nélkül? Ez nem volt lehetséges. És mi van, ha a férfit odaküldi sorsa, ő pedig újjászületik, és egymástól való elszakadásuk így örökkön tart majd?

Egyáltalán nem kellene ilyesmivel gondolnia. Tisztán látszott, hogy miért álmodott a festett teremmel, ennyi esztendővel azután, hogy mindezt maga mögött hagyta. Minden bizonnyal azért, mert látta a nagykövetet, és mert újra kargul beszélt, természetesen. De nem nyugodhatott, annyira felzaklatta az álom. Nem akart visszatérni ifjúkora rémálmaihoz. Vissza akart menni a Bukófalnál álló házba, Kóbor mellett akart feküdni, a nyugati hálófülkéből akarta hallani Tehanu éji szuszogását. Amikor aludt, Kóbor oly csendesen feküdt, mint egy darab kő; de Tehanu torkán nyomot hagyott a tűz, így légzésében mindig volt egy kis reszelősség, és Tenar ezt hallgatta, erre figyelt éjről-éjre, évről-évre. Az élet hangja volt ez, a visszatérő életé, ez a kedves hang, ez az árnyalatnyit rekedtes lélegzetvétel.

A szuszogást hallgatva végül ismét elaludt. Ha álmodott is valamit, az csupán a szellőről és az új reggel égreköltöző színeiről szólhatott.

* * *

Éger igen korán ébredt. Kis társa egész éjjel nyugtalan volt, így ő sem pihenhette ki magát. Végül örömmel kelt fel, lépett az ablakhoz és ült le álmosan a párkányra, hogy az öböl hajnali egére felkapaszkodó fényeket figyelje, a kifutó halászhajókat és az alacsony ködből előderengő vitorlákat nézze, és hallgassa az új napra készülődő város nyüzsgő mormolását. Mikor azon kezdett gondolkodni, hogy esetleg ki kellene merészkednie a palotába, hogy ki kellene találnia, mit tegyen most, kopogtattak az ajtaján. Egy férfi tálcát hozott friss gyümölcsökkel és egy köcsög friss tejjel, és egy kis tálban húst a cicának. — Az ötödik kikiáltott órában a király színe elé vezetem — informálta Égert ünnepélyesen, majd jóval kevesebb formalitással mondta el, hogyan juthat le a palotakertekbe, ha sétára vágyna.

Természetesen Éger is tudta, hogy hat óra telik el éjféltől délig, és másik hat déltől éjfélig, de sohasem hallott még kikiáltott óráról, és szívesen érdeklődött volna, mit is jelent ez.

Hamarosan megkapta a választ, hogy Enyhelyen négy harsonás áll ki a palota legmagasabb tornyának — amelynek csúcsát egy hős kardjának karcsú acélpengéje díszítette — legmagasabban lévő erkélyére, és a negyedik és ötödik órában, dél előtt és délben, és az első, a második és a harmadik órában, dél után is megfújják hangszereiket, egyikük nyugat, egyikük kelet, egyikük észak és egyikük dél felé. Így a palota lakói és a kereskedők és az öböl hajósai mind a megbeszélt órára tudják időzíteni találkozóikat. Éger a kertekben sétálva találkozott egy fiúval, aki elmagyarázta mindezt. Alacsony, vékony fiú volt, túl hosszú tunikában. Elmondta, hogy a harsonások tudják, mikor kell megfújni hangszereiket, mert a toronyban nagy homokórák állanak, és ott van Áth Ingája is, amely magasan a toronyban függ, és ha egy óra kezdetén meglendítik, akkor pontosan a következő óra kezdetén áll meg. És azt is elmondta, hogy a harsonások által játszott szólamok mind részei a *Vandór-Akbé elmélkedései*nek, amely művet még Maharion király írt, mikor visszatért Magadorról. Minden órában más-más részt játszanak el, és csak délben zengik el az egészet. És ha ott akarsz lenni valahol egy bizonyos órában, akkor tartsd a szemed a balkonon, mert a harsonások mindig néhány perccel korábban jönnek ki, és ha a nap süt, akkor fénye megcsillan és megvillan az ezüst harsonákon. A fiú neve Virgács volt és az apjával, a bárkai Métama uraságával jött, hogy egy esztendőt Enyhelyen töltsenek, és a palotában járt iskolába, és még csak kilenc esztendős, és nagyon hiányzik neki édesanyja és nővére.

Éger még időben visszatért szobájába, hogy vezetője ott lelje, és

kevésbé volt izgatott, mint amennyire lehetett volna. A Virgáccsal folytatott beszélgetés rádöbbentette, hogy a fejedelmek fiai és lányai is csak gyermekek, a fejedelmek is csak emberek, és ő nem az emberektől tartott.

A férfi végigvitte a palota folyosóin egy hosszú, fényes terembe, ahol az egyik fal mentén ablakok néztek Enyhely fehér tornyaira és fantasztikus hídjaira, melyek csatornák felett s az utcák felett, tetőről tetőre és erkélyről erkélyre íveltek át. Már az ajtó mellől belátta a panoráma felét, hezitálva állt, nem tudván, hogy oda kell-e mennie a terem túlsó végében álló embercsoporthoz, avagy maradjon, míg szólítják.

A király meglátta és elébe jött, kedvesen üdvözölte, odavezette a többiekhez, és egyenként bemutatta nekik.

Volt ott egy nő, ötven lehetett vagy talán még több, alacsony és igen világos bőrű, szürkülő hajjal és nagy szürke szemekkel. Tenar, mondta a király mosolyogva; Gyűrűs Tenar. A nő Égerre nézett, egyenesen a szemébe, majd csendesen üdvözölte.

Volt ott egy férfi, nagyjából a királlyal egykorú lehetett, selyembe és könnyű vászonba öltözött, ékszereket viselt az övén és a nyakán, és egy nagy rubint a fülcimpájába szúrva. Taszla, a hajóskapitány, mutatta be a király. Taszla tekintete — sötét, mint az öreg tölgy fája — éberen és áthatón fürkészte Éger arcát.

Volt ott egy másik férfi, középkorú talán, és egyszerű öltözéket húzott. Megjelenése nyugalmat árasztott, amitől Éger úgy érezte, megbízhat benne. Szége herceg az Enyhely főnemesi házból, szólt a király.

Volt ott egy negyvenesnek tűnő férfi, ki akkora botot tartott, mint saját maga. Éger rögtön tudta, hogy csak Kútfőn képzett mágus lehet. Arca meglehetősen megviseltnek tűnt, kezei finomak és modora tartózkodó, de udvarias. Ónix mester, nevezte meg a király.

Volt ott még egy nő, akit Éger előbb szolgának nézett, mert igen egyszerű öltözéket viselt és kicsivel arrébb állt, félig elfordulva, mintha épp kibámulna az ablakok valamelyikén. Fekete haja szépségesen omlott vállaira, súlyosan és fényesen, mint sötét vízesés, de Lebannen őt is elővezette: — Gonti Tehanu — mondta, és hangja úgy csengett, mintha kihívást intézett volna valakihez.

A nő odafordult, és egy hosszú pillanatig egyenesen Éger szemébe nézett. Fiatal volt; arca bal oldala sima rezes-rózsás, fényes és sötét tekintettel az íves szemöldök alatt. A jobb oldal szörnyű sérüléstől megtört, merő egy sebhely, szem nélkül. Jobb keze a holló behajlított karmait idézte.

Kezet nyújtott Égernek, ahogy az Angládok és Éa népének szokása, és ahogy a többiek is tették, de ő a bal kezét nyújtotta oda. Éger illő válasz szerint odaérintette tenyerét a másik tenyérhez. A nő

keze forró volt, lázforró. Újra Égerre nézett, egyetlen szemében csodálkozó fény csillant fényesen, furcsálkodón, élénken. Azután visszalépett korábbi helyére, újra kifelé és lefelé figyelt, mintha nem szeretne velük lenni, nem kívánna ott lenni.

— Éger mester üzenetet hozott neked atyádtól, a gonti Karvalytól — szólt a király látva, hogy a hírnök szótlan áll.

Tehanu nem emelte fel a fejét. Fényes, fekete haja szinte teljesen elrejtette arcának romjait.

— Hölgyem! — kezdte Éger, kiszáradt szájjal és rekedten. — Nagyuram megbízott, hogy tegyek fel két kérdést. — Szünetet tartott, csak mert meg kellett nedvesítenie ajkait, és újra magára kellett találnia a félelem pillanatában, ami miatt szinte elfeledte, mit akart mondani. A rövid szünet várakozó csenddé változott.

Tehanu nálánál is rekedtebb hangon szólalt meg: — Kérdezzen hát!

— Arra kért, előbb kérdezzem meg: *Kik mennek a kiszáradt földekre?* És amikor már indultam volna, még azt mondta, „Kérdezd meg lányomat: *A sárkányok is átlépik a kőfalat?*”

Tehanu bólintott, hogy tudomásul vette az üzenetet, és kicsit hátrébb lépett, mintha arrébb akarná vinni talányait, el a többiektől.

— A kiszáradt földek — mormolta a király —, és a sárkányok.

Éber tekintete arcról arcra vándorolt.

— Menjünk — szólt ezután —, üljünk le és beszéljük meg!

— Beszélgethetnénk lent a kertben? — kérdezte a szürke szemű nő, Tenar. A király azonnal beleegyezett. Menet közben Éger hallotta, amint Tenar így magyarázza kérését: — Tehanu nem szeret egész nap bent lenni. Az ég alatt jobban érzi magát.

A kertészek székeket hoztak a tavacskák egyikénél bólogató, hatalmas és vén fűzfa árnyékába. Tehanu megállt a kicsiny tó mellett, lebámult a zöldes vízbe, amelyben néhány ezüstös ponty úszkált lustán. Látszott, hogy végig akarja gondolni atyja üzenetét, és nem beszélni készül, de hallhatta mindazt, mit a többiek szóba hoztak.

Amikor letelepedtek, a király megkérte Égert, hogy újra mondja el a történetét. Megértő csendben hallgatták végig, és így feszélyezettség vagy sietség nélkül tudott beszélni. Mikor befejezte, a többiek csendesek maradtak egy darabig, majd Ónix, a mágus tett fel egy kérdést: — Múlt éjjel álmodtál erről?

Éger azt válaszolta, nem álmodott olyasmit, amire vissza tud emlékezni.

— Én viszont igen — mondta erre Ónix. — Az idézőmesterről álmodtam, aki tanítóm volt Kútfőn. Azt mondják róla, hogy már kétszer meghalt, mert visszajött abból az országból a kőfalon keresztül.

— Azokról a szellemekről álmodtam, amelyek nem születhetnek

meg újra — jegyezte meg Tenar, nagyon halkan.

Szége herceg hozzátette: — Egész éjjel úgy hittem, hangok szólnak odalentről, a város utcáiról. Olyan hangok, amelyeket ismertem gyermekkoromban, és hívtak, mint akkoriban. De ha jobban füleltem, csak az őrök és a részeg tengerészek kiáltozásait hallottam.

— Sohasem álmodom. — Ennyi volt Taszla megjegyzése.

— Én nem álmodtam arról a vidékről — bólintott a király —, hanem visszaemlékeztem reá. És nem voltam képes elterelni a gondolataimat.

A csendesen álló nőre, Tehanura nézett, de ő csak bámult lefelé a tóra és nem szólt.

Hallgatás telepedett közéjük, és egy idő után Éger nem bírta tovább: — Ha effajta járványt hordozok, akkor inkább kergessetek el! — Félelmében szinte kiáltotta a szavakat.

Ónix, a mágus válaszolt, nem parancsolón, inkább megkérdőjelezhetetlenül: — Ha Kútfő Gontra küldött, és Gont Enyhelyre küldött, akkor Enyhelyen kell lenned.

— Több fej könnyebben gondol — tette hozzá Taszla, cinikus hangsúllyal.

Lebannen így szólt: — Tegyük félre az álmokat egy kicsit. Vendégünknek tudnia kell, hogy mivel foglalkoztunk, mielőtt megérkezett. Amiért Tenart és Tehanut idekérettem még a nyár elején, és visszahívtam Taszlát utazásairól, hogy tanácskozzon velünk. Elbeszélnéd e dolgot Égernek, Taszla?

A sötét tekintetű férfi bólintott. Fülében a rubin úgy csillogott, mint egy vércsepp.

— Sárkányokról van szó — kezdte. — Néhány esztendeje már dúlnak a Nyugati Peremvidéken. Le-lecsapnak Ulli és Uszidéró falvaira, alacsonyan repülnek, karmaikkal beletépnek a háztetőkbe, szétrázzák a falakat, és rémisztgetik az embereket. A Toringátoknál már kétszer is jártak, aratásidőben felégették a mezőket, a szénakazlakat és a zsúptetőket. Nem támadtak emberekre, de a tűzben meghaltak néhányan. Nem támadták meg a vidék nemesi házait, nem kerestek kincseket, ahogyan a Sötét Esztendőkben volt szokásuk, csak a falvakra és a mezőkre csaptak le. Hasonlókat hallottam a kereskedőktől, akik délnyugaton egészen Simly partjáig elhajóznak gabonáért: sárkányok jöttek és égették fel a terményt, épp amikor be akarták takarítani.

— Azután a múlt télen, Szemelnél, két sárkány telepedett meg a vulkán, az Andád-hegy csúcsán.

— Ó! — sóhajtott fel Ónix, és a király kérdő tekintetére így válaszolt: — A pálni Szeppel, egy varázsló mondta, hogy az a hegy a sárkányok egyik legszentebb helye volt, ahová azért jártak az ősi napokban, hogy a föld tüzéből igyanak.

— Nos, akkor most visszatértek — mondta erre Taszla. — És jönnek, hogy zargassák a nyájakat, az ottani népek egyetlen vagyonát. És nem is eszik meg az állatokat, csak megrémítik őket, hogy kitörjenek a karámokból, és megvadulva világnak fussanak. A népek szerint fiatal sárkányok, feketék és karcsúak, kevés tűzzel.

— És Páln-sziget északi részén most is sárkányok lakoznak a hegyvidéken. Vad országrész tanyák nélkül. Vadászok szoktak arrafelé bóklászni, hegyi juhok után kutatnak és idomítandó sólymokat fognak be, de a sárkányok elkergették őket, és most senki sem mer a hegyek közelébe menni. Talán a pelági varázslód is tud róluk?

Ónix bólintott. — Azt mondta, csapatban látták őket a hegyek felett, mintha vadlibák raja lett volna.

— Páln, Szemel és Enyhely-sziget között pedig csak a Pelági-tenger húzódik — tette hozzá Szége herceg.

Égernek eszébe ötlött, hogy kevesebb, mint egyszáz mérföldnyi tenger választja el Szemelt az ő szigetétől, Taóntól.

— Taszla járt a Sárkányok Útján hajójával, a *Csérrel* — jegyezte meg a király.

— De csak a keleti szigeteket láthattam meg, és a bestiák máris a nyakamban voltak — pontosított Taszla egy zord vigyor kíséretében. — Elriasztottak, mint a háziállatokat a szigeteken, lecsaptak és a vitorlákat próbálták megperzselni, amíg vissza nem fordultam arra, amerről jöttem. De ez nem jelent semmi újat.

Ónix ismét bólintott. — Senki, csak egy sárkányvitéz vitorlázhat a Sárkányok Útján.

— Én jártam ott — mondta erre Lebannen, és hirtelen széles, kisfiús mosoly terült el arcán. — De egy sárkányvitéz társaságában… Ez az, amin tegnap gondolkodtam. Amikor a Nyugati Peremvidéken jártam a főmágussal — a nekromanta Kob után kutatva —, túlmentünk Jessagén is, ami kintebb fekszik, mint Simly, és mindenhol felégetett mezőket láttunk. És a Sárkányok Útján úgy harcoltak egymás ellen, mint a megveszett állatok.

Kis szünet elteltével Szége herceg megkérdezte: — Lehet, hogy az ottani sárkányok egy része nem gyógyult ki őrültségéből a Sötét Idők óta?

— Az már legalább tizenöt esztendeje volt — válaszolt Ónix —, de a sárkányok nagyon sokáig élnek. Talán az idő is másképpen telik számukra.

Éger észrevette, hogy beszéd közben a mágus oldalra pillantott, a tavacska felé, Tehanura.

— De csak az utóbbi egy vagy két esztendőben támadtak a falvakra.

— Vagy mégsem — vetette oda Taszla. — Ha egy sárkány el akarja pusztítani egy falu vagy egy tanyavidék lakóit, ki állítaná meg?

A megélhetést rontják. A terményt, a szénát, a veteményt, a lábasjószágot. Azt mondják, *El innen — takarodjatok nyugatról!*

— De miért tűzzel mondják, rombolással? — kérte számon a varázsló. — Tudnak beszélni! Beszélik a Teremtés Nyelvét. Mórred és Vandór-Akbé is beszélt sárkányokkal. A főmágus is beszélt velük.

— Akiket a Sárkányok Útján láttunk — válaszolta Lebannen —, elveszítették a beszéd hatalmát. A seb, melyet Kob vágott a világon, elszívta a hatalmukat, ahogyan a miénket is. Csak a nagy sárkány, Orm Embar jött hozzánk békével és beszélt a főmágussal és elmondta, hogy menjünk Magador felé… — Távolba révedő tekintettel hallgatott el egy pillanatra. — És még Orm Embar beszéde is elhalkult, mielőtt meghalt. — Megint félrenézett, tekintetében különös fény játszott. — Orm Embar értünk halt meg. Ő nyitotta meg az utat a sötét földekre.

Mind elhallgattak. Egy idő múlva Tenar halk hangja törte meg a csendet. — Karvaly azt mondta egyszer — lássuk csak, emlékszem-e még a szavaira: a sárkány és a sárkány beszéde egyazon dolog, egyazon létező. A sárkány nem megtanulja az Ősi Nyelvet, hanem ő maga *az*.

— Ahogyan a madár maga a repülés, és a hal maga az úszás — mondta Ónix lassan. — Igen.

Tehanu hallgatta őket, mozdulatlanul állva a kis tó mellett. Most mind őt nézték. Anyja arckifejezése lelkes, várakozó volt. Tehanu elfordította a fejét.

— Hogyan vettél rá egy sárkányt arra, hogy beszéljen hozzád? — kérdezte a király könnyed hangon, mintha csak kedveskedni akart volna, de szavait újabb csend követte. — Nos — mondta ezután —, ez is olyasvalami, amit csak remélhetünk megtudni. Most pedig, Ónix mester, elbeszélnéd a történetedet a lányról, aki elment a kútfői iskolába? Merthogy még csak én hallottam.

— Egy lány az iskolában! — kiáltott fel Taszla önkéntelenül, egy gúnyos vigyor kíséretében. — Igencsak megváltoztak a dolgok Kútfőn!

— Csakugyan megváltoztak — válaszolta a mágus, és hosszú, hűvös pillantással mérte végig a tengerészt. — Nyolc esztendeje lehetett. Út-szigetről jött, fiatal fiúnak álcázva magát, és a mágia művészetét akarta megismerni. Természetesen a szegényes álca nem volt elég, hogy lóvá tegye a kapusmestert. Ő mégis beeresztette, és a pártját fogta. Akkoriban az idézőmester volt az iskola feje, az a férfi — itt hezitált egy pillanatig —, akiről múlt éjjel álmodtam.

— Mondj valamit arról az emberről, Ónix mester, ha fontos lehet! — kérte a király. — Torionról van szó, aki visszatért a halálból?

— Igen. Amikor a főmágus oly sokáig elmaradt és hír sem jött felőle, attól tartottunk, hogy odaveszett valahol. Így hát az idéző a hatalmát hívta segítségül, hogy megnézze, a főmágus valóban átlépte-e a falat. Sokáig volt odaát, így a mesterek érte is aggódni kezdtek.

Végül felébredt és elmondta, hogy a főmágus a holtak között jár, és bár maga nem tud visszatérni még, de utasította őt, hogy jöjjön vissza és vezesse Kútfőt. Nem sokkal később a sárkány visszahozta Karvaly főmágust élve, Lebannen nagyurammal együtt… Azután, amikor a főmágus ismét távozott, az idéző elzuhant és úgy hevert ott, mintha kiszállt volna belőle az élet. A gyógyfüvesmester — művészetét is felhasználva — halottnak hitte. De amikor felkészültünk a temetésére, megmozdult és megszólalt, azt mondta, visszatért az életbe, hogy megtegye, amit még meg kell tenni. Mivel azóta sem voltunk képesek új főmágust választani, így Torion, az idézőmester vezette az iskolát. — Ónix rövid szünetet tartott. — Amikor az a lány megérkezett, bár a kapusmester beengedte, Torion nem tűrte meg a falak között. Semmit sem tudott kezdeni vele. A formamester magához vette a Ligetbe, és a lány ott lakott egy darabig a fasorok szélénél, és a formamesterrel sétált az erdőben. Ő és a kapusmester, na meg a gyógyfüves és Kurremkarmerruk, a névmester mind úgy tartották, oka van annak, hogy a lány Kútfőre jött, hogy valamely nagy esemény előhírnöke vagy futára, még ha ő maga nem is tud erről; így hát védelmezték. A többi mester Toriont követte, aki szerint a lány csak széthúzást és romlást hordoz, és el kell kergetni. Tanonc voltam akkoriban. Érzékenyen érintett minket, hogy vezér nélkül maradt mestereink, egymással vitatkoznak.

— És ráadásul egy leányka miatt — vágott közbe Taszla.

Ónix ezúttal különösen hűvös pillantást vetett rá. — Igen. — Csak ennyit mondott. Eltelt közel egy perc, mire folytatta történetét. — Hogy rövidre fogjam: amikor Torion diákok egy csoportját küldte, hogy rávegyük a távozásra, a lány kihívást intézett az idézőmester ellen, mondván, találkozzanak a Kútfő-hegyen. Torion el is jött, és nevén szólította a lányt, hogy engedelmességre bírja: „Irián", így szólította. De a lány azt mondta, „Nem csupán Irián vagyok" és beszéd közben változni kezdett. Átváltozott — sárkánnyá. Megérintette az idézőmestert, és Torion teste porrá hullott szét. Azután felment egészen a csúcsra, és őt figyelve nem tudtuk eldönteni, hogy egy máglyához hasonlatosan lángoló nőt, avagy szárnyas bestiát látunk. De azután tisztán láttuk a csúcson, mint arany és vörös lángnyelvhez hasonlatos sárkányt. Azután szárnyra kapott, és elrepült nyugat felé.

A mesélő hangja elhalkult, a lenyűgöző látvány emléke nyomot hagyott vonásain. Senki sem szólt.

A varázsló megköszörülte torkát. — Mielőtt felment a hegytetőre, a névmester megkérdezte tőle, „Ki vagy te?" A lány azt válaszolta, hogy nem tudja a másik nevét. A formamester is megszólította, megkérdezte merre tart, és visszajön-e valaha. Azt mondta, hogy nyugaton túlra indul, hogy ott majd a saját népétől tudja meg a nevét, de ha hívják, akkor visszatér.

A beálló csendben reszelős, gyenge hang szólalt meg, mintha fém súrlódna fémhez. Halk beszéd. Éger nem értette a szavakat és azok mégis ismerősnek tűntek, mintha valahogyan emlékeznie kellene a jelentésükre.

Tehanu közelebb lépett a mágushoz és megállt mellette, odahajolt hozzá, feszülten, mint a felhúzott íj. Ő szólt.

Meglepetten és megütközve Ónix felbámult rá, felpattant, hátrált egy lépést, majd erőt véve magán azt mondta: — Igen, ezek voltak a szavai: *Népemhez, nyugaton is túlra*.

— Hívd ide! Hívd őt ide! — suttogta Tehanu. Mindkét kezével előrenyúlva megfogta a mágus kezét. Amaz önkéntelen újra elhúzódott.

Tenar felállt, és odamormolta lányának: — Mi van veled, Tehanu, mi a baj?

Tehanu körben végignézett rajtuk. Éger úgy érezte magát, mintha szellem lenne, amelyen a lány keresztülnéz. — Hívjátok ide! — mondta újra. A királyra nézett. — Te ide tudod hívni?

— Nekem nincs ilyen hatalmam. Talán a kútfői formamester — talán te magad…

Tehanu határozottan megrázta a fejét. — Nem, nem, nem, nem — suttogta. — Nem vagyok olyan, mint ő. Nincsenek szárnyaim.

Lebannen úgy nézett Tenarra, mintha tanácsot várna tőle. Tenar tehetetlenül nézett lányára.

Tehanu körbefordult, szembe a királlyal. — Elnézését kérem! — mondta mereven, vékony, rekedtes hangján. — Egyedül szeretnék maradni, uram. El kell gondolkodnom azon, amit az apám üzent. Próbálok választ adni a kérdéseire. De egyedül kell maradnom, kérem!

Lebannen meghajolt felé és Tenarra pillantott, aki erre odalépett a lányhoz és átkarolta. Elsétáltak a tavacskák és szökőkutak közötti napfényes ösvényen. A négy férfi újra leült, de néhány percig egyikük sem beszélt.

Lebannen szólalt meg először. — Igazad volt, Ónix. — És a többieknek: — Ónix mester elmondta nekem ezt a történetet a sárkánylányról, Iriánról, miután mondtam neki valamit Tehanuról. Hogy a gyermek Tehanu hogyan idézte meg a sárkány Kalesszint Gont-szigeten, és az Ősi Nyelven beszélt a sárkánnyal, és Kalesszin a lányának nevezte.

— Ez igen különös, uram, különös idők ezek, amikor egy sárkányból lány lesz, és amikor egy tanítatlan lány a Teremtés Nyelvén beszél! — Ónix kétségtelenül mély megrázkódtatást élt át, megrémült. Éger látta ezt rajta, és elcsodálkozott, hogy ő maga nem érez ilyen eredetű félelmet. Talán, gondolta, mert nem tud eleget ahhoz, hogy féljen, vagy nem tudja, mitől féljen.

— De hát ezek már régi történetek! — kiáltott fel Taszla

csodálkozón. — Nem hallottad őket Kútfőn? Talán a falak tartották őket kívül? Olyan történetek ezek, amilyeneket az egyszerű népek mesélnek. Dal némelyik. Vannak tengerészdalok, a „Beliló ágyasa” egy matrózról szól, aki egy rívó széplányt hagyott minden kikötőben, mígnem az egyik széplány rézszárnyakon repült a hajója után, elragadta a fedélzetről és felfalta.

Ónix undorodva nézett Taszlára. De Lebannen elmosolyodott, és átvette a stafétát: — Kemay Asszonya… A főmágus vén mestere, Aihal, vagy más néven Oromon beszélt róla Tenarnak. Egy falusi öregasszony volt, aki így is élt. Meghívta Oromont a kunyhójába, és hallevessel kínálta. Arról beszélgetett vele, hogy az emberfaj és a sárkányfaj valaha egy volt. Ő maga ugyanannyira sárkány is volt, mint amennyire embernő. És mágusként Oromon sárkánynak látta.

— Ahogyan te láttad Iriánt, Ónix — fejezte be.

Kimért szavait csak a királyhoz címezve, a mágus így válaszolt: — Miután Irián elhagyta Kútfőt, a névmester bekezdéseket mutatott a legősibb tudáskönyvekből, máig homályos szövegeket, amelyek úgy is érthetőek, mintha egyszerre ember és sárkány teremtményekről szólnának. És egy viszályról vagy nagy összekülönbözésről. De egyik szöveg sem elég tiszta, hogy megérthessük.

— Remélem, Tehanu megérti őket — jegyezte meg Lebannen oly kimért hangon, hogy Éger nem tudta eldönteni: a király még őrzi, vagy már feladta a reményt.

Egy férfi sietett feléjük az ösvényen, őszes katona a király őrei közül. Lebannen körülnézett, felállt és elébe ment. Halk hangon tárgyaltak vagy egy percen keresztül. A katona ismét útnak indult; a király visszafordult a társasághoz. — Hírek érkeztek — jelentette be, hangjában kihívó él csendült. — Enyhely nyugati széle felett nagy sárkányrajokat láttak. Erdőket gyújtottak fel, és egy kószter menekülőket vett fel Déli Kapu felől, akik azt állítják, hogy Resbel város lángokban áll.

* * *

Azon az éjjelen a király leggyorsabb hajója átsuhant vele és társaságával az Enyhely-öblön, gyorsan futva Ónix varázsszele előtt. Napkeltére elérkeztek az Onneva-folyó torkolatához az Onn előhegységénél. Velük együtt tizenegy ló is partra szállt, nemes, erős, karcsú lábú teremtmények a fejedelmi istállókból. Enyhely és Szemel kivételével, a lovak ritkák voltak a Szigetvilágon. Tehanu jól ismerte a szamarakat, de lovat sosem látott azelőtt. Az éjszaka java részét mégis

velük és gondozóikkal töltötte, segített megnyugtatni őket. Jó tenyészetből származtak, barátságosak voltak, de nem szoktak hozzá a tengeri utazáshoz.

Amikor felszerszámozták őket, ott az Onneva homokos partján, Ónix meglehetősen rémültnek tűnt, és a lovak gondozóinak kellett biztatniuk és megsegíteniük, de Tehanu ugyanolyan gyorsan felpattant a nyeregbe, mint maga Lebannen. A gyeplőt megnyomorított kezébe vette, de nem használta, látszólag más módon kommunikált a kancával.

A kis karaván nyugatnak haladt a Faliorn dombjai között. Jó tempót tartottak. Ez volt az utazás leggyorsabb módja, ami Lebannen rendelkezésére állt; Enyhely déli partjainak megkerülése túl sokáig tartott volna. Velük volt a mágus Ónix, hogy kedvező időjárást biztosítson, megtisztítsa az utat az akadályoktól, és megvédelmezze őket az ártalmaktól. A sárkányokkal szemben azonban, ha találkoznának velük, nem volt semmiféle védelmük, kivéve talán Tehanut.

Előző este Lebannen megbeszélést tartott tanácsadóival és az őrség tisztjeivel, miután hamar ama következtetésre jutott, hogy nincs módja a sárkányok elleni harcra, avagy a városok és mezők megvédelmezésére: a nyílvesszők hasztalanok voltak, a pajzsok hasztalanok voltak. Csak a legnagyobb mágusok képesek legyőzni a sárkányokat. A királynak nem állt ilyen hatalom a szolgálatában, és nem is ismert ilyen élő mágust, de minden tőle telhető módon meg kellett védelmeznie népét, így hát nem tudván más módról, tárgyalni kívánt a sárkányokkal.

Főudvarmestere megütközött a módon, hogy Lebannen maga ment Tenar és Tehanu szállására; a királynak érte kell küldetnie annak, kit látni akar, parancsolnia kell, hogy jöjjenek el hozzá. — Nem, ha könyörögni fog nekik — válaszolta erre Lebannen.

Az ajtót nyitó meglepett szobalánytól megkérdezte, hogy beszélhetne-e a Fehér Úrnővel és Gont Leányával. A palotában és a városban így ismerték őket. Mindketten nyíltan viselték igaz nevüket, ahogyan a király is, és ez igencsak ritka dolog volt. Olyannyira szabály és szokás ellen való, biztonság és védelem ellen való, hogy bár az emberek ismerték e neveket, mégsem merték ezen szólítani vagy emlegetni őket. Inkább körülírták a személyüket, vagy más neveket ragasztottak rájuk.

A királyt beeresztették, és ő gyorsan elbeszélte a legutóbb kapott híreket, majd a tárgyra tért: — Lehet, Tehanu, hogy az egész királyságban egyedül te segíthetsz. Ha szólítod azokat a sárkányokat, ahogyan Kalesszint szólítottad annak idején, ha van felettük bármi hatalmad, ha tudsz beszélni velük és megkérdezed miért háborúznak a népem ellen, akkor megteszed és segítesz?

A fiatal lány visszahőkölt Lebannen szavaitól, és az anyjához fordult.

De Tenar nem nyújtott menedéket számára. Csak állt ott mozdulatlan. Kis idő múlva megszólalt: — Tehanu, már régebben is megmondtam: amikor maga a király szólít meg, illenék válaszolnod valamit. Akkor még gyermek voltál, és nem válaszoltál. Most már nem vagy gyerek.

Tehanu hátralépett, hogy mindkettejüktől távolabb kerüljön. Úgy ingatta fejét, mint egy kisgyermek. — Nem tudom hívni őket — mondta gyenge, rekedtes hangján. — Nem ismerem őket.

— És Kalesszint tudod szólítani? — kérdezte Lebannen.

Tehanu a fejét rázta. — Túl messze van — suttogta. — Nem tudom, hol.

— De Kalesszin lánya vagy — mondta Tenar. — Nem tudsz beszélni ezekkel a sárkányokkal?

A lány megtörten válaszolt: — Nem tudom.

Lebannen így szólt: — Ha van rá bármi esély, Tehanu, hogy beszélnek veled, hogy tudsz beszélni velük, akkor kérlek, tegyünk próbát! Nem tudok harcolni ellenük és nem ismerem a nyelvüket, és hogyan tudhatnám meg, hogy mit akarnak tőlünk azok a teremtmények, amelyek elpusztíthatnak egyetlen lélegzetvétellel, egyetlen pillantással? Beszélsz értem, értünk?

Tehanu csendesen állt. Azután oly halkan, alig hallhatóan, válaszolt: — Igen.

— Akkor készülj fel az utazásra. Az este negyedik órájában kihajózunk. Az embereim odavezetnek a mólóhoz. Köszönöm! És neked is köszönöm, Tenar! — fejezte be a beszélgetést Lebannen. Egy pillanatra megfogta a lány kezét, de nem hosszabban, minthogy sietve kellett intézkednie számos dologról, még indulás előtt.

Amikor lement a kikötőbe, megkésve és sietve, a karcsú alak már ott várta, arca csuklya árnyékában rejtezett. Az utolsó ló toporgott és hangosan horkantott, nem akart rálépni a feljáróra. Tehanu tanácskozott néhány szót a gondozóval. Azután megfogta a kantárt, szólt az állathoz valamit, és együtt csendesen felsétáltak a fedélzetre.

A hajók kicsi, zsúfolt házak; éjfél felé Lebannen véletlenül meghallotta két lovász halk beszélgetését a hátsó fedélzeten. — Varázskeze van — mondta az egyik, és egy fiatalabb hang válaszolt: — Igen, varázskeze van, de olyan szörnyen néz ki, nem? — Erre az első: — Ha a lovakat nem zavarja, akkor neked mi közöd hozzá? — És a másik: — Nem tudom, csak zavar.

Később, amikor az Onneva homokjáról belovagoltak a dombok közé, ahol az út kiszélesedett, Taszla előreléptetett Lebannen mellé. — Ő lenne a tolmácsunk, ugye? — kérdezte.

— Ha minden igaz.

— Akkor bátrabb, mint gondoltam. Ha ez történt vele, amikor először beszélt sárkánnyal, akkor megtörténhet újra.

— Mire gondolsz?

— Majdnem halálra égett.

— Nem a sárkány tette.

— Akkor ki?

— Az emberek, akik közé született.

— Hogyan történt? — kérdezte Taszla, egy grimasz kíséretében.

— Csavargók, tolvajok. Öt vagy hatesztendős lehetett. Bármit tett vagy tettek vele, végül leütötték, és belelökték a tábortűzbe. Gondolom, úgy hitték, hogy már halott vagy haldoklik, és akár baleset is lehetett. Otthagyták. A falusiak találtak rá, és Tenar magához vette.

Taszla a fülét vakargatta. — Aranyos történet az emberi kedvességről. Szóval nem is a vén főmágus lánya? Akkor miért mondják, hogy egy sárkány porontya?

Lebannen együtt hajózott Taszlával, harcolt mellette évekkel korábban Szorra ostrománál, és bátor, éber, hidegfejű férfinak ismerte. Ha Taszla gorombasága feldühítette, mindig saját gyenge türelmét okolta. — Nem tudom, miért mondják — válaszolta szelíden. — Csak azt tudom, hogy a sárkány a lányának nevezte.

— A kútfői varázslód, ez az Ónix, nagyon gyorsan kijelentette, hogy nem veszed majd hasznát ebben az ügyben. De ő beszéli az Ősi Nyelvet, nemdebár?

— Igen. Néhány szóval hamuvá égethet. Hogy mégsem teszi, ez talán az irántam való tisztelete miatt van, gondolom.

Taszla bólintott. — Tudom.

Egész nap olyan ütemben haladtak, amilyet a lovak engedtek, és estére egy kis dombvidéki városkához értek, ahol a lovak ehettek és pihenhettek, és a lovasok különféle kényelmetlen ágyakban alhattak. Akik nem szoktak hozzá a lovagláshoz, most úgy érezték, nem igazán megy a járás sem. Az ottani népek mit sem hallottak a sárkányokról és dúlásukról. Csak annak egyszerre szörnyű és dicső mivolta nyomasztotta őket, hogy egy egész csapat gazdag idegen lovagolt be hozzájuk zabot és szállást kérve, amiért ezüsttel és arannyal fizettek.

A lovasok még hajnalhasadás előtt távoztak. Az Onnevát közel száz mérföld választotta el Resbeltől. Ezen a második napon át kellett jutniuk a Faliorn-hegység alacsony hágóján, és le kellett ereszkedniük a nyugati oldalon. Jenán, Lebannen egyik legmegbízhatóbb tisztje, messze a többiek előtt lovagolt; Taszla képezte a hátvédet; Lebannen vezette a főcsoportot. Félig álomba merülve ügetett az éj tompa csendjében, amikor közeledő patkócsattogás riasztotta fel. Jenán jött visszafelé. Lebannen elnézett arra, amerre a férfi mutatott.

Épp egy tágas domboldalra jutottak egy erdőből, és a gyorsan tisztuló félhomályban belátták az egész hágót. Kétoldalt a hegyek

fekete tömegekként magasodtak a felhős hajnal távoli, vöröslő ragyogásában.

De ők nyugat felé néztek.

— Az közelebb van, mint Resbel — állította Jenán. — Talán tizenöt mérföldnyire.

Tehanu kancájának — bár alacsony termetű volt —, a csapat legnemesebb állataként az volt az erős meggyőződése, hogy neki kellene vezetnie a többieket. Ha a lány nem tartotta volna vissza, akkor szép lassan addig előzget, mígnem ő kerül az élre. Így a kanca hamar utolérte Lebannent, aki visszafogta nagy lovát, és Tehanu most ott állt meg mellette, ugyanarra nézve.

— Lángol az erdő — mutatta neki a király.

Csak a sebhelyes arcfelet látta, és úgy tűnt, mintha Tehanu vakon bámulna; de a lány látott, és a gyeplőt fogó, összeroncsolt keze megremegett. A megégetett gyermek még fél a tűztől, gondolta Lebannen.

Micsoda kegyetlen, gyáva könnyelműség szállhatta meg, amikor felkérte a lányt: „Gyere, beszélj a sárkányokkal, és mentsd meg a bőrömet!” És egyenesen a tüzek forrásához vitte?

— Visszafordulunk! — adta ki a parancsot hirtelen elhatározásra jutva.

Tehanu felemelte ép kezét, és előremutatott. — Nézzétek! Ott!

Egy szikra a máglyából, izzó parázsszem emelkedett a hágó fekete vonala fölé; lángoló tűzsasként egy sárkány repült egyenesen feléjük.

Tehanu felállt a kengyelben és éles, rikoltó kiáltást hallatott, mint egy sirály vagy sólyom. Egy szót kiáltott, egyetlen szót: — *Medeu!*

A termetes lény iszonytató sebességgel közeledett, bár szinte lustán csapkodott hosszú, vékony szárnyaival. Már nem tükröződtek pikkelyein a lángok és előbb feketének látszott, majd az egyre erősödő hajnalfényben bronzosan csillant.

— Tartsátok a lovakat! — mondta Tehanu megtört hangján, ahogy Lebannen szürke heréltje meglátván a sárkányt erőszakosan rángatta a gyeplőt, és hátrálni kezdett. A király még uralta hátasát, de mögötte az egyik ló rémülten nyerített fel, azután toporzékolás hallatszott és a gondozók kiáltásai. A varázsló Ónix érkezett futva, megállt Lebannen mellett. Hátason ülve vagy kiszállva a nyeregből, végül mind egy helyben maradtak, és figyelték a közeledő sárkányt.

Tehanu újra elkiáltotta azt a szót. A sárkány visszahőkölt, lelassított, odaért, megállt és a társaságtól úgy ötven lábnyira lebegett a levegőben.

— *Medeu!* — szólította meg Tehanu újra, és mint elnyúlt visszhang, válasz érkezett: — *Me-de-uuu!*

— Mit jelent? — kérdezte Lebannen a varázslóhoz hajolva.

— Nővér, testvér — suttogta Ónix.

Tehanu leszállt a lóról, és Jenán kezébe nyomta a gyeplőt. Előresétált, le az enyhe lejtőn oda, ahol a sárkány lebegett. Hosszú szárnyaival kicsiket csapott gyorsan, mint ahogyan egy madár lebegne. Ezek a szárnyak azonban ötven láb hosszan nyújtóztak kétoldalt, és csapásaik olyan hangot adtak, mint a dobpergés. Ahogy a lány közelebb ért, kis lángnyelv tört elő a sárkány hosszú és tűhegyes fogai közül.

Tehanu felemelte kezét. Nem a kecses barnát, hanem a megégetettet, a karmot. Felkarjának és vállának sérülése megakadályozta, hogy teljesen felemelje. Alig bírt felnyúlni a fejéig.

A sárkány kicsinyt lentebb ereszkedett, lehajtotta fejét és megérintette a lány kezét remegő cimpájú, keskeny orrával. Mint egy állat, egy kutya, ahogy szaglászva üdvözli az embert, gondolta Lebannen; ahogy a vadász sólyma görnyed a csukló fölé; ahogy a király hajol meg a királynő előtt.

Tehanu beszélt, a sárkány beszélt, mindketten csak röviden, rezgő cintányér szólamaihoz hasonlatos hangjukon. Újabb szóváltás, szünet; a sárkány hosszan beszél. Ónix feszülten hallgatta őket. Még egy szóváltás. A sárkány orrlikaiból füstfoszlányok szálltak fel; merev, parancsoló mozdulat a lány összefonnyadt kezével. Tehanu két szót ejtett ki tisztán.

— Hívd el — fordított a mágus, még mindig suttogva.

A sárkány keményen csapott szárnyaival, lehajtotta hosszúkás fejét és sziszegett. Újra beszélt, majd szinte ugrott egyet a levegőben, magasan Tehanu fölé, ahogy megfordult. Tett egy teljes fordulatot, és a kilőtt nyíl sebességével nyugatnak indult.

— A Legvénebb leányának nevezte — mondta a varázsló, ahogy Tehanu mozdulatlanul állt ott, figyelve a távolodó sárkányt.

A lány megfordult. Kicsinek és törékenynek látszott most a hatalmas hegyoldalon a hatalmas erdő mellett, a szürke hajnali fényben. Lebannen leugrott a lóról, és odaszaladt hozzá. Azt hitte, kimerülten talál majd a lányra, és kezét nyújtotta, hogy felsegítse a lejtőn, de Tehanu rámosolygott. Arca félig szépségesen, félig iszonytatón ragyogott, a nap első sugarainak vörösében.

— Nem támadnak újra. A hegyek közt várnak ránk — mondta.

Azután csakugyan úgy nézett körbe, mintha nem tudná hol van éppen, és amikor Lebannen karon fogta, a lány hagyta magát vezetni. De az öröm és a mosoly még ott időzött arcán, és könnyedén lépdelt.

Amíg a lovászok a hátasokkal foglalkoztak, már a harmatos lejtőn legeltetve őket, addig Ónix, Taszla és Jenán is a lány köré gyűltek, bár tiszteletteljes távolságot tartottak. Ónix szólította meg először: — Tehanu úrnő, sohasem láttam még ily bátor cselekedetet.

— Ahogy én sem — tette hozzá Taszla.

— Féltem — mondta Tehanu nyugodt hangján. — De a

testvéremnek neveztem, és ő a nővérének szólított.

— Nem értettem minden szavatokat — folytatta a mágus. — Nincs akkora tudásom az Ősi Nyelv terén, mint neked. Elmondanád, miről beszéltetek?

A lány lassan beszélt, tekintete nyugat felé fordult, amerre a sárkány elröppent. A távoli tűz vöröse eltompult és még inkább halványodott, miközben kelet egyre fényesedett. — Azt kérdeztem tőle: „Miért égetitek fel a király szigetét?" És ő úgy válaszolt: „Ideje visszakapnunk a földjeinket." Akkor megkérdeztem: „A Legvénebb utasított, hogy tűzzel vegyétek vissza azokat?" Erre ő azt felelte, hogy Kalesszin, a Legvénebb és Orm Irián együtt repültek el nyugaton túlra, hogy a más szelekkel szárnyaljanak. És azt mondta, hogy az itt, a világszeleken maradt fiatal sárkányok szerint, az emberek esküszegő módon ellopták a birodalmukat. Egyre többen hiszik, hogy Kalesszin sohasem fog visszatérni, és nem akarnak tovább várni, inkább kiűzik az embereket a nyugati földekről. De később Orm Irián visszatért, és most Páln-szigeten tanyázik, így mondta. Mondtam, kérje meg, hogy jöjjön el hozzánk. Azt mondta, biztosan el fog jönni Kalesszin lányához.

Harmadik fejezet
Sárkánytanács

Palotabeli szobájának ablakából Tenar a kifutó hajót figyelte, amely magával vitte Lebannent és lányát az éjszakába. Nem ment le a mólóhoz Tehanuval. Nehéz volt, nagyon nehéz volt visszautasítani, hogy vele menjen erre az útra. Tehanu kérlelte, ő, aki soha nem kért semmit. Sohasem sírt, nem tudott sírni, csak zokogva zihált: — De nem mehetek egyedül, nem mehetek! Jer velem, anyám!

— Kedvesem, szívem, ha megoszthatnám veled félelmedet, megtenném! Hát nem látod, hogy nem tehetem? Megtettem, amit érted tehettem, én táncoló lángocskám, csillagom! A királynak igaza van — csak te, egyedül te vagy képes erre.

— De ha csak ott lennél, ha tudnám, hogy ott vagy…

— Itt vagyok. Mindig itt leszek neked. Mit tudnék én tenni ott? Csak útban lennék. Gyorsan kell utaznod, nehéz út lesz. Csak visszafognálak. És aggódnod kellene értem. Nincs rám szükséged, nem lennék hasznodra. Meg kell tanulnod egyedül cselekedni. Egyedül kell menned, Tehanu!

Elfordult gyermekétől és elkezdte összeszedni a ruhákat, amelyeket Tehanu magával visz. Egyszerű öltözékeket, nem a díszeseket, melyeket ott, a palotában hordott. Vastagabb cipőt, jó köpönyeget. Ha szipogott is közben egy ideig, nem hagyta lányának, hogy észrevegye.

Tehanu összezavarodva állt, szinte megbénult az ijedelemtől. Amikor Tenar ruhákat adott neki, hogy öltözzön át, gépiesen engedelmeskedett. Amikor a király hadnagya, Jenán bekopogott és megkérdezte, hogy lekísérheti-e Tehanu kisasszonyt a kikötőbe, úgy bámult a férfira, mint valami tompa elméjű állat.

— Menj! — bocsátotta el Tenar. Megölelte a lányt és kezébe fogta arcát, bátorította: — Kalesszin lánya vagy, de az enyém is.

Tehanu szorosan ölelte anyját egy percig, elengedte, szó nélkül elfordult és követte Jenánt, ki az ajtón.

Tenar csak állt és hidegnek érezte az éjszakai levegőt ott, ahol előzőleg Tehanu teste és karjai melegítették.

Az ablakhoz lépett. Fényeket látott a kikötőben, emberek jöttek-mentek, paták kopogását hallotta, ahogy levezették a lovakat a lejtős utcákon. A kikötőben magas hajó állt, általa is ismert hajó; a *Delfin*. Az ablakon kinézve látta Tehanut a mólón. Végül látta fellépni a fedélzetre, egy lovat vezetett, mely nem akart tengeren utazni, és Lebannen is hajóra szállt a lány mögött. Látta, amikor felhúzták a horgonyt, figyelte a hajó kecses mozgását, ahogy követi az evezős

vontatót, amely kihúzta az öbölbe. Nézte a fehér vitorlákat, melyek hirtelen lezuhantak, és hatalmas virágszirmokként nyíltak ki a sötétben. A hajófaron felfüggesztett lámpás fényének képe remegett a sötét vízen, lassan pöttöm szikrává zsugorodott, végül teljesen elhalt.

Tenar ellépett az ablaktól, hogy összehajtogassa Tehanu ruháit, a selyemszövet inget és szoknyát. Felvette a földről a könnyű szandált, és egy darabig csak tartotta, mielőtt eltette volna.

Később éberen feküdt a széles ágyban, és elméjében újra meg újra végignézte ugyanazt a jelenetet: egy utat és Tehanut, ahogy egyedül jár rajta. És egy csomót, egy hálót, egy feketén vonagló-tekergő tömeget, ahogyan leereszkedik az égből. Sárkányok hordáját, tüzet, ahogy kiárad agyaraik közül, és körbenyalja a lány alakját, a haja lángol, a ruhája lángol. — Nem — mondta magában Tenar —, nem! Ez nem történhet meg! — Erőlködve próbálta elfordítani elméjét a jelenettől, de végül újra csak azt az utat látta, rajta Tehanut egyedül, és a fekete, lángoló csomót az égen, ahogy közeledik.

Ahogy a hajnali fény szürkévé változtatta a szobát, végre sikerült elaludnia. Kimerült. Arról álmodott, hogy a Vén Mágus házában van a Bukófalnál, immáron a saját házában, és kimondhatatlan öröm töltötte el, hogy ott lehet. Elvette a seprűt az ajtó mellől és söpörni kezdte a fényes tölgyfapadlót, merthogy Kóbor hagyta megülni rajta a port. De állt egy ajtó a ház hátsó részében, egy ismeretlen ajtó, amely azelőtt nem volt ott. Amikor kinyitotta, egy kicsiny, alacsony szobát talált, fehérre festett kőfalakkal. Kóbor ott guggolt a kis szobában, ott kuporgott, karját a térdére tette, és keze ernyedten lógott. De a feje nem emberi fej volt, hanem kicsi, fekete, csőrös; egy keselyű feje. Halk, rekedtes hangon szólalt meg: — Nincs szárnyam, Tenar! — És ettől őbenne oly düh és félelem ébredt, hogy attól felriadt, zihálva, és látta a napfényt palotabeli szobájának magas falain, és hallotta az édes, tiszta harsonaszót, amely a negyedik órát jelezte.

Reggelit hoztak. Evett egy keveset és beszélt Eperrel, az idősödő szolgával, akit a Lebannen által felajánlott cselédek és szolgálónők közül választott ki. Eper okos, megértő nő volt Enyhely-sziget egyik belső falujából, és Tenar jobban kijött vele, mint az udvarhölgyek többségével. Udvariasak voltak és tisztességtudók, de nem tudtak mit kezdeni vele, nem tudták, hogyan szóljanak egy nőhöz, aki félig karg főpapnő, félig falusi gazdasszony Gontról. Úgy látta, könnyebb volt nekik Tehanuval kedveskedni, főként a lány eltúlzott félénksége miatt. Bizonyára sajnálták. De Tenart nem tudták sajnálni.

Azonban Eper képes volt erre, és azon a reggelen csak ő enyhíthette Tenar feszültségét. — A király épen és egészségben visszahozza őt — ígérte. — Miért gondolja, hogy olyan veszélybe sodorná a lányt, amiből nem tudja kihozni? Soha! Ő biztosan nem tenne ilyet! — Hamis vigasz volt ez, de Eper oly szenvedélyesen hitt

igazában, hogy Tenart is meggyőzte, így megnyugodott valamelyest.

A kargád földeken élőknek nincs olyan igaz neve, amit titokban tartanának, mint az archikot beszélőknek. Ahogy a köznapi neveknek itt, úgy a karg neveknek is gyakran van valamilyen jelentése — Rózsa, Éger, Becs, Remény; vagy valamely hagyományt őriztek, gyakran egy elől nevét viszik tovább az utódok. Az emberek nyíltan kimondták ezeket, és büszkék voltak a nemzedékről-nemzedékre vándorló nevek ősiségére. Őt túl fiatalon elvitték a szüleitől ahhoz, hogy tudja, miért nevezték el Tenarnak, és úgy gondolta, egyik nagyanyja vagy ükanyja neve lehetett ez. Ezt a nevet vették el tőle, amikor Arha lett, a felemésztett, a Névtelenek újjászületett papnője, és el is feledte előző nevét, míg Kóbor vissza nem adta azt neki. Ez volt az igaz neve, de nem bírt jelentéssel az Ősi Nyelven; senkinek sem adott hatalmat felette, és így sohasem kellett rejtegetnie.

Így hát meglepődött azon, hogy a hercegnő mégis eltitkolja nevét. A kíséretében lévő nők is csak hercegnőnek szólították, vagy úrnőnek, vagy kisasszonynak. A nagykövet mint magasságos hercegnőről szólt róla, Thol leányáról, Hur-át-Hur hölgyéről. Ha szegény leány lénye csupán rangokból és címekből állt, akkor épp ideje volt nevet kapnia.

Tenar tudta, hogy a király vendégének nem illenék egyedül járnia Enyhely utcáin, és tudta, hogy Epert a palotához kötik feladatai, így egy másik szolgálóért küldetett, hogy kísérje el. Kerítettek neki egy elbűvölő lakájt, avagy kifutófiút, merthogy tizenöt lehetett csupán, aki úgy támogatta a város utcáin járva-kelve, mintha Tenar valami csoszogó vénasszony lenne. Kedvelte ezt a várost. A Folyami ház felé tartva úgy találta, vagy legalábbis megengedte magának, hogy úgy találja, Tehanu nélkül könnyebb. Az emberek mindig megbámulták a lányt, azután zavartan néztek félre, és Tehanu mereven járt, egyfajta önérzetes szenvedéssel, gyűlölve, ahogy ránéznek és félrenéznek. Tenar együtt kínlódott vele, talán jobban is, mint a lány maga.

Most elidőzhetett a sarkokon és megnézhette az árusok portékáit, a piaci bódékat, a Szigetvilág sokféle arcát és öltözékét. Letérhetett az egyenes útról és hagyhatta, hogy kísérője megmutassa neki azokat az utcákat, melyek felett a magasan, tetőt tetővel összekötő festett hidak, légies boltozatot képeztek. Vörös virágokat bontó indák fonódtak rájuk, s ettől a város közepe függőkertnek tűnt. *Ó, bárcsak Tehanu is láthatná!* gondolta, de képtelen volt Tehanura ott gondolni, ahová a lány indult.

A Folyami ház, akárcsak a Megújult palota, még Heru királynő idejéből származott, öt évszázaddal ezelőttről. Csupán nemes rom volt, mikor Lebannen trónra került. Ő építtette újjá és változtatta kedves-békés szállássá kevés bútorzattal, sötét, csiszolt és szőnyegtelen padlókkal. Keskeny, ajtószerű ablakok sora csúszott félre, hogy a szobák teljes hosszán feltárja a folyó és a fűzfák látványát, s a

nézelődő öblös fa balkonokra léphetett ki, melyek a víz fölé nyúltak. Az udvarhölgyek elmondták, hogy a király legjobban ide szeretett elvonulni egy-egy éjszakára magányosan vagy szeretővel, és ettől vált igazán jelentőssé az, hogy itt szállásolta el a hercegnőt. Tenar sejtése szerint Lebannen csupán nem kívánt egy tető alatt lakni a lánnyal, és egyszerűen csak megnevezte az egyetlen másik alkalmas helyet számára. De talán mégsem, és éppenséggel igaza lehetett az udvarhölgyeknek is.

A díszes fegyverzetű őrök felismerték és beengedték, a lakáj bejelentette és kiment Tenar kísérőjével együtt, hogy újabb pletykákat gyártsanak, ami a szolgálók egyik legfőbb elfoglaltságának tűnt. Társalkodónők érkeztek, hogy üdvözöljék, hálásan az új arcért, és a királyról és sárkányos küldetéséről szóló hírek után vágyakozva. Végigjárva az egész kálváriát, végül bevezették a hercegnő szállására.

Két korábbi látogatása alkalmával megvárakoztatták valamelyest az előtérben, azután a lefátyolozott kísérők bevezették egy belső helyiségbe. Az egyetlen homályos szobába az egész fényes épületben, ahol a hercegnő állt kerek karimájú kalapján függő vörös fátylai mögött úgy, mintha maradandóan odarögzítették, beépítették volna. Pont mint egy téglakémény, ahogyan Jeza úrnő megjegyezte.

Ezúttal máshogy történt. Amint belépett az előtérbe, bentről sikoly hangzott fel, és emberek futkosásának zajai hallatszottak. A hercegnő szinte kirobbant az ajtón, és vad kiáltással kapaszkodott meg őbenne. Tenar alacsony volt, és a magas, erős alkatú, érzelmektől zaklatott ifjú nő egészen ledöntötte a lábáról, de az asszony megtartotta izmos karjaival. — Arha úrnő! Arha úrnő! Ments meg! Ments meg! — kiáltozta.

— Hercegnő! Mi történt?

A lány elsírta magát a rémülettől vagy a megkönnyebbüléstől, vagy egyszerre mindkettőtől, és Tenar csak valami sárkányokról és áldozatról szóló, zavaros gügyögést értett meg zokogó sirámából és könyörgéséből.

— Nincs sárkány a közelben — jelentette ki nyugodtan, közben kibontakozott a lány szorításából —, és senkit sem fognak feláldozni neki. Mi ez az egész? Mit mondtak neked?

— A nők beszélik, hogy jönnek a sárkányok és fel kell nekik áldozni egy király lányát, és nem egy kecskét, mert a sárkányok itt varázslók is, és nagyon megijedtem. — A hercegnő megtörölte arcát, és összeszorított ököllel próbált felülemelkedni a pánikon. Valódi, uralhatatlan rémület lehetett és Tenar megsajnálta, de nem hagyta érzelmeit kiülni az arcára. A lánynak meg kell tanulnia megőrizni a méltóságát.

— A társalkodónőid tudatlanok és nem ismerik eléggé az archikot ahhoz, hogy megértsék, amit mondanak nekik. Te pedig egyáltalán

nem beszéled ezt a nyelvet. Ha nem így lenne, akkor tudnád, hogy nincs mitől tartanod. Úgy látod talán, hogy a háznép is sírva-ríva rohangál rémületében?

A hercegnő rábámult. Nem viselte kalapját, nem rejtette magát fátylak mögé, csupán könnyű ingruhát húzott, minthogy meleg nap volt. Ez volt az első alkalom, hogy Tenar többet is látott belőle, mint halovány körvonalat a vörös szöveten keresztül. Bár a hercegnő szemei bedagadtak és arca kipirult, mégis nagyszerűen festett: aranyszőke hajjal, barna szemmel, kerek karokkal és mellekkel, karcsú derékkal áldotta meg a természet. Egy éppen szépsége és életereje teljébe lépő nő külsejével.

— De őket nem is áldozzák fel — bökte ki végül.

— Senkit sem áldoznak fel.

— De akkor miért jönnek a sárkányok?

Tenar mély lélegzetet vett. — Hercegnő — kezdte —, sok dologról kell beszélgetnünk! Ha barátodként tekintesz reám…

— Igen — vágott közbe a másik és előrelépve megragadta Tenar egyik karját —, a barátomnak tekintelek. Nincs itt más barátom, a véremet adnám érted!

Képtelenségnek tűnt, de Tenar tudta, igaz.

Viszonozta a lány szorítását, ahogy tudta, és így válaszolt: — Én is a barátomnak tartalak. Mondd meg a neved, kérlek!

A hercegnő szeme elkerekedett. Még mindig kicsit könny- és nyálmaszatos ajkai megremegtek. Azután kimondta, mély lélegzetet véve: — Szeserah.

— Az én nevem Tenar, nem Arha.

— Tenar — visszhangozta a lány, és még jobban megszorította az asszony karját.

— Jól van hát — folytatta Tenar, uralkodni próbálva a helyzeten. — Sokat gyalogoltam és megszomjaztam. Kérlek, engedj leülnöm, és kérnék egy kis vizet vagy innivalót. Azután beszélgethetünk.

— Igen, persze — válaszolt a hercegnő, és egy vadászó nőstény oroszlán mozdulataival ugrott be az előtérből a belső helyiségbe. Kiáltások hallatszottak a belső szobából, és ismét futkározás zajai. Az egyik társalkodónő jelent meg. Remegve igazgatta fátylát és motyogott valamit olyan tájszólással, hogy Tenar egy szót sem értett belőle. — Azon az átokverte-nyelven beszélj! — süvöltött ki bentről a hercegnő hangja, mire a nő szánalmasan vinnyogni kezdett archikul: — Leülni? Inni? Úrnő?

Két karosszéket tettek le az elsötétített és fülledt szoba közepére, egymással szemben. Szeserah ott állt az egyik mellett.

— Szívesebben ülnék le odakint az árnyékban, a víz felett — mondta Tenar. — Ha neked is megfelel, hercegnő.

A hercegnő elkiáltotta magát, a nők sietve teljesítették parancsait, és a székek kikerültek az erkélyre. Leültek egymás mellé.

— Máris kellemesebb — jegyezte meg Tenar. Még mindig szokatlan volt kargul beszélni. Nem esett nehezére, de úgy érezte, mintha nem önmaga lenne, mintha valaki más beszélne, vagy mintha valamiféle szerepet játszana.

— Te *szereted* a vizet? — kérdezte a hercegnő. Időközben visszatért arca normális színe, az a világos krémszín, és immáron szeme duzzadtsága is megszűnt, megmutatva igazi, kékes-arany íriszét, vagy kéket, aranyszín csillogással.

— Igen. Te talán nem?

— Gyűlölöm. Ahol eddig éltem, ott nem volt.

— A sivatagban? Én is egy sivatagban laktam. Egészen tizenhat esztendős koromig. Azután a tengeren keresztül nyugatra jöttem. Igen, szeretem a vizet, a tengereket, a folyókat.

— Ó, a tenger! — sóhajtott Szeserah, és a karosszékbe süppedve kezébe hajtotta fejét. — Úgy gyűlölöm! Gyűlölöm! A lelkemet is kihánytam. Újra meg újra. Napokig csak újra meg újra. Soha többé nem akarom látni a tengert! — Tekintete megvillant, ahogy alattuk a csendes, sekély folyamra pillantott a fűzfalombokon keresztül. — Ez a folyó még nem zavar annyira — tette hozzá bizalmatlanul.

Az egyik társalkodónő tálcát hozott, rajta kancsóval és kupákkal, és Tenar hosszan ivott a hűs vízből.

— Hercegnő — kezdte ezután —, sok dologról kell beszélnünk. Először a sárkányokról: még mindig igen messze vannak, nyugaton. A király és a lányom elmentek, hogy beszéljenek velük.

— Hogy *beszéljenek* velük?

— Igen. — Még többet is akart mondani, de végül csak annyit tett hozzá: — Kérlek, beszélj nekem Hur-át-Hur sárkányairól!

Tenarnak még gyermekkorában mondták, hogy Hur-át-Huron sárkányok élnek. Sárkányok a hegyek közt, rablók a sivatagokban. Hur-át-Hur távoli és szegény sziget volt, semmi jó nem származott onnan, kivéve az opálokat és a türkizeket és a cédrusfa-rönköket.

Szeserah mély lélegzetet vett. Szeme sarkában könnyek gyöngyöztek. — Mindig elsírom magam, ha hazagondolok — mondta olyan tiszta egyszerűséggel, hogy Tenar is szinte könnyezni kezdett. — Nos, a sárkányok fenn élnek a hegyekben. Két vagy három napi járóföldre Mesret városától. Odafenn csak sziklák vannak, és senki nem zaklatja a sárkányokat, és ők sem zaklatnak senkit. De évente egyszer lejönnek, lemásznak egy bizonyos úton. Egy ösvény ez, lesimult földút, mert ahogy lemásznak, a hasukkal végigsöprik minden egyes esztendőben, az idők kezdete óta. Úgy is nevezik, Sárkányok Útja. — Látta, hogy Tenar elmélyült figyelemmel hallgatja, és folytatta: — Tilos keresztezni a Sárkányok Útját. Egyáltalán nem

léphetsz rá. Körbe kell menned, a szent helytől dél felé kerülheted meg. Tavasz végén kezdenek mászni lefelé. Az ötödik hónap negyedik napján mind megérkeznek a szent helyre. Sohasem késik egyikük sem. Mesretből és a környező falvakból mindenki ott várja őket. És amikor mind lejöttek a Sárkányok Útján, a papok belekezdenek az áldozati rítusba. És ez… Atuanon nem kellett tavaszi áldozatot bemutatni?

Tenar megrázta a fejét.

— Hát azért rémültem úgy meg, tudod, mert ez emberáldozat is lehet. Ha rosszul mennek a dolgok, akkor feláldozzák egy fejedelem lányát. Máskülönben elegendő egy közrendű lány vére. De már ezt is régen csinálták. Kiskorom óta biztosan nem. Mióta atyám legyőzte a többi fejedelmet, azóta csak nőstény kecskét és jerkét áldoznak. És a vért tálakban fogják fel, és a hájat a szent tűzbe dobják, és hívják a sárkányokat. És a sárkányok mind odagyűlnek csúszva-mászva az emelvényhez. Megisszák a vért és felfalják a tüzet. — Szemét lehunyta egy rövid percre, és Tenar ugyanígy tett. — Azután visszamásznak, fel a hegyekbe, és mi visszamegyünk Mesretbe.

— Milyen nagyok ott a sárkányok?

Szeserah széttárta karjait, nagyjából méternyit mutatva. — Némelyikük nagyobb.

— És nem tudnak repülni? Vagy beszélni?

— Nem. A szárnyaik csak csonkok. És sziszegnek. Az állatok nem tudnak beszélni, de ezek rettegett állatok. Ők az élet jelképei, mert a tűz egyenlő az élettel, és ők tüzet esznek és tüzet köpnek. És azért is félnek tőlük, mert mindig eljönnek a tavaszi áldozatért. Még ha az emberek nem is mennek oda, a sárkányok lejönnek a hegyekből, és összegyűlnek a szent helyen. Mi azért megyünk oda, mert a sárkányok is odamennek. A papok mindig elmondják ezt a szertartás előtt.

Tenar a gondolataiba merült egy ideig. — A sárkányok itt, nyugaton — kezdte lassan —, mind nagyok. Óriásiak. És tudnak repülni. Állatok, de tudnak beszélni. És félik őket. És veszélyesek.

— Nos — jegyezte meg a hercegnő —, a sárkányok lehet, hogy csak állatok, de mégis többek, mint mi és az átokverte-varázslók.

Úgy mondta, „átokverte-varázslók”, egyben, mintha egy szó lenne, és gyakorlatilag sehol sem hangsúlyozta. Tenar emlékezett a kifejezésre gyermekkorából. A sötét bőrű népségre vonatkozott, a Szigetvilág lakóira.

— Miért van ez?

— Mert a sárkányok újjászületnek! Mint minden állat. Mint mi is. — Szeserah őszinte kíváncsisággal nézett Tenarra. — Úgy hiszem, mivel valaha a sírok legszentebb helyének papnője voltál, többet kellene tudnod minderről, mint amennyit én tudok.

— Ott nem voltak sárkányok — válaszolta Tenar. — Semmit sem tanítottak róluk. Kérlek, barátom, mondd el, amit tudsz!

— Talán el tudom beszélni a történetet. Ez egy téli mese, de úgy sejtem, nem baj, ha itt nyáron mondom el. Itt amúgy is minden rosszul működik — sóhajtotta. — Nos, kezdetben, tudod, az első időkben, mind ugyanolyanok voltunk, minden állat és ember, és egyformán éltünk. Azután megtanultunk meghalni. És megtanultuk azt is, hogyan szülessünk meg újra. Talán ugyanazon lényként, talán más formában. De ez nem számít annyira, mert mindenképpen újra meghalsz és újra megszületsz, és előbb vagy utóbb minden leszel.

Tenar bólintott. Eddig ismerős volt számára a történet.

— De a legjobb dolog embernek vagy sárkánynak születni, mert ezek szent lények. Ezért próbáljuk nem megszegni a tilalmakat, és próbáljuk betartani az előírásokat, és így jobb esélyünk lesz újra embernek, vagy valamiképpen sárkánynak születni… Ha az itteni sárkányok tudnak beszélni és tényleg olyan óriásiak, akkor meg tudom érteni, hogy miért jutalom ez. A mi sárkányaink egyikeként megszületni nem tűnik olyan nagyszerű dolognak.

— De a mese arról szól, hogy az átokverte-varázslók felfedezik a *Vedurnán*t. Ez egy olyan dolog — nem tudom mi lehet —, ami azt mondta néhány embernek, hogy ha beleegyeznek abba, hogy soha többé nem halnak meg és nem születnek meg, akkor megtanulhatják a varázslóságot. Az emberek egy része ezt választotta, a *Vedurnán*t választotta. És elmentek vele nyugatra. És a *Vedurnán* besötétítette a bőrüket. És most itt élnek. Mindezek az emberek itt — ők azoknak a leszármazottai, akik a *Vedurnán*t választották. Élnek, csinálják az átokverte varázslataikat, és nem tudnak meghalni. Csak a testük hal meg. A többi egy sötét helyre kerül, és sohasem születhet meg újra. És ott olyanok, mint a madarak. De nem tudnak repülni.

— Igen — suttogta Tenar.

— Nem tanultál erről Atuanon?

— Nem — válaszolta Tenar.

Emlékezett egy történetre, amit Oromon mondott Kemay Asszonyáról: az idők kezdetén az emberek és a sárkányok egyek voltak, de a sárkányok a vadságot és a szabadságot választották, míg az emberek a vagyon és a hatalom mellett döntöttek. Választás, elkülönülés. Ugyanaz a történet lenne?

De Tenar szívében ott rejtőzött Kóbor képe, ahogy egy kőszobában kuporog, és a feje kicsi, fekete, csőrrel…

— A *Vedurnán* nem az a gyűrű, ugye, amiről folyton beszélnek, amit viselnem kell majd?

Tenar próbálta elterelni figyelmét a festett szoba alakjairól és a múlt éjjel látott álomról, hogy válaszolhasson Szeserah kérdésére.

— Gyűrű?

— Durakby gyűrűje.

— Vandór-Akbé. Nem. Az a gyűrű a Béke Gyűrűje. És csak akkor

fogod viselni, ha és amikor már Lebannen királynője vagy. És szerencsés nő vagy, hogy a felesége lehetsz.

Szeserah vonásain kíváncsiság tükröződött. Nem sértődöttség vagy kiábrándultság. Reményvesztett, félig nevetséges, türelmes, egy évtizedekkel idősebb nő arckifejezése. — Nincs ebben semmi szerencse, kedves Tenar — mondta. — Össze kell házasodnom vele. És ezzel el is vesztem önmagam.

— Miért lennél elveszett, ha összeházasodtok?

— Ha hozzámegyek, akkor neki kell adnom a nevemet. Ha kimondja a nevemet, akkor ellopja a lelkemet. Ezt csinálja minden átokverte-varázsló. Ezért rejtik el mind a nevüket. De ha ellopja a lelkemet, akkor többé nem leszek képes meghalni. Örökké kell élnem a testem nélkül, repülni nem tudó madárként, és nem születhetek meg újra.

— Ezért titkoltad el a neved?

— Neked odaadtam, barátom.

— Becsülettel megőrzöm ajándékod — felelte Tenar komolyan. — De itt bárkinek megmondhatod a nevedet, akinek csak akarod. Nem tudják ellopni vele a lelkedet. Hidd ezt el, Szeserah! És a királyban is megbízhatsz. Ő biztosan nem — nem fog ártani neked.

A lány észrevette a pillanatnyi szünetet. — De biztos vagyok benne, hogy ártani kíván — csapott le azonnal. — Tenar, barátom, én tudom, hogy mi vagyok itt. Awabátban, ahol apám is ott van, csak egy ostoba és tudatlan sivatagi nő voltam. Egy *feyagat*. A városi nők mindig vihogtak és összesúgtak, amikor megláttak, azok a fedetlen arcú ringyók. És itt még rosszabb minden. Nem értek senkit és engem sem ért meg senki, és minden, de minden más, mint otthon! Még azt sem tudom, hogy mit eszek, varázsételt, bizonyára, mert megszédülök tőle. Itt nem ismerem a tilalmakat és nincs egy pap sem, akit megkérdhetnék, csak varázsló nők, mind fekete és fedetlen arcú. És láttam, hogy ő is hogy nézett rám. Tudod, ki lehet látni a *feyag* alól! Láttam az arcát. Nagyon jóképű, olyan, mint egy harcos, de ő is csak egy fekete varázsló, aki gyűlöl engem. Ne mondd, hogy nem az, mert tudom, hogy az! És szerintem amikor megtudja a nevemet, akkor ellopja, és arra a sötét helyre küldi a lelkemet.

Szeserah gyászosan vállat vont.

— Segítene, ha megértenéd, amit mond.

— Blablabla-blablabla. Mind így beszélnek.

— És nekik ugyanilyen a mi beszédünk. Ugyan már, hercegnő, hogyan kedvelhetne meg, ha *te* is csak annyit mondasz *neki*, hogy blablabla-blablabla? Ide nézz! — felemelte egyik kezét, a másikkal rámutatott, majd kimondta a szót kargádul, azután archikul is.

Szeserah mindkét szót elismételte, kötelességtudó hangsúllyal. Néhány más testrész neve után hirtelen megérezte a megértésben rejlő

lehetőséget. Kiegyenesedett ültében. — Hogy mondják a varázslók azt, hogy „király”?

— *Agni*. Ez az Ősi Nyelv egy szava. A férjem mondta.

Amint kimondta, rádöbbent, hogy most még ostobaság lenne megemlíteni egy harmadik nyelv létezését; de a hercegnő figyelmét nem ez ragadta meg.

— Van férjed? — Szeserah fénylő oroszlántekintettel nézett rá, és elnevette magát. — Ó, mily csodálatos! Azt hittem, papnő vagy! Ó, kérlek, barátom, beszélj róla! Egy harcos? Jóképű? Szereted?

* * *

Mikor a király sárkányvadászatra indult, Éger nem tudta, hogyan tovább. Úgy érezte, teljesen haszontalan, jogtalanul maradt a palotában és ette a király ételét, és bűnösnek érezte magát a baj miatt, amit magával hordozott. Nem tudott egész nap a szobájában ülni, kiment hát az utcákra, de a város nagyszerűsége és mozgalmassága megriasztotta, és se pénze se célja nem lévén csak annyit tehetett, hogy gyalogolt, míg el nem fáradt. Visszatért Maharion palotájába, és elcsodálkozott egy pillanatra, hogy a komoly arcú őrök még mindig beengedik. Odabenn a palotakerteket vette célba, ott keresett békét. Remélte, hogy újra találkozik Virgáccsal, de a gyermek nem bukkant fel, és talán jobb is volt így. Éger úgy érezte, nem kellene beszélnie az emberekkel. A halálból felé nyújtott kezek, kinyúlhatnak feléjük is.

A király távozása utáni harmadik napon lement, hogy sétáljon egyet a kerti tavak közt. A nappal igen forró volt, az est csendes és komor. Magával vitte Huzit is és szabadon eresztette, hadd vadásszon bogarakra a bokrok alatt, míg ő egy padon üldögélt a nagy fűzfa mellett, és figyelte a kövér pontyhátak ezüstös-zöldes csillanásait a vízben. Magányos volt és kedvetlen; úgy érezte, a hangok és a felé nyúló kezek elleni védelme egyre gyengül. Mi jó van abban, hogy egyáltalán védekezik ellenük? Miért nem megy oda álmában, egyszer s mindörökké, le azon a domboldalon, befejezve az egészet? Senki sem bánkódna miatta, és halála megóvná a többieket e betegségtől, mit magával hordoz. Elég nekik a sárkányok elleni küzdelem. És ha odamenne, talán újra láthatná Liliomot is.

Ha meghalna, nem érinthetnék meg egymást. A varázslók szerint többé már nem is akarnák megérinteni egymást. Azt mondják, a holtak elfeledik, milyen volt élni. De Liliom felé nyúlt. Először csak egy kicsit. Talán még elég ideig emlékeznek az életre ahhoz, hogy egymásra nézzenek, hogy lássák egymást, még ha nem is érinthetik

meg egymást.

— Éger?

Lassan felnézett a mellette álló nőre. Az alacsony, szürke nő, Tenar. Látta az aggodalmat az arcán, de nem tudta, mi bánthatja. Azután eszébe jutott, hogy a lánya, a megégetett lány elment a királlyal. Talán rossz hírek érkeztek. Talán mind meghaltak már.

— Beteg vagy, Éger? — kérdezte Tenar.

Megrázta fejét. Nehéz volt megszólalnia. Hirtelen megértette, milyen könnyű lehet odaát, a másik világban nem beszélni. Nem nézni az emberek szemébe. Zavartalanul létezni.

A nő leült mellé a padra. — Nyugtalannak tűnsz — mondta.

Bizonytalan mozdulattal válaszolt — minden rendben, semmi gond.

— Jártál Gonton a férjemnél, Karvalynál. Hogy van? Vigyáz magára?

— Igen — válaszolta Éger. Próbálta valamivel bővebbre fogni a dolgot: — A lehető legkedvesebb vendéglátóm volt.

— Örülök, hogy ezt hallom — bólintott a másik. — Aggódom miatta. Rendben tartja a házat, mintha ott lennék, de mégis, nem szeretem egyedül hagyni… Elmondanád, kérlek, hogy mit csinált, amíg ott voltál?

Elmondta, hogy Karvaly leszedte a szilvát és elvitte eladni, hogy együtt megjavították a kerítést, és hogy Karvaly segített békésen aludnia.

A nő figyelmesen hallgatta, komoly arccal, mintha ezek a kis dolgok is olyan súlyúak lennének, mint az utóbbi napokban megbeszélt, különleges események — holtak szólítják az élőt, egy lány sárkánnyá változik, sárkányok gyújtják fel a szigeteket nyugaton, szilvát kell szedni, tojást kell venni, és a kerítés is javításra szorult.

És a férfi valóban nem volt bizonyos benne, hogy mi számított jobban, a nagy furcsaságok vagy a köznapi apróságok.

— Bárcsak hazamehetnék — sóhajtott a nő.

— Kívánhatnám ugyanezt, de hiábavaló lenne. Azt hiszem, többé már nem térhetek haza. — Nem tudta, miért mondta ezt, de hallván saját hangját és szavait, nem kételkedett az igazukban.

A nő egy percig csak nézett rá, csendes szürke szemekkel, és nem kérdezett vissza.

— Bár kívánhatnám, hogy a lányom is hazatérjen velem — mondta azután —, de ez is hiábavaló lenne. Tudom, hogy mennie kell tovább. De nem tudom, merre.

— Elmondod, miféle ajándékkal bír ő, miféle lány ő, hogy a király érte küldetett, és magával vitte, hogy sárkányokkal találkozzon?

— Ó, ha tudnám ki vagy mi ő, el is mondanám — válaszolt Tenar, hangja telve bánattal és szeretettel és keserűséggel. — Nem a született

leányom, ahogy azt már sejtetted vagy tudhattad is. Kisgyermekként került a házhoz, megmentve a tűztől, de épp csak, és sohasem teljesen… Amikor Karvaly visszatért hozzánk, akkor az ő lányává is vált. És ő mindkettőnket megmentett a kegyetlen haláltól, szólítva egy sárkányt, Kalesszint, más néven a Legvénebbet. És a sárkány a lányának nevezte Tehanut. Így lett ő leánya egyszerre többeknek és senkinek, megmentve a tűztől, de nem a fájdalomtól. Hogy ki is ő valójában, azt nem tudom. De azt kívánom, bár itt lehetne velem, biztonságban!

Éger biztatni akarta, de neki magának is biztatásra lett volna szüksége.

— Mondj még valamit a feleségedről, Éger! — kérte Tenar.

— Nem tudok — válaszolta amaz végül a csendben, amely az imént ereszkedett rájuk. — Mondanék, ha tudnék, Tenar úrnő. De olyan fáradt vagyok már, aggódom és félek az estétől. Próbálok Liliomra gondolni, de csak a sötét sivatagot látom, ahogy lejtői ereszkednek le és le, és őt nem látom ott. Minden róla szóló emlékem, ami olyan volt nekem, mint a víz és a lélegzet, eltávozott arra a kiszáradt helyre. Semmim sem maradt.

— Sajnálom — suttogta a nő, és ismét hallgatásba burkolóztak. Mélyült az alkony. Mozdulatlanul, melegen. A palota fényei átragyogtak a faragott ablaktáblákon és a fűzfa csendes, lehajló lombozatán.

— Valami történik — szólalt meg újra Tenar. — Valami nagy változás a világban. Talán semmi sem maradhat a miénk, amit valaha magunkénak tudtunk.

Éger felnézett az elsötétedő égre. A palota tornyai bátran szálltak szembe a közelgő éjszakával, a márvány és az alabástrom magához gyűjtött minden fényt, ami még maradt nyugaton. A férfi tekintete a kardpengét kereste a legmagasabb torony tetején, és meglátta halovány ezüstjét. — Nézd! — mutatott fel. A kard hegyén, mint gyémánt vagy vízcsepp, egy csillag ragyogott. Miközben nézték, a csillag lassan továbbhaladt és elszakította magát a kardhegytől, egyenesen fölfelé emelkedett.

Sürgölődés kélt a palotában, és a falain kívül egyformán, hangok; felharsant egy kürt éles, parancsoló szólítása.

— Visszatértek — szólt Tenar, és felállt. Izgatottság töltötte meg a levegőt, és Éger is felemelkedett ültéből. Tenar besietett a palotába, ahonnan láthatta a kikötőt. Mielőtt magához hívta Huzit, Éger újra felnézett a kardra, amely már csak halovány csillámlott ugyan, de a csillag még ott fénylett magasan felette.

* * *

A fülledt nyári éjjelen a *Delfin* beúszott a kikötőbe, sietősen, vitorláit varázsszél dagasztotta. A palotában senki sem várta még vissza a királyt, de távolléte alatt minden a megszokott módon folytatódott, és készen állt a fogadására. A rakpartot azonnal ellepték az udvaroncok, a szolgálaton kívül lévő katonák és a városi polgárok, hogy üdvözöljék. A dalnokok és hárfások csak arra vártak, hogy hallják a sárkányok elleni harc és győzelem történetét, és gondolatban már írták is balladáik első sorait.

Ám csalódniuk kellett: a király és társasága egyenesen a palota felé vette az irányt, és a hajóról partra lépő katonák és matrózok csak annyit mondtak: — Felmentek az Onneva mentén, és két napon belül visszatértek. A mágus egy madárral üzent utánunk, merthogy akkor már Öbölszájnál jártunk, eredetileg ugyanis úgy volt, hogy Déli Kapu kikötőjében találkozunk velük. Visszamentünk hát, és már ott vártak ránk a folyótorkolatnál mind, sértetlenül. De láttuk a felégetett erdők füstjét, a Faliorn déli lábainál.

Tenar is lesietett a rakpartra, és Tehanu egyenesen odament hozzá. Szorosan megölelték egymást. Ám ahogy sétáltak felfelé az utcákon a fények és örvendező hangok között, Tenar még mindig arra gondolt: *Megváltozott. Ő is megváltozott. Sohasem jön haza*.

Lebannen az őrei gyűrűjében lépdelt. Feszült, energiával telt mozdulataival fejedelmi látványt nyújtott, harciasnak és pompázatosnak tűnt. — Vandór-Akbé! — kiáltotta a nép a látványtól meghatottan. — Mórred fia! — A palota lépcsőjén megállt, és szembefordult a tömeggel. Igen erőteljes hangja volt, ha úgy akarta, és most az első szóval lecsendesítette a csődületet. — Halljátok hát, Enyhely népe! Gont Leánya beszélt érettünk egy vezetővel a sárkányok közül. Fegyverszünetet ígértek. Egyikük eljő hozzánk. Egy sárkány jön el ide, a városunkba, Maharion palotájához. Nem pusztítani, egyezkedni kíván. Eljött az idő, amikor embernek és sárkánynak találkoznia és beszélnie kell. Ezért mondom: amikor a sárkány eljő, ne féljétek, ne küzdjetek ellene, ne meneküljetek előle, hanem üdvözöljétek a Béke Jelében! Üdvözöljétek ugyanúgy, ahogyan egy nagyurat üdvözölnétek, ki békével jön és messziről! És ne rettegjetek! Megvédelmez mínket Vandór-Akbé kardja, Elfáran Gyűrűje és Mórred neve. És a magam nevében megígérem, hogy míg élek, saját kezemmel védelmezem ezt a várost és birodalmat!

Lélegzetvisszafojtva hallgatták. Szavait az öröm és a megkönnyebbülés kiáltásai követték, ahogy megfordult és belépett a palota kapuján. — Gondoltam, jobb figyelmeztetni őket — mondta Tehanunak megszokott, csendes hangján, és a lány bólintott. A király úgy beszélt hozzá, mint egy bajtárshoz, és Tehanu is ennek megfelelően viselkedett. Tenar és a köröttük fontoskodó udvaroncok,

jól látták e változást.

Lebannen parancsot adott a teljes tanács összehívására, reggelre, a negyedik órába. Azután — amikor mind szétszéledtek — Tenarhoz lépett. — Ő védelmez meg minket — mondta a távozó Tehanu után nézve.

— Egyedül?

— Ne féltsd! Egy sárkány lánya és egy másik sárkány húga. Oda is elmehet, ahová mi sohasem. Ne féltsd őt, Tenar!

Tenar bólintással fogadta el a szavak igazát. — Köszönöm, hogy biztonságban visszahoztad — mondta. — Legalábbis egy időre.

Arrébb léptek a többiektől, be a palota nyugati szárnyába vezető folyosóra. Tenar felnézett a királyra, és így szólt: — Beszélgettem a hercegnővel a sárkányokról.

— A hercegnő — visszhangozta a király közömbös arccal.

— Van neve is. Nem mondhatom meg, mert úgy hiszi, arra használnád, hogy elpusztítsd a lelkét.

Lebannen összevonta szemöldökét.

— Hur-át-Hurban is vannak sárkányok. Kicsik, ezt mondta, és szárnyatlanok, és nem beszélnek. De szentek. Ők a halál és az újjászületés szent jelképei. Eszembe juttatta, hogy a halált követően az én népem nem ugyanoda kerül, ahová a te néped. A kiszáradt földeket, melyekről Éger beszélt, az én népem nem ismeri. Sem a hercegnő, sem én, sem a sárkányaink.

Lebannen vonásain az óvatos tartózkodás átadta helyét a feszült figyelemnek. — Kóbor kérdései Tehanuhoz — mondta ki halkan gondolatát. — Ezek lennének a válaszok?

— Csak azt mondom, amit a hercegnő elbeszélt, és amit mindez eszembe juttatott. Éjjel szót váltok Tehanuval ezekről a dolgokról.

A férfi töprengve összeráncolta homlokát, azután arca kisimult. Lehajolt és arcon csókolta Tenart, majd jó éjt kívánt neki. Elindult a lakosztálya felé, és a nő csak nézett utána. Lebannen mindig szívet melengetőn elkápráztatta, de nem tudta elvakítani. *Még mindig tart a hercegnőtől*, gondolta.

* * *

A trónterem volt Maharion palotájának legvénebb helyisége. Tengerszülötte Gemalnak, Ilien hercegének csarnokaként vált ismeretessé, aki Enyhely királyává vált, és akinek leszármazottja volt Heru királynő, és így a királynő fia, Maharion is. Ahogy az enyhelyi dal szól:

Egyszáz harcos, egyszáz női személy
ül Tengerszülötte Gemal nagy csarnokában,
a király asztalánál, s előkelőn beszél.
Szépséges, nagylelkű nemesei Enyhelynek,
nincs bátrabb harcos, vagy nő náluknál szebb.

E csarnok köré építették Gemal utódjai a hatalmas palotát egy évszázad alatt, majd végül Heru és Maharion emeltették az Alabástromtornyot, a Királynő Tornyát és a Kard Tornyát.

Ezek még álltak, ámbár Enyhely népe makacsul csak Megújult palotának nevezte az épületegyüttest mindazon hosszú századokon keresztül, amelyek Maharion halála óta elteltek. Igen öreg volt már és félig romokban hevert, amikor Lebannen trónra lépett. Szinte teljes egészében és régi pompájában felújíttatta. A Belső Szigetek kereskedői örültek a királynak és a törvényeknek, melyek újfent megvédelmezték őket és áruikat. Eleve megemelték az állami bevételeket, de még emellett is pénzt és különféle vállalásokat ajánlottak fel. Lebannen uralkodásának első néhány esztendejében még az általános kereskedői sirám sem hangzott el, hogy az adózás tönkreteszi az üzletet, és a gyermekeiknek nélkülöznie kell. Így a király megújíthatta a Megújult palotát, talán még nagyszerűbbé tette azt, mint valaha. De a trónterme t — bár a tartógerendás mennyezetet kijavították, a kőfalakat újravakolták, a keskeny és magas ablakokat újraüvegezték — mégis meghagyta régi egyszerűségében.

Végig a hamis dinasztiák rövid idejében, a zsarnokok és bitorlók és kalózhercegek Sötét Esztendeiben, végig a törekvők viszályai alatt, a királyság trónja a hosszú helyiség végében állt: fa karszék magas támlával, egy egyszerű kőemelvényen. Valaha arannyal borították be, ám ez már rég volt; a kis aranyszegek kis hasadékokat hagytak a fában mindenhol, ahonnan kitépték őket. A selyempárnákat és selyemkárpitot ellopták vagy moly és egér és penész rágta szét. Régi mivoltát semmi sem mutatta már, kivéve a helyet, ahol állt, és a kicsiny faragványt a támlán, a szálló kócsagot berkenyeággal a csőrében. Ez volt az Angládház címere.

Az ama házból származó király nyolcszáz esztendővel ezelőtt érkezett Angládról Enyhelyre. Ahol Mórred széke áll, így mondják, ott van a királyság is.

Lebannen megtisztíttatta, kijavíttatta és kicseréltette a korhadó részeket, beolajoztatta és sötét selyemfa színre pácoltatta, de festetlen hagyta, aranyveret nélkül, csupaszon. A vagyonosabbak némelyike, aki a palota gazdagságát jött megcsodálni, panaszkodott a trónterem és a trón miatt. — Mint egy tanyaház. — Így beszéltek. — Mórred széke, vagy egy paraszt díszes ülőkéje? — kérdezték.

Némelyiküknek a király így válaszolt: — Hová lenne a királyság tanyák nélkül, amelyek etetik a nemeseket, és parasztok nélkül, akik megtermelik a gabonát? — Mások szerint úgy mondta: — Az arany és selyem cicomáktól, vagy a kő és a fa erejétől áll szilárdabban a királyság? — Megint mások úgy emlékeznek, nem mondott többet annál, hogy ő így szereti. És minthogy az ő fenséges feneke ült azon a párnázatlan trónon, így semmiképpen sem lehetett bírálóié az utolsó szó.

E magas mennyezetű, komor csarnokban, a késő nyár tengeri ködével telített hűvös reggelek egyikén gyűlt össze a királyi tanács: kilencvenegy férfi és nő, avagy száz, ha mind eljöttek volna. Személyesen választotta ki őket a király, így némelyikük a Belső Szigetek főnemességét és hercegi házait képviselte, esküdt vazallusait a koronának; mások a Szigetvilág egyéb részeinek nevében beszéltek; megint másokat a király az állam megbízható tanácsosának talált vagy remélt. Voltak ott kereskedők, hajósok, Nagy Kapu és más, az Éa-tenger és a Legbenső-tenger körüli nagy kikötők különféle rétegeinek képviselői. Mindannyian nagyszerűek fontosságuk tudatában, és sötét, nehéz selyemtalárjaikban. Ott voltak az iparoscéhek mesterei is, mind simulékony és ravasz alkuszok, s kiemelkedett közülük egy fakó tekintetű, nehézkezű nő, a rosszáni bányászok főnöke. Voltak ott kútfői mágusok, mint Ónix, szürke köpönyegben és fabotokkal. Volt ott egy pálni mágus is, Szeppel mesternek nevezték, akinél nem volt bot, és akit az emberek többnyire kerültek, bár épp eléggé jóindulatúnak tűnt. Voltak ott nemes asszonyok, fiatalok és idősek, a fejedelemségekből és a hűbérbirtokokról, némelyikük Lorbanery selymeibe és homok-szigeteki gyöngyökbe öltözve. Ketten külszigetiek, testesek, egyszerűek, de mégis méltóságosak, egyikük Harish-ról, másikuk Tüzesről, hogy a Keleti Peremvidék népének nevében beszéljenek. Volt ott néhány költő, néhány tanult ember Éa és az Angládok régi iskoláiból, és számos kapitány a katonaságtól és a király hajóiról.

Mindezen színes társaságot a király válogatta össze. Két vagy három esztendő elteltével további szolgálatra kéri vagy köszönettel és tisztelettel hazaküldi őket, és talál valakit a helyükre. Minden törvényt és adót, minden trón elé hozott ügyet velük beszélt meg, tanácsukat kérve. Azután szavazhattak Lebannen előterjesztéseiről, amit csak a többség beleegyezésével fogadtak el. Voltak olyanok, kik szerint a tanácstagok csupán a király bábjai és ölebei, és akár igazuk is lehetett volna. Ám többnyire akkor cselekedett, ha beleegyeztek. Gyakran nem is fejezte ki véleményét, és hagyta a tanácsot önállóan dönteni. Sok tanácstag gondolta úgy, hogy ha elég érvet hoz fel ellenfeleivel szemben, és sikerül megegyezésre jutnia a többiekkel, akkor a királyt is meggyőzheti igazáról. Így hát a tanács különféle területekről jövő és

különféle testületekbe tartozó tagjainak vitái gyakran heves versengéssé váltak, és egyetlen ülés alatt a királyt többször is meggyőzték, megcáfolták és leszavazták. Jó diplomata volt, de középszerű politikus.

Úgy találta, a tanács jól szolgálja őt, és a hatalmon lévők mind tisztelték ezt a módot. A köznép nem sok figyelmet fordított rájuk. Reményeiket és hitüket a király személyébe vetették. Ezer ének és ballada szólt Mórred fiáról, a hercegről, aki sárkányháton lovagolt ki a halál birodalmából a napfényre, Szorra hőséről, Szeriád kardjának hordozójáról, a Berkenyefáról, Anglád Magas Kőriséről, a szeretett királyról, aki a Béke Jele alatt uralkodik. Ámde nehéz volt nemes énekeket költeni a tanácsnokokról, akik a hajózási adókról vitáznak.

Nem megénekelve vonultak hát be és foglalták el helyüket a párnázott padokon, a párnázatlan trónnal szemben. Újra felálltak, amikor a király belépett. Vele jött Gont Leánya, akit a legtöbben már láttak azelőtt, így külseje nem okozott meglepetést. Mögöttük egy sovány férfi jött kifakult fekete öltözékben. — Úgy néz ki, mint valami falusi varázsló — mondta egy kereskedő Kamery szigetéről a mellette álló úti hajóácsnak, aki így válaszolt: — Nem kétséges. — Hangsúlya lemondó-megbocsátó volt. A királyt a tanácsosok többsége szerette, vagy legalábbis kedvelte; mindenesetre ő adott hatalmat a kezükbe, és ha nem is érezték kötelezőnek, hogy hálálkodjanak ezért, legalábbis tisztelték a döntéseit.

Ebéa idős úrnője késve sietett be, és Szége herceg, aki a szokásrend felett elnökölt, épp engedélyt adott a tanácstagoknak, hogy leüljenek. Mindenki helyet foglalt. — Halljátok a királyt! — szólt Szége, és mind elcsendesedtek.

Lebannen elmondta — és sokan így kaptak először valós híreket ez ügyekben, hogy a sárkányok megtámadták Enyhely nyugati földjeit, és ő odalátogatott Gont Leányával, Tehanuval, hogy egyezkedjen velük.

Bizonytalanságban tartotta őket, amíg a sárkányok kezdeti támadásairól beszélt a nyugati szigeteken, és röviden elmesélte Ónix történetét a lányról, aki sárkánnyá változott a Kútfő-hegyen. Emlékeztette őket, hogy Tehanut lányának tartja a Gyűrűs Tenar és Kútfő legutóbbi főmágusa, és ugyanúgy a sárkány Kalesszin is, az ki hátán röptette el a királyt Magadorról.

Végül elbeszélte, hogy mi történt a Faliorn-hegység hágóján, hajnalban, egy nappal korábban.

Így fejezte be: — Az a sárkány elvitte Tehanu üzenetét Pálnra, Orm Iriánnak, ki mostanra már bizonyosan útban van errefelé, azonban háromszáz vagy még több mérföldet kell megtennie. De a sárkányok gyorsabbak, mint bármely hajó, akár világszéllel, akár varázsszéllel hajtva. Orm Irián bármikor megérkezhet.

Az első kérdést Szége herceg tette fel, tudván, hogy a király szívesen fogadja: Mit remélsz nyerni, nagyuram, a sárkányokkal való egyezkedéstől?

Azonnal megkapta a választ: — Többet, mint amennyit az ellenük vívott harccal valaha is nyernénk. Nehéz kimondani, de ez az igazság: e hatalmas lények haragja ellenében, ha csakugyan ellenünk fordulnának bármennyien is, nincs hatásos védelmünk. A bölcseink szerint talán csak egyetlen hely állhatná a támadásaikat, ez pedig Kútfő. És Kútfőn is talán csak néhány olyan ember van, aki úgy nézhet szembe egy sárkány haragjával, hogy nem vész oda maga is. Így hát inkább próbáljuk fellelni dühük okát, és annak megszüntetése által teremtünk újra békét.

— Csak állatok! — szólt Fennút idős ura felháborodottan. — Az ember nem érvel állatokkal szemben, nem köt békét velük!

— Talán nincs nálunk Vandór-Akbé kardja, amely megölte a Nagy Sárkányt? — kiáltott egy fiatal tanácsnok.

Rögtön válaszolt is rá egy másik hang: — És ki sújtotta agyon Vandór-Akbét?

A tanácsbeli vita kezdett zajongássá válni, bár Szége herceg szigorú rendet tartott, és senkinek sem hagyta, hogy közbevágjon, vagy többet beszéljen a kétperces homokóra egy fordításánál. A fecsegést és a sugdolózást mindig hamar félbeszakította a herceg ezüstvégű botjának koppanása, és az, hogy szólította a következő felszólalót. Ezért aztán mind gyorsan beszéltek és oda-vissza kiáltoztak, így minden kimondandó dolog és számos felesleges szó is elhangzott és cáfolatot nyert és kimondatott újfent. Többnyire azon vitatkoztak, hogy viseljenek-e háborút, harcoljanak-e a sárkányok ellenében, legyőzhetik-e őket?

— Egy csapat íjász a király egyik hadihajóján úgy leszedné őket, mint a kacsákat! — kiáltott fel egy forróvérű gázlóri kereskedő.

— Megalázkodnánk oktalan bestiák előtt? Hát egyetlen hős sem maradt már köztünk? — kérdezte O-sziget fenséges úrnője.

Erre Ónix csattant fel élesen: — Oktalanok? A Teremtés Nyelvét beszélik, amelyben hatalmunk és művészetünk lényege rejlik. Csak annyira bestiák, mint mi magunk! Az emberek is csak beszélő állatok!

Egy hajóskapitány, idős, sokat látott férfi vágott vissza: — Akkor talán nem nektek, varázslóknak kellene beszélnetek velük? Minthogy ti ismeritek a nyelvüket, és talán osztoztok a hatalmukban is!? A király egy fiatal, tanulatlan lányt emlegetett, aki sárkánnyá változott. De a mágusok önszántukból felvehetik ezt a formát, nem? Talán Kútfő mesterei nem tudnak egyenlő esélyekkel beszélni vagy harcolni is a sárkányok ellen, ha szükséges?

A pálni varázsló felállt. Alacsony férfi volt, lágy hanggal. — Egy teremtmény alakjának felvétele azt jelenti, kapitány, hogy eggyé

válunk azzal a teremtménnyel — kezdte udvariasan. — Igen, a mágus kinézhet sárkánynak. De az igaz változás veszélyes művészet. Főként mostanság. A nagy változások közepette egy kicsiny változás olyan, mint lehelet a szélben… De van közöttünk valaki, kinek nem szükséges a művészethez folyamodnia, mégis jobban beszél a sárkányok nyelvén, mint bármely más ember. Ha akar egyáltalán beszélni érettünk.

Erre Tehanu felemelkedett az emelvény lábánál fekvő padról. — Akarok. — Csak ennyit szólt és visszaült.

Ettől egy hosszú pillanatig mélységes csend telepedett a tárgyalóteremre, de hamarosan újra belemelegedtek.

A király hallgatta őket, s nem szólt. Meg akarta ismerni a népe véleményét és temperamentumát.

Azok a kedves ezüstharsonák odafenn a Kardtorony balkonján eljátszották minden szólamukat négyszer, világgá kiáltva ezzel a hatodik óra, a délidő elérkeztét. A király felállt, és Szége herceg bejelentette az ülés felfüggesztését a délután első órájáig.

Friss sajtból, nyári gyümölcsökből és zöldségekből álló ebédet tálaltak fel, Heru királynő tornyának egyik helyiségében. Ide hívta meg Lebannen Tehanut és Tenart, Égert, Szégét és Ónixot; és Ónix a király engedélyével magával hozta a pálni varázslót, Szeppelt is. Leültek és ettek, keveset beszélve és azt is halkan. Az ablakokon keresztül látták a kikötő egészét és az öböl északi partvonalát, ahogy szürkés homályba vész az, ami lehetett a reggeli köd maradványa ugyanúgy, mint a nyugaton lángoló erdők erre tévedt füstje.

Égert még mindig zavarta, hogy a király bensőséges ismerői között tartózkodik, s még a tanácsülésre is bevitték. Mit kezdjen ő a sárkányokkal? Sem harcolni nem képes ellenük, sem beszélni nem tud velük. Már az ily hatalmas teremtmények létezésének gondolata is egyszerre volt számára nagyszerű és idegen. A tanácstagok dacos büszkesége és hencegése csupán kutyaugatásnak tűnt mellette. Egyszer látott egy fiatal kutyát a tengerparton, amely csak csaholt és csaholt az óceánra, futkosva bele-beleharapott a kisimuló hullámokba, végül vizesen, behúzott farokkal menekült ki a szárazra.

Annak viszont örült, hogy Tenar mellett lehetett, aki könnyített szívén, és akit igencsak megkedvelt kedvességéért és bátorságáért. Most úgy találta, hogy Tehanuval is egész jól kijön.

Torz sebhelye miatt úgy tűnt, mintha a lánynak két arca lenne. Éger még nem látta egyszerre mindkettőt, mindig csak az egyik oldalt. Ő azonban hozzá volt szokva az ilyesmihez, így ez nem hozta zavarba, mint oly sokakat az udvarban. Édesanyja arcát félig eltakarta egy borvörös anyajegy, Tehanu őrá emlékeztette.

A lány most kevésbé tűnt nyugtalannak és zavartnak. Csendesen ült és néhányszor tartózkodó barátságossággal megszólította Égert, aki

mellette kapott helyet. A férfi úgy érezte, őhozzá hasonlóan a lány sem saját akaratából van ott, hanem mert lemondott a választás lehetőségéről, és kényszerűen követ egy olyan utat, amelyet nem is fog fel teljesen. Talán az ösvényeik együtt haladnak, legalábbis egy ideig. Ez a gondolat felbátorította. Csak annyit tudott, hogy valamit meg kell tennie, valami elkezdődött és be kell fejeződnie, és úgy érezte, hogy bármi legyen is ez, szívesebben teszi meg a lánnyal az oldalán, mint nélküle. Talán Tehanu is vonzódik őhozzá, valamiféle hasonló magányosság okán.

De a lány szavai nem merültek a dolgok ily mélységeibe. — Atyám adott neked egy macskát — szólította meg a férfit, amikor felkeltek az asztal mellől. — Moha nénétől van?

Éger bólintott, mire a lány megkérdezte: — A szürke?

— Igen.

— Az volt a legjobb macska az alomból.

— Itt csak elhízik a kislány.

Tehanu habozott, azután kissé bátortalanul jegyezte meg: — Szerintem fiú.

Éger azon kapta magát, hogy elmosolyodik. — Jó társ. Egy matróz elnevezte Huzinak.

— Huzi — ismételte a lány, és elégedettnek tűnt.

— Tehanu! — szólította meg ekkor a király. Addigra már leültek az egyik ablakfülkében. — Szándékosan nem kértelek meg a tanács előtt, hogy beszélj Karvaly nagyúr kérdéseiről. Nem jött el az ideje. Itt megfelelő az idő és a hely?

Éger a lányt figyelte. Amaz a választ fontolgatta. Egyszer anyjára pillantott, aki a király mellett ült, de nem kapott sem támogatást, sem elutasítást.

— Inkább itt beszélnék róluk — válaszolt rekedtes hangján. — És talán Hur-át-Hur hercegnője előtt.

Rövid szünet elteltével a király kedvesen megkérdezte: — Küldessek érte?

— Nem szükséges, majd magam látogatom meg. Később. Valójában nincs sok mondanivalóm. Atyám azt kérdezte, *Kik mennek a kiszáradt földekre?* És anyámmal beszéltünk erről. És azt tudjuk, hogy az emberek odajutnak. De vajon a vadak is? Repülnek ott madarak? Vannak ott fák vagy növekszik fű? Éger, te láttad.

Meglepetésében a férfi csak annyit tudott kinyögni: — Van… van fű a kőfalnak ezen az oldalán, de az is halottnak tűnik. A falon túl nem tudom.

Tehanu a királyra nézett. — Te átkeltél azokon a földeken, nagyuram.

— Nem láttam vadakat, madarakat, vagy bármely növekvő dolgot.

Éger közbevetette: — Karvaly nagyúr szavai szerint: csak por és kő.

— Úgy vélem, más teremtmény nem kerül oda halála után, csak az ember — mondta Tehanu. — De nem mindenki. — Újra anyjára nézett, és most kitartott, nem fordította el tekintetét.

Tenar értette a kimondatlan kérést: — A kargok olyanok, mint az állatok. — Hangja száraz volt, érzelem nem csendült benne. — Azért halnak meg, hogy újjászülessenek.

— Ez csak babonabeszéd! — vágta rá Ónix. — Bocsáss meg, úrnő, de te magad… — Itt szünetet tartott.

— Már nem hiszek benne — válaszolta Tenar —, hogy ahogyan mondták Arha vagyok, aki örökkön újjászületik, végtelenül ugyanazon lélekként és ugyanabban a formában, és így halhatatlan. Úgy vélem, amikor meghalok, mint minden halandó lény újra egyesülök a világ lényegével, esszenciájával. Akárcsak a fű, a fák, az állatok. Az emberek csupán beszélő állatok, uram, ahogyan magad is mondtad.

— De beszéljük a Teremtés Nyelvét! — ellenkezett a mágus. — Ha megtanuljuk a szavakat, melyekkel Tritán a világot teremtette, magát az élet nyelvét, akkor megtaníthatjuk lelkünket arra, hogyan győzze le a halált.

— Azt a helyet, ahol csak por és árnyak vannak, te győzelemnek nevezed? — Tenar hangja most nem volt oly jellegtelen, tekintete villámlott.

Ónix dühödten pattant fel, de nem szólt.

A király avatkozott közbe. — Karvaly nagyúr feltett egy második kérdést is — mondta. — *A sárkányok is átlépik a kőfalat?* — Tehanura nézett.

— Ezt is megválaszoltam az imént — mondta a lány —, ha a sárkányok csupán beszélő állatok. Az állatok nem kerülnek a kiszáradt földekre. Látott ott mágus sárkányt valaha? Vagy te, nagyuram? — Először Ónixra nézett, azután Lebannenre. Ónix csak egy pillanatig töprengett, mielőtt válaszolt volna: — Nem.

A király meglepetten nézett. — Hogy lehet, hogy erre sohasem gondoltam? — mondta. — Nem, egyet sem láttunk. Azt hiszem, ott nincsenek sárkányok.

— Nagyuram! — szólította meg Éger, hangosabban, mint eddig bármikor, ha megszólalt a palotában. — Egy sárkány! — Már arccal az ablaknak fordulva állt, és kifelé mutatott.

Mind odafordultak. Az Enyhely-öböl felett egy sárkány közeledett az égen, sebesen nyugat felől. Hosszú, lassan csapkodó szárnyai vörös-arany színben csillogtak. Mögötte füstcsík lebegett egy ideig, mielőtt szertefoszlott a vibráló nyári légben.

— Akkor hát — mosolyodott el a király —, melyik szobát készíttessem elő a vendégünknek?

Úgy beszélt, mint aki jól szórakozik. De amikor látta a sárkányt megfordulni és körözve közelíteni a Kardtoronyhoz, pillanatok alatt kisietett a helyiségből, le a lépcsőkön. Kiáltozott az őröknek és megelőzte őket a termekben és az ajtóknál, így elsőként lépett ki a fehér torony alatti teraszra.

A terasz egy különterem teteje volt, márvány burkolattal és hosszú mellvéddel. A Kardtorony egyenesen vele szemben emelkedett, és mellette a Királynő Tornya állt. A sárkány ide szállt le, és épp összezárta szárnyait hangos, fémes zörgés kíséretében, amikor a király kiért. Ahová leérkezett, karmai barázdákat vájtak a márványba.

A hosszú, aranypikkelyes fej hirtelen odafordult. A sárkány a királyra nézett. A király inkább lenézett maga elé, nem találkozott a tekintetük. De egyenesen állt, és tisztán beszélt. — Üdvözöllek, Orm Irián! Lebannen vagyok.

— *Agni Lebannen* — válaszolt az erőteljes, sziszegő hang, üdvözölve őt, ahogyan Orm Embar üdvözölte valaha régen a legtávolibb nyugaton, még mielőtt királlyá lett.

Mögötte Ónix és Tehanu érkezett futva a teraszra, néhány őr kíséretében. Az őrök egyike előrántotta kardját, és Lebannen látta, hogy a Királynő Tornyának egyik ablakában egy másik őr felajzott íjjal áll, nyílvesszejének hegye a sárkány mellkasára mutat. — Tegyétek el a fegyvereiteket! — kiáltotta olyan hangon, hogy a tornyok megremegtek. A mellette álló őr oly sietséggel engedelmeskedett, hogy majdnem elejtette a kardját, de a lövész vonakodva eresztette le az íjat, nem szívesen hagyta védtelenül urát.

— *Medeu* — suttogta Tehanu, mikor Lebannen mellé ért. Tekintete kitartón a sárkányra szegeződött. A nagyszerű teremtmény feje arrébb mozdult, és a csillogó, ráncos pikkelykeretbe foglalt nagy, borostyánsárga szemek közömbösen néztek vissza rá.

A sárkány megszólalt.

Ónix megértette és elmormolta a királynak, amit mondott, és amit Tehanu válaszolt. — Kalesszin leánya, húgom! — Így szólt. — Nem repülsz.

— Nem tudok változni, nővérem — válaszolta Tehanu.

— Tegyem én?

— Egy időre, ha nem bánod.

És azután a teraszon és a tornyok odatekintő ablakaiban állók a legkülönösebb dolgot látták, ami valaha is elébük került, éltek bármennyit is ez ideig a varázslás és a csodák világában. Nézték a sárkányt, az óriási teremtményt, melynek pikkelyes hasa és tüskés farka végignyújtózott a terasz felén, és amelynek vörös szarvú feje, a királyénál kétszer magasabbra emelkedett. S látták, ahogy lehajtja nagy fejét és megremeg olyannyira, hogy szárnyai cimbalmokként csengnek oldalán. Mély orrlikaiból nem füst, hanem pára csap ki,

elfelhőzve alakját, áttetszőn, mint a sűrű köd vagy a karcos üveg; azután eltűnt. A déli nap lecsapott a meghasadt, összekarcolt fehér kövezetre. Volt sárkány, nincs sárkány. Egy nő állt ott helyette. Tízlépésnyire a királytól és Tehanutól. Ott állt, ahol a sárkány szíve lehetett azelőtt.

Fiatal volt, magas, erős alkatú, sötét bőrű, sötét hajú, egy falusi lány ingét és nadrágját viselte, mezítlábasan. Mozdulatlan állt, mintha összezavarodott vagy megrémült volna valamitől. Lenézett a testére. Felemelte kezét, és azt is megnézte. — Milyen kicsik! — szólt a köznyelv szavaival, és felnevetett. Tehanura nézett. — Olyan, mintha ötesztendős korom cipőit húznám fel újra — mondta.

A két nő egymás felé indult. Egyfajta méltósággal vagy tekintélyességgel, ahogyan a teljes fegyverzetüket viselő harcosok tisztelegnek egymásnak, vagy ahogyan hajók találkoznak a tengeren. Megölelték egymást. Nem volt szoros ez az ölelés, de eltartott néhány pillanatig. Azután elengedték egymást, és a királyra néztek.

— Irián úrnő — mondta ő, és meghajolt.

A lány csodálkozónak tűnt, és valamiféle vidéki pukedlivel válaszolt. Amikor felnézett, a király látta, hogy a lány szemei borostyánszínűek. A férfi azonnal félrenézett.

— Ilyen álca alatt nem lehetek ártalmadra — intett a lány egy széles, fehér mosollyal. — Fenség! — tette hozzá utólag, ahogy próbált udvarias lenni.

Lebannen újra meghajolt. Most ő tűnt meghökkentnek. Tehanura nézett, azután Tenar felé fordult, aki ekkor lépett ki a teraszra, Égerrel az oldalán. Senki sem szólalt meg.

Irián tekintete találkozott Ónixéval, aki szürke köpönyegében állt ott, közvetlenül a király mögött, és a lány arca ismét felderült. — Kútfőről jöttél — szólította meg a varázslót —, uram? Ismered a formamestert?

Ónix meghajolt, majd igenlőn bólintott. Ő is távol tartotta tekintetét a lányétól.

— Jól van? Még mindig a fái között sétálgat?

A mágus ismét csak bólintott.

— És a kapusmester, és a gyógyfüvesmester, és Kurremkarmerruk? Ők voltak a barátaim, ők álltak mellém. Ha visszamégy, add át szeretettel és tisztelettel telt üdvözletemet, kérlek!

— Természetesen! — válaszolta a varázsló.

— Itt van anyám is — mondta Tehanu halkan Iriánnak. — Atuani Tenar.

— Gonti Tenar — mondta Lebannen sajátos csengéssel a hangjában.

Őszinte csodálkozással nézve Tenarra, Irián így szólította meg: — Te hoztad el a Rúnagyűrűt a fakó népség földjéről, a főmágus oldalán?

— Így történt — válaszolt Tenar hasonlóan őszinte tekintettel.

Felettük, a Kardtornyot körbefogó balkonon, közel a torony csúcsához, mozgolódás kélt: a harsonások készültek, hogy kikiáltsák az első órát. Persze, korábban mind ott gyűltek össze az erkély déli részén, amely arra a bizonyos teraszra nézett, és bámulták a sárkányt. Arcok kukucskáltak ki a palota tornyainak minden ablakán, és a hangok zúgása az utcákon olyan volt, mintha áradat közeledett volna.

— Amikor kikiáltják az első órát — szólt Lebannen —, a tanács újra összeül. A tanácstagok láthatták az érkezésed, hölgyem, avagy biztosan hallottak már róla. Javaslom, ha nincs ellenedre, menjünk egyenesen a trónterembe és hagyjuk, hadd bámuljanak meg! És ha szólni kívánsz hozzájuk, ígérem, hogy meghallgatnak majd.

— Rendben — válaszolta Irián. Egy pillanatra valami megfontolt, hüllőszerű érdektelenség sugárzott belőle. Amint megmozdult, ez eltűnt, és már csak egy magas, fiatal leányzónak tűnt, aki esetlenül lépdelt, és mosolyogva szólt Tehanuhoz: — Felszállhatnék, mint egy szikra. Nem érzem a súlyomat!

A torony tetején megszólalt a négy harsona nyugatra, északra, keletre és délre. Egy ötszáz esztendős barátnak elvesztése feletti sirámének, első szólamát fújta.

Egy pillanatra a király visszaemlékezett arcára annak a férfinak, Vandór-Akbénak, ahogy ott állt Magador partján, sötét tekintettel, bánatosan, halálosan megsebesítve, az őt elpusztító sárkány csontjai között. Lebannen különösnek érezte, hogy elméje ily távoli képet idéz egy ilyen pillanatban. Bár mégsem volt ez különös, minthogy élők és holtak, emberek és sárkányok mind-mind közeledtek egymáshoz valamely esemény folytán, melyet nem látott előre.

Megállt, amíg Irián és Tehanu utolérte. Miközben belépett velük a palotába, így szólt: — Számos dolgot szeretnék kérdezni tőled, Irián úrnő, de amitől népem tart, és amit a tanács is tudni szeretne, hogy néped talán háborúzni szándékozik, és ha igen, miért?

A lány bólintott, súlyos, határozott bólintással. — Elmondom nekik, amit tudok.

Mire az emelvény mögötti lefüggönyzött ajtónyíláshoz értek, a trónteremben már teljes zűrzavar uralkodott, akkora zsivajjal és lármával, hogy Szége herceg botjának koppanásai alig hallatszottak. Azután hirtelen mindenki elcsendesedett és az emelvény felé fordult, hogy lássa a királyt bejönni a sárkánnyal.

Lebannen nem ült le, inkább megállt a trón előtt, Iriánnal a bal oldalán.

— Halljátok a királyt! — szólt Szége a halotti csendben.

A király így kezdte: — Tanácsnokok! Ezt a napot még sokáig emlegetik, és bizonyosan megéneklik. Fiaitok leányai és leányaitok fiai azt mondják majd; „a Sárkánytanács egy tagjának utódja vagyok!”

Viseltessetek tisztelettel az iránt, aki megtisztelt minket jelenlétével. Hallgassátok Orm Irián szavait!

A Sárkánytanács tagjainak némelyike azt mondta később, hogy ha egyenesen őrá néztek, akkor nem láttak egyebet egy ott álló magas nőnél, de elfordulván hatalmas tömegű, csillámló, füstös arany villant szemeik sarkában, mely mellett eltörpült király és trón egyformán. És sokan, akik tudták, hogy az embernek nem szabad a sárkányok szemébe nézni, bizony elfordultak; persze, pillantásokat ők is elkaptak. A nők többnyire ránéztek. Némelyikük egyszerűnek tartotta, némelyikük szépnek, némelyikük pedig azon sajnálkozott, hogy a lánynak csupasz lábbal kell járnia a palotában. És volt néhány, kevés tanácsnok, aki nem teljesen értette a helyzetet, és csodálkozott, hogy ki lehet ez a fiatal nő, és mikor jön a sárkány.

Ám végig, amíg beszélt, kitartott a tökéletes csend. Bár hangja rendelkezett a minden nő hangjában fellelhető látszatgyengeséggel, mégis könnyedén betöltötte a magas termet. Lassan és érthetően beszélt, mintha épp tolmácsolná az ősi nyelv szavait, melyek elméjében bukkantak fel.

— A nevem Irián volt, az út-szigeti Iria ősi tartományából jöttem. Most Orm Irián vagyok. Kalesszin, a Legvénebb, a leányának nevezett. Orm Embar húga vagyok, akit a király is ismert, és utódja annak az Ormnak, aki megölte a néhai király bajtársát, Vandór-Akbét, és aki Vandór-Akbé kardja által veszett oda. Azért vagyok itt, mert húgom, Tehanu hívott.

— Amikor Orm Embar meghalt Magadoron — elpusztítva a varázsló Kob halandó testét —, Kalesszin eljött nyugaton túlról, s visszahozta a királyt és a nagy mágust Kútfőre. Azután visszatért a Sárkányok Útjára, s a Legvénebb szólította nyugati népét, akiknek beszédét Kob elvette, és akik még mindig zavarodottak voltak. Kalesszin ezt mondta nekik: „Hagytátok, hogy a gonoszság megfertőzzön. Beleőrültetek. Józanok vagytok újra, de míg a szél keletről fú, mindaddig nem lehettek azok, akik voltatok, mentesek jótól és rossztól.”

— Kalesszin így beszélt tovább: „Valaha régen választottunk. Mi a szabadságot választottuk. Az emberek az igát választották. Mi a tüzet és a szelet választottuk. Ők a földet és a vizet választották. Mi nyugatot választottuk és ők keletet választották.”

— És Kalesszin úgy szólott: „De mindig van közöttünk olyan, ki irigy az emberekre vagyonukért, és mindig van közöttük olyan, ki irigy reánk szabadságunkért. Így jöhetett el közénk a gonoszság, és így jöhet el újra, míg végül újra a szabadságot választjuk, és immáron véglegesen. Hamarosan elindulok nyugaton túlra, hogy a más szelekkel repüljek. Odavezetlek vagy ott várok reátok, ha jönni szándékoztok.”

— Azután a sárkányok egy része ezt válaszolta Kalesszinnek: „Az emberek a reánk való irigységükben rég elrabolták nyugaton túli birodalmunk felét, és varázslatokból emeltek falat, hogy távol tartsanak. Ezért most hadd űzzük vissza őket a legtávolibb keletre, és hadd vegyük vissza a szigeteket! Emberek és sárkányok nem osztozhatnak a szélen.”

— Kalesszin erre azt mondta: „Valaha egyazon nép voltunk. És ennek jeleként az emberek minden nemzedékében születik egy vagy kettő, ki sárkány is egyben. És saját nemzedékeinkben is, mely hosszabb az emberfaj gyors életénél, születik egy, ki maga ember is egyben. Közülük egy a belső szigeteken él most. És van egy közülük, aki sárkányként él. Ők ketten a hírvivők, a választás követei. Sem közöttünk, sem az emberek között nem születik többé ilyen teremtmény, mert az egyensúly immáron felborult.”

— És Kalesszin folytatta: „Válasszatok! Jertek velem, hogy együtt repüljünk a más szelekkel a világ túloldalán! Vagy maradjatok, és vegyétek fel jónak és rossznak igáját! Vagy süllyedjetek az ostoba vadak közé.” És Kalesszin ezt is mondta akkor: „Az utolsó, ki választ, Tehanu lesz. Az ő döntése után nem lesz több választás. Nem lesz már út nyugatra és nyugatnál nyugatabbra. Csak az erdő lészen, mint mindig is volt, középtájon.”

A király tanácsának tagjai csendesek voltak, mint a kövek, figyelmesen hallgattak. Irián mozdulatlanul állt, mintha átnézett volna rajtuk beszéd közben.

— Néhány esztendő elteltével Kalesszin elrepült nyugaton túlra. Néhányan követték, mások nem. Amikor csatlakoztam népemhez, követtem Kalesszint. Odamentem és visszatértem, ahogy a szelek röpíteni bírtak.

— Népem hajlamos a féltékenységre és a haragosságra. Akik itt maradtak és a világszelekkel repülnek, csapatokba verődve vagy egyesével, az emberek szigetei ellen törtek, újra csak azt mondván; „Ellopták birodalmunk felét. Most ezért elvesszük birodalmuk egész nyugati felét, és elkergetjük őket, hogy többé ne hozhassák ránk jóságuk és gonoszságuk igáját. Nem hajtjuk fejünket ezen iga alá!”

— De nem próbálták megölni a betolakodókat, mert emlékeztek még az őrületre, amikor sárkány tört sárkány ellen. Gyűlölnek titeket, de nem fognak ölni egészen addig, míg ti sem próbáljátok megölni őket.

— Az egyik ilyen raj jött erre a szigetre, Enyhelyre, amit mi Hideg-hegynek nevezünk. A sárkány, akivel előttem találkoztatok, és akivel Tehanu beszélt, Ammaud volt, a fivérem. El akarnak űzni titeket, de Ammaud, akárcsak én, Kalesszin akaratát követi, és azt kutatja, hogyan szabadíthatná fel népemet az iga alól, melyet az emberek viselnek. Ha ő és én, Kalesszin gyermekei

megakadályozhatjuk népetek és népünk bántódását, akkor megtesszük ezt. De a sárkányoknak nincs királya és nem engedelmeskednek senkinek, s oda repülnek, ahová akarnak. Egy ideig még hallgatnak arra, amit én és fivérem Kalesszin nevében kérünk, de nem sokáig már. És a világon semmitől sem félnek, kivéve a halálvarázslásotokat.

Az utolsó szó súlyosan csengett a nagyteremre ereszkedő csendben.

Ekkor a király szólt, megköszönte a lánynak a tiszta beszédet. Úgy mondta: — Megtisztelsz minket őszinteségeddel. Nevemre mondom, mi is igaz szavakkal szólunk hozzád. Kérlek, mondd el, leánya Kalesszinnek, ki visszahozott engem királyságomba, mit említettél, amitől a sárkányok félnek? Úgy hittem, semmitől sem tartanak e világon, vagy kívüle.

— Tartunk a halhatatlanság-varázslataitoktól — válaszolt amaz nyíltan.

— Halhatatlanság? — Lebannen bizonytalankodott. — Nem vagyok varázsló. Beszélnél helyettem, Ónix mester? Ha Kalesszin leánya is megengedi?

Ónix felállt. Irián hűvös, közömbös tekintettel mérte végig, de bólintott.

— Irián úrnő! — kezdte a varázsló. — Nincs semmiféle varázslatunk a halhatatlanságra. Csak a varázsló Kob keresett halhatatlanságot önmagának, s ennek érdekében eltorzította művészetünket. — Lassan beszélt és nyilvánvaló óvatossággal, szavak után kutatva közben. — Főmágusunk — nagyuram a király és Orm Embar segítségével — elpusztította a varázslót, s felszámolta gonosz művét. És a főmágus feladta minden hatalmát, hogy meggyógyítsa a világot, és visszaállítsa az Ekvilibriumot. A mi életünk során más varázsló nem kutatta… — Itt elharapta mondanivalóját.

Irián egyenesen ránézett. Ónix lesütötte tekintetét.

— A varázsló, akit elpusztítottam — kezdte a lány —, a kútfői idéző, Torion, ő mi után kutatott?

Ónix nem válaszolt.

— Visszatért a halálból — folytatta Irián. — De nem élve, ahogyan a főmágus és a király. Halott volt, de visszajött a falon keresztül, művészetével — a ti művészetetekkel, ti kútfői emberek! Hogy is bízhatnánk meg bármely szavatokban? Felborítottátok a világ egyensúlyát! Helyre tudjátok állítani?

Ónix a királyra nézett. Őszintén elcsüggedt. — Nem hiszem, nagyuram, hogy e helyütt, mindenki előtt kellene megtárgyalni az ilyen dolgokat, amíg azt sem tudjuk, miről beszélünk, és mit tehetnénk…

— Kútfő megőrzi titkait — vágott közbe Irián megvetően.

— De Kútfőn… — szólalt meg Tehanu, nem állt fel, gyenge

hangja elhalt. Szége herceg és a király egyszerre nézett rá és intett, hogy beszéljen.

Tehanu felállt. Először csak arca bal oldalát tartotta a tanácstagok felé, akik mind mozdulatlanul ültek a padokon, mint kövek, szemekkel ellátva.

— Kútfőn van a Lappang-liget — mondta. — Nem arra gondolt Kalesszin, amikor egy erdőről beszélt, középtájt? — Iriánhoz fordulva akaratlan megmutatta az egybegyűlteknek romba dőlt szépségét, annak teljes valójában, de ő maga elfeledkezett már a tanácstagokról. — Talán oda kellene mennünk — fejezte be. — A dolgok közepére.

Irián elmosolyodott. — Odamegyünk — válaszolta.

Mindketten a királyra néztek.

— Mielőtt Kútfőre küldenélek vagy elmennék veled — kezdte Lebannen lassan —, tudnom kell, mi a tét. Sajnálom, Ónix mester, hogy ily súlyos és kockázatos ügyeket nyíltan kell megvitatnunk, de bízom benne, hogy tanácsnokaim támogatnak majd a megoldások kutatásában és fellelésében. A tanácsnak most azt kell megtudnia, hogy szigetünknek tartania kell-e a nyugat népének támadásától — vagy hogy a fegyverszünet, ha nem is a béke, tart-e még?

— Tart — bólintott Irián.

— Meg tudod mondani, hogy meddig?

— Fél esztendeig? — ajánlotta a lány ugyanolyan gondtalan hangnemben, mintha arról beszélt volna csupán, hogy egy-két napig marad még a palotában.

— Akkor hát fegyverszünetet tartunk fél esztendeig, remélve, hogy béke követi majd. Igaz lenne, Irián úrnő, hogy a békekötéshez biztosítanunk kell népedet: mágusaink nem ártják bele magukat… élet és halál törvényeibe, így nem veszélyeztetik a sárkányokat?

— Ha valóban nem veszélyeztetnek — válaszolta Irián —, akkor tolmácsolom szavaitok.

Lebannen fontolgatta a hallottakat, azután döntött, és legfejedelmibb, legbarátságosabb, legelőzékenyebb modorában ezt mondta: — Akkor úgy vélem, veletek kell tartanom Kútfőre. — A padok felé fordult. — Tanácsnokok! A fegyverszünetet elérve, most a békére kell törekednünk. Elmegyek, bárhová kell is, e küldetés érdekében, Elfáran Gyűrűjének jelétől vezérelve. Ha bármilyen gátját látjátok az utazásnak, akkor szóljatok róla itt és most! Merthogy nem csupán a Szigetvilág hatalmi egyensúlya forog kockán, de ugyanúgy a világot átitató Ekvilibrium is. És ha mennem kell, akkor most kell útra kelnem. Közeleg az ősz, és Kútfő szigetére nem rövid az út.

A kövek szemekkel csak ültek ott egy hosszú percig, mind csak bámult, egyik sem beszélt. Azután Szége herceg szólalt meg: — Menj, király urunk, menj reményünktől és bizalmunktól támogatva,

mágusszéllel vitorláidban! — A tanácsnokok közt helyeslő mormolás kélt: „Igen, igen, hallottuk őt.”

Szége további kérdések és vitatémák után érdeklődött; senkitől sem kapott választ. Bezárta az ülést.

Együtt léptek ki a trónteremből, s a király így szólt hozzá: — Köszönöm, Szége! — Az idős herceg így kérdezett vissza: — Veled és egy sárkánnyal szemben, Lebannen, mit is mondhattak volna szegények?

Negyedik fejezet
Delfin

A királynak számos dolgot kellett elrendeznie és elintéznie, mielőtt elhagyhatta a fővárost; és ott volt annak kérdése is, hogy ki menjen vele Kútfőre. Irián és Tehanu, természetesen, és Tehanu maga mellett akarta tudni anyját, Tenart. Ónix szerint Égernek mindenképpen ott a helye a hajón, ahogy a pálni varázslónak, Szeppelnek is, merthogy a pálni tudás többet foglalkozik ilyetén dolgokkal, az élet és halál közti átjárással. A király Taszlát választotta a *Delfin* kapitányának, ahogyan korábban többször is. Szége herceg foglalkozha tott az állam ügyeivel a király távollétében, tanácsnokok egy kiválasztott csoportjával együtt, ahogyan eddig is tették ezt.

Minden elrendeződött lassan — legalábbis Lebannen így hitte —, mígnem indulás előtt két nappal Tenar meghallgatást kért és így szólt: — A sárkányokkal való háborúról és békekötésről beszéltél, és még ennél is nagyobb dolgokról. Ahogy Irián elmondta, olyan dolgokról, amelyek Óceánföld világának belső egyensúlyára vonatkoznak. A kargád földek népének is hallania kell ezeket a döntéseket, hogy hallathassa a hangját.

— Akkor te leszel a képviselőjük.

— Nem. Nem vagyok a magasságos király alattvalója. Az egyetlen személy, aki itt képviselheti a népét, az a lánya.

Lebannen arrébb lépett és részben elfordult Tenartól, végül a haragja ellen küzdve, fojtott hangon válaszolt: — Tudod, hogy teljesen alkalmatlan egy ilyen utazásra.

— Nem tudok kizáró okokról.

— Műveletlen.

— Eszes, gyakorlatias és bátor. Tudja, hogy országa mit kíván tőle. Nem nevelték uralkodásra, de mit tanulhatna itt, bezárva a Folyami házba a szolgáival és néhány udvarhölggyel?

— A nyelvet, legalább beszélni, ez a legelőbbre való!

— Már tanulja. És tolmácsolok neki, amikor szükséges.

Rövid szünet után Lebannen gondosan megválogatott szavakkal szólalt meg: — Megértem, hogy törődsz a népeddel. Megfontolom, mit kell tennünk. De a hercegnőnek nincs helye ezen az úton.

— Tehanu és Irián mindketten úgy gondolják, hogy velünk kellene jönnie. Ónix mester és a taóni Éger egyazon véleményen van, miszerint nem lehet véletlen, hogy most küldték ide.

Lebannen még jobban eltávolodott a nőtől. Hangja erőltetetten udvarias és türelmes maradt: — Nem engedélyezhetem. Tudatlansága és tapasztalatlansága jelentős teherré teszi személyét. És nem

veszélyeztethetem az életét. A kapcsolat az apjával…

— Tudatlanságában, ahogy te mondád, utat mutatott Kóbor kérdéseinek megválaszolásához. Ugyanolyan tiszteletlenül bánsz vele, mint az apja. Úgy beszélsz róla, mint egy agyatlan tárgyról! — Tenar elsápadt haragjában. — Ha félsz, hogy kockára teszed az életét, akkor kérd meg, hogy kockáztasson önszántából!

Ismét csend telepedett közéjük. Lebannen továbbra is a fák nyugalmával beszélt, de kerülte Tenar tekintetét: — Ha te és Tehanu és Orm Irián úgy vélitek, hogy ennek a nőnek is el kellene jönnie Kútfőre, és Ónix mester egyetért veletek, akkor elfogadom a döntéseteket, ámbár továbbra is elhibázottnak tartom. Kérlek szólj neki, hogy ha jönni kíván, megteheti.

— Ez a te dolgod lenne.

A férfi csendesen állt egy rövid percig. Azután szó nélkül kiment a helyiségből.

Tenar mellett ment el, és bár nem nézett rá le, mégis tisztán látta őt. A nő idősnek és feszültnek tűnt, kezei remegtek. Lebannen sajnálta, szégyellte magát durvaságáért, és megkönnyebbülten nyugtázta, hogy a jelenetnek nem volt tanúja. De ezek az érzések csupán apró szikrákként fénylettek a hatalmas sötétségben, melyet a Tenar iránt, a hercegnő iránt, a hamis szerződés és a groteszk kötelesség minden résztvevője és apró eleme iránt érzett haragja keltett. A teremből kilépve széthúzta inge gallérját, mintha fojtogatná.

Főudvarmestere, egy megfontolt és nyugodt férfi, név szerint Jobbnáljobb nem számított rá, hogy Lebannen ilyen hamar visszatér, vagy hogy azon az ajtón lép be, és meglepve, bambán bámulva ugrott fel. Lebannen jeges pillantással viszonozta a bamba tekintetet, és parancsot adott: — Küldess a magasságos hercegnőért, hogy kísérjék ide elém, még ma délután!

— A magasságos hercegnőért, uram?

— Talán több is van? Vagy talán nem tudtad, hogy vendégünk a magasságos király leánya?

Az ámuló Jobbnáljobb bocsánatkérést dadogott, de Lebannen már az elején a szavába vágott: — Inkább magam megyek a Folyami házba! — És kirobogott, űzve, akadályozva és esetenként irányítva is a főudvarmester abbeli próbálkozásai által, hogy eléggé lelassítsa. Mert Jobbnáljobb megfelelő kíséretet kívánt összeszedni, lovakat akart hozatni az istállókból, a Hosszú Csarnokban kihallgatásra váró kérelmezőket is el kellett küldeni délutánig, és a többi. Lebannen úgy érezte, minden kötelessége, minden szolgálata, minden csapda és nyűg, rítus és képmutatás, ami királlyá tette, most csak lefelé húzza, beszippantja és elnyeli, mint a futóhomok, hogy végül megfojtsa.

Amikor lovát elébe vezették az istállóból, oly váratlan mozdulattal ugrott a nyeregbe, hogy az állat átvette a hangulatát és

hátrálva, ágaskodva kergette szét a körötte álló lovászokat és szolgákat. Az egyre táguló kör láttán Lebannen fanyar elégedettséget érzett. Egyenesen a kapu felé fordította a hátast, és meg sem várta, hogy kíséretének tagjai is nyeregbe szálljanak. Erős ügetésben vezette végig őket a város utcáin, messze előttük járt, közben észlelte az ifjú tiszt dilemmáját, akinek előtte kellett volna haladnia azt kiáltozva, hogy „Utat a királynak!”, ám most lemaradt, és nem mert elébe vágni.

Közel dél volt már. Enyhely utcáit és tereit forróság ölelte, fény és többnyire elhagyatottság borította. A patacsattogás hallatán az emberek kisiettek a kicsi, sötét boltok ajtajához, felismerték és üdvözölték a királyt. Az ablakaikban ülő, magukat legyező, és egész nap pletykálkodó nők lenéztek és integettek, és egyikük virágot dobott neki. Lovának patkói hangosan klappogtak egy széles, napsütötte tér kövezetén, amely üresen tátongott, kivéve azt a kunkori farkú kutyát, amely három lábon ügetett el a terület túlfelén, mit sem foglalkozva a fejedelemmel. A térről kiérve a király egy szűkös átjárót vett célba, amely átvezetett a Csipkés melletti útra, majd keskeny ösvényként a Folyami házig követte azt a fűzfák árnyékában, a régi városfal mellett.

A lovaglás iramа azonban megváltozott. A hőség, a csend és a város szépsége, a falak és az ablaktáblák mögötti sokféle élet tudata, a virágot dobó nő mosolya, a kicsinyes elégedettség, amelyet az őrök és a „díszpintyek” hátrahagyása okozott, végül pedig a folyó hűs illata és a békés-kényelmes éjjelekről jól ismert épület árnya, mind egy kicsivel távolabb űzték haragját. Úgy érezte, elidegenedett önmagától, nem volt már dühös, inkább kiüresedett.

Kíséretének első lovasai akkor léptettek be az udvarra, amikor épp leugrott lováról, mely boldogan állt meg végre az árnyékban. Lebannen bement az épületbe, úgy csapódva a szendergő lakájok közé, ahogyan kő töri össze a tükörsima vízfelszínt, az ijedelem és a fejetlenség gyorsan szélesedő köreit keltve. Így szólt hozzájuk: — Mondjátok meg a hercegnőnek, hogy itt vagyok!

Opál, a régi Ilien-birtok úrhölgye, a hercegnő jelenleg rangidős udvarhölgye azonnal megjelent, bájosan üdvözölte, frissítővel kínálta, és tökéletesen úgy viselkedett, mintha a király látogatása nem lett volna meglepetésszerű. Ez a nyájasság félig engesztelően hatott, félig idegesítette a királyt. Végtelen álszenteskedés! De mit tehetett volna Opál úrhölgy? Tátogjon, mint egy partra vetett hal (ahogyan egy igen fiatal udvarhölgy az előtérben), csak mert a király végül teljesen váratlanul mégis látogatást tett a hercegnőnél?

— Sajnálom, de Tenar asszony nincs itt jelenleg — mondta. — Az ő segítségével sokkalta könnyebb elbeszélgetni a hercegnővel. De persze, maga a hercegnő is jelentős lépéseket tett már a nyelvtanulásban.

Lebannen teljesen megfeledkezett a nyelvi problémákról.

Elfogadta a hűvös italt, melyet felajánlottak neki, és nem mondott semmit. Opál csevegni próbált a többi udvarhölgy segítségével, de a király most nem volt megfelelő társaság ehhez. Lebannen ráébredt, talán elvárják tőle, hogy a hercegnővel udvarhölgyei társaságában beszéljen, mert így helyénvaló. Bármit is szándékozott mondani a lánynak, kezdett lehetetlenné válni, hogy beszéljen. Már épp azon volt, hogy feláll és valamiképpen kimenti magát, amikor egy nő — fejét és vállait vörös fátyol fedte — jelent meg az ajtóban, térdre huppant és megszólalt: — Kérem? Király? Hercegnő? Kérem?

— A hercegnő fogadja önt, nagyuram — tolmácsolt Opál úrhölgy. Intett egy lakájnak, aki felkísérte a királyt a lépcsőn, végig egy termen, át egy előszobán, keresztül egy nagy, elsötétített szobán, amely mintha zsúfolásig tele lett volna vörös fátyolt viselő nőkkel, végül ki egy balkonra a folyó fölé. Ott állt az alak, amely napok óta kísértette: egy vörös és aranyszínű, mozdulatlan henger.

A víz felől fúvó szellőben a fátylak remegtek és csillámlottak, így az alak most nem tűnt szilárdnak, inkább nőies kecsességgel mozdult, fűzfalombhoz hasonlatosan reszketett. Mintha össze is ment volna valamelyest, alacsonyabbnak tűnt, bár lehetett ez puszta érzékcsalódás is. A lány előzékenyen, de szótlan üdvözölte. Lebannen hasonlóképpen meghajolt. Mindketten felegyenesedtek és csendben álltak.

— Hercegnő! — kezdte Lebannen, valahogy valótlannak érezve saját hangját. — Azért jöttem, hogy megkérjelek: jöjj vélünk Kútfő szigetére!

A nő nem szólt. Lebannen látta a finom, vörös fátylakat ovális alakban szétválni, ahogy kezével a hercegnő belülről széthúzta azokat. Hosszú ujjú, aranycsillogású kezek tartották a könnyű anyagot, hogy felfedjék az arcot a vörös árnyékban. Lebannen nem látta tisztán a lány vonásait. A hercegnő közel olyan magas volt, mint ő, és tekintete egyenesen az ő tekintetébe kulcsolódott.

— A barátom, Tenar — szólalt meg —, mondja: ha jönni látni király, szem-szemben. Én mondtam: igen.

Félig értette csupán, így Lebannen inkább újfent meghajolt. — Megtisztelsz, úrnő!

— Igen — mondta a lány —, megtisztelsz.

A férfi habozott. Teljesen idegen terepen járt. A lány területén.

Amaz csak állt ott, egyenesen és nyugodtan, fátylainak arany széle reszketett, tekintete kivillant az árnyékból.

— Tenar és Tehanu és Orm Irián úgy vélik, helyénvaló lenne, ha a kargád földek hercegnője elutazna Kútfő-szigetre. Így hát megkérlek, jer velünk!

— Jer velünk.

— Kútfő-szigetre.

— Hajóval — mondta a lány és hirtelen apró, nyögő-panaszos

hangot hallatott. Azután így válaszolt: — Igen. Jerni fogok.

A férfi nem tudta, mit mondhatna még. Csak annyit szólt: — Köszönöm, úrnő!

A lány bólintott, egyenlőként az egyenlőnek.

A férfi meghajolt. Úgy hagyta ott a hercegnőt, ahogyan annak idején gyermekként megtanult távozni atyja színe elől, az angládi udvar formális eseményei alkalmával: nem fordítva hátat, hátralépve ehelyett.

A lány ott állt szemben vele, még mindig szétválasztva tartotta fátylait, míg Lebannen elérte az ajtót. Azután leeresztette kezét, a fátylak összezárultak, s a férfi hallotta, ahogy mélyet sóhajt, mintha valamely elviselhetetlenül nagy akaraterőt kívánó cselekedetet fejezett volna be éppen.

Bátor, Tenar így mondta. Lebannen nem értette igazán, de valahogy tudta, hogy maga a bátorság állt előtte. Minden haragja, mi korábban megtöltötte szívét és rohanvást vezérelte ide, most eltűnt, megsemmisült. Nem szippantotta be és nyelte el az uralkodás nyűgje, inkább felrángatta valamiféle sziklaszirtre, a magasba, az igazság friss levegőjére.

Kiment a mormoló, parfümös, lefátyolozott, előle a falak melletti árnyékokba behúzódó nők szobáján keresztül. Le a lépcsőkön. Csevegett valamennyit Opállal és társaival, s volt egy kedves szava a még mindig tátogó, ifjú udvarhölgyhöz, aki legfeljebb tizenkét esztendős lehetett. Udvariasan szólt a kíséretébe tartozó emberekhez is, akik lent várták az udvaron. Csendesen felült magas, szürke lovára. Csendben léptetett, elgondolkodva, vissza Maharion palotájába.

* * *

Éger fatalista beletörődéssel fogadta, hogy visszahajózik Kútfőre. Ébrenléte oly különössé vált már számára, álomszerűbbé az álmainál, hogy kevés ereje maradt az ellenkezéshez és a kérdezéshez. Ha az a sorsa, hogy a hátralévő életében szigetről-szigetre utazzon, ám legyen; tudta, számára már nem létezik olyasmi, mint hazatérés. Legalább a hölgyek, Tenar és Tehanu társaságában lehet, akik mindig könnyítettek szívén. És a mágus Ónix társaságában, aki szintúgy kedvesen viszonyult hozzá.

Égert szerénység, Ónixot mélyről fakadó tartózkodás jellemezte, s ott volt köztük az, hogy mindenben különböztek: tudásukban és rangjukban, amit át kellett hidalniuk. De Ónix több alkalommal is odalépett hozzá, egyszerűen csak azért, hogy a művészet egy másik

emberével társaloghasson, tiszteletet mutatva Éger véleménye iránt, de zavarban szerénységétől. Éger nem tudta megtagadni tőle bizalmát és így, amikor közelgett az indulás ideje, megemlítette Ónixnak a dolgot, amely leginkább nyugtalanította.

— Ez csak egy kismacska — kezdte szégyenlős zavarral —, és nem érzem jónak, hogy magammal viszem. Olyan sokáig tartom bezárva. Ez nem természetes egy ilyen fiatal állatnak. És úgy vélem, ami belőle lehet…

Ónix nem érdeklődött, hogy mire akar kilyukadni. Csak annyit kérdezett: — Még mindig segít távol maradni a kőfaltól?

— Nos, gyakorta segít.

Ónix elgondolkodott. — Szükséged van valamiféle védelemre, amíg Kútfőre érünk. Azt hittem… Beszéltél már Szeppel varázslóval?

— A pálnival? — kérdezett vissza Éger, érezhető nyugtalansággal a hangjában.

Páln, a legnagyobb sziget Enyhelytől nyugatra, rejtélyes vidékként szerzett kétes hírnevet. A pálni emberek különös tájszólásban beszélik az archikot, számos saját szót használnak. Az ősi időkben uraik elutasították, hogy hűbéresküt tegyenek Anglád és Enyhely királyainak. Varázslóik nem mentek Kútfőre tanulni. A pálni tudást — amely a föld Ősi Erőit szólítja — széles körben veszélyesnek, ha nem egyenesen gonosznak tartották. Egyszer régen Páln Szürke Mágusa romba döntötte az egész szigetét azáltal, hogy holtak lelkét idézte meg, kiktől tanácsot kért magának és urainak. E történet része volt minden mágus tanításának: „Az élő soha ne tanácskozzon holtakkal!” Többször is esett már varázspárbaj kútfői és pálni mágus között; egy két évszázaddal ezelőtt járvány szabadult el egy ilyen párbaj során, és megfelezte Páln és Szemel népességét. És alig tizenöt esztendeje, hogy a varázsló Kob a pálni tudást használta élet és halál határának áttöréséhez, minekutána Karvaly főmágus minden hatalmát elhasználta a gonosz legyőzése érdekében és ahhoz, hogy beforrassza a világot ért sérülést.

Éger, mint mindenki az udvarban és a királyi tanácsban, udvariasan kerülte a pálni varázslót.

— Megkértem a királyt, hogy vigyük magunkkal Kútfőre — mondta Ónix.

Éger csak pislogni tudott.

— Többet tud az ilyesfajta dolgokról, mint mi — állította Ónix. — Idézőtudásunk java része a pálni tudásból származik. Torion az egyik mestere volt ennek… Kútfő mostani idézőmestere, nyuzóri Parázs viszont nem kívánja használni mestersége azon részeit, amelyek a pálni tudásból származnak. Rosszul kezelve ezek csak kárt okoznak. Csak a tudatlanságunk vezethet azonban oda, hogy rosszul használjuk az ilyesmit. A legősibb időkre vezethető vissza; olyan tudás is lehet

benne, amelyet mi már elveszítettünk. Szeppel bölcs ember és bölcs mágus. Úgy hiszem, neki velünk kell jönnie. És úgy vélem, rajtad is segíthet, ha megbízol benne.

— Ha te megbízol benne — válaszolta Éger —, akkor én is.

Amikor Éger kimondta e szavakat jellegzetes, csalfa taóni hangsúllyal, Ónix szeretett volna gúnyosan elmosolyodni. — Az ítélőképességed van olyan jó, mint az enyém, Éger, ebben az ügyben — jelentette ki. — Vagy talán még jobb is. Remélem, használod. Elkísérlek hozzá.

Így hát együtt mentek ki a városba. Szeppel szállása a város egy régebbi részében állt, a kikötő mellett, a Hajóács utcában. Az idők során pálni közösség kis kolóniája gyűlt ott össze és dolgozott a királynak, minthogy e nép kiválóan értett a hajóépítéshez. Ősi házak voltak ezek, zsúfoltak, annyi híddal tető és tető között, hogy azok egy második, légiesebb úthálózatot képeztek az enyhelyi Nagy Kapu kövezett utcái felett.

Szeppel szobája, három lépcsősorral fentebb, sötét és fülledt volt a késő nyári hőségben. A varázsló felvezette vendégeit még egy lépcsőn a tetőre. Azt minden oldalon egy-egy híd kötötte össze a többi tetővel, így olyan volt, mint egy kereszteződés valamely főútvonalon. Az alacsony mellvédek mellett ponyvákat feszítettek ki, és az öböl felől fúvó szellő hűtötte valamelyest az árnyékos helyeket. Csíkos vászonszőnyegekre ültek le abban a sarokban, amely Szeppel része volt a tetőből, és a varázsló hűs, enyhén kesernyés teával kínálta őket.

Szeppel alacsony, ötvenes férfi volt kerek tagokkal, kis kezekkel és lábakkal, kicsit göndör és rendezetlen hajjal, s ami ritka volt a szigetvilágiak között, szakállal, rövidre vágva sötét állán és arcélén. Modora kedves volt. A szavakat kissé elharapva, de éneklő hangsúllyal, halkan beszélt.

Elbeszélgetett Ónixszal, és Éger hallgatta őket egy jó ideig. Amikor olyan emberekről és dolgokról beszélgettek, amelyekről ő mit sem tudott, elméje elkalandozott. Végignézett a tetőkön és a napsütéstől védő ponyvákon, a tetőkerteken és az íves, faragott hidakon. Északon egészen az Onn-hegyig, a nagy és sápadtszürke kupoláig látott a nyári melegben vibrálón bizonytalan dombok felett. Újra magához tért, amikor a pálni varázsló így szólt: — Lehetséges, hogy még a főmágus sem tudta teljesen meggyógyítani a világ sebét.

A világ sebét, gondolta Éger: igen. Nagyobb figyelemmel nézett Szeppelre, és Szeppel rápillantott. Egészen erőtlen külseje ellenére tekintete metszően éles volt.

— Talán nem csupán a mi öröklét utáni vágyakozásunk tartja nyitva a sebet — folytatta Szeppel. — Talán a holtak is vágynak a halál után.

A szavak visszhangot vertek Éger elméjében, s úgy érezte,

felismerte őket anélkül, hogy megértette volna különös jelentésüket. Szeppel ismét úgy nézett rá, mintha választ várna.

Éger nem szólt, és Ónix is hallgatott. Végül ismét Szeppel szólalt meg: — Amikor ott állsz a határon, Éger mester, mit kérnek tőled?

— Ki akarnak szabadulni — felelte Éger suttogva.

— Kiszabadulni — mormolta Ónix.

Újra csend telepedett rájuk. Két lány és egy fiatal fiú futott végig a tetőn, a fiú nevetve kiáltozott a lányok után: — A következőnél le! — A végtelen kergetőzések egyikét játszották, melyeket a gyerekek találtak ki maguknak a város útvesztőszerű utcáit, sikátorait, lépcsőit és hídjait használva.

— Talán rossz alku volt ez már kezdettől fogva — mondta Szeppel, és amikor Ónix kérdőn nézett rá, csak annyit tett hozzá: — *Verw nadan*.

Éger tudta, hogy ezek az Ősi Beszéd szavai, de nem ismerte jelentésüket.

Ónixra nézett, aki igencsak komor arcot vágott. Csak ennyit mondott: — Nos, remélem, megismerjük mindezen dolgok igazságát, és remélem, minél előbb.

— A hegyen, hol az igazság rejlik — mondta Szeppel.

— Örülök, hogy ott leszel velünk. Addig is, itt van Éger, akit éjszakáról-éjszakára odaidéznek a határra, és könnyebbséget keres. Azt mondtam neki, te talán tudsz valamiféle módot arra, hogy segítsünk neki.

— Te pedig kész vagy elfogadni a pálni varázslat érintését? — kérdezte Szeppel Égertől. Hangjában halovány irónia csendült. Tekintete acélosan fénylett, mint egy nemes penge.

Éger ajkai kiszáradtak. — Az én szigetemen — kezdte —, úgy mondjuk, mester, hogy a fuldokló nem kérdi a kötél árát. Ha csak egyetlen éjjelre is távol tudsz tartani attól a helytől, akkor fogadd szívből jövő köszönetemet, érjen bármily keveset egy ekkora ajándékkal szemben.

Ónix vidám, rosszallástól mentes mosollyal nézett rá.

Szeppel egyáltalán nem mosolygott. — A köszönet ritka az én mesterségemben — mondta. — Felajánlhatok egy egyezséget az Erőknek. Úgy hiszem, segíthetek rajtad, Éger mester. De hozzá kell tennem, hogy ez egy nagyon drága kötél lenne.

Éger bólintott.

— Álmodban kerülsz a határra, nem saját akaratodból, ugye?

— Így hiszem.

— Bölcsen szólsz — Szeppel éles tekintete jóváhagyón csillant. — Ki ismerhetné a saját akaratát tisztán? De ha álmodban mégy oda, akkor távol tarthatlak attól az álomtól — egy ideig biztosan. És nem ingyen, ahogyan mondtam.

Éger kérdőn nézett.

— A hatalmadba kerül.

Éger először nem értette. Azután megszólalt: — Az ajándékra gondolsz, a művészetre?

Szeppel bólintott.

— Csak egy foltozó vagyok — szólt Éger kis idő elteltével. — Nem kell nagy hatalmat feladnom.

Ónix mintha ellenkezni akart volna, de Éger arcára nézve végül mégsem szólalt meg.

— A megélhetésed — állította Szeppel.

— Ez volt az életem valaha. Most már nem számít.

— Talán az ajándékod visszatér, amikor megtörténik mindaz, aminek meg kell történnie. De ezt nem ígérhetem meg. Megpróbálom visszaadni, amit tudok, abból, mit el kell vennem. De most még mind sötétben járunk egy ismeretlen vidéken. Amikor eljön a napja, talán megtudjuk majd, hogy hol járunk. Vagy talán mégsem. Nos, ha megfosztalak álmaidtól ezen az áron, vajon lesz benne köszönet?

— Lesz — válaszolta Éger. — Mit érnek művészetem apró örömei ama gonoszsággal szemben, mit tudatlanságom okozhat? Ha megfosztasz a félelemtől, amelyben most élek, a félelemtől, hogy gonoszságot tehetek, akkor életem végéig hálás leszek neked.

Szeppel mély lélegzetet vett. — Azt hallottam, hogy Taón hárfái igaz hangon szólnak. — Ónixra nézett. — Kútfőnek nincs kifogása? — kérdezte, hangjának alig észrevehetően ironikus éle visszatért egy pillanatra.

Ónix megrázta a fejét, de közben igen komoran nézett.

— Akkor elmegyünk a barlanghoz Aurunnál. Még ma, ha megfelel.

— Miért éppen oda? — kérdezte Ónix.

— Mert nem én, hanem maga a föld fog segíteni Égeren. Aurun felszentelt hely, telve hatalommal. Bár Enyhely népe már elfeledkezett erről, és mostanság csak bemocskolja.

Ónixnak sikerült négyszemközt szót váltania Égerrel, mielőtt követték volna a lépcsők felé induló Szeppelt. — Nem kell átmenned ezen, Éger! — mondta neki. — Azt hiszem, megbíztam Szeppelben, de most már nem tudom biztosan.

— Én megbízom benne — válaszolta Éger. Megértette Ónix kétségeit, de valóban úgy gondolta, ahogyan mondta: bármit megtenne, csak megszabaduljon attól a félelmétől, hogy iszonyatot kelthet maga körül. Minden alkalommal, amikor álmában ott állt a kőfal mellett, úgy érezte, hogy rajta keresztül valami megpróbál kilépni a világba, és már meg is tette volna, ha ő hallgat a holtak szólítására. És minden alkalommal, amikor meghallotta őket, egyre gyengébben tudott ellenállni hívásuknak.

A három férfi hosszú utat járt be a város utcáin, a késő délutáni melegben. Délen léptek ki a városból, amerről a töredezett gerincű dombok egészen az öbölig lefutottak. Szegényes vidéke volt ez a gazdag szigetnek; ingoványos alföld a dombok között, kevés művelhető földdel a sziklás hátakon. Az ezen a részen már igen öreg városfal azokból a hatalmas kövekből épült, habarcs nélkül illesztve, amelyeket a dombhátakból faragtak ki, és itt nem állt külváros, csak elszórtan néhány tanya.

Végigmentek egy poros földúton, amely cikcakkban vezetett fel az első dombtetőre, aztán keletnek fordulva és a gerincet követve, a nagyobb dombok felé tartott. Oda fel, ahonnan belátták az egész várost, ahogy aranyló ködben feküdt északon. Balra az út kiszélesedett, és gyalogösvények útvesztőjévé változott. Egyenesen előre haladtak egy a földön tátongó nagy hasadékhoz, feketén ásító lyukhoz húsz vagy annál is több láb szélességgel, pont keresztben az úton.

Olyan volt, mintha a sziklagerinc hasadt volna szét a föld valamely rándulásától, mintha nem gyógyuló sérülés nyílt volna ott. A barlang száján átbukó nyugati napfény egy darabon megvilágította a függőleges felszíneket, de azok alatt már mindent sötétség borított.

A gerinc alatti völgyben, délebbre, tímárműhely állt. A cserzők felhordták ide a szennyvizet és beleöntötték a hasadékba, nem törődvén többé vele, így körötte minden tele volt szeméttel, avas bőrdarabkákkal, ürülék- és rothadásszaggal. A barlang mélyéről másféle szag áradt, ahogy odaértek meredek szájához: hűs, szúrós földszag, amitől Éger hátrahőkölt.

— Elszomorít mindez! Mennyire elszomorít! — kiáltott fel bánatában a pálni varázsló, mikor meglátta a hulladékot és lent a völgyben a műhely kéményét. Közben arca különös kifejezést öltött, ám kis idő elteltével újra a megszokott kedves hangján szólt Égerhez: — Ez az Aurun néven ismert barlang vagy hasadék, amely már a legősibb pálni térképeken is szerepel, és sok helyütt Paor Ajakának nevezik. Valaha szólt az emberekhez, amikor először idejöttek nyugatról. Régen volt ez már. Itt megszabadulhatsz terhedtől, ha valóban ezt szeretnéd.

— Mit kell tennem? — kérdezte Éger.

Szeppel a nagy vágat déli széléhez vezette, ahol a repedezett sziklatarajok olyanok voltak, mint a föld tátott szája. Utasította társát, feküdjön hasra úgy, hogy le tudjon nézni a mélységbe, a lefelé és még lentebb nyújtózkodó sötétségbe. — Öleld meg a földet! — mondta. — Csak ennyit kell tenned. És akkor is, ha megmozdul, csak öleld tovább!

Éger odafeküdt, és lebámult a kőfalak közé. Érezte a sziklákat, ahogy mellkasát és csípőjét döfködik, miközben rajtuk fekszik; hallotta

Szeppelt kántálni, magas hangon ejtve ki olyan szavakat, melyekről tudta, hogy a Teremtés Nyelvéhez tartoznak; vállain érezte a nap melegét, orrában érezte a tímárműhely dögszagát. Azután a barlang lehelete oly hevesen zúdult fel a mélységekből, hogy magával ragadta az ő leheletét is, és Éger elfordította a fejét. A sötétség megmozdult, felfelé lendült. A föld megremegett alatta, azután lengett és rázkódott, de ő csak ölelte tovább, és hallgatta a magas hangú éneket, beszívta a föld leheletét. A sötétség felemelkedett és elborította. Elvesztette a napot.

Amikor visszatért, a nap már alacsonyra ereszkedett, vörös golyóként tűnt elő a gomolygó párában, az öböl nyugati széle felett. Szeppel ott ült a földön, a közelben, fáradtnak és kétségbeesettnek látszott, fekete árnyéka hosszan nyúlt el a köves talajon, a sziklák árnyékai között.

— Visszatértél hát — szólalt meg Ónix.

Éger ekkor vette észre, hogy a hátán fekszik, feje Ónix térdén pihen, és gerincét egy kő nyomja, de nagyon. Felült, kábultan próbált bocsánatot kérni.

Amint Éger újfent képes volt járni, elindultak visszafelé. Volt előttük néhány leküzdendő mérföld, és tisztán látszott, hogy sem ő, sem Szeppel nem volna képes gyorsan haladni. Az éj a maga teljességében telepedett a városra, mire visszaértek a Hajóács utcába. Szeppel elköszönt a másik kettőtől, s fürkésző tekintettel nézett Égerre, ahogy ott álltak a közeli taverna ajtaján kiszűrődő fényben. — Úgy tettem, ahogy kívántad — mondta boldogtalan arccal.

— Köszönetem érte — válaszolta Éger, és kinyújtotta jobb kezét a varázsló elé, az Angládok népének szokása szerint. Egy hosszú pillanat elteltével Szeppel odaérintette tenyerét Égeréhez; a szokáshoz illő válasz.

Éger oly fáradt volt, hogy már alig bírta mozdítani a lábát. A barlangból kiáradó levegő szúrós, különös íze még mindig ott bujkált nyelvén és torkában, és ettől könnyűnek érezte magát, gondtalannak, üresnek. Amikor végre elértek a palotához, Ónix szerette volna áthívni magához, de Éger azt válaszolta, jól érzi magát, és csak pihenni szeretne.

Eljutott saját szállásáig, ahol Huzi táncoló ugrásokkal, farklengetve üdvözölte. — Ó, most nem kell mellettem maradnod — mondta neki Éger, és lehajolva megsimogatta a simulékony, szürke hátacskát. Könnyek szöktek a szemébe. Csak mert fáradt volt, nagyon fáradt. Leheveredett az ágyra, a macska felugrott mellé, és dorombolva tekeredett össze a vállánál.

Hamar elaludt, fekete, üres sötétségbe merült, melyből nem merült fel álom. Sem hang, mely nevén szólította volna, sem száraz fűvel benőtt domboldal, sem homályos kőfal, semmi.

* * *

A kihajózás előtti estén a palotakertekben sétáló Tenar szívét gond nyomasztotta és nyugtalanság töltötte meg. Nem akart elmenni Kútfőre, a Bölcsek-szigetére, a Varázslószigetre. (Átokverte-varázslók, fejében szinte hallott egy hangot, amely kargádul szólt hozzá.) Mi dolga ott? Mi hasznát veszik majd? Haza akart menni Gontra, Kóborhoz. A saját házába a saját dolgát végezni, saját szeretett embere mellett.

Elidegenítette magától Lebannent. Elvesztette. Udvarias volt, előzékeny, de sohasem fog megbocsátani neki.

Hogy rettegik a férfiak a nőket! gondolta megállva a kései rózsák között. Nem mint személyektől félnek, hanem attól, hogy a nők összebeszélnek, összedolgoznak, egymáshoz szólnak — a férfiak ekkor rögtön terveket, cselszövést, csapdát, ellenséget látnak.

Persze, igazuk is van. A nők, minthogy nők, ugyanúgy foglalkoznak az eljövendő nemzedékkel, mint a jelenlegivel: ők fűzik össze a kapcsokat, melyeket a férfiak láncoknak éreznek, és ők fonják a köteleket, melyeket a férfiak kötelékeknek tartanak. Ő és Szeserah valóban szövetkeztek ellene, és készek voltak elárulni őt, ha Lebannen nem szánja el magát végre, és továbbra is tehetetlennek mutatkozik. Ha levegőnek és tűznek bizonyul, a föld súlya nélkül, a víz türelme nélkül…

De Lebannen dolga sem nyomasztotta annyira, mint Tehanué. A földöntúli Therru, a szárnyas lélek eljött hozzá, hogy vele maradjon egy ideig, és hamarosan, tudta jól, elhagyja majd. Tűzből tűzbe tér.

És ott volt Irián, akivel Tehanu elmegy majd. Mit gondolhat, mit tudhat az a ragyogó, tüzes teremtmény egy öreg házról, melyet ki kell seperni, és egy vénemberről, akiről gondoskodni kell? Hogyan érthetné meg Irián az effajta dolgokat? Mit jelenthet az neki, egy sárkánynak, hogy egy embernek végeznie kell a kötelességét, meg kell házasodnia, gyermeket kell nemzenie, viselnie kell a föld terheit?

Magányosnak és haszontalannak érezte magát a nemes, emberfeletti sorsú lények között, így Tenar szívében újra fellángolt a honvágy. Honvágy nemcsak Gont iránt. Miért ne szövetkezhetne össze Szeserah, a hercegnő, és ő, a papnő, akik nem fognak tüzes szárnyakon elröppenni, hanem mélyről fakadón és teljes egészében a föld leányai? És ráadásul ugyanazt a nyelvet beszélik! Tenar kötelességtudóan oktatta a hercegnőt az archikra, örömét lelte a lány gyors tanulásában, és csak nemrég ébredt rá, hogy az igazi öröm az,

amikor kargádul beszélgetnek, s olyan szavakat hall és mond, amelyek benne rejteztek elveszett gyermekkora óta.

Ahogy az ösvényhez ért, amely átvezetett a fűzfák alatti kis tavak között, meglátta Égert. Egy kisfiúval beszélgetett csendesen, nyugodtan. Tenar sajnálta a férfit mindazon kínért és félelemért, amely marcangolta, s tisztelte a türelmet, amellyel mindezt elviselte. Kedvelte nyílt, kedves arcát és kifinomult beszédét. Mit baj lehet abból, ha odalép és üdvözli kettejüket, esetleg köznapi beszédbe bonyolódik velük? Kóbor is megbízott Égerben.

Megállt egy kicsivel arrébb, hogy ne zavarja meg a beszélgetést. Látta, hogy a férfi és a gyerek letérdelnek az ösvényre, a bokrokat szemlélik. Hirtelen Éger szürke macskája bukkant fel az egyik bokor alól. Nem foglalkozott a két alakkal, inkább kiugrott a fűre, összezárt mancsokkal lekuporodott, villogó tekintettel vadászott egy pillére.

— Kint hagyhatod egész éjjel, ha úgy akarod — mondta Éger a fiúcskának. — Itt nem tud elkószálni, és nem is eshet baja. Nagyon szeret kint lenni. De tudod, ezek a nagy kertek jelentik számára egész Enyhelyt. Vagy kihozhatod reggelente. És ha akarod, este melletted alszik majd.

— Azt szeretném — mondta a fiúcska. Bizonytalanul döntött a kérdésben.

— Akkor szüksége lesz a homokos dobozára a szobádban. És egy tál ivóvízre, hogy ne száradjon ki.

— És élelemre.

— Igen, valóban; de naponta egyszer elég megetetni. Nem is kell túl sokat adnod neki, mert kicsit falánk. Néha azt hiszem, Tritán csak azért teremtette a szigeteket, hogy Huzi megtölthesse valahol a pocakját.

— Nem fog halat a tavakból? — A macska épp az egyik ponttyal szemezett, miközben a tavacska mellett ült a fűben; a pillangó elrepült.

— Szereti nézni őket.

— Én is — mondta a fiú. Felálltak és együtt sétáltak oda a kis tóhoz.

Tenar meghatottan állt odébb. Volt valami ártatlanság a férfiban, de afféle férfias ártatlanság, és nem gyermeki. Kellene, hogy saját gyermekei legyenek. Jó apjuk lenne.

Az ő saját gyermekei jutottak eszébe és kicsiny unokái — bár az idősebbik, Ranett, lehetséges lenne? már tizenkettő körül járna? Ebben vagy a következő évben kell nevet kapnia! Ó, mennyire ideje lenne már hazatérnie. Ideje lenne ellátogatnia Völgytorokba, hogy névadónapi ajándékot vigyen a legnagyobb unokájának és játékokat a kisebbeknek, és meg kellene néznie, hogy Szikra nem metszette-e túl a körtefákat nyughatatlanságában, le kell ülnie és beszélgetnie kell egy

kicsit a kedves leányával, Almával… Alma igaz neve Hojohe volt, Oromon adta neki… Oromon nevére gondolva mindig a sóvárgás és szeretet fájdalmát érezte. Maga előtt látta a tűzhelyet a Re Albi mellett álló házban. Látta, ahogy Kóbor ott ül a kandalló előtt. Látta, ahogy elfordítja sötét arcát, és valamit kérdez őtőle. És válaszolt hangosan, de az enyhelyi Megújult palota kertjeiben, mérföldek százaira attól a kandallótól: — Amint csak tudok!

* * *

Reggel, azon a fényes nyári reggelen mind lementek a kikötőbe, hogy felszálljanak a *Delfin* fedélzetére. Enyhely város népe szinte ünnepnapot rendezett, úgy gyülekezett az utcákon és a mólókon, elrekesztve a csatornákat kicsiny, rúddal hajtott csónakjaikkal, telepöttyözve a nagy öblöt kis vitorlásaikkal és evezős csónakjaikkal. Mind zászlót lobogtatott; és zászlók és árboczászlók lobogtak a nagyobb házak tornyain is, a lenti és a fenti hidak zászlórúdjain. A vidám tömeg egy jóval régebbi napot idézett fel Tenar emlékei közül: amikor ő és Kóbor bevitorláztak a város kikötőjébe, s hazahozták a Béke Rúnáját, Elfáran Gyűrűjét. A gyűrű akkor a karján volt és feltartotta, hogy az ezüst megcsillanjon a napfényben, és az emberek mind lássák. És megünnepelték őt és felé nyúltak, mintha mind meg akarnák ölelni. A jelenet képei mosolyt fakasztottak arcán. Még akkor is mosolygott, amikor fellépett a fedélzetre, és meghajolt Lebannen előtt.

A király a hagyományok szerinti hajósmester-formulával üdvözölte: — Tenar úrnő! Légy üdvözölve a fedélzeten! — Ő pedig válaszolt, maga sem tudva, mi ösztönözhette e szavakra: — Köszönet néked, Elfáran fia!

Lebannen csak nézett rá egy ideig, meglepte a név említése. De Tehanu már közeledett Tenar mögött, és ő megismételte a formális üdvözletet: — Tehanu úrnő! Légy üdvözölve a fedélzeten!

Tenar megindult a hajóorr felé, mert emlékezett egy sarokra ott, a horgonycsörlő mellett, ahol egy utas félrehúzódhatott a keményen dolgozó matrózok útjából, és mégis láthatta, mi történik a zsúfolt fedélzeten és a hajón kívül.

A kikötőbe vezető főutcán kisebb örvény támadt a tömegben: a magasságos hercegnő érkezett, s mindenki látni akarta. Tenar elégedetten nyugtázta, hogy Lebannen, vagy talán főudvarmestere, illően fenségessé tette a hercegnő érkezését. A tömegben lovas kíséret nyitott utat, még hátasaik is kifinomultan horkantottak és

csattogtatták patáikat. Magas, vörös forgók — mint amilyet a karg harcosok viselnek sisakjaikon — integettek a zárt, aranyverettel díszített hintó tetején, melyen a hercegnőt végighozták a városon, és az azt húzó négy szürke ló fejdíszén is. A parton zenekar várta, hogy megszólaltassa harsonáját, nagydobját és tamburinját. És az emberek felfedezték, hogy van egy hercegnőjük, akit megbámulhatnak és akinek örvendezhetnek. Ennek okán hangosan örvendeztek és olyan közel nyomakodtak, amennyire a gyalogos és lovas őrök engedték őket, hogy valamiféle tisztelettel teljes üdvözletet mondjanak, el-elakadó hangon. — Éljen a karg királynő! — kiáltottak fel néhányan, mire mások válaszoltak: — Nem az még! — És megint mások: — Nézzétek, csupa vörösben, mint egy szépséges rubin, ki ő akkor? — És a válasz sem váratott magára: — Éljen sokáig a hercegnő!

Tenar látta, ahogy Szeserah — természetesen kalaptól talpig fátyolban, de magassága és tartása miatt összetéveszthetetlenül — kiszáll a hintóból és elindul a feljáró felé, méltóságteljesen, mint maga a hajó. Két rövidebb fátyollal fedett arcú kísérője közvetlenül mögötte ügetett, s őket az ilieni Opál úrhölgy követte. Tenar szíve megdobbant. Lebannen kijelentette, hogy erre az útra sem szolga, sem kísérő nem jöhet. Ez nem sétahajózás vagy kirándulás lesz, mondta szigorú tekintettel, és a fedélzetre lépők mindegyikének jó oka van, hogy útra keljen. Talán Szeserah nem értette meg? Vagy annyira ragaszkodik a bugyuta udvarhölgyeihez, hogy inkább dacol a királlyal? Ez a lehető legszerencsétlenebb kezdete lenne az utazásnak.

De a feljáró tövében az aranyszállal szegett vörös henger megállt és megfordult. Kezeket növesztett, aranyfényű kezeket csillámló aranygyűrűkkel. A hercegnő megölelte cselédeit, láthatóan elköszönve tőlük. Opál úrhölgyet is megölelte, a nép előtt helyénvaló, méltóságos, fejedelmi és nemes mozdulattal. Azután Opál visszaterelte a szolgálókat a hintóhoz, közben a hercegnő újra a feljáró felé fordult.

Szünet következett. Tenar láthatta a kifejezéstelen vörös és arany oszlopot, ahogy mély lélegzetet vesz. Kihúzta magát és még magasabb lett.

Végigment a feljárón, lassan, mert ahogy a dagály emelkedett, a palló egyre meredekebbé vált. De a lány megtartotta határozott méltóságát, amitől a parton álló tömeg elcsendesedett és lenyűgözve figyelt.

A fedélzetre érve megállt, szembefordult a királlyal.

— Kargád földek magasságos hercegnője! Légy üdvözölve a fedélzeten! — szólt Lebannen harsány hangon. Erre a tömeg így tört ki: — Éljen a hercegnő! Sokáig éljen a királynő!

Lebannen mondott valamit a hercegnőnek, amit az üdvrivalgás miatt mások nem hallhattak. A vörös henger a tömeg felé fordult és meghajolt, merev háttal, mégis kecsesen.

Tehanu a király közelében várta be a hercegnőt, és most odalépve megszólította, majd elvezette a kabinok felé. Végül a nehéz, vörös és arany fátylak eltűntek a hajófarban. A tömeg vadabbul kiáltozott és örvendezett, mint valaha. — Jer vissza, hercegnő! Hol a mi úrnőnk? Hol a mi királynőnk?

Tenar átnézett a fedélzet felett a királyra. Balsejtelmei és nyomasztó gondjai ellenére is nevetés tört fel szívéből. Azt gondolta; Szegény fiú, most mihez kezdesz? Azonnal beleszerettek, amint először lehetőségük volt látni őt, még ha nem is láthatták igazán… Ó, Lebannen, mind összeszövetkeztünk ellened!

A *Delfin* nem volt igazán nagy hajó, csak éppen alkalmas arra, hogy egy királyt a neki járó kényelemben és méltósággal szállítson. De elsősorban arra készült, hogy vitorlái segítségével együtt szárnyaljon a széllel, olyan gyorsan vigye utasait, amilyen gyorsan csak lehetséges. A szállások megfelelőek voltak a tiszteknek, a legénységnek, a királynak és néhány kísérőjének, ezen az úton azonban a szálláshelyek zsúfolásig megteltek. A matrózok, őszintén szólva, nem szenvedtek a megszokottnál nagyobb kényelmetlenségtől: lent aludtak a hajófenék elülső részében, egy három láb magas ólban; de a tiszteknek meg kellett osztozniuk egy nyomorult kis fülkén az előfedélzet alatt. Az utasok közül mind a négy nő abba a kabinba került, ahol eredetileg a királyt szállásolták el, amely a tatfedélzet keskeny felépítményét képezte. Míg az alatta lévő kabinba — amelyet általában a kapitány és egy vagy két tiszt birtokolt közösen — most Lebannen, a két mágus, Éger, és végül Taszla került. Az első és legsürgetőbb problémának a hercegnő tengeribetegsége bizonyult.

Könnyed világszéllel vitorláztak ki a Nagy-öbölből, nyugodt vízen, és a hajó úgy siklott, mint hattyú a tavon. Szeserah mégis rettegve bújt el szobájában, s kétségbeesetten kiáltott fel minden alkalommal, amikor a széles hátsó ablakban fátylain keresztül meglátta a csendes víztömeg napos, békés látképét, rajta a hajó fehér nyomdokát. — Bucskázni fog le és fel! — nyögött kargul.

— De most nem bucskázik le és fel — szólt rá Tenar. — Használd a fejedet, hercegnő!

— Ezt a gyomrom mondja, nem a fejem — nyafogott a lány.

— Ilyen időben senki sem lehet tengeribeteg. Csak félsz a betegségtől.

— Anyám! — szólt közbe Tehanu, inkább a hangsúlyt értve és nem a szavakat. — Ne bántsd! Elég nyomorúságos dolog betegnek lenni.

— Nem beteg — válaszolt Tenar. Teljességgel meg volt győződve igazáról. — Nem vagy beteg, Szeserah! Csak félsz, hogy beteg leszel. Szedd már össze magad! Gyere ki a fedélzetre! A friss levegőn minden más lesz. Friss levegő kell neked és egy kis bátorság.

— Ó, barátom! — mormolta Szeserah archikul. — Csinálj nekem bátorság!

Tenar kicsit döbbenten állt. — Azt magadnak kell összeszedned, hercegnő — mondta. Azután megkönyörült rajta: — Gyerünk, csak egy percig próbáld ki, milyen a fedélzeten. Segíts meggyőzni, Tehanu! Gondolj bele, hogy fog szenvedni, ha megváltozik az időjárás!

Közrefogták a hercegnőt, talpra állították és ráadták a vörös fátyolhengert, amely nélkül természetesen nem jelenhetett meg férfitekintetek előtt. Rábeszéléssel és hízelgéssel próbálták kivonszolni a kabinból a mellette lévő fedélzetrészre az árnyékba, ahol egymás mellé ülhettek egy csontfehér, hibátlan fedélzetdíszen, és kiláttak a kék és csillámló tengerre.

Szeserah széthúzta fátylait — eléggé ahhoz, hogy kilásson mögülük egyenesen előre —, de többnyire csak a saját szoknyáját nézte. Esetenként egy-egy rövid, ijedt pillantást vetett a vízre, ami után mindig behunyta szemét, és újra csak lefelé nézett a szoknyájára.

Tenar és Tehanu beszélgetett egy kicsit, elhaladó hajókra, madarakra és szigetekre mutattak közben. — Kellemes itt. Már el is felejtettem, mennyire szeretek hajózni! — szólt egyszer Tenar.

— Én is szeretek, ha nem gondolok a vízre — válaszolta Tehanu. — Olyan, mint a repülés.

— Ó, ti sárkányok! — sóhajtott fel Tenar.

Könnyedén mondta, de nem könnyelműen. Ez volt az első alkalom, hogy ilyesmit mondott fogadott leányának. Tehanu elfordította fejét, hogy ránézhessen látó szemével. Tenar szíve valamivel súlyosabban vert. — Levegő és tűz — magyarázta iménti szavait.

Tehanu nem válaszolt. De keze, a kecses barna keze, nem a karommá görbült kinyúlt, és megfogta Tenar karját, szorosan.

— Nem tudom, mi vagyok, anyám — suttogta, hangja amúgy is ritkán volt több suttogásnál.

— Én tudom — válaszolta Tenar. És szíve még súlyosabban és keményebben vert, mint azelőtt.

— Nem vagyok olyan, mint Irián — folytatta Tehanu. Próbálta felvidítani anyját, bátorítani őt, de hangjában sóvárgás csendült, féltékeny epekedés, mélységes vágyakozás.

— Várj még! Várj és megleled a választ — mondta anyja, nehéznek találva a beszédet. — Tudni fogod, mit tégy… mi vagy… amikor eljön az ideje.

Oly halkan beszélgettek, hogy a hercegnő nem érthette meg szavaikat. Kicsit meg is feledkeztek róla. De elkapta Irián nevét, hosszú ujjaival széthúzta fátylait és feléjük fordult, tekintete fényesen ragyogott a meleg, vörös árnyékban. Megkérdezte: — Irián, ő van?

— Valahol előrébb, ott, arra — intett Tenar a hajó eleje felé.

— Ő csinál magának bátorság. Ugye?

Egy hosszú pillanat elteltével Tenar így válaszolt: — Azt hiszem, neki nem kell csinálnia. Ő nem fél.

— Ó — sóhajtott a hercegnő.

Fénylő tekintete kivillant az árnyékból, és végigmérte a hajót hosszában, egészen az orrig, ahol Irián állt, Lebannen mellett. A király előremutatott, intett, élénken magyarázott valamit. Azután felnevetett, és Irián — mellette állva, olyan magas, mint Lebannen — szintén nevetett.

— Csupaszarcú — mormolta Szeserah kargul. Azután archikul, megfontoltan, alig hallhatóan hozzátette: — Nem fél.

Hagyta összezárulni fátylait és közömbösen, mozdulatlanul ült tovább.

* * *

Enyhely hosszú partjai kéken húzódtak mögöttük. Az Onn-hegy haloványan magasodott északon. Omer-sziget fekete bazaltoszlopai a hajótól jobbra tornyosultak, ahogy áthaladtak az Ébenyhely-szoroson, és a Legbenső-tenger felé vették az irányt. A nap fényesen ragyogott, a szél friss volt, újabb szép nap kezdődött. Minden nő ott ült a vitorlavászon alatt, melyet a matrózok feszítettek ki napvédőnek a tatkabin mellé. A nők szerencsét hoztak a hajónak, és a tengerészek mindent megtettek, hogy minél több ötletes megoldással fokozzák kényelmüket és az út kellemességét. Minthogy a varázstudók is szerencsét vagy balszerencsét egyformán hozhatnak egy hajónak, így a legénység velük is jól bánt: az ő napellenzőjüket fent a tatfedélzeten feszítették ki, ahonnan jó messzire láttak. A nők bársonypárnákon ültek (a király vagy főudvarmestere előrelátásának köszönhetően); a varázslók összehajtogatott vitorlavászont kaptak, ami ugyanúgy megtette.

Éger azon kapta magát, hogy úgy kezelik és úgy tartják számon, mint a mágusok egyikét. Semmit sem tudott tenni ez ügyben, de zavarta a dolog, mert Ónix és Szeppel esetleg azt gondolhatja, hogy velük egyenlőnek akarja kikiáltani magát. Emellett azért is nyugtalankodott, mert ő már falusi varázsló sem volt. Elveszítette ajándékát. Nem volt semmi hatalma. Olyan biztosan tudta ezt, ahogy azt tudta volna, hogy elveszítette a látását, vagy lebénult a keze. Már nem lett volna képes megfoltozni egy törött kancsót, legfeljebb ragasztóval; és akkor is rosszul, mert még sohasem csinálta.

És mesterségén túl valami mást is elveszített, valami nagyobbat

annál. A veszteség érzése — ahogy felesége halála is — ürességet hagyott maga után, amelyben nincs öröm, nincs újdonság, ha volt valaha is. Semmi sem történhetett, semmi sem változhatott meg.

Nem is tudott ajándékának e nagyobb jelentőségéről, amíg nem veszítette el, latolgatta, természetét kutatva. Olyasvalami volt, mint ismerni az utat, amerre menni kell, gondolta, mint ismerni a hazavezető irányt. Nem olyan dolog, amit be lehet azonosítani vagy amiről sokat lehet mondani, inkább egyfajta kapcsolat, amelytől minden más dolog függ. Enélkül elhagyatottá vált. Hasznavehetetlen volt.

De legalább bajt nem csinál többé. Az álmai mulandók, jelentés nélküliek. Már nem viszik el arra a kietlen vidékre, a száraz fűvel borított domboldalra, a falhoz. Nem szólítják hangok a sötétségből.

Gyakran gondolt Karvalyra, azt kívánva, bár újra beszélhetne vele. A főmágussal, aki odaadta minden hatalmát, aki legnagyobb volt a nagyok között, és aki most szegényen és megvetetten élte életét, ámbár a király szerette volna kifejezni tiszteletét iránta. Így Karvaly szegénysége a maga választása volt. Talán, gondolta Éger, a gazdagság és a megbecsülés szégyenérzetet keltene abban az emberben, aki elveszítette a hatalmát, mint ő.

Ónix őszintén sajnálkozott, hogy effajta alkuba vagy cserébe vezette Égert. Mindig nagyon udvarias volt vele szemben, de most kifejezetten tisztelettel és bűntudattal fordult felé. Eközben a pálni mágussal szemben mutatott modora kevésbé volt tartózkodó, mint korábban. Maga Éger nem neheztelt Szeppelre, és nem volt bizalmatlan vele. Az Ősi Erők azok az Ősi Erők, és kész. Kockázatos használni őket. Szeppel elmondta, mit kell fizetnie, és ő megfizette azt. Nem értette egészen, hogy mennyit is kellett fizetnie, de ez nem Szeppel hibája volt. Inkább a sajátja, mert sohasem értékelte annyira ajándékát, amennyit az valójában ért.

Így hát ott ült a két mágussal, s úgy gondolt magára, mint hamis érmére az aranypénzek között. De teljes figyelmével feléjük fordult, minthogy megbíztak benne és felszabadultan beszélgettek, s beszédük olyan tanítás volt, amilyet varázslóként sohasem remélt.

A vászon napvédő fényes-fakó árnyékában ülve egy alkuról beszélgettek, egy nagyobb alkuról, mint amilyet ő kötött az álmai eltüntetéséért. Ónix többször is kimondta az Ősi Nyelv ama szavait, melyeket Szeppel említett a háztetőn: *Verw nadan*. Ahogyan beszéltek, lassan Éger kezdte megérteni, hogy e szavak jelentése valamiféle döntést fejez ki, különválást, két dolog egybefonódását. Valaha nagyon régen, Anglád királyai előtt, az archik írás születése előtt, talán még az archik nyelv születése előtt, amikor még csak a Teremtés Nyelve létezett, úgy tűnik, az emberek valamiféle döntést hoztak, feladtak egyfajta nagyszerű hatalmat vagy képességet egy másikért.

A mágusok erről való beszédét nehéz volt követni, nem is azért, mert bármit eltitkoltak volna előle, hanem mert maguk is olyan dolgok után kapkodtak, amelyek elvesztek már a ködös múltban, az emlékezet előtti időkben. Az Ősi Beszéd szavai szükségszerűen jöttek ajkukra, és Ónix néha csak ezen a nyelven szólalt meg, ám Szeppel mindig archikul válaszolt. A pálni takarékoskodott a Teremtés szavaival. Egyszer feltartotta kezét, hogy megállítsa Ónix szóáradatát, s a kútfői mágus meglepett és kérdő tekintetére csak ennyit mondott: — A varázsszavak cselekednek.

Éger tanítója, Szula is varázsszavaknak nevezte az Öreg Nyelv szavait. — Mindegyikük a hatalom egy cselekedete — tanította. — Az igaz szavak szülik az igazságot. — Szula fukar volt az általa ismert varázsszavakkal, csak akkor mondta ki őket, ha szükséges volt. Ha bármikor is leírt egy rúnát — akár egy köznapibbat, az archik írásához valót —, akkor szinte azonnal eltörölte, amint befejezte. A varázslók többsége hasonlóan óvatos volt, vagy mert tudásukat kívánták megtartani maguknak, vagy mert tisztelték a Teremtés Nyelvének hatalmát. Maga Szeppel is — bár mágus volt, jóval mélyebb ismeretével és megértésével a szavaknak — inkább megmaradt a köznapi nyelvezetnél, amely lehetővé tette ugyan a hazugságot és a tévedést, ugyanakkor engedélyezte a bizonytalanságot és a visszavonást is.

Talán ez is része lehetett a nagy választásnak, amely felől az emberek döntöttek az ősi időkben: hogy feladták az Öreg Beszéd belülről fakadó ismeretét, amelyet valaha megosztottak a sárkányokkal. Ezt tették volna? Kérdezte magában Éger. Annak érdekében, hogy legyen egy saját nyelvük, egy nyelv, ami illik az emberfajhoz, amelyen hazudhatnak, csalhatnak, rászedhetnek, elárulhatnak és olyan csodákat fedezhetnek fel, amelyek azelőtt nem léteztek, és soha nem is kellett volna létezniük?

A sárkányok nem ismernek más nyelvet, csak az Öreg Beszédet. És az emberek mégis úgy tartják, hogy a sárkányok hazudnak. Igaz lehet? Kérdezte magában. Ha a varázsszavak mind igazak, akkor hogyan tudna a használatukkal egy sárkány hazudni?

Szeppel és Ónix elérkezett beszélgetésük egyik hosszú, kényelmes, gondolatokkal telt szünetéhez. Látva, hogy Ónix valójában már elbóbiskolt, Éger halkan megkérdezte a pálni mágust: — Igaz, hogy a sárkányok képesek hamisan beszélni az igaz szavakkal?

A pálni férfi elmosolyodott. — Ez — ahogy mi mondjuk — éppen az a kérdés, amelyet Até tett fel Ormnak egyezer esztendővel ezelőtt, Ontuego romjai közt. „Hazudhat egy sárkány?” Ezt kérdezte a mágus. És Orm úgy válaszolt, „nem”, azután rálehelt, és hamuvá égette őt… De vajon hihetünk e történetnek, ha csupán Orm mondhatta el?

Kifogyhatatlanok a mágusok érvei, gondolta Éger, de nem mondta

ki hangosan. Ónix végül határozottan az álmok mezsgyéjére lépett; feje hátraesett, neki a válaszfalnak, és komoly, feszült vonásai kisimultak.

Újra Szeppel szólt, hangja a szokásosnál is halkabb volt. — Remélem, Éger, nem bántad meg azt, amit Aurunnál tettünk! Tudom, hogy a barátaink szerint nem figyelmeztettelek elég tisztán és érthetően.

Éger habozás nélkül válaszolt: — Elégedett vagyok.

Szeppel félrebillentette sötét fejét.

Éger azonnal hozzátette: — Tudom, hogy próbáljuk megtartani az egyensúlyt. De a Föld Erői saját elszámolást vezetnek.

— És az ő igazságukat embernek nehéz megértenie.

— Hát ez az! Próbálom látni, hogy miért volt éppen ez a mesterségem, úgy értem, amit fel kellett adnom, hogy megszabaduljak attól az álomtól. Mi köze egyiknek a másikhoz?

Szeppel nem válaszolt egy ideig, és azután is egy kérdést tett fel: — Nem a művészeted segítségével jutottál el a kőfalhoz?

— Sohasem — felelte Éger, mélyről fakadó bizonyossággal. — Ugyanúgy nem állt volna hatalmamban odamenni, ha akartam volna, mint ahogyan nem állt hatalmamban távol maradni.

— Akkor hogyan jutottál el a kiszáradt földekre?

— A feleségem hívott, s szívem odahúzott.

Hosszabb szünet. A mágus megszólalt: — Mások is vesztettek már el szeretett feleséget.

— Én is ezt mondtam Karvaly nagyúrnak. Erre ő úgy válaszolt: ez igaz, de az igaz szeretet köteléke, amely köztünk lehetett, oly erős, hogy örökkön kitart.

— Egyetlen kötelék sem feszülhet a kőfal felett.

Éger a mágusra nézett, a barna bőrű, lágy vonásokba öltöztetett, éles tekintetű arcra. — Miért? — kérdezte.

— Mert a halál eltép minden köteléket.

— Akkor miért nem halnak meg a holtak?

Szeppel csak bámult rá, megütközve.

— Bocsáss meg — mentegetőzött Éger —, hányavetiségemben rosszul fogalmaztam. Úgy értettem: a halál eltépi a testhez fűződő köteléket, és a test meghal. Visszatér a földbe. De a szellemnek el kell mennie arra a sötét helyre, és a test látszatát viselve ott kell maradnia — meddig? Mindörökké? Abban a porban és alkonyatban, fény nélkül, vagy szeretet nélkül, vagy bármiféle öröm nélkül? Nem viselhetem a gondolatot, hogy Liliom egy ilyen helyen van éppen. Miért kell ott lennie? Miért nem lehet… — hangja itt megbicsaklott — …szabad?

— Mert ott nem fúj szél — válaszolta Szeppel. Tekintete igen különös volt, hangja rekedt. — Megállították, hogy ne fújjon. Az

emberek művészetével.

Továbbra is Égert nézte, de csak most kezdte látni is. A tekintetében rejlő és a vonásaira kiült kifejezés megváltozott. Félrenézett, fel az elővitorla szépséges, fehér ívére, ahogy megtelt az északnyugati szél leheletével. Visszanézett Égerre. — Ez ügyben ugyanannyit tudsz, mint én, barátom — mondta szokásos halk hangján. — De te a testeddel tudod mindezt, a véreddel, a szívveréseddel. Én csak a szavakat ismerem. Régi szavakat… Jobb, ha eljutunk Kútfőre, ahol majd a bölcsek elmondják, amit tudnunk szükséges. Vagy ha ők nem, akkor majd a sárkányok, talán. Vagy esetleg te leszel az, aki utat mutat másoknak.

— Akkor csakugyan a vak vezetné a látnokokat a szakadék szélére! — nevetett fel Éger.

— Csakhogy már a szakadék szélén vagyunk, és csukott szemekkel — válaszolta a pálni mágus.

* * *

Lebannen túl kicsinek találta a hajót, olyan hatalmas nyugtalanság töltötte el bensőjét. A nők ott ültek kis napvédőjük alatt, és a mágusok a sajátjuk alatt, sorban, mint a kacsák, de ő fel s alá járkált türelmetlenül a fedélzet szűkös határai között. Türelmetlenségében úgy érezte, nincs olyan szél, amely elég gyorsan röpítené a *Delfin*t délnek. Le akarta tudni ezt az utat.

— Emlékszel a flottára Gázlór felé menet? — kérdezte Taszla odalépve hozzá, amikor Lebannen a kormányos mellett állva a térképet és az előttük fekvő nyílt tengert vizsgálgatta. — Nagyszerű látvány volt. Harminc hajó egy sorban!

— Bár most is Gázlór felé tartanánk! — felelte erre Lebannen.

— Sohasem kedveltem Kútfőt — értett egyet Taszla. — Nincs egy becsületes szél vagy áramlat a sziget húszmérföldes környékén, csak amit a varázslók kotyvasztanak össze. És azok a sziklák Kútfőtől északra; azok még sosem voltak kétszer ugyanazon a helyen. És a város is tele van csalókkal meg alakváltókkal. — Kiköpött, hozzáértő módon szélirányba. — Inkább találkoznék megint a vén Vérszomjassal és a rabszolgahajcsáraival!

Lebannen bólintott, de nem szólt egy szót sem. Szerette ezt Taszla társaságában: a tengerész kimondta mindazt, amit Lebannen úgy érzett, jobb, ha ő nem mondja ki.

— Ki volt az a néma fickó? — kérdezte Taszla. — Az, amelyik megölte Sólymot a falon.

— Egre. Kalózból lett rabszolgavadász.

— Tudtam, hogy felismert ott, Szorránál! Egyenesen eléd ment. Mindig is csodálkoztam ezen.

— Mert egyszer már elvitt, mint rabszolgát.

Nem volt könnyű meglepni Taszlát, de most tátott szájjal nézett. Bizonyára nem hitte el a dolgot, de nem volt képes hangot adni kételyeinek, és inkább nem mondott semmit. Lebannen élvezte a hatást egy darabig, azután megszánta barátját.

— Amikor a főmágus magával vitt a Kob utáni vadászatra, először délnek tartottunk. Ront városában egy férfi feladott minket a rabszolgavadászoknak. Leütötték a főmágust és én elfutottam, hogy magam után csaljam őket, amíg magához tér. De valójában eleve értem jöttek — én voltam eladható. Láncra verve ébredtem egy Szowl felé tartó gályán. Karvaly megmentett, még a második reggel előtt. A bilincsek úgy hullottak le rólunk, mint a száraz falevelek. És azt mondta Egrének, hogy addig nem szólalhat meg, amíg nem mond érdemes szót… Úgy jelent meg a gályán, mint valami égből alászálló ragyogás… Addig egyáltalán nem tudtam, ki ő valójában.

Taszla elrágódott ezen egy darabig. — Elengedte az összes rabszolgát? Miért nem ölték meg Egrét?

— Talán elfogták és eladták — válaszolta Lebannen.

Taszla tovább rágódott a dolgon. — Szóval ezért volt annyira fontos számodra, hogy leszámolj a rabszolga-kereskedelemmel.

— Ez volt az egyik oka.

— Nem tesz jót a képnek, mármint amit az uralkodóról alkotnak — adott hangot megfigyelésének a másik. Rápillantott a Legbenső-tenger térképére, amelyet felszegeztek a deszkaasztalra a kormányos bal oldalán. — Út szigete — jegyezte meg. — Ahonnan a sárkánylány jött.

— Rendesen kerülöd, ahogy látom.

Taszla összehúzta ajkait, de egy hajó fedélzetén tartózkodva inkább nem füttyentett. — Ismered azt a nótát, amit említettem, Beliló ágyasáról? Nos, mindig mesének hittem. Amíg nem láttam őt átváltozni.

— Kétlem, hogy meg akarna enni, Taszla.

— Dicső halál lenne — mondta a tengerész, meglehetősen fanyarul.

A király felkacagott.

— Ne kísértsd a szerencsédet! — kérlelte Taszla.

— Ne aggódj!

— Olyan kedvesen elcsevegtetek ott elöl. Mintha egy vulkánnal könnyelműsködnél, nekem úgy tűnt… Viszont én mondom, nem lenne rossz kicsivel többet látni abból az ajándékból, amit a kargok küldtek! Van még ott látnivaló, legalábbis a lábairól ítélve. De hogyan lehetne

kicsalogatni abból a sátorból? A lábai igen formásak, de már a bokából is többet szeretnék, csak hogy elkezdjük valahol.

Lebannen arca elkomorult, és elfordult, hogy Taszla ne lássa meg.

— Ha bárkitől ilyen csomagot kapnék — folytatta Taszla, közben kibámult a tengerre —, én bizony felbontanám.

Lebannen nem bírt visszatartani egy ingerült, bár kicsiny mozdulatot. Taszla meglátta; mindig is gyors volt. Elvigyorodott, és nem folytatta.

A fedélzetmester feljött a fedélzetre, és Lebannen beszédbe elegyedett vele. — Jól látom, sűrűsödik előttünk? — kérdezte, és amaz bólintott. — Délen és nyugaton mennydörög és villámlik. Estére benne leszünk.

Ahogy a délután haladt előre, a tenger felborzolta hullámait, a szelídülő napsütés rezes árnyalatot vett fel, és időnként hevesebb széllökések seperték a fedélzetet. Tenar elmondta Lebannennek, hogy a hercegnő fél a tengertől és a tengeribetegségtől, s a király most rendszeresen elpillantgatott a tatkabin felé, várva, hogy nem lát-e vörös fátylas alakot a kacsák sorában. De Tenar és Tehanu volt az, aki bement a kabinba; a hercegnő még mindig ott ült, és Irián is ott ült mellette. Buzgón beszélgettek. Mi a fene beszélnivalója van az Útról jött sárkánynőnek egy hur-át-huri háremhölggyel? Van egyáltalán közös szavuk? A kérdések annyira válasz után könyörögtek, hogy Lebannen inkább odament.

Amikor odaért, Irián felnézett rá és elmosolyodott. Éles, őszinte vonásain széles mosoly terült el. Egyszerűségében szívesen járt mezítláb és nem törődött öltözékével, hagyta a szelet, hogy összegubancolja haját. Nem tűnt többnek egy bájos, melegszívű, eszes, de műveletlen tanyasi lánynál, míg bele nem néztél a szemébe. Írisze füstös borostyánszínben játszott, és amikor egyenesen Lebannenre nézett — mint akkor, ott —, a férfi képtelen volt belenézni azokba a szemekbe. Inkább maga elé és körbe leskelődött.

A király egyértelművé tette, hogy a hajón ne legyen semmiféle udvari ceremónia, se meghajlás, se pukedli, senki se ugorjon fel, amikor a közelébe ér, de a hercegnő mégis felállt. Ahogy Taszla is megfigyelte, szépséges lábai voltak, nem aprók, de magas ívvel, erősek és finomak. Lebannen ezeket nézte, a két nagyszerű lábat a fedélzet fehér deszkázatán. Felpillantott és azt látta, hogy a hercegnő ugyanúgy tesz, ahogyan legutóbb, mikor szemtől-szemben álltak: szétválasztja fátylait, hogy ő — de senki más — láthassa az arcát. Kicsit hátratántorodott az arc merev, szinte tragikus szépségétől a vörös árnyékban.

— Minden… minden rendben, hercegnő? — kérdezte dadogva. Igen ritkán dadogott.

A lány így válaszolt: — Barátom, Tenar mondta: szél lehelete.

— Igen — válaszolt a király, inkább véletlenszerűen.

— Gondolod, hogy a mágusaid talán tehetnének érte valamit? — kérdezte Irián. Szétválasztotta keresztbe font lábait, és szintén felállt. Mindketten magas nők voltak.

Lebannen próbálta kitalálni, milyen színű lehet a hercegnő szeme, minthogy továbbra sem volt képes belenézni. Kékek, gondolta, de mint a kék opálban, más színek is rejteztek benne, vagy talán csak a napfény csillant furcsán, ahogy átsütött a fátylakon… — Tenni érte valamit?

— Nagyon nem szeretne tengeribeteg lenni. Megszenvedte a dolgot, amikor elhozták a karg szigetekről.

— Nem fogok félni — mondta a hercegnő. Egyenesen Lebannenre nézett, talán kissé kihívóan… mitől?

— Persze — válaszolta a férfi —, persze. Megkérdem Ónixot. Biztosan tud valamit tenni. — Hevenyészett meghajlást produkált mindkettejük felé, azután sietve elindult, hogy megkeresse a mágusokat.

Ónix és Szeppel megtanácskozta a dolgot, azután Égerrel is értekeztek. Egy tengeribetegség elleni varázslat sokkal inkább volt a vajákosok, foltozók és gyógyítók dolga, mintsem a tanult és nagy hatalmú mágusoké. Éger maga jelen helyzetében mit sem tehet, természetesen, de talán emlékezhet valamiféle bűbájra…? Nem, persze, hiszen bajai kezdete előtt nem is álmodta volna, hogy tengerre kell szállnia. Szeppel beismerte, hogy a kisebb vitorlásokban és csónakokban, illetve a háborgó vizeken őt is könnyen elkapja a tengeribetegség. Ónix végül előresétált, és elnézést kért a hercegnőtől: ő maga nem jártas ebben, és nem is tud semmit felajánlani, kivéve talán — sajnálatos módon — egy talizmánt vagy amulettet. Az egyik matróz hallott a hercegnő helyzetéről — a legénység mindent hall —, és mindenáron odaadta a talizmánját a mágusnak, hogy nyújtsa át a hölgynek.

A hercegnő hosszú ujjú keze kiemelkedett a vörös és arany fátylak közül. A mágus egy fura kis fekete-fehér tárgyat helyezett a nő tenyerére: szárított hínár egy madár bordái köré tekerve. — Viharmadár, mert meglovagolja a viharokat — tette hozzá Ónix, szégyenkező arccal.

A hercegnő bólintott láthatatlan fejével, és kargul mormolt köszönetet. A fétis eltűnt a fátylak között. A hercegnő visszavonult a kabinjába. Ónix — a közelben találkozva vele — a királynak is kifejezte sajnálatát. Az egyre erősebb széllökésektől a hajó bukdácsolni kezdett az egyre jobban felborzolódó tengeren, és Ónix megjegyezte: — Tudnék, jól tudod, nagyuram, szólni egy-két szót a szélhez…

Lebannen csakugyan jól tudta, hogy két elméleti iskola is

foglalkozik az időjárásvetés tudományával: a régebbi a vándorvarázslóké, akik úgy utasítják a szeleket hajóik szolgálatára, ahogyan a juhász parancsol kutyájának, hogy erre vagy arra fusson; és az újabb keletű eszme — néhányszáz esztendős lehetett — a kútfői iskolából, mely szerint a varázsszél csak valós szükség esetén használandó, de legjobb hagynia világszeleket, hogy fújjanak a maguk módján. A király azt is jól tudta, hogy Ónix elhivatottan tartotta magát a kútfői eszmékhez. — Dönts belátásod szerint, Ónix! — válaszolta. — Ha úgy látod, hogy igazán nehéz éjszaka elé nézünk… De egyelőre még nem több ez egy kis förgetegnél…

Ónix felnézett az árbocfejre, amely már el-elvörösödött, ahogy a felhős alkony rezes fénye rávetült. Mennydörgés eresztette ki nagyszerű robaját az előttük tornyosuló feketeségben, beborítva dél egészét. Oldalt a nappali fény utolsó sugarai sápadoztak, remegve kapaszkodtak a hullámokba. — Rendben van — mondta, talán kissé szomorkásan, s lement a kicsi és zsúfolt kabinba.

Lebannen szinte teljesen elkerülte azt a kabint, többnyire a fedélzeten aludt, már amikor lepihent egyáltalán. Az az éjszaka senkinek sem volt alvásra való a *Delfin*en. Nem csupán egyszerű zivatar érkezett, hanem a nyárutó erőszakos viharainak egész sorozata forralta a tengert délnyugaton. A nyugtalanító villámkáprázatok között a mennydörgés olyan hangon dörrent, mintha darabokra szakadt volna a hajó, amely az őrült szélrohamoktól bukdácsolva, bizarr ugrásokat hajtott végre. Hosszú és zajos éjszaka borzolta az utazók idegeit.

Ónix egyszer tanácskozott Lebannennel: Nem kellene szólnia a szélhez? A király a fedélzetmesterre nézett, aki csak a vállát vonogatta. Ő eléggé elfoglalt volt a legénységgel együtt, de nem aggódott. A hajó nem volt veszélyben. Az asszonynépről meg annyit, hogy állítólag a kabinjukban ülnek, és valami szerencsejátékkal múlatják az időt. Irián és a hercegnő kijött a fedélzetre korábban, de időnként nehéz volt talpon maradni, és úgy látták, hogy útban vannak a matrózoknak, ezért inkább visszamentek. Azt, hogy éppen játszanak, a szakácsinas jelentette, akit azért küldtek oda, hogy kérdezze meg, kívánnak-e enni valamit. Azt a választ kapta, mindegy, csak vigyen valamit.

Lebannen ugyanazt a feszült kíváncsiságot érezte, ami délután is elkapta. Nem kétséges, a tatkabin lámpái mind égtek, legalábbis abból ítélve, ahogyan aranyló fényük kiömlött a nyomdokvonal hullámaira és habjára. Éjfél körül hátrament és bekopogott.

Irián nyitott ajtót. A vihar feketesége és káprázta pillanatai után a kabinban szerteomló lámpavilág melegnek és nyugodtnak tűnt, bár a lengedező fény lengedező árnyékokat vetett. A színkavalkád döbbenetes volt: a női öltözékek lágy, változatos látványa, a

bőrárnyalatok, barna vagy sápadt vagy aranyló, a hajszínek, fekete vagy szürke vagy aranybarna, a szemek — a hercegnő őt nézte meglepetten, miközben egy sálat vagy valami ruhadarabot kapott arca elé, és afölött pislogott rá.

— Ó! Azt hittük, a szakácsinas jött vissza! — szólt Irián nevetve.

Tehanu a maga szerény, barátságos módján nézett fel rá. — Valami baj van talán?

A férfi rádöbbent, hogy úgy áll az ajtóban és bámul rájuk, mint a végzet valamely szótlan hírnöke.

— Nem… Nincs semmi baj… Ti jól vagytok? Elnézést, hogy ilyen kellemetlen…

— Nem tehetsz a viharról — válaszolta Tenar. — Senki sem tudott aludni, így a hercegnővel karg játékokra tanítjuk a többieket.

Lebannen ötoldalú elefántcsont rudacskákat látott szétszórva az asztalon, talán Taszlától származhattak.

— Szigeteket teszünk meg tétnek — tette hozzá Irián —, de Tehanu és én mindig veszítünk. A kargok már elnyerték Bárkát és Ilient.

A hercegnő lentebb eresztette a sálat, ültében eltökélten nézett Lebannenre. Rendkívül feszülten, ahogyan egy ifjú kardforgató nézne rá párbaj előtt. A kabin melegében mind lecsupaszították karjaikat és lábaikat, és a hercegnő arcának részleges fedetlensége úgy vonzotta magához a király figyelmét, ahogyan mágnes vonzza a vasszeget.

— Sajnálom, hogy ilyen kellemetlen a vihar — mondta újra, mint egy idióta, és becsukta az ajtót. Ahogy elfordult hallotta, hogy odabent mind felkacagnak.

Odaállt a kormányos mellé. Az időnként görcsös villámoktól megvilágított, szeles-esős sötétségbe meredve még mindig maga előtt látta a tatkabin képét. Tehanu fekete hajzuhatagát, Tenar gyengéden kötekedő mosolyát, a rúd-dobókockákat az asztalon. A hercegnő kerek karjait, a lámpafényben mézszín bőrét, nyakát a haja árnyékában, bár nem is emlékezett arra, hogy karjára vagy nyakára nézett volna, csak az arcára, kétségbeeséssel és daccal telt tekintetére. Mitől félt az a lány? Talán úgy hiszi, bántani akarja?

Délről rápislogott egy vagy két csillag. Bement zsúfolt kabinjába, felkötött egy függőágyat, minthogy a priccsek már foglaltak voltak, és aludt néhány órát. Még hajnal előtt felébredt, nyugtalanul, mint mindig, és felment a fedélzetre.

A nap oly ragyogással és nyugalommal érkezett, mintha sohasem dúlt volna vihar a tengerek e fertályán. Lebannen megállt az elülső korlát mellett és végignézte, ahogy az első napsugár lecsap a vízre, s erről egy régi dal jutott eszébe:

Ó, mily öröm!

Ragyogó Éa előtt, mielőtt Tritán
Megteremtette a szigeteket,
A reggeli szél fútt a tenger felett.
Ó, mily öröm, minő szabadság lehetett!

Részlete volt ez egy balladának vagy bölcsődalnak, még gyermekkorából. Többre nem is emlékezett belőle. A dallam bájos volt, halkan dúdolta és hagyta, hogy a szél ellopja a szavakat ajkairól.

Tenar lépett ki a női kabinból, és meglátva őt odament. — Jó reggelt, kedves nagyuram! — köszöntötte, és Lebannen szeretettel üdvözölte maga mellett. Még némi emlékével ugyan a nő iránt érzett haragnak, ám már nem tudván, miért vagy hogyan dühödött fel.

— Enyhelyt is elnyertétek az éjjel, ti kargok? — kérdezte.

— Nem, Enyhelyt megtarthatod. Hamarosan lepihentünk. Az ifjak még mindig ágyban henyélnek. Talán… hogy is mondják? ma megbolygatjuk Kútfőt?

— Felforgatjuk Kútfőt? Nem, holnap reggelig nem. De még delelő előtt Alkány öblében kellene lennünk. Már ha közelébe engednek a szigetnek.

— Ezt hogy érted?

— Kútfő megvédelmezi magát a nem kívánt látogatóktól.

— Ó! Kóbor beszélt erről. A hajójával próbált visszatérni oda, és a szelet küldték ellene, amit kútfői szélnek nevezett.

— Őellene?

— Régen volt ez már. — Tenar elmosolyodott, örömét lelte a másik kétkedésében, a másik vonakodásában, hogy elfogadja: valaha is sérelem érhette Kóbort erről az oldalról. — Amikor még fiatal fiúként a sötétség dolgaiba ártotta magát. Nekem így mondta.

— Férfiként sem hagyta abba az efféle tevékenységet.

— És talán még most sem — mondta Tenar csendesen.

— Nem, most nekünk kell átvennünk a helyét. — Lebannen arca elkomorodott. — Bár tudnám, mibe ártjuk magunkat éppen! Bizonyos vagyok benne, hogy minden valami nagy befejezés vagy változás felé mutat — ahogy Oromon jósolta —, ahogy Kóbor mondta Égernek. És bizonyos vagyok abban, hogy Kútfőre kell mennünk. Ám ezen túl semmit sem tudok. Nem tudom, mivel kell szembenéznünk. Amikor Kóbor átvitt a sötétség világába, akkor ismertük az ellenséget. Amikor Szorra felé vezettem a flottát, akkor tudtam, hogy miféle gonosztetteket akarok megakadályozni. De most… Ellenségeink a sárkányok, avagy szövetségeseink? Mi romlott el? Mit kell tennünk vagy megakadályoznunk? Vajon Kútfő mesterei képesek lesznek választ adni? Vagy ellenünk fordítják a szelet?

— Mert félnek…?

— Félnek a sárkánytól. Attól, amelyiket ismerik már. Vagy attól, amelyiket még nem ismerik…

Tenar arca is elkomorodott, de lassan kivirágzott rajta egy mosoly. — Micsoda ajándékot hozol nekik! — mondta. — Egy varázslót rémálmokkal, egyet Pálnról, két sárkányt, két kargot. Ezen a hajón csak te és Ónix vagytok tisztességes utasok.

Lebannen nem tudott nevetni ezen. — Bár *ő* is velünk lehetne! — sóhajtotta.

Tenar a gondterhelt férfi karjára tette a kezét. Mondani kezdett valamit, de végül mégsem szólalt meg.

Lebannen rátette kezét a nőére. Így álltak csendesen egy ideig, egymás mellett, nézték a táncoló hullámokat.

— A hercegnő el akar mondani neked valamit, mielőtt elérjük Kútfőt — mondta Tenar. — Egy hur-át-huri történetet. Ott kint a sivatagukban, még emlékeznek bizonyos dolgokra. Azt hiszem, ez túlmegy mindenen, amit eddig hallottam, kivéve talán Kemay Asszonyának történetét. Van köze a sárkányokhoz is… Úgy illenék, hogy hívd, és akkor nem kell kérnie.

A király felfigyelt az óvatosságra és a gondoskodásra, amely Tenar hangjában csendült, és ismét haragot érzett egy pillanatra, azután a szégyen érintését. Messzi délen egy Út vagy Kamery felé tartó gálya nyomdoka látszott, halovány, pöttöm villanások az emelkedő-süllyedő felszínen. Erőt vett magán, és válaszolt: — Természetesen. Dél körül?

— Köszönöm néked!

Dél körül egy fiatal matrózt küldött a tatkabinhoz, hogy megkérje a hercegnőt, csatlakozzon a királyhoz az előfedélzeten. A hölgy kilépett, és lévén a hajó csupán ötven láb hosszú, Lebannen végignézhette, ahogy közeledik: nem hosszú séta, bár talán a lánynak mégis hosszúnak tűnhetett. Merthogy nem a jellegtelen vörös henger jelent meg a király hívására, hanem egy magas, ifjú hölgy. Puha, fehér nadrágot viselt, hosszú, fakó vörös inget, arany hajpántot, amely igen vékony vörös fátylat tartott arca előtt. A fátyol lengedezett a tengeri szélben. A fiatal matróz körbevezette a különféle akadályokon, és fel és le a zsúfolt, túlterhelt, keskeny fedélzet emelkedőin és lejtőin. A hercegnő lassan és büszkén lépdelt. Mezítláb volt. Felé fordult minden tekintet a hajón.

Megérkezett az előfedélzetre és csendesen állt.

Lebannen meghajolt. — Megtisztelsz minket jelenléteddel, hercegnő!

A lány mély, egyenes hátú pukedlit adott elő, és így válaszolt: — Köszönöm!

— Nem voltál beteg az éjjel?

A hercegnő az amulettre tette a kezét, amit zsinórra fűzve hordott

a nyakában — kis csont, fekete hínárral átkötve —, és megmutatta a királynak. — *Kerez akath akatharwa erevi* — mondta. Lebannen tudta, hogy az *akath* varázslót vagy varázslóságot jelent kargul.

Mindenhol tekintetek villogtak, tekintetek a fedélközben, tekintetek a horgonycsörlőnél, látnoki tekintetek a falak mögött, kutakodó-fürkésző tekintetek.

— Lépj közelebb, ha kívánsz! Hamarosan megláthatjuk Kútfő szigetét — szólt a férfi, bár a leghalványabb esély sem volt arra, hogy alkonyatig egy rögöt is láthatnak Kútfőből. Könyökénél belekarolva — bár meg sem érintve igazán — felvezette a lányt a fedélzet ázott lejtőjén az orrcsúcsba. Itt a gugora és az orrárboc lejtője és a korlátkapu közötti háromszögben — miután az ott kötelet javítgató matróz illedelmesen elsietett munkájával — éppen eléggé magukra maradhattak. Ugyanolyan láthatóak voltak a fedélzet más részeiről, mint mindig, de hátat fordíthattak mindenkinek; félre tudtak vonulni annyira, amennyire egy fejedelem félrevonulni remélhet.

Amikor elhelyezkedtek a kicsiny menedékben, a hercegnő odafordult Lebannenhez, és hátradobta a fátylat arca elől. A király épp érdeklődni akart, hogy mit tehet érte, de a kérdés hirtelen teljesen alkalmatlannak és lényegtelennek tűnt. Inkább nem mondott semmit.

A hercegnő szólalt meg előbb: — Király nagyúr! Hur-át-Hurban én *feyagat* vagyok. Kútfő-szigeten a kargád király lánya leszek. Hogy ez legyek, nem vagyok *feyaga*t. Csupaszarc leszek. Ha így megfelel neked?

A férfi hosszú pillanat elteltével válaszolt: — Igen. Igen, hercegnő. Ez így… ez rendben van.

— Megfelel neked?

— Nagyon is. Igen. Köszönöm, hercegnő!

— *Barrezú* — mondta a lány, uralkodóként fogadva a köszönetet. Méltósága szinte megszégyenítette a királyt, bár a bátorságot még gyakorolnia kellett: arca vörösen lángolt, inkább visszahajtotta fátylát, így elrejtette a pírt. Azonban még mindig egyenesen, mereven állt, és próbált erőt gyűjteni a következő beszédéhez.

— Is — mondta. — Szintén. Barátom Tenar.

— A barátunk, Tenar — helyesbített Lebannen egy mosoly kíséretében.

— A barátunk, Tenar. Ő mondta, meséljek Lebannennek a *Vedurnán*ról.

A férfi megismételte a szót.

— Sok-sok idővel ezelőtt… karg népek, varázsló népek, sárkány népek, ugye? Igen? …Minden nép egy, mind egy beszéd… egy… Ó! *Wuluha mekrevt!*

— Egy nyelvet?

— Ó! Igen! Egy nyelvet! — Szenvedélyesen próbálkozott az archik

beszéddel, hogy elmondja, amit el akart mondani, és közben elvesztette merev álarcát; tekintete ragyogott. — De azután sárkány nép mondta: Menni-menni minden dolog. Repülni! — De mi, embernép mondta: Nem! Maradni-maradni minden dolog. Lakni! — Hát különmentünk, ugye? sárkány nép és mi, ember nép? és akkor csinálták a *Vedurnán*. Ezeknek, hogy menni — azoknak, hogy maradni. Igen? De hogy maradni minden dolog, mi hagyni menni azt a beszédet. Azt a sárkány nép beszédet.

— Az Ősi Nyelvet?

— Igen! Mi, ember nép hagyni menni azt Ősi Nyelv beszédet, és maradni minden dolog. És sárkány nép hagyni menni minden dolog, de maradni azt a beszédet. Igen? *Seyneha?* Ez van *Vedurnán*. — Szépséges, hosszú ujjú kezei sokatmondóan mutogattak közben, és a megértés utáni vágytól izzó tekintettel nézett Lebannenre. — Mi menni kelet, kelet, kelet. Sárkány nép menni nyugat, nyugat. Mi lakni, ők repülni. Néhány sárkány eljönni velünk kelet, de mi nem beszélni azt a beszédet, elfelejteni, és nem is repülni. Mint a karg nép. Karg nép beszél karg beszédet, nem sárkány beszédet. Mind megtartani *Vedurnán*, keleten, nyugaton. *Seyneha?* De…

Hirtelen nem találta a szavakat, közben maga elé húzta kezeit „keletről” és „nyugatról”, és Lebannen kimondta helyette: — Középen?

— Igen! Középen! — felkacagott a meglelt szó feletti örömében. — Középen — ti! Varázslóság nép! Igen? Ti, középen nép beszélni archik, de is, szintén beszélni Ősi Nyelv beszédet. Ti *megtanulni* azt. Ahogy én megtanulni archik, ugye? Megtanulni beszédet. Azután, azután — ott van a rossz. A rossz dolog. Azután ti mondani, varázslóság beszédet, Ősi Nyelv beszédet, ti mondani: *Nem fogunk meghalni*. És úgy van. És a *Vedurnán* törik.

Szemei mint kék lángnyelvek.

Pillanatnyi szünet elteltével megkérdezte: — *Seyneha?*

— Nem vagyok biztos benne, hogy értem.

— Ti maradni élet. Maradni túl sokat. Sosem menni. De meghalni… — széttárta kezét olyasféle nyitó mozdulattal, mintha eldobna valamit a levegőbe, a vízen is túlra.

Lebannen sajnálkozva rázta a fejét.

— Ó! — mondta a lány. Gondolkodott egy percig, de nem jöttek a szavak. Legyőzötten eresztette le kezeit, a lemondás kecses pantomimje volt ez. — Több szót kell tanulni nekem — mondta végül.

— Hercegnő! Kútfő formamestere, a Liget ura… — Most ő keresett értő kifejezést a lány vonásain, és kezdte elölről. — Kútfő-szigeten van egy ember, egy nagy mágus, aki karg. Neki elmondhatod, amit nekem mondtál — a saját nyelveden.

A lány feszülten figyelt, majd bólintott. Így válaszolt: — Irián barátja. Én akarok a szívemben beszélni ezzel emberrel. — Arca

felragyogott a gondolattól.

Lebannen érezte, hogy a nő hevülete megérinti szívét. Azt mondta: — Sajnálom, hogy magányos vagy itt, hercegnő!

A lány ránézett, felélénkülve és ragyogón, de nem válaszolt.

— Remélem, ahogy halad az idő… ahogy tanulod a nyelvet…

— Gyorsan tanulni — vágott közbe a hercegnő. Lebannen nem tudta eldönteni, hogy ez egyszerű állítás vagy esetleg jóslat volt.

Tekintetük összefonódott.

A lány visszanyerte méltóságteljes tartását és közömbösen szólalt meg, ahogy kezdetben is: — Köszönöm meghallgatást, király nagyúr! — Fejet hajtott, és a tisztelet jeleként lesütötte szemét. Mély térdhajlítással pukedlizett újra, mellé valami előírásos szöveget mondott kargádul.

— Kérlek — kezdte Lebannen —, elmondanád archikul is?

A lány megmerevedett, tépelődött egy darabig, gondolkodott, majd válaszolt: — A te… teneked… kicsi királyok? …ah! Fiak! Fiak, teneked fiak, legyenek sárkány és sárkányok királyai. Igen? — Ismét fényes mosoly kísérte szavait, azután hagyta a fátylat az arca elé hullani. Hátrált néhány lépést, megfordult és távozott, ruganyos és biztos léptekkel ment végig a hajó teljes hosszán. Lebannen úgy állt ott, mintha az előző éjjel egyik villáma csapott volna belé.

Ötödik fejezet
Újraegyesítés

Az utazás utolsó éjjelén nyugodt tenger, meleg levegő, ám csillagtalan éj köszöntött a társaságra. A *Delfin* elnyújtott, kényelmes ringatózással haladt délnek a hömpölygő vízen. Könnyű volt elaludni, s az emberek elszenderedtek, álmodtak.

Éger egy kis állatról álmodott, amely odament hozzá a sötétben, és megérintette a kezét. Nem látta, mi volt az, és mire odanyúlt, már el is tűnt, elveszett. Újra érezte kezén a gyengéd, bársonyos simítást. Félig felserkent, és az álom kicsúszott szemhéjai alól, csak a veszteség szúró fájdalma maradt meg szívében.

Az alatta lévő priccsen Szeppel azt álmodta, hogy a saját házában van, Feraóban, Páln-szigeten, és egy a Sötét Időkből származó, régi törvénykönyvet olvas, amely a munkájával foglalkozott; de megzavarták. Valaki jött. — Csak egy perc lesz az egész — mondta magának és kiment, hogy találkozzon a kopogtatóval. Egy nő volt az; sötét haja a vörös árnyalatában fénylett, arca szépséges és gondterhelt. — El kell küldened őt hozzám — mondta a nő. — Elküldöd hozzám, ugye? — Erre ő azt gondolta: *Nem tudom, kiről beszél, de úgy kell tennem, mintha tudnám,* s így szólt: — Nem lesz könnyű, ugye tudod? — Erre a nő hátrahúzta egyik kezét és Szeppel látta, hogy egy követ fog, egy súlyos követ. Meglepetésében arra gondolt, hogy a nő talán meg akarja dobni vagy le akarja ütni, és ezért hátrébb húzódott, s a kabin sötétjében felébredt. Csendben feküdt tovább, hallgatta a többi alvó lélegzetét és a tenger suttogását a hajó oldala mentén.

A kis kabin túloldalán, a saját hálóhelyén, Ónix a hátán fekve bámult a sötétbe. Azt hitte, szeme nyitva van, azt hitte, ébren van, de azt is hitte, hogy számos kicsiny, színes zsinór köti le karját és lábát és kezét és fejét. És mindezen zsinórok vége a sötétségbe vész, átfut földeken és vizeken, túlszalad a világ ívén és a zsinórok húzták-vonták, hogy ő meg a hajó — amelyben feküdt és minden utas is finoman sodródott — gyengéden siklott arra, amerre a tenger kiszáradt, és ahol a hajó már a vak homokon csúszott csendesen. De nem tudott megszólalni vagy bármit tenni, mert a zsinórok szorosan lekötötték ajkát és szemhéját.

Lebannen lejött a kabinba, hogy aludjon egy keveset, friss akart lenni hajnalban, amikor elérik Kútfő-szigetet. Gyorsan és mélyen aludt, álmai múlandók és változékonyak voltak: egy magas, zöld domb a tenger felett; egy nő, aki mosolygott és kezét felemelve mutatta neki, hogy fel tudja kelteni a napot; egy kérelmező az enyhelyi törvényszék

előtt, akitől rémületére és szégyenére azt kellett megtudnia, hogy a királyság népének fele éhhalált halt a házaik alatti szobákba zárva —; egy gyermek, aki odakiáltott neki: — Gyere velem! — de nem találta többé. Ahogy aludt, jobb keze odatévedt a kicsiny erszényre a nyakában, a kőre a mellkasán, és erősen megszorította.

Az álmodók feletti tatkabinban a nők is álmodtak. Szeserah felfelé sétált a hegyekben, otthona szépséges-kedves sivatagi hegységében. De tiltott úton ment, a Sárkányok Útján. Emberi láb nem járhat azon az ösvényen, még csak nem is keresztezheti. Csupasz talpai alatt a por meleg volt és sima, és bár ismerte a tilalmat, tovább lépdelt, mígnem felnézett és látta, hogy valójában nem ismeri azokat a hegyeket. Nem otthona hegységében járt, hanem fekete, megtépázott szélű szakadékfalak alatt, melyeket nem tudott megmászni. Mégis meg kellett másznia őket.

Irián boldogan repült a viharos szélben, de a felcsapó villámok ráhurkolódtak szárnyaira és húzták lefelé, le a felhőkhöz. És egyre közelebb és közelebb érve látta, hogy felhők helyett fekete sziklák tömege, fekete és megtépázott hegyvonulat húzódik alatta. Villámból font kötelékek szorították szárnyait az oldalához, és lezuhant.

Tehanu egy alagútban mászott, mélyen a földben. Nem volt elég levegő a lélegzéshez, és az alagút egyre szűkült, ahogy haladt előre. Nem tudott megfordulni. Ám a fák haloványan csillámló gyökerei, amelyek lefelé törekedtek a földtömegen keresztül az alagútba, kapaszkodókat biztosítottak időnként, s ezeket megragadva továbbhúzhatta magát a sötétségben.

Tenar felfelé ment a Névtelenek trónusának lépcsőjén, Atuan szent helyén. Nagyon kicsi volt és a lépcsők nagyon magasak, így csak kemény munkával tudta megmászni őket. Ám amikor elérte a negyedik lépcsőfokot, nem állt és fordult meg, ahogyan a papnők mondták. Csak ment tovább. Nehézkesen fellépett a következő lépcsőfokra, és a következőre és a következőre oly vastag porban taposva, hogy elhomályosította a fokokat, és érzésre kellett megtalálnia azokat a szinteket, ahová ember még nem tette lábát. Sietve haladt, mert az üres trón mögött Kóbor otthagyott vagy elveszített valamit, valami nagyon fontosat miriádnyi ember számára, és neki meg kellett találnia azt. Csakhogy nem tudta, mi lehet az. — Egy kő, egy kő — mondogatta magában. De a trón mögött, amikor végre felmászott, csak port és bagolyürüléket talált.

A gonti Bukófalnál a Vén Mágus házának hálófülkéjében Kóbor azt álmodta, hogy újra főmágus. Barátjával, az idéző Torionnal beszélgetett, miközben végigsétáltak a rúnák folyosóján, és az Iskola mestereinek tanácsterme felé haladtak. — Egyáltalán nem volt hatalmam — magyarázta buzgón Torionnak —, esztendőkön át. — Az idéző elmosolyodott és így válaszolt: — Az csak álom volt, te is

tudod. — De Kóbor aggódott a hosszú, fekete szárnyak miatt, amelyeket maga mögött húzott a folyosón. Megrántotta vállát, így próbálva megemelni az egyiket, de a szárnyak csak lógtak tovább, mint üres, ernyedt zsákok. — Neked is vannak szárnyaid? — kérdezte Toriont, aki önelégülten válaszolt: — Ó, hát persze! — És megmutatta, hogy szárnyai mily erősen oda vannak rögzítve hátához és lábaihoz a sok kis zsinór által. — Rendesen járomba fogtak — tette hozzá.

A kútfő-szigeti Lappang-liget mélyén Azver, a formamester, ahogy nyáron oly gyakran, egy cserjésben aludt az erdő keleti széle közelében, ahol felpillantva láthatta a csillagokat a levelek között. Ott éberen, félálomban szendergett, elméjében gondolatok és álmok váltották egymást, a csillagok és a lombok mozgásától vezérelten, ahogy helyüket változtatták az éj során. De aznap éjjel nem voltak csillagok, és a levelek is rezdületlen csüngtek. Felnézett a fénytelen égre, és átlátott a felhőkön. Fenn, a fekete égben ott voltak a csillagok: kicsiny, fényes, mozdulatlan csillagok. Nem vándoroltak. Azver tudta, hogy nem lesz napfelkelte. Azután felült, felébredt, és csak meredt maga elé a megfoghatatlan, lágy fényben, amely mindig ott izzott a fasorok közt. Szíve lassan és nehézkesen vert.

A Nagy Házban a mágustanoncok forgolódtak és kiáltoztak alvás közben, azt álmodták, hogy egy sereggel kell megküzdeniük egy poros síkon, de a velük szemben álló harcosok mind öregemberek és öregasszonyok, gyenge és beteg népek, síró gyermekekkel.

Kútfő mesterei egy hajóról álmodtak, amely feléjük vitorlázott a tengeren, nehéz rakománnyal, szinte korlátig merülve a vízbe. Az egyikük álmában fekete sziklákat szállított. A másikuk álmában tüzeket, táncoló lángnyelveket hozott. Megint másikuk álmában álmokkal terhelték meg annyira a hajót.

A hét mester, akik a Nagy Házban aludtak, mind felébredt, egyik a másik után. Kőcelláikban kis lidércfényt teremtettek maguk fölé és felkeltek. A kapusmestert már talpon találták; ott várt a kapunál. — A király érkezik — szólt mosolyogva. — Napkeltekor.

* * *

— Kútfő-hegy — mondta Taszla előremeredve a távoli, halovány, mozdulatlan hullámra délnyugaton, az alkonyi hullámokon túl. Lebannen ott állt mellette, nem szólt semmit. A felhőtakaró szertefoszlott, és az ég tiszta, színtelen kupolát húzott a tenger fölé.

A fedélzetmester érkezett. — Szép hajnal — jegyezte meg suttogva a csendben.

A keleti ég lassan sárgássá fényesedett. Lebannen elnézett a tat felé. Két nő már talpon volt, a korlátnál álltak a kabinjuk közelében. Magasak voltak. Mezítláb, csendesen bámultak kelet felé.

A kerek, zöld domb teteje kapta el először a napsugarakat. Az Alkány-öböl karjai közé már széles napvilágnál vitorláztak be. A hajón mindenki feljött a fedélzetre, nézelődtek, de így is keveset beszéltek és halkan.

A szél teljesen elült az öbölben. A víz oly nyugodt volt, hogy visszatükrözte a felette fekvő város, és a város fölé magasodó Nagy Ház falainak képét. A hajó siklása lelassult, és egyre csak lassult.

Lebannen a fedélzetmesterre és Ónixra nézett. A tengerész bólintott. A mágus felemelte egyik kezét, és a varázslat mozdulataival előremutatva egy szót mormolt.

A hajó lágyan siklott tovább, nem lassult már, míg végül befutott a leghosszabb móló mellé. Azután a fedélzetmester mondott valamit és a fővitorla feltekeredett, eközben az orrban álló matrózok egyike-másika kiáltozva kötelet dobott a mólón várakozó embereknek. A csend megtört.

Üdvözletükre érkezők álltak a rakparton, alkányiak gyülekeztek, és valamivel előrébb egy csapat ifjonc az Iskolából. Köztük nagydarab, hordómellkasú és sötét bőrű férfi állt, aki nehéz botot fogott, önmagánál is magasabbat. — Üdvözöllek Kútfőn, nyugati földek királya! — szólalt meg előrelépve, mikor leeresztették és rögzítették a feljárót. — És üdvözlök mindenkit a társaságodban!

A vele érkezett fiatalok és a városka népe köszöntéseket kiáltozott, s Lebannen boldogan válaszolt nekik, miközben lelépdelt a pallókon. Üdvözölte az idézőmestert, és váltottak néhány szót.

Akik figyeltek, azok láthatták, hogy üdvözlő szavai ellenére az idézőmester rosszalló tekintettel néz végig újra meg újra a hajón és a nőkön, akik a korlátnál álltak, és a válaszai sem töltötték el elégedettséggel a királyt.

Amikor Lebannen otthagyta és visszament a hajóra, Irián jött elé. — Király nagyúr! — szólította meg. — Megmondhatod a mestereknek, hogy nem kívánok belépni a házukba — ezúttal nem. Akkor sem tenném be a lábam, ha kérnék.

Lebannen arca kivételesen komoly volt. — Csak a formamester kérte, hogy látogasd meg a Ligetben — válaszolta.

Erre Irián felkacagott, sugárzón. — Tudtam, hogy meghív — mondta. — És Tehanu is velem jön.

— És anyám is — suttogta Tehanu.

A király Tenarra nézett, a nő bólintott.

— Ám legyen — sóhajtott Lebannen. — És a többieket a Nagy Házban szállásolják el, kivéve, ha valaki más helyet részesítene előnyben.

— Megragadván az alkalmat, nagyuram — lépett előre Szeppel —, jómagam is szívesebben élnék a formamester vendégszeretetével.

— Erre semmi szükség, Szeppel! — vágott közbe Ónix szigorú hangon. — Jer velem a házamba!

A pálni varázsló békítő mozdulatot tett. — Nem kívánom megbántani a barátaidat, barátom — felelte — de egész életemben vágytam rá, hogy a Lappang-ligetben sétálhassak. És könnyebben el is lennék ott.

— Valószínű, hogy a Nagy Ház ajtajai ugyanúgy zárva vannak előttem, mint korábban — szólt Éger habozva. Ónix fakó arca erre elvörösödött a szégyentől.

A hercegnő lefátyolozott tekintete arcról-arcra járt, ahogy feszülten figyelt, próbálta megérteni az elhangzottakat. Azután megszólalt: — Kérlek, király nagyuram! Én fogok lenni barátom Tenarral? Barátom Tehanuval? És Iriánnal? És beszélni azzal kargáddal?

Lebannen végignézett rajtuk, visszapillantott az idézőmesterre — ahogy várakozón áll a feljáró tövében —, és elnevette magát. Megállt a korlátnál, úgy szólt le tiszta, erőteljes hangján: — Az embereim hajókabinokban szorongtak, mester, és úgy tűnik, igencsak füvet kívánnak a talpuk alá és lombokat a fejük fölé. Ha mind megkérjük a formamestert, hogy fogadjon be, és ő beleegyezik, akkor megbocsátanád, hogy mellőzzük a Nagy Ház vendégszeretetét, legalábbis egy időre?

Rövid szünet elteltével az idéző mereven bólintott.

Alacsony, köpcös emberke ért mellé a mólóra, és nézett fel mosolyogva Lebannenre. Felemelte ezüstösen csillogó botját.

— Uram! — kiáltott fel a korlátnál állóhoz. — Én kísértelek körbe a Nagy Házban egyszer, hosszú idővel ezelőtt, és összevissza hazudoztam neked mindenfélét.

— Vakszerencse! — kiáltott vissza Lebannen. A feljáró közepén találkoztak, férfiasan összeölelkeztek, és beszédbe elegyedtek, közben lesétáltak a kikötőbe.

Ónix követte őket legelébb. Komolyan és ünnepélyesen köszöntötte az idéző-mestert, és a Vakszerencsének nevezett férfihoz fordult: — Te vagy most a szélvigyázó? — kérdezte, és amikor Vakszerencse nevetve igennel válaszolt, megölelte, mondván: — Remek választás a mesterek részéről! — Ezután félrehúzta Vakszerencsét és beszédbe elegyedtek, buzgón és heves homlokráncolás közepette.

Lebannen felnézett a hajóra, hogy jelezze a többieknek, partra szállhatnak. Ahogy jöttek le egyesével, a király bemutatta őket Kútfő két mesterének, Parázsnak és Vakszerencsének, az idézőnek és a

szélvigyázónak.

A Szigetvilág java részén az emberek nem érintik össze tenyerüket üdvözlésképpen, amolyan angládi módra, hanem csak fejet hajtanak vagy mindkét nyitott tenyerüket a szívük elé tartják, mintha felajánlanának valamit. Amikor Irián és az idézőmester szembetalálkoztak, egyikük sem hajlongott vagy tett bármilyen gesztust. Mereven álltak, kezüket maguk mellett tartották.

Miközben Szeserah lelépdelt a hajópallókon, egy elszánt mozdulattal hátrasöpörte arcából a vörös fátylat. A hercegnő a maga mély, egyenes hátú pukedlijét alkalmazta.

Tenar a hagyományos mozdulatokkal köszönt, és az idézőmester illőn viszonozta.

— A gonti nő, a főmágus leánya, Tehanu — mutatta be Lebannen. Tehanu lehajtotta fejét, és a hagyományos üdvözlési formát használta. Ám az idézőmester csak bámult rá szájtátva, és hátralépett, mint valami támadó elől.

— Tehanu kisasszony! — szólította meg Vakszerencse, gyorsan belépve az idézőmester és a lány közé. — Üdvözlünk Kútfő-szigeten, tisztelettel atyád, anyád és tenmagad iránt. Remélem, kellemesen utaztál!

Tehanu zavartan nézett, azután lehorgasztotta fejét, hogy elrejtse arcának sérülését, de valamiféle köszönetet sikerült elsuttognia.

Lebannen, arcán egy bronzszobor nyugalmának álarca, így szólt: — Igen, remek utazás volt, Vakszerencse, bár a befejezése még mindig kétséges. Indulhatunk, immáron, Tenar — Tehanu — hercegnő — Orm Irián? — Beszéd közben egyesével végignézett a hölgyeken, az utolsó nevet különösen tisztán mondta ki.

Maga el is indult Tenarral az oldalán, és a többiek követték.

Vakszerencse Ónixszal tartott lépést, Éger Szeppel oldalán haladt. Taszla a hajón maradt. Utoljára Parázs, az idézőmester hagyta ott a mólót, egyedül és nehézkes járással.

* * *

Tenar többször is kérdezte Kóbort a Ligetről; szerette, ahogy mesél róla. — Amikor először látod, úgy néz ki, mint bármely fás liget. Nem tűnik nagynak. A mezők közvetlen a széléig nyúlnak északon és keleten, délen és általában nyugaton is dombok szegélyezik… Nem látszik többnek. De valahogy vonzza a tekintetet. És időnként a Kútfő-hegyről látszik, hogy egy egész erdő fekszik ott, elterülve, hömpölygőn. Próbálod kitalálni, hol a széle, de nem sikerülhet.

Nyugat felé végtelennek tűnik olyankor… És amikor a lombok alatt sétálsz, megint csak köznapi erdőnek tűnik, bár a fák többsége olyan fajta, ami csak ott nő. Magas, barna törzzsel, mint a tölgyek, de hasonlítanak a gesztenyére is.

— Hogy hívják őket?

Kóbor felnevetett. — *Arhada*, az Öreg Beszédben. Azok a fák… A Liget fái, archikul… A leveleik nemcsak ősszel változnak meg, hanem valamennyi minden évszakban, így a lombozat mindig zöld, benne némi aranyszín csillogással. Még egy sötét napon is úgy tűnik, hogy azok a fák valahogy maguk közé rekesztettek egy kevés napfényt. És éjszaka sincs igazán sötét alattuk. A levelekben valamiféle csillámlás rejtőzik, olyan, mint a holdfény vagy a csillagok fénye. Fűzfa is növekszik ott és tölgy és fenyő is, és persze más fajták is; de ahogy egyre mélyebben jársz, egyre inkább csak a Liget saját fáit látod magad körül. És azoknak a gyökerei mélyebbre nyúlnak, mint a szigeteké. Némelyik hatalmas nagy már, mások karcsúak, de nem igazán látsz olyat, amelyik kidőlt, vagy cserje. Sokáig, nagyon sokáig élnek. — Hangja ekkorra már elhalkult, álmodozóvá vált. — Csak sétálsz, sétálsz az árnyékukban és csillámlásukban, és sohasem érsz az erdő végére.

— Kútfő ilyen nagy sziget lenne?

Békésen, mosolyogva nézett fel Tenarra. — Az erdők itt a Gont-hegy oldalában, mind odatartoznak — válaszolta. — Ahogy minden erdő.

És most láthatja a Ligetet. Lebannent követve végigjárták Alkány girbegurba utcáit, városlakókat és gyermekeket gyűjtöttek maguk köré, akik mind azért bújtak elő, hogy lássák és üdvözöljék királyukat. Végül lassanként le-leszakadtak, ahogy az utazók elhagyták a városkát, és kiértek a tanyákat körbevevő sövények és kerítések közötti földútra, amely elvezette őket a magas, kerek dombon, a Kútfő-hegyen túl húzódó ösvényhez.

Kóbor beszélt neki a hegyről is. Ott, mondta, minden mágia erősebb; ott minden dolog felveszi az igaz formáját. — Ott — mondta — varázslóságunk hatalma és a föld Ősi Erői találkoznak, eggyé válnak.

A szél megreszkettette a magas, félszáraz füvet a domboldalon. Egy fiatal szamár ügetett át merev lábakkal a tarlós mezőn, farkával legyezte-csapkodta magát közben. Ökrök haladtak el lassan egy kerítés mentén, amely kicsiny patakot keresztezett. És fák álltak elől, sötét, árnyas fák.

Követték Lebannent egy kapun és egy gyaloghídon át, egy napfényes rétre az erdő szélén. Kicsiny, elaggott házacska állt a patak mellett. Irián megbontotta a kialakult rendet, és kitörve rohant oda a házhoz, azután úgy simogatta-paskolta meg az ajtófélfát, ahogyan egy

szeretett lovat vagy kutyát üdvözöl az ember hosszas távollét után. — Kedves kis házacska! — sóhajtott fel. Azután mosolyogva fordult vissza a többiekhez. — Itt laktam — mondta —, amikor még Szitakötő voltam.

Körülnézett, kutatva meredt az erdő felé, azután ismét előrefutott. — Azver! — kiáltotta.

Egy férfi lépett ki a fák árnyékából a napfényre. Haja ezüstösnek tűnt a ragyogó napfényben. Nyugodtan megállt és megvárta, hogy Irián odaérjen. Felemelte kezét, és a lány megfogta azt. — Nem égetlek meg, most nem égetlek meg! — mondta nevetve és sírva, bár könnyek nélkül. — Már vissza tudom tartani a tüzet!

Még közelebb léptek egymáshoz, arcuk szinte összeért, és a formamester így szólt a lányhoz: — Üdvözöllek itthon, Kalesszin leánya!

— A húgom is velem van, Azver — válaszolta Irián.

A férfi felemelte fejét — világos bőr, kemény, kargád arcél, ahogy Tenar látta —, és egyenesen Tehanura nézett. Odalépett hozzá. Térdre zuhant a lány előtt. — *Hama Gondun!* — Így szólt, és újra: — Kalesszin leánya!

Tehanu mozdulatlan állt egy darabig. Lassan kinyújtotta kezét a férfi felé — a jobb kezét, a megégett kezét, a karmot. Amaz megfogta, fejet hajtott és megcsókolta.

— Megtiszteltetés, hogy én lehettem a prófétád, Gont leánya — szólt, egyfajta ujjongó kedvességgel hangjában.

Azután újra felállt, és végül Lebannenhez fordult. Meghajolt és úgy szólt: — Légy üdvözölve, királyom!

— Öröm újra találkozni véled, formamester! Ámde egész tömeget hoztam magányodba.

— Magányom már így is mozgalmas — válaszolta a formázó. — Néhány élő lélek csak helyrebillenti a mérleget.

Fakó szürkés-kékes-zöldes szemével még egyszer körbepillantott. Hirtelen elmosolyodott, nagy melegséget árasztó mosollyal, ami meglepő volt a kemény arcon. — De vannak itt nők a saját népemből is — mondta kargul, s odalépett Tenar és Szeserah elé, akik egymás mellett álltak.

— Tenar vagyok Atuanról… Gontról — mutatkozott be az asszony. — És ő a kargád földek magasságos hercegnője.

Azver a megfelelő meghajlással köszöntötte őket. Szeserah a szokásos merev pukedlivel válaszolt, de szavai ömlöttek, izgatott áradatban, kargul: — Ó, pap uraság, úgy örülök, hogy itt vagy! Ha nem lenne Tenar barátom, már rég megőrültem volna, mert azt hittem, hogy a világon senki sem beszéli az emberi nyelvet, kivéve az idióta nőket, akiket kíséretként küldtek velem Awabátból. De már tanulom a beszédüket és bátorságot is tanulok, Tenar a barátom és a

tanárom egyben, de a múlt éjjel tilalmat szegtem! Tilalmat szegtem, pap uram! Kérlek, hogyan vezekelhetnék? A Sárkányok Útján jártam!

— De hát a hajó fedélzetén voltál, hercegnő — vágott közbe Tenar (Álmomban — intette le Szeserah türelmetlenül.) —, és a formamester nem pap, hanem… varázsló…

— Hercegnő! — szólt Azver, a formamester. — Úgy hiszem, mind a Sárkányok Útján járunk. És minden tilalom megroppant vagy megtört. Nemcsak az álmokban. Később megbeszéljük majd a fák alatt. Ne félj! Ámde hadd üdvözöljem barátaimat, ha megengeded.

Szeserah fejedelmi bólintással válaszolt és Azver elfordult tőle, hogy köszöntse Égert és Ónixot.

A hercegnő figyelte. — Egy harcos — mondta Tenarnak kargádul, nem kevés elégedettséggel hangjában. — Nem pap. A papoknak nincsenek barátaik.

Mind elindultak lassan, és beléptek a fák árnyékába.

Tenar felnézett az ágak alkotta boltívekre, a lombozat tornácszerű szintjeire. Tölgyeket és nagy szegfákat is látott, de többnyire a Liget saját fái vették körül. Ovális leveleik könnyedén lebbentek a szélben, akár a nyíré és a nyáré. Némelyik megsárgult, és a talajt arany és barna foltok pettyezték a gyökereik körül, de a lombozat a nyári zöld volt a reggeli fényben, telve árnyakkal és mélyre hatoló fénysugarakkal.

A formázó végigvezette őket egy ösvényen a fák között. Ahogy egyre beljebb kerültek, Tenarnak ismét Kóbor jutott eszébe, emlékezett a hangjára, ahogy erről a helyről beszélt. Hirtelen közelebb érezte magához a férfit, mint bármikor, mióta Tehanuval elhagyták Gonti Kapu kikötőjét a király hajóján, hogy Enyhelyre menjenek. Tudta, hogy Kóbor itt élt a formamesterrel hosszú idővel korábban, és ugyanígy sétált itt Azver oldalán. Tudta, hogy Kóbor számára a Liget központi és szent hely, a béke szíve. Úgy érezte, hogy ha felnézne, talán megláthatná őt az egyik hosszú, fény-áztatta ösvény végén vagy a fák alatt. Ez a gondolat könnyített szívén.

Minthogy előző éjszakai álma őt is felzaklatta, így amikor a hercegnő a vendéglátójukra öntötte álmát és tilalomszegését, Tenar a lelke mélyén megriadt. Ő is tilalmat szegett álmában, bűnt követett el. Fellépett az üres trónhoz vezető lépcső utolsó három fokára, megtette a tiltott lépéseket. A sírok helye Atuanon már messze mögötte volt mind térben, mind időben, és a földrengés után talán már trón vagy lépcső sem maradt a templomban, ahol elvették tőle a nevét; de a föld Ősi Erői ott is, itt is jelen voltak. Nem változtak meg vagy mozdultak el. Ők voltak maga a föld a láb alatt, s ők maguk voltak a földrengés is annak idején. Az ő igazságuk nem az ember igazsága. Amikor elment a kerek domb, a Kútfő-hegy tövében, akkor is tudta: ott jár, ahol a hatalmak összegyűlnek.

Szembeszegült velük, hosszú idővel ezelőtt kiszabadult a sírok labirintusából, kincset lopott tőlük, nyugatra menekült. De ők ott voltak. A lába alatt. A körötte álló fák gyökereiben, a nagy domb gyökerében.

Így hát itt, a középpontban, ahol a világ erői találkoztak, az emberi hatalmasságok is találkoztak: egy király, egy hercegnő, a mágia mesterei. És a sárkányok.

És a parasztasszonnyá változott papnő-tolvaj, és a megszakadt szívű falusi vajákos…

Körbenézett, Égert kereste. Ott sétált Tehanu mellett. Csendesen beszélgettek. Tehanu sokkal szívesebben beszélt ezzel a férfival, mint bárki mással — akár Iriánt is beleszámítva —, és felszabadultabbnak tűnt a társaságában. Tenar örült, hogy így látja őket, és ment tovább a nagy fák alatt, hagyva, hogy öntudatát fél-révülésbe mossák a zöldes fény és a táncoló levelek. Bánta, mikor vezetőjük, a formamester rövidesen megállt. Úgy érezte, örökkétig tudna így sétálni a Ligetben.

Egy kicsiny, füves tisztáson gyűltek össze, a nyílt ég alatt, ahol a fák lombjai már nem értek egymásba felettük. Alkánypatak egyik ága futott el a tisztás egyik szélén, fűz- és égerfákat növesztve medre mentén. Nem messze a víztől alacsony, egyszerű házacska épült kőből és rögökből, magas féltetővel, az egyik fala mellett fűzvesszőből és nádfonatból készült alkalmatosság. — Téli palotám, nyári palotám — mutatta be a házacskát Azver.

Ónix és Lebannen meglepetten bámulták a kis építményeket, és Irián szólalt meg legelébb: — Nem is tudtam, hogy egyáltalán van házad!

— Nincs is — válaszolt a formamester —, de a csontok bizony öregszenek.

Némi hurcolkodás és cipekedés árán a hajóról hozott kellékekkel a házacskát hamarosan bebútorozták a nők számára, és a férfiak megszállhattak a féltető alatt. Inasok futkároztak oda-vissza a Liget és a Nagy Ház konyhája között, bőséges eleséget szállítottak a vendégseregnek. És késő délután Kútfő mesterei érkeztek a formázó hívására válaszolva, hogy találkozzanak a királlyal és társaival.

— Itt gyűltek össze, hogy megválasszák az új főmágust? — kérdezte Tenar Ónixtól, merthogy Kóbor beszélt neki a rejtett tisztásról.

Ónix megrázta a fejét. — Szerintem nem — válaszolta. — De a király jobban tudja, mert ott volt a legutóbbi gyűlésen. De lehet, hogy csak a formamester a megmondhatója. Merthogy a dolgok folyton változnak ebben az erdőben, tudod? „Nem mindig van ott, ahol éppen van.” Ahogy az ösvényei sem mindig egyformák, úgy hiszem.

— Ijesztőnek kellene lennie — gondolkodott Tenar —, de nem érzek semmiféle rémületet.

Ónix elmosolyodott. — Pedig valóban ijesztő — mondta.

Tenar figyelte, ahogy a mágusok kilépnek a fák alól a tisztásra a nagydarab, medveszerű idéző, és Vakszerencse, az ifjú szélvigyázómester vezetésével. Ónix elsorolta neki a többieket: az elvarázsoló, a dalnokmester, a gyógyfüves, a trükkmester: mind ősz hajjal. Az elvarázsolómester kortól törékenyen, mágusbotját támasztékul használja a járáshoz. A kapusmester, sima arcával és mandulaszemével most sem látszott sem fiatalnak, sem öregnek. A névtudó, aki utolsóként érkezett, negyven körülinek tűnt csupán. Tekintete nyugodt és zárkózott. Bemutatkozott a királynak; Kurremkarmerruk néven.

Erre Irián felháborodottan kitört: — De te nem is ő vagy!

A férfi ránézett, és semleges hangon közölte: — Ez a névtudómester neve.

— Akkor az én Kurremkarmerrukom halott?

A másik csak bólintott.

— Ó — kiáltott fel önkéntelen Irián —, mily szörnyű hírek! A barátom volt, amikor oly kevés barátom volt itt! — Elfordult és nem nézett a névtudóra. Könnyek nélkül sírt, haragos volt és szomorú. Előtte a gyógyfüvesmestert szeretettel köszöntötte, ahogy a kapusmestert is, de a többiekhez nem szólt.

Tenar látta, hogy szürke szemöldökük alól időnként kelletlen pillantásokkal néznek Irián felé.

És Iriánról Tehanura néztek; és újra félrenéztek; és vissza, lapos oldalpillantásokkal. És Tenar azt kérdezte, vajon mit láthatnak, amikor Tehanura és Iriánra néznek? Merthogy olyan férfiak voltak ők, kik a mágusok szemével láttak.

És akkor kényszerítette magát, hogy megbocsásson az idézőnek faragatlan és nyílt rémületéért, melyet akkor mutatott, amikor először látta Tehanut. Talán nem is rémület volt az. Talán áhítat lehetett.

Mikor már mindenki ismert mindenkit és körben leültek — párnákra és tönkszékre a fűszőnyegen, az ég és a lombok mennyezete alatt —, akkor a formázó megszólalt, enyhén karg ízű kiejtéssel: — Ha ő is úgy kívánja, mestertársaim, halljuk elébb a királyt!

Lebannen felállt. Miközben beszélt, Tenar elfojthatatlan büszkeséggel figyelte. Szépséges volt és oly bölcs már ifjúságában is! Tenar először nem is követte szavait, csupán a látvánnyal és a szenvedéllyel törődött.

A király elmondott a mestereknek röviden és érthetően minden ügyet, amely Kútfőre hozta: a sárkányokét és az álmokét.

Így fejezte be: — Úgy tűnik, mintha e dolgok minden éjjel egyre közelebb húzódnának, mindig egyre biztosabban haladnának valamely esemény felé, valamely befejezés felé. Úgy tűnik, hogy itt, ezen a földön, a ti tudásotok és hatalmatok segítségével talán megláthatjuk

ezt az eseményt és felkészülhetünk elérkeztére, s nem hagyjuk, hogy felülemelkedjék rajtunk azért, mert nem értjük. Mágusaink közül a legbölcsebbek megjövendölték: nagy változás következik. Össze kell fogjunk, hogy kiderítsük e változás mibenlétét, okait, menetét és azt, hogyan remélhetjük elkerülni közben a viszályt, s romlását a harmóniának és békének, melyeknek jegyében uralkodom.

Parázs, az idéző állt fel, hogy válaszoljon. Néhány díszes udvariassági formulát követően, melyekben külön üdvözölte a magasságos hercegnőt, így szólt: — Hogy az emberek álmai és az álmoknál is több jel ijesztő változásokra utal, ebben Kútfő minden mestere egyetért. Hogy valamely zavar kélt az élet és halál közti határvonalnál — áthágták e határt, és még rosszabb is fenyeget —, ezt alátámasztjuk véleményünkkel. Ám, hogy e zavarok nem érthetők és uralhatók mások által, mint a mágiaművészet mesterei által, ebben kételkedünk. És igen mélyen kételkedünk ama bizalom mélységeiben, amelyet a sárkányokba vethetünk — kiknek élte és halála teljességgel különbözik az emberekétől —, hogy felülemelkednek vad haragjukon és féltékenységükön pusztán azért, mert szolgálni kívánják az emberek javát.

— Idézőmester! — ellenkezett Lebannen, mielőtt Irián megszólalhatott volna. — Orm Embar meghalt értem Magadoron! Kalesszin elhozott, hogy megkoronázzatok. E körben három nép találkozott: a kargok, a szigetvilágiak és a nyugat népe. Mindezeket ne feledjük!

— És mind egy nép voltak, valaha — jegyezte meg a névtudó nyugodt, közömbös hangon.

— Immáron különböznek — válaszolta az idéző, minden szava súlyosan és tisztán koppant. — Ne érts félre, király nagyuram, mert a tiszta igazat szólom! Tisztelem a fegyverszünetet, amelyet elértél a sárkányoknál. Amint a jelen veszély elmúlik fejünk fölül, Kútfő szívesen segít Enyhelynek, hogy maradandó béke szülessen. Ám a sárkányoknak nincs köze a válsághoz, mely minket sújt. Ahogy a keleti népeknek sincs köze hozzá, akik elátkozták halhatatlan lelküket azzal, hogy elfeledték a Teremtés Nyelvét.

— *Es eyemra* — mondta egy halk, sziszegő hang, Tehanu, felállva.

Az idéző rámeredt.

— A mi nyelvünket — ismételte el a lány archikul, visszameredve rá.

Irián felnevetett — *Es eyemra* — mondta.

— Nem vagytok halhatatlanok — mondta Tenar az idézőnek. Nem akart szólni. Nem is állt fel. A szavak úgy törtek elő belőle, mint szikrák a fémmel ütött kováról. — Mi viszont igen! Mi azért halunk meg, hogy újra egyesüljünk a halhatatlan világgal. Ti átkoztátok el a halhatatlanságotokat.

Azután mind hallgattak. A formázó kis mozdulatot tett egyik kezével, csillapító mozdulatot.

Arckifejezése elgondolkodó volt, nyugodt, ahogy néhány ágacskát és levelet vizsgálgatott, amelyeket maga helyezett a fűre ott, ahol ült, keresztbe tett lábai elé. Felpillantott, végignézett a társaságon. — Úgy vélem, hamarosan el kell oda mennünk — mondta.

Újabb hosszúra nyúló csend után Lebannen megkérdezte: — Hová, uram?

— A sötétségbe — válaszolta a formamester.

* * *

Ahogy Éger ott ült és hallgatta a többiek beszédét, lassan a hangok elhalkultak, elhaltak, s a késő nyári délután meleg napfénye sötétségbe fakult. Semmi sem maradt, csak a fák; magas, vak jelenlétek a hasonlóképp vak föld és az ég között. A föld legöregebb élő gyermekei. *Ó, Tritán!* sóhajtott magában, *Teremtett és teremtő, hadd jöjjek el hozzád!*

A sötétség csak terjedt és terjedt, a fákon túlra, mindenen túlra.

Az ürességgel szemben meglátta a hegyet, a magas dombot, amely ott volt tőlük jobbra, amikor kijöttek a városból. Látta az ösvény porát és köveit az útnak, amely a dombon túlra vezet.

Azután elfordult az ösvénytől, otthagyta a többieket, és felment a dombra.

A fűszálak magasra nyúltak. A sziporkavirágok kiürült magtokjai némán bólogattak közöttük. Éger egy keskeny ösvényen lépdelt, és azt követte felfelé a meredek domboldalon. *Most önmagam vagyok,* mondta szívében. *Tritán, csodálatos a világod! Hadd járjam be és érjek el hozzád!*

Újra megtehetem, amit megtennem rendeltetett, *gondolta séta közben.* Megfoltozhatom, mi elszakadt. Újra egyesíthetem a dolgokat.

Elérte a domb tetejét. Ott állt napfényben és szélben a lengedező fűszálak között. Látta jobboldalt a szántóföldeket, a városka háztetőit és a Nagy Házat is, a szikrázó öblöt és mögötte a tengert. Megfordult és látta nyugaton a fákat, a végtelen erdőt, ahogy elvész a kék távolságban. Előtte a domboldal homályosan és szürkén hevert. Leereszkedett és egy kőfalhoz vezetett, és a sötétségbe a falon túl, és a tömegével reá várakozó, kiáltozó árnyakhoz a falnál. *Jövök!* kilátott vissza nekik. *Jövök!*

Melegséget érzett a vállán és a kezén. Feje felett szellő keringett a levelek között. Hangok szóltak, beszéltek, de nem hívták, nem

kiáltozták a nevét. A formamester rámeredt a fűszőnyeg felett. Az idéző is őt nézte. Zavarodottan lepillantott magára. Próbált odafigyelni. Összeszedte magát és figyelt.

A király beszélt éppen, minden erejét és tudását arra használta, hogy ezeket a heves, akaratos férfiakat és nőket egyetlen cél felé terelje. — Hadd próbáljam meg elmondani, Kútfő mesterei, mit tudtam meg a magasságos hercegnőtől, miközben erre tartottunk. Beszélhetek helyetted, hercegnő?

A lány fátyol nélkül állt. Ránézett a férfire a kör másik feléről, és komoly arccal bólintott, jóváhagyón.

— Akkor hát következzen a történet: valaha régen a sárkányok és az emberek népe egyazon fajtához tartozott, egy nyelvet beszéltek. Ám különböző dolgokra vágytak, így megegyeztek, hogy különválnak — külön utakat járnak. Ezt az egyezséget nevezik úgy: *Vedurnán.*

Ónix felkapta a fejét, és Szeppel sötét szemei elkerekedtek. — *Verw nadan* — suttogta.

— Az emberi lények keletnek indultak, a sárkányok nyugatnak. Az emberek feladták a Teremtés Nyelvének ismeretét, cserében megkapták a kéz minden mesterségét és jártasságát, és tulajdonjogát mindannak, amit a kéz készíthet. A sárkányok feladtak minden ilyen dolgot, azonban megtartották az Öreg Beszédet.

— És a szárnyaikat — szólt közbe Irián.

— És a szárnyaikat — ismételte Lebannen. Elkapta Azver tekintetét. — Formamester! Nem lehet, hogy te jobban el tudnád mondani ezt a történetet?

— Gont és Hur-át-Hur parasztjai még emlékeznek arra, amit Kútfő bölcsei és Karego-Át papjai már elfeledtek — mondta Azver. — Igen, azt hiszem, még gyermekként hallottam ezt a történetet, vagy legalábbis valami hasonlót. De a sárkányokat kihagyták belőle. Arról szólt, hogy a Szigetvilág sötét bőrű népe megszegte esküjét. Mind ígéretet tettünk, hogy lemondunk a varázslóságról, és csak a közös nyelven beszélünk. Nem nevezzük nevükön a dolgokat és nem varázsolunk. Mindezt rábíztuk Tritánra és föld anyánkra, a Harcos Istenek szülőanyjára. De a sötét nép megszegte az egyezséget. Megragadták a Teremtés Nyelvét, és leírták azt rúnákkal. Megtartották szerzeményüket, megtanulták és használták. Varázslatokat készítettek vele és a kéz mesterségével; hamis nyelvvel beszélték az igaz szavakat. Ezért van az, hogy a karg nép nem bízhat meg bennük. Így szól a mese.

Irián szólt: — Az emberek félnek a haláltól, de a sárkányok nem. Az emberek birtokolni akarják az életüket, saját tulajdonukként, mintha valami dobozba zárható ékszer lenne. Azok a régi mágusok az örökkön tartó élet után epekedtek. Megtanulták használni az igaz neveket, hogy megakadályozzák az emberek halálát. Ám aki nem hal

meg, az nem is születhet meg újra.

— A sárkány egyenlő a nevével — mondta Kurremkarmerruk, a névtudó-mester. — Mi, emberek elveszítettük nevünket a *verw nadan* által, de megtanultuk visszaszerezni azt. A név egyenlő a hordozójával. Miért változtatná ezt meg a halál?

Az idézőre nézett; a nagydarab Parázs súlyosan és komoran ült ott, nem beszélt, csak hallgatott.

— Mondd tovább, névtudó, ha szándékodban áll folytatni! — kérte a király.

— Csak azt mondom, amit félig tanultam, félig kiokoskodtam, nem falusi mesékből, hanem a Magányos Torony legősibb irataiból. Ezer esztendővel Anglád első királya előtt, Éa és Szoléa népeiből kerültek ki az első és legnagyobb mágusok, a Rúnakészítők. Ők tanulták meg a Teremtés Nyelvének írásmódját. Megalkották a rúnákat, amelyeket a sárkányok sohasem tanultak meg. Megtanítottak minket, hogyan adhatunk a lelkeknek igaz nevet: ami a lényegük, az „énségük". És hatalmukkal a test halálán túli életet biztosították azoknak, akik az igaz nevüket viselik.

— Halhatatlan élet. — Szeppel vette át a szót lágy hangján. Ajkán halovány mosoly játszott. — Folyók és hegyek és szépséges városok nagyszerű földjén, ahol nincs szenvedés vagy kín, és ahol a lényegünk kitart, változatlan, változhatatlan, örökké… Ez az ősi Pálni Tudás kutatóinak álma.

— Hol? — kérdezte az idézőmester. — Hol van ez a föld?

— A más szelek alatt — válaszolta Irián. — Nyugatnál nyugatabbra. — Végignézett a társaságon, megvetőn és ingerülten. — Azt hiszitek, hogy mi, sárkányok csak ennek a világnak a szelein szárnyalunk? Azt hiszitek, hogy a szabadságunk, amiért feladtuk a birtokolható dolgokat, nem nagyobb, mint az eszetlen sirályoké? Hogy a mi birodalmunk csupán az a néhány szikla a gazdag szigeteitek szélén? Tiétek a föld, tiétek a víz. De mi vagyunk a nap tüze, együtt szárnyalunk a szelekkel! Földet akartatok, amit birtokolhattok. Dolgokat akartatok készíteni, amelyeket megtarthattok. És meg is kaptátok. Ez volt a szétválás, a *verw nadan.* De ti nem elégedtetek meg a részetekkel. Nemcsak a dolgaitokat akartátok, de a mi szabadságunkat is. A szelet akartátok! És varázslatokkal, az első esküszegők mágiájával elraboltátok tőlünk a birodalmunk felét, elfalaztátok az élettől és a fénytől, hogy örökkön ott élhessetek. Tolvajok vagytok és árulók!

— Nővér! — szólt reá Tehanu. — Ezek nem azok az emberek, akik raboltak tőlünk. Inkább azok ők, akik megfizetik az árát.

Csend követte a reszelős, suttogó hangot.

— Mi az ára? — kérdezte a névtudó.

Tehanu Iriánra nézett. A másik habozott, azután jóval tompább

hangon szólalt meg: — *A kapzsiság kioltja a napot.* Ezek Kalesszin szavai.

Azver a formamester szólalt meg. Miközben beszélt, végignézett a tisztás túloldalán álló, árkádos fasorokon, mintha a levelek mozgását követné tekintetével. — Az ősök látták, hogy a sárkányok birodalma nem csupán a test birodalma. Hogy tudnak repülni… az időn kívül, talán… És megirigyelve e szabadságot, követték a sárkányok útját nyugatnál nyugatabbra. Ott elbitorolták ama birodalom egy részét. Egy időtlen birodalmat, ahol a *lényeg* örökkön eltarthat. De nem a testben, ahogyan a sárkányok *lényeg*e. Az ember ott csak szellem lehet… Ezért alkották meg a falat, amelyen élő test nem léphet át, sem emberé, sem sárkányé. Mert rettegték a sárkányok haragját. És névadó művészetükkel varázslatok nagyszerű hálóját terítették a nyugati földekre, hogy amikor a szigetek lakói meghalnak, akkor nyugatnál is nyugatabbra jutva, mindörökké éljenek ott, szellemekként.

— De amikor felépült a fal és kivetették a varázslatok hálóját, a szél nem fújt többé, az elfalazott földeken. A tenger visszahúzódott. A források kiapadtak. A napkelte hegyei az éjszaka hegységévé változtak. Akik meghaltak, már egy sötét vidékre érkeztek, a kiszáradt földekre.

— Jártam azon a vidéken — mondta Lebannen halkan és akaratlan. — Azóta nem félek a haláltól. Csak attól, ami utána következik.

Ismét csend telepedett a társaságra.

— Kob és Torion — szólt az idéző érdes hangon és vonakodva — megpróbálta ledönteni azt a falat. Hogy visszahozzák a holtakat az életbe.

— Nem azért, mester — szólt Szeppel. — Akárcsak a Rúnakészítők, ők is a testetlen, halhatatlan lényeget keresték.

— És mágiájuk megbonthatta a varázshálót — folytatta az idéző, tűnődve. — Így a sárkányok emlékezni kezdtek az ősi árulásra… És a holtak lelkei most átnyúlnak a falon, vissza akarnak térni az életbe.

Éger felállt. Így szólt: — Nem az élet után sóvárognak. A halált keresik. Hogy megtérhessenek a földbe. Hogy újra egyesüljenek vele és Erőivel.

Mind ránéztek, de ő nem igazán volt tudatában a rászegeződő tekinteteknek; csupán félig volt velük, félig már a kiszáradt földeken járt. Lába alatt a fű zöld volt és csupa napfény, ugyanakkor halott is volt és homályos szürke. Fák levelei remegtek a feje felett, és az alacsony kőfal ott húzódott, alig néhány lépésnyire tőle, a sötét domboldalban. Mindegyikük közül csupán Tehanut látta, de őt sem tisztán, csak tudta róla, hogy ott áll közte és a fal között. Őhozzá beszélt. — Megépítették, de nem tudják lebontani — mondta. — Segítesz, Tehanu?

— Segítek, Hara — válaszolta a lány.

Egy árnyék vetült közéjük, nagy, sötét, alaktalan erő, elrejtette a lányt, megragadta a férfit, fogva tartotta; ő küzdött, levegőért kapkodott, nem bírt lélegezni, vörös tüzet látott a sötétségben, és nem látott semmi többet.

Csillagfénynél találkoztak a tisztás szélén a nyugati földek királya és Kútfő rangidős mestere, Óceánföld két hatalmassága.

— Életben marad? — kérdezte az idéző, és Lebannen válaszolt: — A gyógyító szerint már nincs veszélyben.

— Hibáztam — ismerte el az idéző. — Sajnálom!

— Miért hívtad vissza? — kérdezte a király, nem rosszallón, csak választ kérve.

Hosszas hallgatás után az idéző így szólt, elkeseredetten: — Mert hatalmamban állt.

Együtt lépdeltek csendben, egy széles ösvényen a nagy fák között. A Liget mindkét oldalon sötétbe burkolózott, de útjukat szürkén megvilágították a csillagok.

— Tévedtem. De hát nem jó, ha valaki meg akar halni — mentette magát az idéző. A Keleti Peremvidék tájszólása haloványan kicsengett szavai mögül. Lehangoltan beszélt, szinte könyörögve. — Csak a nagyon öregek és a nagyon betegek kívánhatják, talán. Megadatott nekünk az élet. Biztos vagyok benne, hogy az rossz, ha nem akarjuk megtartani és kincsként őrizni ezt a nagyszerű ajándékot!

— A halál is megadatott — válaszolta a király.

* * *

Éger egy szalmazsákon hevert a fűben. Kint kell feküdnie a csillagok alatt, ezt mondta a formázó, és a gyógyfüvesmester egyetértett vele. Aludt, és Tehanu ott ült mellette.

Tenar a kis kőház ajtajában ült, és a lányát nézte. A tisztás felett a késő nyári éjszaka nagy csillagai ragyogtak; a legmagasabban Tehanu fénylett, a Hattyú Szíve, az ég tengelyébe szúrt szikrázó szeg.

Szeserah jött ki csendesen a házból, és ült le a küszöbre Tenar mellett. Levette a fejpántot, amely a fátylát tartotta, így kibomlott aranybarna haja.

— Ó, barátom — mormolta —, mi történik velünk? Idejönnek a holtak? Érzed őket? Mintha dagály emelkedne. Át azon a falon. Szerintem senki sem képes megállítani őket. Mind a holtak, a nyugati szigetek összes sírjából, századok óta…

Tenar fejében és vérében érezte a kőfalra mért csapásokat és a

kiáltásokat. Már tudta, már mind tudták, amit Éger. De Tenar belekapaszkodott mindabba, amiben bízott, még ha a bizalom puszta reménnyé vált is. Így szólt: — Csak a holtak, Szeserah. Hamis falat építettünk. Le kell bontani. De van valahol egy igazi fal is.

Tehanu felállt, és halkan odament hozzájuk. Eléjük érve újra leült.

— Jól van. Alszik — suttogta.

— Ott voltál vele? — kérdezte Tenar.

Tehanu bólintott. — A falnál álltunk.

— Mit tett az idéző?

— Visszahívta — erővel visszarántotta.

— Az életbe?

— Az életbe.

— Nem tudom, mitől kellene jobban félnem — kezdte Tenar —, az élettől vagy a haláltól. Bárcsak ezt a rettegést leküzdhetném.

Szeserah arca, hajának meleg hulláma Tenar vállához ért egy gondoskodó, leheletnyi érintés pillanatáig. — Te bátor vagy, nagyon bátor — mormolta. — De én még a tengertől is félek! És a haláltól is!

Tehanu csendesen ült. A fák között csüngő halovány, lágy fényben Tenar látta, hogy lánya kecses keze rákulcsolódik térdei előtt a megégett, eltorzult kézre.

— Úgy hiszem — kezdte Tehanu halk, rekedtes hangján —, amikor meghalok, kilehelhetem a világba a lélegzetet, amelytől élek. Visszaadhatok a világnak mindent, amit nem tettem meg. Mindent, ami lehettem volna és nem lehettem volna. Minden döntést és választást, amit nem hoztam meg. Minden dolgot, amit elveszítettem és elherdáltam. Mindent visszaadhatok a világnak. Azoknak, akik még nem születtek meg. Hogy ez lesz az ajándékom a világnak, mert megkaptam tőle az életet, amit most élek, a szeretetet, amit most érzek, a levegőt, amelyet most lélegzem be.

Felnézett a csillagokra és felsóhajtott. — Nemsokára már — suttogta. Azután Tenarra nézett.

Szeserah finoman megsimogatta Tenar haját, felállt, és csendesen bement a házba.

— Nemsokára, úgy érzem, anyám…

— Tudom.

— Nem akarlak elhagyni.

— El kell hagynod.

— Tudom.

Ott ültek csendesen, a Liget csillámló sötétjébe burkolózva.

— Nézd! — mormolta Tehanu. Egy hullócsillag keresztezte az eget gyors, lassan halványodó fénypaszományként.

* * *

Öt mágus ült a csillagfényben. — Nézzétek! — mondta az egyik, és ujjával mutatta a hullócsillag útját.

— Egy sárkány lelke haldoklik — szólt Azver, a formamester. — Így mondják Karego-Át földjén.

— Hát a sárkányok is meghalhatnak? — kérdezte Ónix elmerengve. — Gondolom, nem úgy, ahogy mi.

— Nem úgy élnek, mint mi. Világok között utaznak. Így mondta Orm Irián. A világszelekről a más szelekre szárnyalnak át.

— Ahogy mi is akartuk — tette hozzá Szeppel. — És elhibáztuk.

Vakszerencse kíváncsian nézett rá. — Pálnon mindig is ismertétek ezt a történetet, ezt a tudást, amit ma tanultunk a sárkányok és emberek különválásáról, és a kiszáradt földek megteremtéséről?

— Úgy nem, ahogy ma hallottuk. Úgy hittem, a *verw nadan* a mágia művészetének nagyszerű diadala volt. És hogy a varázslóság célja az, hogy diadalmaskodjon az idő felett és örökké élhessünk… És ezért történt mindaz a gonoszság, amiért a Pálni Tudás okolható.

— Ti legalább megtartottátok az anyatudást, amit mi semmibe vettünk — bólintott Ónix. — Ahogy a ti népetek is megtartotta, Azver.

— Megvan az érzéked hozzá, hogy megépítsd a magad Nagy Házát — jegyezte meg a formamester, mosolyogva.

— De rosszul építünk — válaszolta Ónix. — Mindent, amit építünk, azt rosszul építjük meg.

— Akkor le kell döntenünk — következtetett Szeppel.

— Nem — ellenkezett Vakszerencse. — Nem vagyunk sárkányok. Házakban élünk. Szükségünk van legalább valamennyi falra.

— Amíg a szél befújhat az ablakokon — mondta Azver.

— És ki lép majd be az ajtón? — kérdezte a kapusmester szelíden.

Szünet állt be a beszélgetésben. Egy tücsök ciripelt fel buzgón valahol a tisztás túlfelén, elhallgatott, majd újra ciripelt.

— A sárkányok? — találgatott Azver.

A kapusmester megrázta a fejét. — Úgy vélem, az Elválás, amelybe belefogtunk, és amelyet elárultunk, beteljesedik végül — mondta. — A sárkányok szabadon távoznak, és itt hagyják nekünk azt, amit választásunk nekünk rendelt.

— Jó és rossz ismeretét — találgatott most Ónix.

— Az alkotás, a formázás örömét — helyesbített Szeppel. — A mesterségünket.

— És a kapzsiságunkat, a gyengeségünket, a félelmeinket — tette hozzá Azver.

A tücsök zenéjére egy másik tücsök válaszolt, a patakhoz közel. A két ciripelés együtt lüktetett, összefonódott, elkapta és eleresztette egymás ritmusát.

— Amitől én félek — kezdte Vakszerencse —, annyira, hogy

kimondani sem szeretem, az, hogy a sárkányokkal együtt, a mesterségünk is elröppen. A művészetünk. A mágiánk.

A többiek hallgatása azt mutatta, hogy ők is tartanak ettől. Végül a kapusmester szólt óvatosan, de azért bizonyossággal a hangjában: — Nem, nem hiszem. Ők maguk a Teremtés, való igaz. De mi is megtanultuk a Teremtést. Magunkévá tettük azt. Nem vehetik el tőlünk. Ahhoz, hogy elveszítsük, el kellene vetnünk magunktól, el kellene felednünk.

— Ahogy az én népem is tette — jegyezte meg Azver.

— Néped azonban megőrizte a föld emlékezetét, az örökkévaló élet emlékét — válaszolt Szeppel. — Mi elfeledtük mindezt.

Újabb hosszas hallgatás következett.

— Ki tudok nyúlni a falhoz — mondta Vakszerencse nagyon halkan, és Szeppel így szólt: — Közel vannak. Nagyon közel.

— Honnan tudhatnánk meg, hogy mit kell tegyünk? — kérdezte Ónix.

Azver törte meg a kérdést követő csendet. — Egyszer, amikor nagyuram, a főmágus itt volt velem a Ligetben, elmondta, egész életében próbálta megtanulni, hogyan döntsön mindig a mellett, amit amúgy is elkerülhetetlenül meg kell tennie.

— Bár most is itt lenne — sóhajtott fel Ónix.

— Ő már végzett a teendőivel — mormolta a kapusmester mosolyogva.

— De mi még nem. Itt ülünk a szakadék szélén és beszélgetünk — mind jól tudjuk. — Ónix végignézett a csillagfényes arcokon. — Mit akarnak tőlünk a holtak?

— Mit akarnak tőlünk a sárkányok? — kérdezett vissza Vakszerencse. — Ezek a nők, akik sárkányok, vagy a sárkányok, akik nők — miért vannak itt? Bízhatunk bennük?

— Van más választásunk? — érdeklődött a kapusmester, egészen semleges tónusban.

— Úgy vélem, nincs — válaszolt a formázó. Hangjában kemény él, kardpenge keménysége csendült. — Követnünk kell.

— Követjük a sárkányokat? — kérdezte Vakszerencse.

Azver megrázta fejét. — Égert.

— De formamester! Ő nem vezető — ellenkezett Vakszerencse. — Kövessünk egy falusi foltozót?

Ónix szólt: — Éger bölcs ember, de a kezében, és nem a fejében bölcs. A szívét követi. Bizonyára nem kíván vezetni minket.

— Azonban ő lett kiválasztva mindannyiunk közül.

— Ki választotta ki? — kérdezte Szeppel halkan.

A formázó válaszolt neki: — A holtak.

Újfent csendben ültek. A tücsökzene elhallgatott. Két magas alak közeledett hozzájuk a fűben, melyet szürkére festett a csillagfény. —

Parázs és én ideülhetünk egy kicsit? — kérdezte Lebannen. — Ma nem megy az alvás.

* * *

A bukófalnál álló ház küszöbén ülve, Kóbor a csillagokat nézte a tenger felett. Egy órája vagy talán még korábban bement aludni, de amint lehunyta szemét, azonnal az a domboldal jelent meg előtte, és a hangok a hullámok morajlásához hasonlatosan zúgtak fel. Felkelt hát és kiment, ahol láthatta a csillagokat.

Fáradt volt. Szemei hamarosan lecsukódtak, és akkor újra ott állt a kőfal mellett, szívét jeges rémület markolta, hogy örökre ott kell maradnia, és nem ismeri a visszavezető utat. Végül félelemtől reszketve és nyugtalanul felkelt, felkapott egy lámpást a házban és meggyújtotta. Elindult az ösvényen Moha háza felé. Moha vagy megijedt vagy nem; mostanság már igencsak a fal közelében élt. De Hanga biztosan pánikba esett, és Moha talán nem bírja megnyugtatni. És ha bármit is meg kellett tenni, ezúttal nem neki kellett cselekednie, de legalább a szegény féleszűnek vigaszt nyújthatott. Elmondhatja neki, hogy ez csak álom.

Nehéz volt haladni a sötétben, a lámpa nagy árnyékokat körített az ösvény minden apró részlete mögé. Lassabban ment, mint ahogy szerette volna, és meg is botlott időnként.

Fényt látott az özvegyember házában, pedig későre járt már. Egy gyermek sírt fel, valahol a faluban. *Anya, anya, miért kiáltoznak az emberek? Kik azok a kiabáló emberek, anya?* Az ottaniak sem tudtak aludni. Akár az egész Szigetvilág rémálmoktól szenvedhet, ilyesmi merült fel a mágusban. Kicsit elvigyorodott a gondolatra; mindig is kedvelte ezt a szünetet, ezt a félelemmel telt várakozó pillanatot, mielőtt a dolgok megváltoznak.

* * *

Éger felébredt. A földön feküdt, és érezte annak mélységét maga alatt. Felette lángoltak a csillagok, a nyár csillagai, és levélről-levélre ugráltak, ahogy a szél fútt, keletről nyugatra sétáltak, ahogy a világ fordult. Nézte a képeket egy ideig, mielőtt hagyta őket eltűnni.

A dombon Tehanu várta.

— Mit kell tennünk, Hara? — kérdezte a lány.

— Meg kell foltoznunk a világot — válaszolta ő. Elmosolyodott, mert szíve végre könnyebb lett. — Át kell törnünk a falat.

— Ők tudnak segíteni? — kérdezte a lány, minthogy a holtak várakozva gyülekeztek lentebb a sötétségben, oly számtalanul, mint a fű vagy a homokszemek vagy a csillagok, ezúttal csendesen, mint egy hatalmas lélektenger nagy öble.

— Nem — válaszolta Éger. — De talán mások segíthetnek. — Lelépdelt a domboldalon a falhoz. Ott alig volt magasabb a derekánál. Ráhelyezte kezét az egyik kőre a fedősorban, és megpróbálta lebillenteni azt. Szorosan illeszkedett vagy nehezebb volt, mint amilyen egy kő lehetett volna, nem bírta felemelni, mozdítani sem.

Tehanu mellélépett. — Segíts! — kérte a férfi. A lány a kőre tette kezét, az emberit és az összeégett karmot is, szorította, ahogy tőle tellett, és közben próbálta kifordítani. A kő kimozdult, azután még inkább kimozdult. — Told! — nyögte, és együtt lassan kilökték a helyéből. Keményen csikorgott az alatta lévő sziklán, majd tompa, nehéz dobbanással esett le a fal túloldalán.

A következő kődarab kisebb volt, együtt ki bírták emelni a helyéről. Hagyták a porba hullani a fal feléjük eső oldalán.

Akkor lábuk alatt megremegett a talaj.

A falban összecsörrentek a kicsiny, lazább kavicsok. És egy hosszú sóhajjal, a holtak sokasága, közelebb lépett a falhoz.

A formamester hirtelen felpattant és hallgatózva állt. Levelek záporoztak a tisztásra, a Liget fái hajlongtak és remegtek, mintha hatalmas szél nyomná őket. Ámde szélcsend volt.

— Változás történt. — Így szólt, és elhúzódott a többiektől, be a sötétségbe, a fák alá.

Az idéző, a kapusmester és Szeppel felemelkedtek, hogy kövessék, gyorsan és csendesen. Vakszerencse és Ónix jóval lassabban mentek utánuk.

Lebannen felállt. Tett néhány lépést a többiekkel együtt, azután habozva állt meg, végül átsietett a tisztáson az alacsony kő- és rögházhoz. — Irián! — szólt be, megkopogtatva a sötét ajtófélfát. — Irián! Magaddal vinnél?

A lány mosolyogva kijött a házból és mintha tüzes ragyogást árasztott volna. — Gyere hát! Gyere gyorsan! — hívta, és megfogta Lebannen kezét. Keze égetett, mint az izzó szén, ahogy magával ragadta a férfit, és meglovagolták a más szeleket.

Kis idő múltán Szeserah lépett ki a házból a csillagfényre, és mögötte Tenar. Megálltak és körülnéztek. Semmi sem mozdult; a fák rezzenéstelen nyugalommal álltak.

— Mind elmentek — suttogta Szeserah. — A Sárkányok Útjára.

Lépett egyet előre, közben a sötétségbe bámult.

— Mit tegyünk, Tenar?

— Őrizzük a házat — válaszolta Tenar.

— Ó! — suttogta Szeserah, és térdre borult. Meglátta Lebannent az ajtó közelében fekve, hason nyúlva el a fűben. — Nem halt meg… gondolom… Ó, kedves király nagyuram, ne menj el, ne halj meg!

— Ő is velük van. Maradj mellette! Tartsd melegen! Őrizzük a házat, Szeserah — mondta Tenar. Odament, ahol Éger hevert, nem látó szemekkel meredve a csillagokra. Leült mellé, és kezét a férfi kezére tette. Várakozott.

* * *

Éger bajosan tudta volna egyedül elmozdítani a nagy sziklát, amelyiket következőnek megragadott, de az idéző már mellette volt. Hátát meggörbesztve vállát a nagy kőnek vetette és így szólt: — Most! — Együtt addig tolták, míg végül kibillent a helyéből. Egyensúlyát és talaját vesztve az előzőhöz hasonló nehéz, végleges puffanással hullott le a túloldalon.

Mások is voltak ott vele és Tehanuval, feszítgették a köveket, lelökték-lehúzták azokat a fal mellé. Éger látta, hogy keze egy pillanatra árnyékot vetett valami vörös ragyogástól. Orm Irián — ahogyan először látta, nagyszerű sárkány alakjában — kieresztette tüzes leheletét, miközben küszködve próbált kitépni egy hatalmas sziklát a legalsó sorból, mélyen a földből is egyben. Karmai szikrákat vetettek, csonttüskés háta ívbe görbült, és a sziklatömb nehézkesen kigördült a szabadba. Felette leomlott a fal egy szakaszon.

Mérhetetlenül erőteljes, mégis lágy kiáltás tört fel a fal túloldalán álló árnyakból, mint tenger moraja az üres parton. Sötét tömegük nekilódult a falnak. Felnézve Éger látta, hogy már nincs sötétség. Fény úszott az égen, amelyen a csillagok sohasem mozdultak, tüzes szikrák jelentek meg a távoli nyugat sötétjében.

— Kalesszin!

Tehanu hangja. Éger ránézett. A lány felfelé meredt, nyugatnak. Nem volt már köze a földhöz.

Felemelte karjait. Tűz futott le kezén, karján, a hajára, az arcára és a testére. Nagy szárnyak lángoltak fel a feje felett és emelték fel a levegőbe a tűz teremtményét lángolón, szépségesen.

Hangosan, tisztán rikoltott fel. Magasra röppent, előre, sebesen, fel az égbe, ahol a fény egyre növekedett, és fehér szélként lassan elfútta a jelentés nélküli csillagképeket.

A holtak sokaságából néhány, itt és ott, akárcsak Tehanu,

szikrázva röppent fel, és sárkánnyá változva meglovagolta a szelet.

A többségük gyalog közelített. Nem tolakodtak előre, nem kiáltoztak már, csak sietség nélküli bizonyossággal jöttek a fal leomlott részeihez. Férfiak és nők hatalmas sokasága, akik a falhoz érve cseppet sem haboztak, csak átléptek a leomlott határon és eltűntek, füstfoszlánnyá váltak, lélegzetté, mely felragyogott egy pillanatra az egyre erősödő fényben.

Éger őket nézte. Kezében — elfeledkezvén róla — még mindig egy kisebb követ tartott, amit azért feszített ki a falból, hogy meglazítson egy nagyobb darab sziklát. Figyelte, ahogy a holtak kiszabadulnak. Végül meglátta köztük őt. Félredobta a követ, és közelebb lépett. — Liliom! — szólította meg. A nő meglátta és rámosolygott és kinyújtotta a kezét. Éger megfogta, és együtt léptek ki a napfényre.

* * *

Lebannen a romos fal mellett állt, és figyelte a keleten kifényesedő hajnalt. Volt már kelet ott, ahol nem voltak irányok, ahol nem volt követhető út. Volt kelet és nyugat, volt fény és mozgás. Maga a föld mozgott a lába alatt, reszketett, mint valami hatalmas állat, és a kőfal vele rázkódott és magától omlott tovább, hullott szét. Tűz tört fel a távoli, fekete hegycsúcsok közül, melyeknek egyetlen neve Fájdalom, a tűz, mely a világ szívében lángolt, a tűz, amely a sárkányokat táplálta.

Az eget nézte a hegyek felett és látta, ahogy egyszer Kóborral látta, a nyugati tenger felett a sárkányokat szárnyalni a reggeli szélben.

Három közeledett körözve arra, ahol állt a többiek között a dombgerincen, a romos fal felett. Kettejüket ismerte, Orm Iriánt és Kalesszint. A harmadik fényes pikkelyvértje aranyszínben játszott, aranyló szárnyak röpítették. Ő repült a legmagasabban, és nem is ereszkedett le hozzájuk. Orm Irián körötte játszott a levegőben és együtt szárnyaltak, egyik kergetve a másikat egyre magasabbra és magasabbra, mígnem az első napsugarak elérték Tehanut, és ő úgy ragyogott, mint a fénylő csillag, melynek nevét viselte.

Kalesszin újabb kört tett meg, alacsonyan repült, és könnyedén leereszkedett a kőfal romjai közé.

— *Agni Lebannen!* — köszöntötte a sárkány a királyt.

— Legvénebb! — válaszolt a király illendően.

— *Aissadan verw nadannan* — mondta a terjedelmes, szisszenő hang, mint cimbalmok tengere.

Lebannen mellett Parázs, Kútfő idézőmestere állt gyökeret eresztve, szilárdan. Elismételte a sárkány szavait a Teremtés Nyelvén, azután archikul is: — Ami különvált, az különvált örökre.

A formamester a közelben állt, haja ezüstösen csillant az egyre ragyogóbb fényben. Így szólt: — Ami megépült, most leomlott. Ami megbomlott, az most újra egyesült.

Azután vágyódva nézett fel az égre, az aranyszín és a vörös-bronz sárkányra, de azok szinte már látótávolságon kívülre kerültek. Hatalmas köröket tettek meg pörgő röptükben odafent, s alant az üres árnyvárosok semmivé foszlottak a nappali fényben.

— Legvénebb! — szólította meg a sárkányt, és a hosszú fej lassan feléfordult.

— Jár még ő az erdei ösvényeken valaha? — kérdezte Azver a sárkányok nyelvén.

Kalesszin hosszúkás, megfejthetetlen mélységeket rejtő, sárgás szeme őt figyelte. A hatalmas száj, mint a gyíkok szája, mintha mosolyra húzódott volna. Nem szólalt meg.

Azután lustán elnyúlt a falon, amitől a még helyükön lévő kövek is elmozdultak, görögve hullottak ki fémes hasa alól. Kalesszin elcsavarta hatalmas testét, és helyből lendülve — néhány hatalmas ugrással és szárnycsapással — elszakadt a domboldaltól. Alacsonyan repült a hegyek felé, amelyeknek csúcsai most füsttől és fehér gőztől ragyogtak a tűz és a nap fényében.

— Jer, barátom! — szólt Szeppel halk hangján. — Számodra még nem érkezett el a megszabadulás ideje.

* * *

A napfény már bevilágította az eget a fák felett, de a tisztás még őrizte a hajnal szürke hűvösségét. Tenar Éger mellett ült, kezét a férfi kezére téve, lehajtott fejjel. A hűs harmatgyöngyöket figyelte egy pengeszerű fűszálon, ahol a pöttöm, tiszta cseppek a növényke élén függeszkedtek, s mindegyikük visszatükrözte az egész világot.

Valaki a nevén szólította. Nem nézett fel.

— Elment — mondta válaszképpen.

A formamester térdelt le mellé. Finoman megérintette Éger arcát.

Csendesen térdelt ott egy ideig. Azután a saját nyelvükön szólt Tenarhoz: — Láttam Tehanut, asszonyom. Aranylón szállott a más szelekkel.

Tenar felnézett. Arca sápadt volt és megviselt, de a büszkeség szikrái ott csillogtak tekintetében.

Küszködött a szavakkal, azután sikerült megszólalnia, rekedten és szinte hallhatatlanul: — Sértetlen?

A férfi bólintott.

Tenar végigsimított Éger kezén, a foltozó kezén, a finom, ügyes kézen. Könnyek szöktek a szemébe.

— Hadd maradjak vele egy kicsit — kérte és sírva fakadt. Arcához emelte a kihűlő kezet és zokogott, keserűen, csendesen.

* * *

Azver odament a házikó ajtajánál álló kis csoporthoz. Ónix és Vakszerencse az idézőmester közelében maradtak, aki súlyosan és nyugtalanul állt a hercegnő mellett. A lány Lebannen mellett kuporgott, karjait a férfi nyaka köré fonta védelmezőn. Merészelje csak megérinteni bármely varázslóféle! Tekintete villámlott. Kezében Lebannen rövid tőrét tartotta, lecsupaszított pengével.

— Vele jöttem vissza — magyarázta Parázs a formamesternek. — Próbáltam magam mellett tartani, de nem voltam biztos az útban. A lány nem enged a közelébe.

— *Ganaí* — szólította rangján a lányt Azver, kargádul.

A hercegnő tekintete rávillant. — Ó, köszönet néked, Atwa-Wuluha, és tisztelet az Anyának! — sírta. — Azver uram! Küldd el ezeket az átokverte-varázslókat! Öld meg őket! Megölték a királyomat! — És odanyújtotta a tőr markolatát a formamesternek, maga felé fordítva a karcsú acélpengét.

— Nem, hercegnő. Iriánnal ment, a sárkánnyal. De ez a varázsló itt, visszahozta őt. Hadd nézzem! — Ezzel letérdelt és kicsit elfordította Lebannen arcát, hogy jobban lássa, és kezét a mellkasára fektette. — Kihűlt — mondta. — Nehéz volt visszatérni. Tartsd a karjaidban, hercegnő, tartsd őt melegen!

— Próbáltam — suttogta a lány, s beharapta alsó ajkát. Leeresztette a tőrt, és az eszméletlen férfihoz hajolt. — Ó, szegény királyom! — súgta halkan, archikul. — Kedves, szegény királyom!

Azver felkelt mellőlük, és így szólt az idézőhöz: — Szerintem rendbe fog jönni, Parázs. Ő most többet tehet érte, mint mi.

Az idézőmester kinyúlt nagy kezével, és megfogta Azver karját. — Nyugalom — intette a formázó.

— A kapusmester — mondta Azver, hirtelen fehérebbé válva, mint azelőtt, és körülnézve a tisztáson.

— Visszajött a pálnival. — Most Parázs próbálta nyugtatni a másikat. — Ülj csak le, Azver.

Azver engedelmeskedett, leült a tönkszékre, amelyen az öreg elvarázsolómester foglalt helyet a délutáni tanácskozás során. Mintha ezer esztendő telt volna el azóta. A vénember visszament az Iskolába az este… Azután elkezdődött a hosszú éjszaka, amely olyan közel hozta a kőfalat, hogy az magához rántott minden álmodót, és ott mindenki csak rémületet lelt, így senki sem alhatott. Senki talán Kútfő-szigeten, vagy a szigetek összességén… Csak Éger, aki vezetőjükként ment előre… Azver azon kapta magát, hogy dideregve elbóbiskol.

Vakszerencse próbálta beterelni a téli lakba, de Azver kijelentette: a hercegnő mellett akar maradni, hogy tolmácsolhasson neki. *És Tenar közelében,* kimondatlan hagyta a gondolatot, *hogy védelmezze.* Hogy hagyják magányosan gyászolni. De Éger már letudta a gyászt. Átadta bánatát a nőnek. És mindegyiküknek. Örömével együtt talán…

A gyógyfüvesmester érkezett az Iskola felől, és rögtön fontoskodni kezdett Azver körül, kezdetnek vastag köpönyeget terített a vállára. A formamester fáradt, lázas félálomban ült ott, nem figyelve a többiekre, és csak halványan idegesítette, hogy ennyi ember tapodja kedves és csendes tisztásának füvét. Nézte, ahogy a napfény lemászik a fák levelein. Virrasztása jutalmat nyert, amikor a hercegnő lépett oda hozzá és térdelt le elé, kérlelő tisztelettel arcán így szólt: — Azver uram! A király beszélni kíván veled.

A hercegnő úgy segített a formamesternek talpra kecmeregni, mintha valami vénember lenne, de ő nem bánta. — Köszönöm, *gaínha* — mondta.

— Nem vagyok királynő — felelte a lány megkönnyebbült kacaj kíséretében.

— De az leszel — válaszolta a formamester.

* * *

A telehold erős dagálya érkezett, és a *Delfin*nek meg kellett várnia a tetőzést, hogy kifuthasson a Páncél-szirtek között a nyílt tengerre. Tenar nem is szállt partra Gonti Kapuban egészen reggelig, és azután hosszú gyaloglás várt rá, fel a dombra. Közel napnyugta volt már, mire keresztülhaladt Re Albin és rálépett a sziklás ösvényre, amely a házhoz vezetett.

Kóbor épp a káposztákat locsolta, rendesen megnőttek már.

Felegyenesedett és nézte a nőt, ahogy közeledik. Azzal a sólyomszerű tekintettel nézte, homlokát ráncolva. — Á! — Ennyit szólt csupán.

— Ó, kedvesem! — mondta Tenar, szinte csak magában. Sietett az utolsó néhány lépéssel, amikor már Karvaly is elébe ment.

* * *

Fáradt volt. Örült, hogy együtt lehetnek végre, és egy pohárral Szikra jóféle vörösborából kellemesebbé tette a pillanatot, ahogy ültek és nézték a kora őszi alkonytól aranyszín nyugati tengert.

— Ó, hát hogyan mesélhetnék el mindent? — kérdezte.

— Kezdd a végén — válaszolta társa.

— Rendben. Ott kezdem. Azt akarták, hogy maradjak, de én azt mondtam, hogy haza akarok jönni. Volt egy tanácskozás, összeült a királyi tanács, tudod, az eljegyzés miatt. Nagy lakodalom lesz meg minden, persze, de nem hiszem, hogy mennem kellene. Végül is ott voltam, amikor megesküdtek. Elfáran Gyűrűjével. A mi gyűrűnkkel.

A férfi ránézett és elmosolyodott, azzal a széles, édes mosolyával, amit — gondolta Tenar talán jól, talán rosszul —, a világon senki sem látott még rajta kívül.

— Igen? — kérdezte Kóbor.

Lebannen jött előbb és mellém állt baloldalt, és azután Szeserah is bevonult, és ideállt a jobbomra. Mórred trónja előtt. És akkor feltartottam a Gyűrűt. Ugyanúgy, mint amikor elvittük Enyhelyre, emlékszel? A *Messzilátó*ban állva, a napfényben. Lebannen elvette, megcsókolta és visszaadta nekem. És akkor felhúztam a lány karjára, alig ment át a kezén — nem egy apró teremtés ez a Szeserah. Ó, Kóbor! Látnod kellene őt! Micsoda szépséges leány, és vad is, mint egy oroszlán! Lebannen megtalálta a párját, és mindenki kiáltozott. És ünnepeltek, meg minden, és akkor el tudtam jönni végre.

— Folytasd csak!

— Visszafelé?

— Visszafelé.

— Hát, előtte Kútfőn voltunk.

— Kútfőn semmi sem egyszerű.

— Valóban nem.

Egy ideig csendben iszogatták a vörösbort.

— Mesélj a formázóról!

Tenar elmosolyodott. — Szeserah harcosnak nevezte. Azt mondta, csak egy harcos képes szerelembe esni egy sárkánnyal.

— Ki ment vele a kiszáradt földekre — aznap éjjel?

— Ő követte Égert.

— Á! — mondta Kóbor egyszerre meglepetten, és némi

elégedettséggel hangjában.

— És a többi mester is hasonlóképpen. És Lebannen és Irián…

— És Tehanu.

Újabb csend.

— Kiment a házból. Amikor én kijöttem, már nem volt sehol. — Hosszas hallgatás. — Azver látta. A napkelte fényében. A más szelek szárnyán.

Hallgatás.

— Mind elmentek. Nem maradt egyetlen sárkány sem Enyhelyen vagy a nyugati szigeteken. Ónix úgy mondta: amikor az árnyak azon a helyen, és minden ottani árny újra együvé vált a fény világával, akkor a sárkányok is visszakapták birodalmukat.

— Elrontottuk a világot, hogy megjavíthassuk — jegyezte meg Kóbor.

Hosszú idő elteltével Tenar szólalt meg halk, elvékonyodott hangon: — A formamester szerint Irián meglátogatja őt a Ligetben, ha hívja.

Kóbor nem válaszolt, majd egy idő múlva így szólt: — Arra nézz, Tenar!

Odanézett, ahová Kóbor mutatott: a nyugati tenger feletti levegő mélységes homályát fürkészte.

— Ha eljön, akkor arról fog jönni — mondta a férfi. — És ha nem jön el, akkor most ott kell lennie.

Tenar bólintott. — Tudom. — Szeme könnyekkel telt meg. — Lebannen egy dalt énekelt nekem a hajón, amikor visszafelé tartottunk Enyhelyre. — Nem bírt énekelni, elsuttogta hát a szavakat: — *Ó, mily öröm, minő szabadság…*

Kóbor félrenézett, fel az erdő fáira, a hegyre, az egyre sötétedő magasságokba.

— Mondd — kezdte Tenar —, mivel foglalkoztál, amíg távol voltam?

— Őriztem a házat.

— Jártál már idén az erdőben?

— Még nem — felelte Kóbor.